

786.609593

ประจักษ์

3.6

การวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน

ปริญญานิพนธ์

ของ

ประจักษ์ ลิ้มสุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกมานุษยดุริยางควิทยา

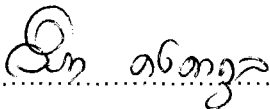
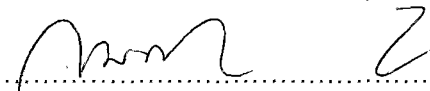
มีนาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

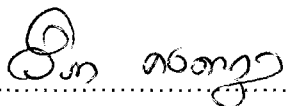
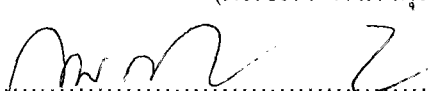
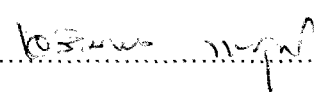
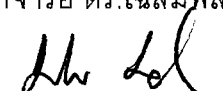
117404

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกมานุษยดุริยางควิทยา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(ดร.วิภา คงคากุล)
.....กรรมการ
(ดร.สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ดร.วิภา คงคากุล)
.....กรรมการ
(ดร.สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนลิมพล งามสุทธิ)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์บรรจง ชลวิโรจน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกมานุษยดุริยางควิทยา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 12 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ดร.วิภา คงคากุล และอาจารย์ ดร.สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา อาจารย์ บรรจง ชลวิโรจน์ และผศ.ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

กราบขอบพระคุณ คุณสุรัชย์ จันทิมาธร คุณวีระศักดิ์ สุนทรศรี คุณมงคล อุทก คุณทองกราน ทานา คุณเพ็ญศรี พุ่มชูศรี คุณสมคิด สิงสง คุณพงษ์เทพ กระโดนชำนาญ คุณวิสา คัญทัพ คุณวินัย อุทฤษณ์ คุณวินัย บุญช่วย และคุณดนุพล แก้วกาญจน์ ที่กรุณาให้สัมภาษณ์ประกอบการวิเคราะห์ครั้งนี้ และกราบพระคุณอาจารย์สมบุญ อินทนก ที่กรุณาให้เอกสาร แผ่นเสียงและเทปบันทึกเสียงเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานประกอบการวิเคราะห์ครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์จรัสพงษ์ แสงแก้ว อาจารย์นภาพร แสงแก้ว อาจารย์สุรัตน์ อมราภรณ์พิสุทธิ ที่กรุณาเตรียม และตรวจทานต้นฉบับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้โอกาสทางการศึกษา อาจารย์ ดร. วิทวัส คงคากุล อาจารย์อารีย์ รังสิโยภาส อาจารย์ขวัญ สุกใสเมือง ที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ และขอบคุณภรรยา ลูก และเพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจตลอดมา

ประยูร ลิ่มสุข

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	16
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	16
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	17
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	17
นิยามศัพท์เฉพาะ	17
2 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	20
ผลงานวิจัย	20
หนังสือ	24
วารสาร	25
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	27
การรวบรวมข้อมูล	27
การคัดเลือกข้อมูล	27
การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล	29
4 การวิเคราะห์โครงสร้างเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน	31
วิเคราะห์เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา	33
วิเคราะห์เพลงหยุดก่อน.....	42
วิเคราะห์เพลงคนดีเหลือ.....	48
วิเคราะห์เพลงดอกไม้ให้คุณ.....	55
วิเคราะห์เพลงเข็ญอีสาน.....	63
วิเคราะห์เพลงกุลา	70
วิเคราะห์เพลงคนกับควาย	77
วิเคราะห์เพลงคาราวาน.....	85
วิเคราะห์เพลงกำลังใจ	93
วิเคราะห์เพลงความเป็นมา.....	99
วิเคราะห์เพลงคืนรัง	106

บทที่

หน้า

วิเคราะห์เพลงคิดถึงบ้าน.....	113
วิเคราะห์เพลงดวงจำปา	122
วิเคราะห์เพลงจำปาตีนโต.....	130
วิเคราะห์เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน.....	137
วิเคราะห์เพลงสันติภาพ	144
วิเคราะห์เพลงอินโดจีน	150
วิเคราะห์เพลงนกสีเหลือง.....	157
วิเคราะห์เพลงหนุ่มพเนจร.....	165
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	171
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	171
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	171
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	173
อภิปรายผล	176
ข้อเสนอแนะ	177
บรรณานุกรม.....	178
ภาคผนวก	183
สกอาร์เพลง	
เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา.....	184
เพลงหยุดก่อน.....	194
เพลงคนตีเหล็ก.....	215
เพลงดอกไม้ให้คุณ.....	246
เพลงเข็ญอีสาน.....	256
เพลงกุลา	279
เพลงคนกับควาย	291
เพลงคาราวาน.....	302
เพลงกำลังใจ	330
เพลงความเป็นมา.....	342
เพลงคืนร้าง	353
เพลงคิดถึงบ้าน.....	361

บทที่	หน้า
เพลงดวงจำปา	367
เพลงจำปาตีนโต.....	379
เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน.....	393
เพลงสันติภาพ	409
เพลงอินโดจีน	427
เพลงนกสีเหลือง.....	448
เพลงหนุ่มพเนจร.....	463
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	479

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อเป็นสิ่งที่จรรโลงใจตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ อารยธรรมดนตรีเริ่มต้นจากเสียงร้องของมวลมนุษย์ในลักษณะสูง ๆ ต่ำ ๆ ตามมาด้วยการประยุกต์สิ่งที่อยู่ตามธรรมชาติ เพื่อใช้เป็นเครื่องดนตรี ได้แก่ ใบไม้ เขาสัตว์ หนังสัตว์ ป่าลองไม้ หิน และโลหะต่าง ๆ เป็นต้น และเมื่อวิทยาการก้าวหน้าก็ได้มีการประดิษฐ์เครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ ขึ้นมาจนเป็นแบบอย่างที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ซึ่ง พิชัย ปรัชญานุสรณ์ (2529 : 18) ได้แสดงความคิดเห็นต่อวิวัฒนาการทางดนตรีไว้ว่า

...การพัฒนาศิลปะทางดนตรีย่อมขึ้นอยู่กับระดับของจิตใจ และความคิดของคนในยุคหนึ่ง ๆ บางยุคที่ศาสนาได้รับการยอมรับมาก ดนตรีจะแสดงออกในรูปเพื่อการศาสนา บางยุคสมัยที่สถาบันทางการเมืองมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของคนในสังคมนั้น ดนตรีก็จะมีลักษณะส่งเสริมทางการเมือง ทั้งนี้ เนื่องจากศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคมและมีความผูกพันกับสังคมอย่างแยกไม่ออก ไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม...

ดนตรีเป็นศิลปะ ที่แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่ชัดเจนที่สุดที่มนุษย์สร้างขึ้น มา ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม นาฏกรรม ซึ่งเป็นศิลปะที่มนุษย์สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า แต่มีศิลปะเพียงแขนงเดียวที่มนุษย์สัมผัสความงาม ความละเอียดอ่อนได้ทางประสาทหูเพียงทางเดียว คือ เสียงดนตรี และสื่อที่สำคัญของดนตรี คือ เสียง (Sound)

วิภา คงคากุล (2529 : 35) ได้กล่าวเกี่ยวกับเสียงดนตรีไว้ว่า

...ดนตรีนั้นเกี่ยวข้องกับเรื่องของเสียง เป็นศิลปะที่ดำรงอยู่ในเวลาทั้งที่ผ่านมามาในอดีตที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย หลาย ๆ คนอาจจะเคยคิดว่าศิลปะของเสียงนั้นเป็นสิ่งที่ไกลจากชีวิตมนุษย์ แต่ที่แท้จริงแล้วดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของสังคมคนป่าและสังคมดึกดำบรรพ์ตั้งแต่โบราณกาล กลุ่มชนเหล่านี้ใช้ดนตรีในการแสดงออก

ถึงอารมณ์ของมนุษย์ เช่น แสดงออกถึงชัยชนะในการสู้รบ ความสำเร็จในการล่าสัตว์ การแสดงออกถึงความรัก ศิลปะทางดนตรีจึงเริ่มต้นด้วยการแสดงออกทางอารมณ์ และประสบการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม ฉะนั้นมนุษย์จึงไม่สามารถแยกดนตรีออกจากชีวิตประจำวันของเขาได้ ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่แสดงออกในพิธีศาสนา ในงานเทศกาลหรือพิธีการต่าง ๆ จึงปรากฏอยู่ในดนตรีพื้นเมืองและการเต้นระบำหรือนาฏกรรมทั้งสิ้น...

กระบวนการสร้างสรรค์และสื่อความหมายผลงานศิลปะทางดนตรีนั้นเกิดจากพื้นฐานในด้านความคิดและจินตนาการของนักประพันธ์ แล้วถ่ายทอดผ่านผู้บรรเลงสู่ผู้ฟัง ซึ่งจะเป็นผู้ที่รับรู้จากความคิดและจินตนาการของนักประพันธ์

ไซแสง สุชะวัตนะ (2529 : 15) ได้แสดงเหตุผลในเรื่องกระบวนการสร้างสรรค์ การสื่อความหมายและการถ่ายทอดสู่ผู้ฟัง ไว้ว่า ...”การที่คีตกวีคนใดก็ตามจะประพันธ์บทเพลงขึ้นมา นั้น เขาย่อมจะต้องเกิดความบันเทิงใจอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นมาก่อน ความบันเทิงใจนี้อาจจะเกิดขึ้นจากสิ่งที่เป็นธรรมชาติ อารมณ์หรือสภาพแวดล้อมรอบตัว”...

นางลักษณ์ ประสพสุข (ม.ป.ป. : 102) ได้กล่าวถึงการสื่อความหมายทางดนตรีไว้ว่า

...ดนตรีเป็นเครื่องสื่ออารมณ์ ความคิดและจินตนาการของผู้แต่งไปสู่ผู้บรรเลง และผู้ฟัง ต้องอาศัยความเข้าใจหลายขั้นตอน เริ่มตั้งแต่ผู้ประพันธ์เพลงทำความเข้าใจกับจินตนาการของตน และถ่ายทอดออกมาเป็นตัวโน้ตหรือบันทึกด้วยสัญลักษณ์ที่ผู้อื่นจะตีความได้ จนทำให้เกิดเป็นบทเพลงขึ้น ผู้บรรเลงจะได้รับการอธิบายจากผู้ประพันธ์ หรือศึกษาจากบทประพันธ์ และเมื่อบรรเลงให้ผู้ฟังก็จะรับเข้าสู่สภาวะประสาทและทำความเข้าใจกับสิ่งที่ผู้ประพันธ์ ผู้บรรเลงถ่ายทอด ดังนั้นผู้ประพันธ์บทเพลง ผู้บรรเลงและผู้ฟังจึงพยายามที่จะเข้าไปร่วมมีประสบการณ์เดียวกัน..

โดยสรุปแล้วอาจกล่าวได้ว่า ดนตรีเป็นศิลปะที่สื่อความหมายด้วยเสียง และได้พัฒนามาเป็นเวลายาวนาน มีอิทธิพลต่อมนุษย์ มีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นเครื่องแสดงออก

ทางอารมณ์ของมนุษย์ โดยมีกระบวนการสร้างสรรค์และนำเสนออย่างมีระบบ เริ่มตั้งแต่ผู้ประพันธ์ ผู้บรรเลง และผู้ฟัง ดนตรีจึงมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ตลอดมาทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะบทเพลงที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่เกิดความขัดแย้งทางสังคมและการเมืองจะสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองได้อย่างดี

ก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ในปี พ.ศ.2475 เพลงไทยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือเพลงไทยเดิมและเพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงขอกทาน เพลงเรือ เพลงฉ่อย เป็นต้น หลังปี พ.ศ. 2475 วงการละครเริ่มต้นตัวขึ้นพร้อมกับการกำเนิดขึ้นของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย จึงทำให้เกิดเพลงไทยประเภทที่ 3 ขึ้น คือ เพลงไทยสากล เพลงกล่อมใจ ประพันธ์โดย เรือโทมานิต เสนะวิณิน เป็นเพลงไทยสากล เพลงแรก ที่ประพันธ์ด้วยโน้ตสากล บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีสากล เป็นเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง ปุโลมเผ้าทรัพย์ ช่วงทศวรรษที่ 2480-2490 นารถ ถาวรบุตร ได้แบ่งประเภทเพลงไทยออกเป็น 3 ประเภท (ธีระภาพ โลหิตกุล ม.ป.ป : 12) คือ เพลงปลุกใจ เพลงรักหรือเพลงประโลมโลกย์ และเพลงชีวิต ซึ่งเนื้อหาของเพลงจะบรรยายถึงวิถีชีวิตของคนในอาชีพต่าง ๆ ด้วยภาษาที่เรียบง่าย มีความหมายมุ่งสะท้อนสภาพสังคมและเสียดสีการเมือง จนถึงเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2514 ทำให้เกิดเพลงเพื่อชีวิตขึ้น เนื่องจากประชาชนเริ่มไม่เห็นด้วยกับระบบการเมืองการปกครองของประเทศไทยในขณะนั้น จึงเกิดการเคลื่อนไหวทางการเมืองขึ้นนำโดยนิสิตนักศึกษาและประชาชน

เหตุการณ์ทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อเพลงเพื่อชีวิตในประเทศไทย

หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 มีเหตุการณ์ทางการเมือง เช่น การปฏิวัติและรัฐประหาร เกิดความสับสนทางการเมือง ทหารมีบทบาทและอำนาจทางการเมืองในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีประมาณ 30 ปี เป็นจุดสำคัญที่นำประเทศไปสู่ยุคการเมืองใหม่ จนเกิดวิกฤตการณ์นองเลือด 14 ตุลาคม 2516 ขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างกลุ่มชนที่ต้องการประชาธิปไตยแบบรัฐสภากับรัฐบาลเผด็จการทหาร

วิทยากร เชียงกูล (2538 : 118) ได้สรุปเหตุการณ์กรณี 14 ตุลาคม 2516 ไว้ว่า เหตุการณ์เริ่มจากมีกลุ่มบุคคลเรียกร้องให้มีประกาศใช้รัฐธรรมนูญและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา การแถลงข่าวต่อผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ การออกตระเวนแจกใบปลิว

และหนังสือเรื่องรัฐธรรมนูญและประชาธิปไตย เป็นสาเหตุให้รัฐบาลมีคำสั่งให้จับกุมสมาชิกกลุ่มเรียกร้องรัฐธรรมนูญ จำนวน 13 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้นำนักศึกษา ปัญญาชน นักเขียน และนักการเมือง จนนำไปสู่เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516

วรุณ ฮอลลิงก้า (2539 : 2) ได้กล่าวถึงแนวคิดของกลุ่มผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อชีวิตในขณะนั้นไว้ว่า หลังจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 แนวความคิดในเรื่องศิลปะเพื่อชีวิตได้แพร่สู่สังคมอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในกลุ่มนิสิตนักศึกษาและประชาชนทั่วไป จึงเกิดกลุ่มผู้สร้างสรรค์วรรณกรรมต่าง ๆ ขึ้น ได้ร่วมกันเสนอบทความโจมตีการทำงานของรัฐบาล และเสนอแนวคิดต่าง ๆ อย่างขาดระเบียบวินัยและขาดประสพการณ์ มีการสร้างสรรค์บทเพลงเพื่อชีวิตใช้เป็นสื่อในการตีแผ่ปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ไปจนถึงการปลุกใจขึ้นทำการต่อสู้ เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมในสังคม และเรียกเพลงประเภทนี้ว่า เพลงเพื่อชีวิต

ความหมายของเพลงเพื่อชีวิต

ความหมายของเพลงเพื่อชีวิตได้มีผู้ออกความเห็นไว้หลายท่าน เช่น

พูนพิศ อมาตยกุล (2529 : 22) ได้กล่าวถึงความหมายของเพลงเพื่อชีวิตไว้ว่า

“ในปี พ.ศ. 2510-2514 ความกดดันทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น มีผู้แต่งเพลงขึ้นร้องเล่นเป็นการระบายความทุกข์ของประชาชน มีวงดนตรีเกิดขึ้นเพื่อร้องเพลงเหล่านั้น อาทิ วงคาราวาน โดยมี สุรชัย จันทิมาธร เป็นที่รู้จักคุ้นเคย เพลงที่แต่งขึ้นเพื่อเรียกร้องทางการเมืองนี้เป็นเพลงที่เกิดขึ้นในกรุงเทพฯ ที่ได้รับความนิยมมาก คือ เพลงคนกับควาย เพลงร้องประเภทนี้ต้องการความหมายจากเนื้อร้องเป็นสำคัญ ไม่พิถีพิถันในเทคนิคการร้องหรือบรรเลงมากนัก แต่ก็สามารถจับใจคนหนุ่มสาวในยุคนั้นได้มาก เนื้อหาสาระเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมในชีวิต จึงได้ชื่อว่า เพลงเพื่อชีวิต”

สุกรี เจริญสุข (2538 ก : 29) ได้แสดงความคิดเห็นถึงเพลงเพื่อชีวิตไว้ว่า “เพลงเพื่อชีวิต เป็นเพลงที่เกิดจากความขัดแย้งทางความคิดของชีวิต เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสังคม การปกครอง วรรณคดี ศาสนา สังคมแห่งชีวิต ศิลปวัฒนธรรม การศึกษา และความไม่เท่าเทียมกันในสังคม จึงได้มีการเรียกร้องที่จะเปลี่ยนแปลงสังคม โดยขับร้องออกมาเป็นเพลง”

จตุรรัตน์ สุวรรณภูสิทธิ์ (2531 : 68) ได้กล่าวถึงเพลงเพื่อชีวิตไว้ว่า...”การเกิดเพลงเพื่อชีวิต มีเป้าหมายให้เนื้อเพลงตีแผ่ปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม จนไปถึงการปลุกใจให้ลุกขึ้นต่อสู้เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมในสังคม”...

ลือชัย จิรวินิจนันท์ (2532 : 3) ได้กล่าวเกี่ยวกับเพลงเพื่อชีวิตไว้ว่า“เพลงเพื่อชีวิต มีลักษณะการนำเสนอปัญหาของสังคม นำเสนออุดมการณ์ใหม่ของนักศึกษา ซึ่งตรงกันข้ามกับเพลงปลุกใจที่พยายามเน้นอุดมการณ์ของศาสนาและพระมหากษัตริย์ อันเป็นอุดมการณ์หลักของสังคมไทยในขณะนั้น”...

สรุปได้ว่าเพลงเพื่อชีวิต หมายถึง เพลงที่ประพันธ์ขึ้นเพื่อสะท้อนให้เห็นการดำเนินของชีวิตในสังคม ซึ่งบางครั้งได้เกิดความขัดแย้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม และวัฒนธรรม โดยได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เสนอแนวทางแก้ปัญหาและปลุกใจให้ลุกขึ้นต่อสู้เพื่อเรียกร้องให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและความเป็นธรรมในสังคม

ลักษณะของเพลงเพื่อชีวิต

เพลงเพื่อชีวิตของไทยได้มีการพัฒนาทั้งเนื้อหา รูปแบบ ทำนอง ตามสภาพของสังคมและผู้ประพันธ์ โดยเริ่มจากหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ.2488) มีวงดนตรีสากลเกิดขึ้นมากมายทั้งที่เป็นของหน่วยงานราชการ กึ่งราชการ และเอกชน ได้เปลี่ยนมาประพันธ์เพลงประเภทเสียดสีสังคมไทย ได้นำชีวิตชาวบ้าน ชาวนา กรรมกรผู้ใช้แรงงาน มาบรรจุในเพลงที่ประพันธ์ขึ้นมาใหม่ บทเพลงจะเป็นการบรรยายความทุกข์ยากของประชาชน นักร้องที่มีชื่อเสียงในยุคนี้ ได้แก่ เสน่ห์ โกมารชุน เบญจมินทร์ (ตุ้มทอง โชยชนะ) สมยศ ทศนพันธุ์ ชลอ ไตรตรงสอน คำรณ สัมบุณณานนท์ เพลงที่ได้รับความนิยม ได้แก่ เพลงสามล้อคัน เพลงกลืนโคลนสาปควาย เพลงแบ่ง

ปี พ.ศ.2503-2505 เพลงเพื่อชีวิตเปลี่ยนรูปแบบไปจากเดิม ได้นำเพลงแหล่ของเก่า มาบันทึกใหม่โดยใช้ดนตรีสากลหรือผสมปี่พาทย์ และเร่งจังหวะให้เร็วขึ้น เป็นอีกแนวหนึ่งของ เพลงชาวบ้านที่ได้รับความนิยมมาก มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ เพลงพื้นบ้าน เพลง ไทยแท้ (หรือเพลงไทยเดิม) เพลงร่ำวง เพลงชีวิต และเพลงลูกทุ่ง (Country Music) (พูนพิศ อมาตยกุล. 2529 : 21) นักร้องในยุคนี้ที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย คือ สุรพล สมบัติเจริญ พร ภิรมย์ คำรณ สัมปณานนท์

สรุปลักษณะของเพลงเพื่อชีวิตที่แสดงให้เห็นเด่นชัด ได้แก่ เนื้อร้องที่ดีแก้ปัญหาชนชั้น แรงงานซึ่งมีความทุกข์ยาก และถูกเอารัดเอาเปรียบจากสังคมนายทุน สภาพปัญหาของท้องถิ่น ชนบทที่ขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้มีอำนาจหรือฝ่ายรัฐบาล ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างชนชั้น ได้ก่อให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง ทำให้เกิดการจับปิ่นขึ้นต่อสู้กับอำนาจรัฐ และนักศึกษา ปัญญาชนส่วนหนึ่งได้พากันหลบหนี จนเกิดเพลงเพื่อชีวิตขึ้นในอีกสถานการณ์หนึ่ง และยังคงมี บทบาทเป็นที่ยอมรับของสังคมจนถึงปัจจุบัน

ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นทั่วโลกในช่วงทศวรรษที่ 1970 คือปัญหาแรงงาน การถูกเอารัดเอาเปรียบจากสังคมนายทุน ความแตกต่างระหว่างชนชั้นเป็นเหตุให้เกิดเพลงเพื่อชีวิตขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศผู้นำในการปกครองระบอบประชาธิปไตย หรือทุนนิยม ซึ่งได้ต่อสู้กับกลุ่มประเทศสังคมนิยม ก่อให้เกิดสงครามในหลาย ๆ ภูมิภาคทั่วโลก ประชาชนชาวอเมริกันต่างเบื่อหน่ายการดำเนินนโยบายของรัฐบาลที่สังหารซึ่งเป็นเยาวชน ประชาชนของประเทศไปรบในต่างประเทศ ทำให้เกิดการสูญเสีย และครอบครัวขาดความอบอุ่น ศิลปินเพลง จึงประพันธ์เพลงประเภทเพลงประท้วง (Protest Song) ขึ้น

ประวัติเพลงเพื่อชีวิตในประเทศสหรัฐอเมริกา

เพลงเพื่อชีวิตเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา โดย พีท ซีเกอร์ (Pete Seeger) ผู้ได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาเพลงโฟล์คอเมริกา ได้นำบทกวีของ โฮเซ มาร์ตี (Jose Marti) มาใส่ทำนองให้เป็นบทเพลงที่ระลึกถึงกวีของประชาชน โฮเซ มาร์ตี เป็นกวีชาวสเปน ซึ่งอยู่ในขบวนการกู้ชาติ ต่อมาถูกจับและถูกเนรเทศออกนอกประเทศในปี ค.ศ.1955 มาใช้ชีวิตอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เสนอผลงานถึง 40 ปี จนได้รับชื่อเสียงอย่างกว้างขวางในวรรณกรรม และได้เดินทางกลับประเทศสเปน หลังจากขบวนการกู้ชาติได้รับชัยชนะ ได้ใช้ชีวิตอยู่ตามชายแดนใน

ชนบท ได้เขียนบทกวีอย่างสม่ำเสมอ ภายหลังจากฆาตกรรมจากกลุ่มคนที่หมดอำนาจ สิห์เร่ (2533 : 23) ได้กล่าวถึงกรณีนี้ไว้ว่า

บทกวีซึ่งนับว่าเป็นผลงานชิ้นสุดท้ายที่ โฮเซ่ มาร์ตี เขียนไว้ก่อนเสียชีวิต ฟิท ซีเกอร์ นำมาใส่ทำนองเป็นเพลงขึ้น เพื่อให้เป็นบทเพลงที่ระลึกถึงนักกวีของประชาชน เป็นบทเพลงที่ร้องกันเป็นประจำในขบวนการกู้ชาติ ตลอดจนนักศึกษาหัวก้าวหน้าผู้เฝ้าหาความเป็นธรรมในสังคม บทเพลงนี้คือ กวนเตนาเมรา (Guantanamera)

ผู้ที่วางรากฐานดนตรีเพื่อชีวิตและสืบทอดมาจนถึงศตวรรษที่ 60 (ค.ศ.1960) คือ วูดดี้ กัธรี (Woody Guthrie) ฟิท ซีเกอร์ (Pete Seeger) เดอะ วีฟเวอร์ (The Weavers) และโจน บาเอซ (Joan Baez) วูดดี้ กัธรี เป็นนักดนตรีจากชนชั้นกรรมาชีพชาวโอคลาโฮมา เขียนเพลงเพื่อชีวิตและการเมืองตั้งแต่อยู่ในวัยหนุ่มในทศวรรษที่ 30 (ค.ศ.1930) ผลงานเพลงที่มีอิทธิพลต่อนักดนตรีรุ่นหลัง เช่น เพลง This Land is Your Land, Pasture of Plenty, So Long It's been Good to know You ฟิท ซีเกอร์ เขียนผลงานเพลงที่มีชื่อเสียงไว้ เช่น เพลง Where have all the Flowers Gone, Guantanamera, If I had a Hammer เป็นเพลงเกี่ยวกับการเมืองที่ถูกต่อต้านจากองค์กรของรัฐบาล ในทศวรรษที่ 50 (ค.ศ.1950) โจน บาเอซ ได้แต่งเพลง WE shall Overcome เป็นเพลงที่ดัดแปลงมาจากเพลงสวด เพื่อให้เข้ากับเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงของสังคม

ดนตรีโฟล์ค (Folk Music) มีศูนย์กลางที่ กรีนนิชวิลเลจ ในนิวยอร์ก ศิลปินที่มีชื่อเสียง เช่น จูดี คอลลินส์ (Judy Collins) แรมบลิน' แจ็ค เอลเลียทท์ (Ramblin' Jack Elliott) เดฟ แวน รอนค์ (Dave Van Ronk) ฟิล โอชส์ (Phil Ochs) ทิม ฮาดีน (Tim Hardin) และ โรเบิร์ต ซิมเมอร์แมน (Robert Zimmerman) ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น บ็อบ ดีแลน (Bob Dylan) เพราะมีความประทับใจกวีชาวเวลส์ ชื่อ ดีแลน โทมัส (Dylan Thomas)

บ็อบ ดีแลน ชาวอเมริกันเชื้อสายยิว เกิดที่ ดูลูธ มลรัฐมินเนโซตา ย้ายเข้ามานิวยอร์ก ในปี ค.ศ.1960 ได้รับอิทธิพลจาก วูดดี้ กัธรี ในด้านการประพันธ์เพลงและการดำเนินชีวิต ผลงานที่มีชื่อเสียง เช่น Blowin' in the Wind ซึ่ง จอห์น ซีวาส (2536 : 59) ได้กล่าวไว้ว่า บทเพลง Blowin' in the Wind บ็อบ ดีแลน ได้แสดงครั้งแรกใน New Port Festival ร่วมกับ ปีเตอร์ พอล แอนด์ แมรี่ (Peter, Paul and Mary) ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ซึ่งเป็นผลให้อัลบั้ม เดอะ ฟรี วิลลิน (The Free Wheelin) ติดกลุ่ม อันดับ 1-10 และสามารถจำหน่ายได้เป็นจำนวน 320,000 แผ่น ในเวลา 8 วัน

กระแสความตื่นตัวในเรื่องของสันติภาพ ความรัก และการแสวงหายังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่องด้วยพลังและจิตสำนึกของคนหนุ่มสาวในยุคนั้น ได้มารวมตัวกันอยู่ในงานแสดมดงดนตรี วัตสต็อค (Woodstock) หรือชื่อเต็มว่า The Woodstock Music and Arts Fair ซึ่ง ลิเฮอร์ (2533 : 81-84) ได้บรรยายสรุปไว้ว่า ระหว่างวันที่ 21-23 สิงหาคม ค.ศ. 1969 พลังคนหนุ่มสาวชาวอเมริกันประมาณ 450,000 คน มารวมกันที่ฟาร์มของ แม็ค ยาสเกอร์ (Mac Yasger) เพื่อรวมพลังกันสำหรับสันติภาพ ความรัก และเสียงเพลง โดยได้รับความร่วมมือและสนับสนุนทางการเงินจาก บริษัท วอร์เนอร์ บราเธอร์ (Warnner Brother) ซึ่งจะได้รับผลประโยชน์จากการถ่ายทำภาพยนตร์ในมหกรรมดนตรีครั้งนี้ออกฉายทั่วโลก และ โจนี มิทเชล (Joni Mitchell) ได้มอบบทเพลงชื่อ Woodstock ให้กับคณะคลอสบี้ สติลลส์ เนช แอนด์ ยัง (Crosby Stills Neshand Young) มาขับร้องเป็นเพลงสัญลักษณ์ของงาน ต่อมาได้นำไปอัดแผ่นเสียงในอัลบั้มชุด Deja Va ได้รับความนิยมมากทั้งในอเมริกาและอังกฤษ

วันที่ 4 พฤษภาคม ค.ศ. 1970 ทหารของรัฐบาลอเมริกันได้ใช้อาวุธสงครามสังหารนักศึกษา 4 คน ในขณะที่ร่วมชุมนุมประท้วงในมหาวิทยาลัย Kent State มลรัฐโอไฮโอ ซึ่ง ลิเฮอร์ (2533 : 66) ได้กล่าวถึงกรณีนี้ว่า ครอสบี้ สติลลส์ เนช แอนด์ ยัง ได้นำเรื่องราวการสังหารนักศึกษามาเขียนเป็นเพลง ชื่อ Ohio ซึ่งรวมอยู่ในอัลบั้มชุด Four Way Street และจากเหตุการณ์เดียวกัน วงแกรนด์ ฟังก์ เรลโรด (Grand Funk Railroad) กลุ่มนักดนตรีที่มีชื่อเสียง ซึ่งประกอบด้วย มาร์ค ฟาร์เนอร์ (Mark Farner) ดอน บริเวอร์ (Don Brewer) และ เมล เชสเชอร์ (Mel Schacher) ได้แต่งเพลง People Let's Stop the War เป็นเพลงที่รวมอยู่ในอัลบั้ม E Pluribus Funk ออกจำหน่ายในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1971 ด้วยเนื้อหาต่อต้านเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น สงครามเวียดนาม และการค้าอาวุธสงคราม

เหตุการณ์ต่าง ๆ และแนวคิดของศิลปินเพลงเพื่อชีวิตของอเมริกามีอิทธิพลและสอดคล้องกับสถานการณ์ อุดมการณ์ แนวความคิดของนักศึกษาปัญญาชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่มีความมุ่งมั่นอยากจะเห็นความเปลี่ยนแปลงสังคมไทยในทางที่ดีขึ้น ทำให้เกิดการเลียนแบบบทเพลงดังกล่าว ทั้งลักษณะการประพันธ์เนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ เครื่องดนตรี รวมถึงแนวทางการดำเนินชีวิตของศิลปิน ซึ่ง จรูญรัตน์ สุวรรณภูสิทธิ์ (2531 : 83) ได้กล่าวไว้ว่า ภาพยนตร์เรื่องวัตสต็อค ถูกนำไปฉายทั่วโลก สำหรับในประเทศไทยมีกลุ่มบุคคลที่สนใจ ได้แก่ สุชาติ สวัสดิ์ศรี วิทยากร เชียงกูล ได้พยายามติดต่อและสนับสนุนจนสามารถนำภาพยนตร์เรื่องนี้เข้ามาฉายจนเป็นผลสำเร็จ ก่อให้เกิดแนวความคิดในเรื่องเพลงและการประท้วงในกลุ่มของนักศึกษาปัญญาชนไทยในช่วงเวลานั้นที่เกิดความรู้สึกต่อต้านสภาพสังคมการเมืองในรูปแบบเผด็จการที่สะสมมาตั้งแต่ปีพ.ศ.2500 ซึ่งจะสะท้อนออกมาในรูปแบบของวรรณกรรมเป็น

ส่วนใหญ่ และสุรัชย์ จันทิมาธร ได้มีโอกาสได้ชมภาพยนตร์เรื่องนี้ถึง 4 ครั้ง จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดแรงจูงใจและแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานเพลงเพื่อชีวิตในเวลาต่อมา

ประวัติความเป็นมาของวงคาราวาน

ปี พ.ศ. 2510-2515 เกิดความกดดันทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น มีผู้ประพันธ์เพลงร้องเพื่อระบายถึงความทุกข์ยากของประชาชน วงคาราวานได้สร้างสรรค์ผลงานเพลงเพื่อสนองตอบต่อความรู้สึกของประชาชนในขณะนั้น วงคาราวานประกอบด้วยสมาชิก 4 คน คือ สุรัชย์ จันทิมาธร (หัวหน่าว) วีระศักดิ์ สุนทรศรี จากวง ท.เสนและสัญญา มงคล อุทก และทองกราน ทานา จากวงบังคลาเทศแบนด์ วงคาราวานเป็นปัญญาชนกลุ่มแรกที่น่าเสนอเพลงเพื่อชีวิตจนได้รับการยอมรับในสังคม และประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น เมื่อได้แสดงร่วมกับการจัดกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาในงานแสดงนิทรรศการ การเปิดเวทีอภิปรายรัฐบาล และการประท้วงในช่วงก่อนและหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 รวมทั้งได้เดินทางไปแสดงตามที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ

สุรัชย์ จันทิมาธร เกิดที่จังหวัดสุรินทร์ บิดามีอาชีพรับราชการครู มารดาเป็นแม่บ้าน มีพี่น้อง 7 คน เนื่องจากบิดารับราชการครู จึงมีโอกาสได้อ่านวารสารสยามสมัยรายสัปดาห์ ได้รับความรู้จากงานประพันธ์ของ น้อย อินทนนท์ แสงทอง และนายผี จนมีนิสัยรักการอ่าน หลังจากสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่ออายุ 17 ปี ได้เดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อจะเข้าศึกษาต่อด้านศิลปะที่โรงเรียนช่างศิลป์ แต่สอบเข้าไม่ได้ จึงได้ไปเรียนที่โรงเรียนการช่าง นนท์ 2 ปี ปีที่ 3 จึงสอบเข้าโรงเรียนช่างศิลป์ได้ ขณะที่เรียนนั้นได้อาศัยอยู่กับ เสถียร จันทิมาธร เริ่มเขียนรูปอิลลัสเตรท (Illustrate) และการตูนขาย เรียนได้สองปีต้องออกจากโรงเรียนเนื่องจากมีปัญหาเรื่องการเงิน จึงแจ้งไปยังบิดาว่าขอยุติการเรียน ตั้งแต่นั้นได้ออกมาเผชิญชีวิตด้วยตนเอง เริ่มต้นด้วยการเป็นนักเขียนอยู่กับ ประเสริฐ จันดำ แล้วไปอยู่ชมรมจักรวาลกวี ได้สะพานพุดกับ นเรศ นโรปกรณ์ เสถียร จันทิมาธร ต่อมาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกับกลุ่มหนุ่มหน้าสาวสวย ซึ่งมีสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่ สุวรรณ สุคนธา สุจิตต์ วงษ์เทศ ชรรค์ชัย บุนปาน มนัส สัตยารักษ์ และณรงค์ จันทรเรือง จากนั้นเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมพระจันทร์เสี้ยวที่มีชื่อเสียงก่อนเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ซึ่งเป็นที่ชุมนุมของกวีและกลุ่มคนทำหนังสือ มี สุชาติ สวัสดิ์ศรี และวิทยากร เชียงกูล เป็นผู้นำ สุรัชย์ จันทิมาธร ซึ่งมีความรู้พื้นฐานทางด้านดนตรีมาบ้าง เคยเป่าคลาริเน็ตในวงโยธวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อได้เข้ามาเป็นสมาชิกชมรมพระจันทร์เสี้ยว ได้เริ่มศึกษาและฝึกเล่นกีตาร์กับ มโนภาพ เนาวรังษี ได้ฟังเพลงของ โจน บาเอซ (Joan Baez) บ๊อบ ดีแลน (Bob Dylan) ไซมอน แอนด์ การ์ฟิงเกล (Simon

and Garfunkel) โดโนแวน (Donovan) เกิดความประทับใจเนื้อร้องและทำนอง จึงได้เริ่มฝึกและเล่นเพลงในแนวนี้ ซึ่งเป็นเพลงยอดนิยมของคนหนุ่มสาวทั่วโลกในขณะนั้น ทำให้เกิดแนวความคิดในการประพันธ์เพลงเพื่อชีวิตในเวลาต่อมา

วีระศักดิ์ สุนทรศรี เกิดที่กรุงเทพฯ บิดารับราชการทหาร เป็นบุตรคนสุดท้อง ในวัยเด็กอยู่กับครอบครัวในค่ายทหารที่จังหวัดอุดรธานี มีโอกาสได้คลุกคลีกับทหารอเมริกัน ทำให้เห็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมขณะนั้น เช่น ปัญหาโสเภณี ปัญหาครอบครัวที่เกิดจากผู้หญิงไทยแต่งงานกับทหารอเมริกัน และปัญหาอธิปไตยของชาติ ดังที่สะท้อนมาในเพลงอเมริกันอันตราย ซึ่งได้ประพันธ์ร่วมกับ ทองกราน ทานา ปี พ.ศ. 2514 ได้เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงและทำงานกิจกรรมนักศึกษา มีส่วนร่วมในการประท้วงอธิการบดี ได้เขียนใบปลิวเรียกร้องรัฐธรรมนูญ ทำให้มีลิตนนักศึกษา 13 คน ถูกจับกุม และจากเหตุการณ์นั้นได้ขยายตัวมาเป็นเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 วีระศักดิ์ สุนทรศรี ได้พบกับ สूरชัย จันทิมาธร ในขณะที่เป็นสมาชิกกลุ่มพระจันทร์เสี้ยว ได้เขียนบทกวีและเรื่องสั้นลงในหนังสือพิมพ์ โดยใช้นามปากกา สัจจร และสूरชัย จันทิมาธร ใช้นามปากกา ท.เสน มีโอกาสร่วมแสดงดนตรีในงาน มหกรรมเพลงเพื่อชีวิตครั้งแรก ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งจัดโดยศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ใช้ชื่อในการแสดงครั้งนี้ว่า ท.เสน และสัจจร และเขียนหนังสือบันทึกความทรงจำเรื่องความรำลึกย้อนหลังคาราวาน ตีพิมพ์ในนิตยสารโลกหนังสือในปี พ.ศ. 2524 วาโกะโซยิ ได้แปลเป็นภาษาญี่ปุ่น สำนักพิมพ์ไซบุน จัดพิมพ์เมื่อปี พ.ศ. 2527 และมีผลงานอีกเล่มหนึ่ง คือ คาราวาน ตำนานทัพหน้าวงดนตรีเพื่อชีวิตของไทย เป็นการกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของวงคาราวาน

มงคล อุทก เกิดที่อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นบุตรคนที่ 4 ของพี่น้อง 7 คน บิดารับราชการครู ในวัยเด็กมีความสนใจเพลงตะวันตก ขณะที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ร้องเพลง Five Hundred Miles เพื่อสอบวิชาขับร้อง และรู้สึกชื่นชอบทหารสหรัฐอเมริกาที่ได้มาตั้งฐานทัพในประเทศไทย มีความภูมิใจที่ญาติพี่น้องมีโอกาสทำงานในค่ายทหารอเมริกัน และประทับใจในบทเพลงของ คณะ เดอะ บีทเทิล (The Beattle) ในขณะศึกษาที่วิทยาลัยเทคนิค ภาควิชาออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา ได้ร่วมกันก่อตั้งวงดนตรี ชื่อ วงบังคลาเทศแบนด์ ได้นำบทเพลงของวง ท.เสนและสัจจร มาเรียบเรียงใหม่ ได้ออกแสดงตามชนบทในจังหวัดนครราชสีมา เมื่อเรียนอยู่ชั้นปีที่ 2 เริ่มรับรู้แนวเพลงต่อต้านสงคราม ได้ฟังเพลง Blowin' In the Wind ของ บ็อบ ดีแลน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาบ้านเมือง ปัญหาการเข้ามาตั้งฐานทัพอเมริกา และได้ชมสไลด์ (Slide) เกี่ยวกับภัยจากสงครามเวียดนามที่ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาจากกรุงเทพฯ นำไปฉาย

ทองกราน ทานา เกิดเมื่อ ปี พ.ศ. 2493 ที่หมู่บ้านอุ่มจาน อำเภอบะพาย จังหวัด นครราชสีมา เป็นบุตรคนที่ 5 ในจำนวนพี่น้อง 7 คน เข้าศึกษาที่แผนกศิลปกรรม วิทยาลัย เทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา ทำงานกิจกรรมและเล่นดนตรีในวงบังคลา เทศแบนด์ ร่วมกับ มงคล อุทก มีบุคลิกเงียบขรึม ศึกษาดนตรีด้วยตนเองและได้มีโอกาสศึกษา ทางด้านดนตรีเพิ่มเติมที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนในขณะที่ได้หลบหนีภัยทางการเมือง มีความสามารถเล่นดนตรีได้หลายประเภท เช่น กีตาร์ และไวโอลิน ทำหน้าที่เรียบเรียงดนตรี ในวงคาราวาน ซึ่งสุรชัย จันทิมาธร เป็นผู้ประพันธ์เนื้อร้องและทำนอง ทองกราน ทานา เป็นผู้ ใส่คอร์ด (ทองกราน ทานา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักหมู่บ้านโพธิ์แก้ว ถนนประชาชื่น กรุงเทพฯ วันที่ 11 พฤษภาคม 2541)

วงคาราวานได้รวมตัวตั้งวงโดยไม่มีเครื่องดนตรีเป็นของตัวเอง สุรชัย จันทิมาธร ได้รับกีตาร์มาจาก สมิตร์ เหมสกล มงคล อุทก ได้รับพิณหรือซิง (ซุง) และฮาโมนิกามาจาก เพื่อนและชาวบ้าน ทองกราน ทานา ได้ขลุ่ยผิวมาจากเพื่อน วีระศักดิ์ สุนทรศรี ได้รับกีตาร์ 2 ตัว จาก นพพร สุวรรณพานิช และดวงประทีป เจริญชาติ แสดงร่วมกันครั้งแรก ณ หอประชุม วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา จากนั้นเดินทางไปแสดงที่งาน มหกรรมดนตรีที่จังหวัดบุรีรัมย์ ร่วมกับวงเดอะโฟกัส และวงเดอะแฟนตัสติก (The Focus และ The Fantastic) วงคาราวานเล่นเป็นวงสุดท้าย ผู้ชมส่วนมากซึ่งอยู่ในวัยรุ่นได้เห็นนักดนตรีวง คาราวานเดินขึ้นเวทีพร้อมด้วยเครื่องดนตรี กีตาร์โปร่ง พิณ แคน และการแต่งกายที่เรียบง่าย ต่างพากันหัวเราะด้วยความรู้สึกขบขัน เมื่อเล่นเพลงนกสีเหลืองเป็นเพลงแรกเสียงหัวเราะก็หายไป หนุ่มสาวที่นั่งอยู่ริมสนามได้พากันเดินเข้ามาหน้าเวที จนเกือบเต็มสนามด้วยความชื่นชม จากนั้นได้เดินทางไปจังหวัดขอนแก่น แสดงออกรายการโทรทัศน์ ช่อง 5 รายการของ ไพบุลย์ ศุภวารี ทำให้วงคาราวานเริ่มเป็นที่รู้จักของประชาชนหลังจากออกรายการนี้ และได้เข้าไปแสดง ให้นักศึกษา ในมหาวิทยาลัยขอนแก่นชม ได้รับการยอมรับจากนิสิตนักศึกษาและประชาชนมาก ยิ่งขึ้น และได้เดินทางเข้ากรุงเทพฯ ร่วมแสดงในงานนิทรรศการสลับการอภิปรายใน มหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยไม่ได้รับเงินค่าตอบแทนจากการแสดงมีเพียงข้าวห่อให้รับประทาน สามารถดำรงชีวิตไปได้ในแต่ละวัน จึงเดินทางออกจากกรุงเทพฯ กลับสู่อีสานอีกครั้ง ไปอาศัย อยู่ในไร่ของ คำสิงห์ ศรีนอก ที่อำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา ขณะที่พักอยู่ในไร่ได้ซ้อม ดนตรีอยู่ตลอดเวลา และได้เดินทางไปแสดงดนตรีเพื่อช่วยนักศึกษาหาทุนตั้งแต่จังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ได้สัมผัสกับชาวบ้านทำให้รับรู้วิถีชีวิตวัฒนธรรมพื้นบ้าน และ นำมาผสมผสานกับเพลงเพื่อชีวิตจากตะวันตกได้อย่างกลมกลืน

วงคาราวานได้เดินทางไปแสดงดนตรีในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทำให้ได้เห็นสภาพชีวิตที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่น จึงเป็นแรงบันดาลใจนำมาใช้ในการประพันธ์เพลง เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและความจริงที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น ปัญหาของกรรมกร ชาวนา ชาวไร่ ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายทุน ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาด้านการปกครอง ปัญหาจากภัยธรรมชาติ เป็นต้น

วงคาราวานเดินทางกลับถึงกรุงเทพฯ จึงบันทึกแผ่นเสียงแผ่นเล็กบรรจุเพลงคนกับควาย เพลงเปิบข้าว เพลงนกสีเหลือง และเพลงจิตร ภูมิศักดิ์ ซึ่งเพลงเหล่านี้วงกรรมกรมาชนของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ได้นำไปอัดแผ่นเสียงบ้างแล้ว และพงษ์เทพ กระโดนชำนาญ ศิลปินเพลงจากจังหวัดนครราชสีมา ได้เข้ามาร่วมงานด้วย โดยเป่าขลุ่ยในเพลงนกสีเหลือง

ในปี พ.ศ. 2518 รัฐบาลได้เริ่มต้นขบวนการนักศึกษา โดยใช้เพลงปลุกใจออกอากาศทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ เพื่อที่จะหยุดการเจริญเติบโตของขบวนการนิสิตนักศึกษาประชาชน

ในปี พ.ศ. 2519 เหตุการณ์ทางการเมืองได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น วงคาราวานเป็นส่วนหนึ่งของการประท้วง โดยเสนอตัวเข้ารับใช้เพื่อนกรรมกรตามโรงงานต่าง ๆ สามารถเข้าถึงประชาชนมากขึ้น ขณะเดียวกันถูกคุกคามข่มขู่จนถึงการเอาชีวิต วงคาราวานได้เดินทางไปแสดงดนตรีที่ภาคใต้อีกครั้งที่จังหวัดยะลาและปัตตานี เมื่อกลับจากภาคใต้ไปแสดงที่บางแสน จังหวัดชลบุรี และโรงงานย่านบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ต่อมาสถานีโทรทัศน์สี ช่อง 3 ได้เชิญไปแสดงร่วมกับวงดิอิมพอสซิเบิล (The Impossible) วงคาราวานเล่นเพลงคนกับควาย ทำให้รายการดังกล่าว และเพลงคนกับควาย เพลงข้าวคอยฝน เพลงกรรมกรมาชน ถูกคำสั่งห้ามนำมาออกอากาศเผยแพร่สู่ประชาชน

วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2519 อดีตผู้นำรัฐบาลได้เดินทางกลับประเทศไทย วงคาราวานได้ร่วมแสดงในการชุมนุมคัดค้าน ซึ่งสถาบันต่าง ๆ ได้เปิดการอภิปรายต่อต้านอย่างรุนแรง และได้แสดงครั้งสุดท้ายในกรุงเทพฯ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากนั้นในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2519 นักศึกษาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ติดต่อวงคาราวานไปแสดงที่จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดอุบลราชธานี ในคืนวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2519 เดินทางไปจังหวัดขอนแก่น จึงได้รับฟังประกาศจากสถานีวิทยุว่ากองกำลังของฝ่ายรัฐบาลบุกเข้าไปในมหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์และได้เกิดเหตุการณ์นองเลือดขึ้นในเช้าวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 และในวันเดียวกันนี้มีการชุมนุมในมหาวิทยาลัยขอนแก่น วงคาราวานได้แสดงสลับกับวงโคมฉาย ซึ่งเป็นวงดนตรีของนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง และได้ตัดสินใจร่วมเดินทางเข้าป่าไปพร้อมกันทั้ง 2 วงในคืนนั้น

ปี พ.ศ. 2523 รัฐบาลประกาศใช้นโยบาย 66/2523 ไม่เอาความผิดกับผู้เดินทางเข้าร่วมงานปฏิบัติกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย เปิดโอกาสให้เดินทางกลับมาร่วมพัฒนาชาติไทย วีระศักดิ์ สุนทรศรี มงคล อุทก พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ ได้เดินทางกลับออกมา วงซุยกิว (Suigyu) วงดนตรีเพื่อชีวิตของประเทศญี่ปุ่นได้ติดต่อ วีระศักดิ์ สุนทรศรี ไปแสดงที่ประเทศญี่ปุ่นแต่ได้ตอบปฏิเสธ และเปิดโอกาสให้ มงคล อุทก ที่มีความสามารถใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้านและเครื่องดนตรีอื่น ๆ ไปแสดงแทน เดือนเมษายน พ.ศ. 2525 สุรชัย จันทิมาธร และทองกราน ทานา ได้เดินทางกลับออกมาพร้อมกัน

วันที่ 19 มิถุนายน 2525 วงคาราวานได้รวมวงและแสดงที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในคอนเสิร์ต ฟอรั ยูนิเซฟ (Concert for Unicef) จัดโดย เสถียร จันทิมาธร และหนังสือพิมพ์มติชน เล่นเพลงคนกับควายเป็นเพลงแรกและได้เสนอบทเพลงที่แต่งขึ้นใหม่ เช่น เพลงคืนร้าง ซึ่งวงคาราวานต้องการสื่อความหมาย สะท้อนความรู้สึก รักใคร่ ห่วงใย สร้างความประทับใจแก่ผู้ชมด้วยความสะท้อนอารมณ์ ในขณะเดียวกันก็เกิดความรู้สึกอบอุ่นคิดถึงเหตุการณ์เมื่อครั้งที่ฝากชีวิตไว้แก่กัน และมีโอกาสได้กลับมาพบกันอีกครั้ง นอกจากนั้นวงคาราวานยังได้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางด้านดนตรีในแนวใหม่ เช่น เพลงโอปอนปองซา หรือ เพลงช้างถนน แสดงให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของวงคาราวานได้อย่างชัดเจน เปลี่ยนจากท่วงทำนองที่เรียบง่ายมาเป็นท่วงทำนองซึ่งเป็นการผสมผสานกันระหว่างเพลงบลูส์ (Blues) กับเพลงพื้นบ้านของไทย

วันที่ 28 สิงหาคม 2526 วงคาราวานเดินทางไปแสดงที่ประเทศญี่ปุ่น โดยการเชิญของวงซุยกิว แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่มนักร้องนักดนตรีเพื่อชีวิตและกลุ่มนักศึกษาประชาชนชาวญี่ปุ่น ได้นำสิ่งประทับใจมาประพันธ์เพลง เช่น เพลงโตเกียว เพลงฮิโรชิมา เพลงซุจิง และเพลงดอกไม้ให้คุณ เป็นต้น

วันที่ 26 มกราคม 2527 วงคาราวานได้แสดงในคอนเสิร์ต ฟอรั ยูนิเซฟ ครั้งที่ 2 ได้เปลี่ยนรูปแบบการแสดงแตกต่างไปจากเดิม โดยนำวงดนตรีร็อกเคสตรา (Rockestra) ซึ่งเป็นวงดนตรีแนวร็อกที่มีชื่อเสียง นำโดย ชัคกี้ ธัญญรัตน์ มาบรรเลงร่วม ใช้เครื่องดนตรีสมัยใหม่ เช่น กีตาร์ไฟฟ้า กลองชุด คีย์บอร์ด ทำให้ภาพพจน์ของวงคาราวานเปลี่ยนไป ได้รับการวิจารณ์เป็นอย่างมากจากผู้ฟังและนักวิจารณ์ ต่อมาได้มีข่าวเรื่องการพักวงเนื่องจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจสมาชิกในวงต้องการที่จะนำเสนอผลงานเพลงในเชิงธุรกิจ ทั้งด้านการแสดงคอนเสิร์ต การจำหน่ายแผ่นเสียงและเทป แต่สังคมยังไม่ยอมรับ ในกรณีนี้ วีระศักดิ์ สุนทรศรี (2527 : 87) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ไม่ต้องการความเป็นคาราวาน อยากมีบทบาทอื่น ๆ อยากใช้ชื่ออื่นบ้าง ประกอบกับปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งไม่สามารถเลี้ยงชีพอยู่ได้อย่างถาวร จึงตัดสินใจหยุดพักวง

วันที่ 8 กรกฎาคม 2529 วงคาราวานได้ผลิตผลงาน ชุดคนไกลบ้าน ออกวางจำหน่าย การประพันธ์เนื้อร้อง ทำนอง และการเรียบเรียงดนตรี ทำได้อย่างสมบูรณ์และกลมกลืนระหว่างเครื่องดนตรีไฟฟ้ากับเครื่องดนตรีอะคูสติค (Acoustic) บทเพลงทั้งหมดมีความคิดต่อเนื่องกัน

เป็นเรื่องราว บรรยายถึงความโหดร้ายของสงครามในกลุ่มประเทศอินโดจีน ต่อมาวงคาราวานมีผลงานอีก 3 ชุด คือ U.S.-Japan, Live in Japan (บันทึกการแสดงสดที่ญี่ปุ่น) และชุดอานนท์

วันที่ 29 ตุลาคม 2532 วงคาราวานได้แสดงคอนเสิร์ตเป็นการอำลาต่อแฟนเพลงที่ห้องแสดงดนตรีเอ็ม 88 ศูนย์การค้าเดอะมอลล์ 4 รามคำแหง หัวหมาก ใช้เวลาในการแสดง 4 ชั่วโมง เล่นเพลงตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน ในวันนั้นมีสมาชิกวงคาราวานมาร่วมแสดงครบทุกคน รวมทั้ง พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ ได้นำเครื่องดนตรีอะคูสติคในรูปแบบคาราวานดั้งเดิม มาบรรเลง สร้างความประทับใจต่อผู้ชมเป็นอย่างมาก และจบการแสดงด้วยเพลงกำลังใจ

วงคาราวานได้กลับมาบรรเลงด้วยกันแสดงดนตรีในบางโอกาส เช่น วันที่ 28-29 ตุลาคม 2532 แสดงคอนเสิร์ต 15 ปี คาราวาน วันที่ 7-8 ตุลาคม 2537 แสดงคอนเสิร์ตครบรอบ 20 ปี 6 ตุลาคม 2519 ณ สนามฟุตบอล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันอาทิตย์ที่ 6 ตุลาคม 2539 สุรชัย จันทิมาธร และ มงคล อุทก ได้นำบทเพลงของวงคาราวานมาขับร้องบรรเลงร่วมกับศิลปินเพลงเพื่อชีวิตคนอื่น ๆ ได้แก่ พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ ยืนยง โอภากุล พงษ์สิทธิ์ คัมภีร์ เพ็ญศรี พุ่มชูศรี และวงกรรมาชน โดยมี เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ อ่านบทกวี และ

เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2541 วงคาราวานได้แสดงคอนเสิร์ต ที่ท้องสนามหลวงเนื่องในโอกาส 25 ปี 14 ตุลาคม 2516

ในปัจจุบัน บริษัท คาราวาน จำกัด ได้นำผลงานเพลงวงคาราวานมาบันทึกใหม่ โดยได้จัดทำเป็นหมวดหมู่ เช่น หมวดคีตดนตรีคาราวาน หมวดนิราศลี้ภัยรอนแรม หมวดปรัชญาการเมือง หมวดสงครามหรือสันติภาพ หมวดชีวิตสามัญชน 14 บทเพลงรวมมิตรคาราวาน (เล่นเสียงเปล่า) คาราวาน World Wide เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน และเป็นแนวทางในการศึกษาเพลงเพื่อชีวิตวงอื่น

ดนตรีเป็นศิลปะที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นเพื่อเป็นสิ่งที่จรรโลงใจมาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ เริ่มต้นจากเสียงร้องของมนุษย์ในลักษณะสูง ๆ ต่ำ ๆ และเสียงดนตรีที่มีอยู่ตามธรรมชาติซึ่งเป็นดนตรีที่ไม่มีเนื้อร้อง เช่น เสียงจากการเป่าใบไม้ เป่าเขาสัตว์ เป่าปล้องไม้ การนำหินและโลหะต่าง ๆ มากระทบกัน เป็นต้น ได้พัฒนาเสียงดังกล่าวมาตามลำดับตามสภาพของสังคมซึ่งมีความซับซ้อนมากขึ้น และได้บรรยายความรู้สึกนึกคิดของแต่ละคนไปพร้อม ๆ กับเสียงที่เกิดจากวัสดุต่าง ๆ ซึ่งนำมาพัฒนาเป็นเครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ ทำให้เกิดบทเพลงที่มีทั้งเสียงดนตรีและเนื้อร้องไปพร้อม ๆ กัน เมื่อเกิดปัญหาทางสังคมขึ้น ผู้ประพันธ์เพลงได้บรรยายความรู้สึกในบทเพลงเพื่อสื่อความหมายกับผู้ได้รับความเดือดร้อนจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จนเกิดเป็นเพลงเพื่อชีวิตขึ้น

เพลงเพื่อชีวิตเป็นเพลงที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ในแต่ละสถานการณ์ได้อย่างชัดเจน ตั้งแต่ แสงนภา บุญราศรี เสน่ห์ โกมารชุน คำรณ สัมบุญณานนท์ จนถึงเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 วงคาราวานเป็นวงดนตรีเพื่อชีวิตวงแรกของประเทศไทยที่ได้นำบทเพลงมาแสดงร่วมกับการจัดกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา ประชาชน ในการรณรงค์ชุมนุม ประท้วงต่อต้าน อำนาจเผด็จการ มีผลงานเป็นที่ยอมรับจากนิสิตนักศึกษาและประชาชน เช่น เพลงคนกับควาย เปิบข้าว นกสีเหลือง เป็นต้น ผลงานเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานมีจุดเด่นของภาษาในบทเพลง ใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้านมาบรรเลงร่วมกับเครื่องดนตรีตะวันตกได้อย่างกลมกลืน โครงสร้างของบทเพลงมีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง มีน้ำเสียง สีสันการขับร้อง การบรรเลง เราใจเข้ากับสถานการณ์ เป็นแบบอย่างของเพลงเพื่อชีวิตในยุคต่อมา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของเพลงเพื่อชีวิต ในหัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 เนื้อร้อง (Lyric)
- 1.2 คีตลักษณ์ (Form)
- 1.3 บันไดเสียง (Scale)
- 1.4 ทำนอง (Melody)
- 1.5 คอร์ด (Chord)
- 1.6 การประสานเสียง (Harmony)
- 1.7 ลีลาจังหวะ (Rhythmic Pattern)

2. เพื่อบันทึกโน้ตสากลผลงานเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน ในรูปแบบของสกอ (Score) ตามจำนวนเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงในแต่ละเพลงซึ่งจะแสดงให้เห็นรายละเอียดของโครงสร้างเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน โดยใช้บันไดเสียงที่ปรากฏตามที่บันทึกเสียงไว้ในเทปหรือแผ่นเสียง สกอของบทเพลงได้รับการตรวจสอบและยืนยันว่าถูกต้องจากนักดนตรีวงคาราวาน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมา เอกลักษณ์ และโครงสร้างของบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน เนื่องจากผลงานเพลงวงคาราวานได้รับความนิยมตั้งแต่อันเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 มาจนถึงปัจจุบัน จึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาค้นคว้า รวบรวมบันทึกโน้ตในรูปแบบสกอ (Score) วิเคราะห์โครงสร้างของบทเพลง เพื่ออนุรักษ์ เผยแพร่ และเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาเพลงเพื่อชีวิตต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ จะวิเคราะห์โครงสร้างทางดนตรีของเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน ดังนี้

- 1.1 เนื้อร้อง (Lyric)
- 1.2 คีตลักษณ์ (Form)
- 1.3 บันไดเสียง (Scale)
- 1.4 ทำนอง (Melody)
- 1.5 คอร์ด (Chord)
- 1.6 การประสานเสียง (Harmony)
- 1.7 ลีลาจังหวะ (Rhythmic Pattern)

2. ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำการบันทึกข้อมูลบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานเป็นโน้ตสากลในรูปแบบของสกออร์ จำนวน 19 เพลง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงโครงสร้างของเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน เช่น เนื้อร้อง คีตลักษณ์ บันไดเสียง ทำนอง คอร์ด การประสานเสียง และลีลาจังหวะ
2. ได้ทราบเอกลักษณ์ แนวทางการประพันธ์เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน จากการบันทึกโน้ตสากลในรูปแบบของสกออร์ (Score)

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. เพลงเพื่อชีวิต หมายถึง เพลงเพื่อชีวิตที่เนื้อร้องสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง โจมตี คัดค้าน การกระทำที่ผิดศีลธรรมต่อต้านการเอารัดเอาเปรียบและแสดงแนวความคิด ความรู้สึกทุกข์ร้อนของประชาชน

2. วงคาราวาน หมายถึง คณะนักดนตรี นักร้องเพลงเพื่อชีวิตในนามวงคาราวาน ประกอบด้วยสมาชิก 4 คน คือ สุรชัย จันทิมาธร วีระศักดิ์ สุนทรศรี มงคล อุทก และ ทอง กราน ทานา
3. เนื้อร้อง หมายถึง ภาษาที่นำมาใช้ในการขับร้องเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน
4. ทำนอง หมายถึง ระดับเสียงสูงต่ำที่นักประพันธ์เพลงนำมาเรียบเรียงให้เป็น ทำนองในเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน
5. การประสานเสียง หมายถึง การประสานเสียงในบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน
6. ท่อน หมายถึง ท่อนเพลงที่ปรากฏในเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน
7. เครื่องดนตรีพื้นบ้าน หมายถึง เครื่องดนตรีพื้นบ้านที่นำมาใช้บรรเลงในบทเพลง เพื่อชีวิตวงคาราวาน
8. เครื่องดนตรีอะคูสติค หมายถึง เครื่องดนตรีสากล เครื่องดนตรีพื้นบ้านที่มีระบบ เสียงเกิดจากแหล่งกำเนิดเสียงธรรมชาติที่นำมาใช้บรรเลงในวงคาราวาน
9. เครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง เครื่องดนตรีที่ทำให้เกิดเสียงด้วยระบบ ไฟฟ้าที่นำมาใช้บรรเลงในวงคาราวาน
10. สกอร์ หมายถึง รูปแบบการบันทึกโน้ต โดยแยกเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นในบทเพลง เพื่อชีวิตวงคาราวานที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 19 เพลง
11. ลีลาจังหวะแบบ Melodic Rhythm หมายถึง ความสั้นยาวของเสียงที่ปรากฏอยู่ใน แนวทำนอง
12. ลีลาจังหวะแบบ Rhythmic Pattern หมายถึง รูปแบบของจังหวะที่นำมาใช้ในบท เพลง
13. การซ้ำทำนองแบบซ้ำทำนองทั้งหมด (Real Sequence) หมายถึง การซ้ำทำนอง ในบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานเป็นการซ้ำทำนองและลีลาจังหวะ (Melodic Rhythm) เดิมทั้ง หมด
14. การซ้ำทำนองโดยการเลียนแบบ (Tonal Sequence) หมายถึง การซ้ำทำนองใน บทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน เป็นการเปลี่ยนทำนองแต่ลีลาจังหวะ (Melodic Rhythm) ยังคงเดิม
15. คอร์ดขั้นเอก (Primary Chord) หมายถึง กลุ่มคอร์ดเมเจอร์ที่ให้ความกลมกลืน นักแน่น เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในบันไดเสียงหนึ่ง ๆ ประกอบด้วย 3 คอร์ด ได้แก่ I IV V

16. **คอร์ดชั้นโท (Secondary Chord)** หมายถึง กลุ่มคอร์ดไมเนอร์ที่ให้ความรู้สึกนุ่มนวล นำไปใช้ปรุงแต่งเสียงประสานได้ดี ในบันไดเสียงหนึ่ง ๆ ประกอบด้วย 4 คอร์ด ได้แก่ II-7 III-7 VI-7 VII-7(b5)

17. **คอร์ดแพทเทิร์น (Pattern Chord)** หมายถึง คอร์ดชุดที่ใช้ซ้ำไปซ้ำมาในบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน

18. **คีตปฏิภาณ (Improvisation)** หมายถึง การสร้างแนวเสียงขึ้นมาใหม่จากคอร์ดที่ปรากฏอยู่ในบทเพลงด้วยความสามารถของนักดนตรี

19. **บันไดเสียงเพ้นตาโทนิค (Pentatonic Scale)** หมายถึง บันไดเสียงที่มี 5 เสียง ด ร ม ช ล นิยมใช้ในเพลงไทย

20. **การลักรั้งหะ (Syncopation)** หมายถึง การปฏิบัติโน้ตแบบลักรั้งหะ

21. **บทนำ (Introduction)** หมายถึง แนวทำนองที่ไม่มีคำร้องประกอบ ใช้บรรเลงเพื่อนำเข้าสู่ทำนองเพลงของแต่ละบทเพลง

22. **ลาย** หมายถึง ชุดของเสียงในเพลงพื้นบ้านอีสานที่นำมาใช้ในวงดนตรีเพื่อชีวิตคาราวาน

23. **เพลงทำนองเดียว (One Part Form)** หมายถึง เพลงที่มีทำนองเดียว มีการบรรเลงซ้ำในบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน

24. **สร้อยเพลง** หมายถึง ทำนองพิเศษที่นำมาใช้ในบทเพลงเพื่อชีวิตวงคารา

25. **เพลงสองทำนอง (Binary Form)** หมายถึง เพลงที่มีทำนองสองทำนองในบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน

26. **เพลงสามทำนอง (Ternary Form)** หมายถึง เพลงที่มีทำนองสามทำนองในบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน

บทที่ 2

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

เพลงเพื่อชีวิตเป็นบทเพลงที่มีบทบาทสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ซึ่งเกิดจากความคิดสติปัญญา อารมณ์ความรู้สึกและประสบการณ์ของนักประพันธ์ หรือศิลปิน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นบทเรียนที่ช่วยย้ำเตือนความรู้สึกถึงความขัดแย้ง การต่อสู้ ความสูญเสียทั้งชีวิต ทรัพย์สินและเวลา และเป็นการบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่นำมาศึกษาค้นคว้าวิจัยร่วมกับองค์ความรู้และวิชาต่าง ๆ ได้ ในการศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังปรากฏจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยสังเขปดังนี้

ผลงานวิจัย

จรรยาวัณ สุวรรณภูสิทธิ์ (2531) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาบทเพลงเพื่อชีวิตที่เกี่ยวข้องกับขบวนการนักศึกษาช่วงปี พ.ศ. 2516 - 2519 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงแนวความคิดของขบวนการนักศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 - 2519 โดยใช้เพลงเพื่อชีวิตเป็นสื่อในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร การสัมภาษณ์บุคคลและนำเทปที่จัดทำจำหน่ายในช่วงเวลาดังกล่าวมาศึกษาทำนอง จังหวะ โดยเปรียบเทียบและวิเคราะห์กับเนื้อเพลง

ผลจากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าเพลงเพื่อชีวิตสามารถสะท้อนถึงความคิดการเปลี่ยนแปลง สภาพสังคม การเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงเวลา 3 ปี ได้มีการพัฒนารูปแบบของบทเพลง รูปแบบของวงดนตรี เช่น ในช่วงแรกแนวเพลงสะท้อนปัญหาความยากจน และความเสียเปรียบของชนชั้นกรรมากร ชาวนา ลักษณะของดนตรีจะเป็นแนวเพลงโฟล์คซอง (Folk Song) ต่อมาเมื่อมีการรวมพลังต่อสู้กับอำนาจรัฐมากขึ้น ได้นำองค์ประกอบของกรรมากร ชาวนา มารวมประทั่งทำให้เกิดลักษณะดนตรีเป็นทำนองมาร์ช ปลุกใจ เนื้อเพลงจะมีความหมายรุนแรงขึ้นและชี้ชวนให้ลุกขึ้นร่วมมือต่อสู้ จากนั้นได้ปรับเปลี่ยนแนวเพลงตะวันตกเป็นเพลงพื้นเมืองแบบไทย เพื่อให้เข้ากับบรรยากาศของการประท้วงในโรงงานอุตสาหกรรม หรือกลุ่มชาวนา เพลงจึงเปลี่ยนจากแนวตะวันตกเป็นเพลงลูกทุ่ง โดยนำทำนองเพลงพื้นบ้านอีสาน เพลงรำวง และเพลงไทยเดิมที่มีท่วงทำนองคุ้นเคยให้อารมณ์สนุกสนานมาใช้ แล้วแต่งเนื้อร้องในแนวสร้างสรรค์ก้าวหน้าให้กลมกลืนกับทำนองเหล่านั้น เป็นการนำเอาลักษณะของวัฒนธรรมไทยมาใช้กับเพลงเพื่อชีวิต

วงดนตรีของนักศึกษาปัญญาชน จึงเกิดขึ้นตามความต้องการของสังคมอย่างมากมาตลอดจนการนำเพลงเก่าของ จิตร ภูมิศักดิ์ หรือเพลงปฏิวัติที่แต่งขึ้นในป่ามาเผยแพร่ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงอุดมการณ์ของนักศึกษา

แจ่มจิต สุรเดโช (2531) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาพสะท้อนสังคมจากวรรณกรรมเพลงเพื่อชีวิตในช่วง พ.ศ. 2516 - 2519 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ให้เห็นภาพสะท้อนของสังคมที่ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมเพลงเพื่อชีวิตที่ประพันธ์ขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2516 - 2528 ในการศึกษครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร เสนอผลงานแบบพรรณนาวิเคราะห์ ข้อมูลที่ใช้ศึกษาวิจัย คือหนังสือเพลงและเทปตลับ

ผลของการศึกษาวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาของเพลงเพื่อชีวิตได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาทางการเมืองที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคมที่ถูกสกัดกั้น และสั่งสมปัญหาไว้อย่างมากมายเป็นเวลานาน และได้เสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาด้วยวิธีรุนแรง ในช่วงหลังเริ่มมีเสรีภาพมากขึ้น เนื้อหาของเพลงเพื่อชีวิตคล้ายคลึงกับช่วงแรก แต่ได้เสนอวิธีแก้ปัญหาอย่างสันติ

ในด้านเศรษฐกิจ เนื้อหาของเพลงเพื่อชีวิตทุกช่วง ซึ่งได้สะท้อนปัญหาความยากจนของเกษตรกร กรรมกรเป็นส่วนมาก ซึ่งสาเหตุของปัญหาเกิดจากระบบเศรษฐกิจทุนนิยม และอำนาจรัฐที่ไม่เป็นธรรม ช่วงแรกเสนอวิธีแก้ปัญหาอย่างรุนแรง ช่วงหลังเพียงแค่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม

ในด้านวัฒนธรรมและค่านิยม เนื้อหาของเพลงเพื่อชีวิตในช่วงแรกสะท้อนให้เห็นความต้องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยมที่ล้าสมัยเกี่ยวกับการศึกษาสตรีและเด็ก ความเสื่อมของวัฒนธรรม หลังจากได้รับอิทธิพลจากตะวันตก และการครอบงำของจักรวรรดินิยมอเมริกา มีการเสนอวิธีการแก้ปัญหาอย่างรุนแรง ในช่วงหลังเนื้อหาของเพลงเพื่อชีวิตสะท้อนและคัดค้านการรับวัฒนธรรม ค่านิยมที่ไม่เป็นประโยชน์ เช่น ค่านิยมความสนุกสนานรื่นเริง หูหრა ฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม

ลือชัย จิรวินิจนันท์ (2532) ได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยเพลงเพื่อชีวิต : การนำเสนออุดมการณ์ใหม่ (ศึกษาเฉพาะช่วง 14 ตุลาคม 2516 - 6 ตุลาคม 2519) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาถึงอิทธิพลของบทเพลงเพื่อชีวิตในเรื่องของการเสนออุดมการณ์ใหม่ โดยอาศัยแนวคิดเรื่องการครองความเป็นเจ้าอุดมการณ์ หรือการครองความเป็นใหญ่ (Hegemony) ของนักคิดชาวอิตาลี คือ อันโตนิโอ กรัมสกี (Antonio Gramsci) มาเป็นแนวในการวิเคราะห์ ทำให้เห็นถึงการพยายามสร้างอุดมการณ์ใหม่ของกลุ่มปัญญาชน คือ กลุ่มนักศึกษา โดยผ่านเพลงเพื่อชีวิต เป็นการศึกษาในลักษณะของการพรรณนาโวหาร (Descriptive) โดยอาศัยข้อมูลทางประวัติศาสตร์ (Historical Data) จากเอกสารและข้อมูลจากเทปเพลง (Cassette) ที่ออกวางจำหน่ายเป็นหลักในการนำเสนอเพลงเพื่อชีวิต

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2516 นั้น แนวคิดอุดมการณ์ใหม่ (Counter Ideology) คือ แนวคิดเสรีนิยมประชาธิปไตยที่ต่อต้านแนวคิดหลัก (Traditional Ideology) ในสมัยนั้น คือ แนวคิดแบบเผด็จการหลังจากเหตุการณ์วันที่ 14 ตุลาคม 2516 โดยเฉพาะปลายปี พ.ศ.2519 นั้น เพลงเพื่อชีวิตเริ่มมีเนื้อหารุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากแนวคิดอุดมการณ์เริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากอุดมการณ์เสรีนิยมประชาธิปไตยมาเป็นแนวคิดสังคมนิยมมากขึ้นและได้รับการต่อต้านจากอุดมการณ์เดิม โดยชนชั้นผู้ปกครองในสมัยนั้น โดยใช้เพลงปลุกใจเป็นแนวทางในการต่อสู้ ซึ่งมีความเจ๋งจัดและมีประสิทธิภาพในการเสนอมากกว่า เพลงปลุกใจจึงสามารถครอบครองแนวความคิดของประชาชนได้เกือบทั้งหมด และมีผลทำให้เพลงเพื่อชีวิตนั้นต้องหายไปจากสังคมเป็นเวลานาน

สุทธาสินี เกียรติไพบูลย์ (2533) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องวิวัฒนาการจากเพลงเฉพาะกลุ่มมาสู่เพลงสมัยนิยมของเพลงเพื่อชีวิต (พ.ศ. 2516 - 2531) การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการ และความเปลี่ยนแปลงของบทเพลงเพื่อชีวิตจากการเป็นบทเพลงเฉพาะกลุ่มของนิสิตนักศึกษาปัญญาชนหัวก้าวหน้า มาสู่การเป็นบทเพลงสมัยนิยมของคนจำนวนมากที่เรียกว่า มวลชน โดยมีสมมุติฐาน 2 ข้อ คือ หนึ่งการปรับเปลี่ยนทางด้านเนื้อหา รูปแบบ ภาพพจน์ และกลุ่มผู้ฟังของบทเพลงเพื่อชีวิตที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นเพลงสมัยนิยม สอง ปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม มีส่วนสัมพันธ์กับการที่ทำให้บทเพลงเพื่อชีวิตปรับเปลี่ยนสู่การเป็นบทเพลงยอดนิยม

ผลการวิจัยพบว่า การที่เพลงเพื่อชีวิตของไทยเปลี่ยนแปลงจากการเป็นเพลงเฉพาะกลุ่มมาสู่การเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมจากมวลชนนั้น ปัจจัยสำคัญที่สุด คือ การปรับเปลี่ยนตนเองของบทเพลงเพื่อชีวิต ในด้านของเนื้อหารูปแบบ ภาพพจน์ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้ฟัง ที่ได้เปลี่ยนแปลงไปในยุคสมัยที่วงการเพลงไทยได้เข้าสู่ระบบธุรกิจเทปเพลง ซึ่งส่งผลให้บทเพลงกลายเป็นสินค้าอย่างหนึ่งในท้องตลาดที่ต้องมีการแข่งขันในการขาย รวมทั้งปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม มีส่วนสำคัญเช่นกันที่ทำให้บทเพลงเพื่อชีวิตต้องปรับและเปลี่ยนตามเหตุการณ์ และสภาพแวดล้อม ด้วยเหตุทั้ง 2 ประการนี้ บทเพลงเพื่อชีวิตจึงได้เกิดการเปลี่ยนแปลงจนเป็นบทเพลงสมัยนิยมที่ได้รับความนิยมจากคนจำนวนมากในสังคม

วรุณ ฮอลสิงห์ (2536) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิต ระหว่าง พ.ศ. 2516 - 2534 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตในด้านเนื้อหา รูปแบบ ประพันธ์ คำร้อง และกลวิธีการใช้ภาษา รายงานผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาปรากฏดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาของเพลงเพื่อชีวิต สามารถจำแนกเนื้อหาได้เป็น 2 ช่วง คือ ช่วง พ.ศ. 2516 - 2519 และช่วงหลัง พ.ศ. 2519 - 2534

ช่วง พ.ศ. 2516 - 2519 เป็นช่วงที่เนื้อหาของเพลงเพื่อชีวิตมีลักษณะการชี้แนะทางการเมือง ได้แก่ การปลุกจิตสำนึกให้คนมีความรักความสามัคคีและเสียสละเพื่อสังคม มีการต่อยอดถึงแนวความคิดเกี่ยวกับการเสียสละชีวิตในการต่อสู้ทางการเมือง การสะท้อนปัญหาต่างๆ ทางด้านการเมือง ปัญหาความยากจนของชาวนาและผู้ใช้แรงงาน มีเนื้อหารายกย่องชมเชยบุคคล เช่น จิตร ภูมิศักดิ์ วีรชน ชาวนา ผู้ใช้แรงงาน สตรี และ ครู และมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้กำลัง

ช่วงหลัง พ.ศ. 2519 - 2534 ลักษณะของเนื้อหาที่มีความหลากหลายมากกว่าในช่วงแรก ที่ปรากฏมากที่สุดคือ การสะท้อนภาพความจริงถึงปัญหาของประชาชน และแนวทางแก้ไขปัญหา เน้นหนักไปในทางปัญหาสังคม และเศรษฐกิจมากกว่าการเมืองการปกครอง เนื้อหาที่ปรากฏรองลงไปเป็นลำดับ คือ การให้ข้อคิดด้านต่าง ๆ เช่น การทำงาน การดำเนินชีวิต และข้อคิดเกี่ยวกับความดี และการทำตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา การปลุกจิตสำนึกด้านต่าง ๆ เช่น การให้คนกลับไปพัฒนาท้องถิ่นของตน การอนุรักษ์ธรรมชาติ การมีอุดมการณ์เพื่อช่วยเหลือสังคม รวมทั้งการให้มีความรัก ความสามัคคี เนื้อหาเกี่ยวกับการให้ความหวังและกำลังใจ ความรัก การคัดค้านต่อต้านและการยกย่องชมเชยตลอดจนการกล่าวถึงการทำงานของศิลปินเพลงเพื่อชีวิต

จากการศึกษาพบว่า เนื้อหาในช่วงนี้มุ่งสะท้อนปัญหาสังคม และปัญหาทางเศรษฐกิจ รวมทั้งได้เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติตนมากกว่าจะมุ่งชี้แนะทางการเมืองเหมือนช่วงแรก

2. รูปแบบการประพันธ์คำร้องของเพลงเพื่อชีวิตพบว่า มีรูปแบบการประพันธ์ไม่ตรงตามฉันทลักษณ์เดิมมากกว่าตรงตามฉันทลักษณ์เดิม และจังหวะของคำประพันธ์จะแตกต่างไปจากฉันทลักษณ์เดิม เพื่อให้สัมพันธ์กับจังหวะของดนตรี

3. กลวิธีการใช้ภาษา โดยศึกษาในเรื่องการใช้คำ โวหาร น้ำเสียง และการตั้งชื่อเพลง ในด้านการใช้คำ เพลงเพื่อชีวิตใช้คำง่าย การซ้ำคำ คำภาษาพูด คำอุทาน คำซ้อน คำพ้อง คำภาษาต่างประเทศ การประสมคำ คำเลียนเสียงธรรมชาติ คำศัพท์ยาก คำเสียงระคาย คำย่อ โวหารที่ใช้ คือ บรรยายโวหาร อุปมาโวหาร เทศนาโวหาร สาธกโวหาร และพรรณนาโวหาร น้ำเสียงที่ปรากฏ ได้แก่ น้ำเสียงถากถางค่อนข้างต่ำหนักติเตียน น้ำเสียงคับแค้นขมขื่น น้ำเสียงยั่วยุ น้ำเสียงอ่อนโยน เครื่องขรม เอาจริงเอาจัง น้ำเสียงยกย่องสรรเสริญ และน้ำเสียงร่าเริงมีอารมณ์ขัน

ในการตั้งชื่อเพลง ส่วนใหญ่นิยมการตั้งชื่อแบบตรงตัว ตั้งชื่อเพลงแบบเร้าความสนใจเป็นรูปคำถาม แบบเปรียบเทียบ และแบบขัดความ

ผลการศึกษาวเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตระหว่าง พ.ศ. 2516 - 2534 พบว่า เพลงเพื่อชีวิตเป็นวรรณกรรมที่มีเนื้อหาหลากหลาย แฝงด้วยข้อคิดและคุณธรรม มีบทบาททั้งในการบันทึกสังคม พัฒนาสังคม จรรโลงใจและมีคุณค่าทางวรรณศิลป์

หนังสือ

สุรัชย์ จันทิมาธร (2528 : 141) ได้เขียนหนังสือ คือดนตรีลำเค็ญคือคนคาราวาน ในโอกาสที่ได้รับเชิญจากวงซุยกิว วงดนตรีเพื่อชีวิตของญี่ปุ่น ไปแสดงเพื่อแลกเปลี่ยนงานศิลปะ เพลงเพื่อชีวิตไว้ว่า ได้พบกับ ยูจิ ทากาฮาริ นักเปียโนที่มีชื่อเสียงของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้ง

วงดนตรีเพื่อชีวิต มีสมาชิกห้าคน เป็นดนตรีรูปแบบใหม่แนวอะคูสติค ใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้านทั้งหมด ซึ่งแตกต่างจากดนตรีในท้องตลาดที่คนญี่ปุ่นนิยมฟังกัน เป็นรูปแบบเรียบง่าย มีผลงานการแสดงเป็นระยะ ๆ ตามห้องประชุม สถาบัน บ้าน และในชุมชนแออัด สุรัชย์ จันทิมาธร มีโอกาสร่วมแสดงดนตรีกับวงซุยกิวที่ประเทศญี่ปุ่นในหลาย ๆ เมือง ที่โอกินาวามีโอกาสฟังเพลงของ โซอิจิ คิลปินวงแซมพู เกิดความประทับใจจึงได้นำเทคนิคการสไลด์กีตาร์และทำนองเพลงของคิลปินดังกล่าวมาดัดแปลงเป็นเพลงดอกไม้ให้คุณ

ประเสริฐ จันดำ (2532 : ไม่มีเลขหน้า) ได้จัดพิมพ์หนังสือ ตำนานนายผี อัศนี พลจันทร โดยได้รวบรวมบทความของนักประพันธ์ นักร้อง นักแต่งเพลง เช่น วิสา คัญทัพ ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ สุรัชย์ จันทิมาธร พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ ยืนยง โอภากุล เป็นต้น ได้กล่าวถึง อัศนี พลจันทร ไว้ว่า นอกจากจะเขียนหนังสือได้หลายแบบแล้วยังแต่งเพลงได้อย่างไพเราะเป็นที่ประทับใจ คือ เพลงคิดถึงบ้าน หรือเพลงเดือนเพ็ญ ซึ่งสุรัชย์ จันทิมาธร ได้นำมาร้องเป็นคนแรก และนักร้องนักดนตรีเพลงเพื่อชีวิตคนอื่น ๆ นำมาขับร้องได้รับความนิยมมากที่สุดเพลงหนึ่งของเพลงเพื่อชีวิตไทย

สุกรี เจริญสุข (2538 ข : 190) ได้กล่าวถึงเพลงเพื่อชีวิตไทยไว้ว่า เพลงเพื่อชีวิตไทยนั้นเกี่ยวข้องกับเพลงพื้นบ้าน เพลงของการทำงาน เพลงชีวิต เพลงลูกทุ่ง และเพลงที่เรียกร้องความเป็นธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความจริงของชีวิตอย่างตรงไปตรงมา เพลงเพื่อชีวิตไม่ได้เป็นเพลงเพื่อการขาย แต่เป็นเพลงที่มีวัตถุประสงค์เพื่อชีวิต

วารสาร

วิกฤษ สุนทรจามร (2530 : 16 - 18) ได้กล่าวถึงอิทธิพลและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดบทเพลงเพื่อชีวิต ไว้หลายประการ เช่น เกิดขึ้นเนื่องจากแรงกระตุ้นจากธรรมชาติ เกิดจากภูมิปัญญาการเรียนรู้และสื่อสารถ่ายทอดออกมาในเชิงปรัชญา เกิดจากปัจจัยทางวรรณกรรม เกิดจากปัจจัยทางดนตรีหรือบทเพลงด้วยกัน ในกรณีดังกล่าวนี้อาจเกิดขึ้นได้โดยศิลปินประทับใจในท่วงทำนองของเพลงหนึ่ง แล้วได้นำทำนองนั้นมาใส่เนื้อร้องใหม่ให้เข้ากับยุคสมัยและบริบททางสังคม เกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับชีวิต หรือเข้ามากระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตอันเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์งานศิลปะทุกแขนง เกิดจากปัจจัยทางประเพณี ศีลธรรม จริยธรรม ในสังคม เกิดจากความสำนึกเรื่องสันติภาพ เกิดจากความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคม เกิดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ เกิดจากปัจจัยที่เป็นปัญหาทางสังคม เกิดจากอุดมการณ์ของศิลปิน เกิดจากการขัดแย้งทางวัฒนธรรม เกิดจากเรื่องราวของบุคคลสำคัญ

สุรัชย์ จันทิมาธร (2540 : 17) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับกำเนิดและอิทธิพลที่ทำให้เกิดเพลงเพื่อชีวิตไว้ว่า เพลงเพื่อชีวิตเริ่มมีบทบาทชัดเจนขึ้นในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เป็นมรดกทางปัญญาของปัญญาชนและนักต่อสู้ทางการเมือง อิทธิพลของเพลงเพื่อชีวิตได้รับจากตะวันตก แนวของเพลงมุ่งที่จะสนองความต้องการของประชาชนนักต่อสู้ นักเรียน นิสิตนักศึกษา เพลงเพื่อชีวิตในสมัยนี้จะถูกเรียกว่า เพลงคอมมิวนิสต์ เพลงฝ่ายซ้าย หรือเพลงปลุกระดม จึงส่งผลให้เกิดปฏิกิริยาจากฝ่ายอนุรักษ์นิยม ฝ่ายหัวเก่า หรือฝ่ายขวา การต่อสู้ การต่อต้าน การคัดค้านซึ่งกันและกันจึงเกิดขึ้นภายใน 3 ปี ความขัดแย้งอย่างรุนแรงจึงได้เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2519 นั่นคือ การปราบปรามครั้งใหญ่ มีประชาชนจำนวนหนึ่งได้เดินทางเข้าป่า กระแสเพลงเพื่อชีวิตเติบโตตามสถานการณ์ เหล่านี้มาตลอดจนถึงปัจจุบัน สมัยก่อนวงดนตรีเพื่อชีวิตเล่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนเป็นเงินเป็นทอง เล่นเกือบทุกวันในมหาวิทยาลัย โรงเรียน โรงงาน หมู่บ้าน แต่ละแห่งจัดอาหารมาเลี้ยง ให้เงินค่ารถจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง โดยการส่งต่อกันไปเป็นทอด ๆ ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีและเกิดความอบอุ่น เพลงเพื่อชีวิตจึงเป็นเพลงเพื่อชีวิตอย่างแท้จริงไม่ได้แฝงด้วยธุรกิจดังเช่นในปัจจุบัน

วิสา คัญทัพ (2540 : 100 - 101) ได้สรุปถึงลักษณะของเพลงเพื่อชีวิตไว้ดังนี้

1. นักร้องเพลงเพื่อชีวิตไม่ได้มาจากการประกวดคัดเลือก จึงไม่ได้เน้นที่เสียงดีหรือเสียงไพเราะ แต่เป็นเสียงที่ร้องออกมาจากอารมณ์ความรู้สึกที่จริงจังและจริงใจ
2. เพลงเพื่อชีวิตของแต่ละวงจะประพันธ์ขึ้นมาเอง บางเพลงได้นำทำนองมาจากเพลงสากล
3. เพลงเพื่อชีวิตมีเนื้อหาเกี่ยวกับการถูกเอารัดเอาเปรียบในสังคม เน้นความชอบธรรม
4. นักร้องนักดนตรีเพลงเพื่อชีวิตมาจากคนในกระบวนการต่อสู้ที่รับรู้ปัญหาต่าง ๆ และมีจุดมุ่งหมายในการประพันธ์เพลงเพื่อเรียกร้องให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ไม่ได้มุ่งเน้นธุรกิจการค้า

จากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่ามีผู้สนใจทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยและเขียนหนังสือ บทความเกี่ยวกับบทเพลงเพื่อชีวิตในหลายลักษณะ โดยใช้เนื้อหาของบทเพลงเพื่อชีวิตเป็นสื่อกลางนำไปสู่ความเข้าใจในประเด็นปัญหา หรือสมมุติฐานที่ตั้งขึ้น ในการวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานในครั้งนี้ จะศึกษาถึงเนื้อร้อง วิเคราะห์โครงสร้าง ได้แก่ คีตลักษณ์ ทำนอง คอร์ด การประสานเสียง บันไดเสียงและลีลาจังหวะ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน และเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่สนใจที่จะทำการศึกษาเพลงเพื่อชีวิตวงอื่น ๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Research) มีขั้นตอนดังนี้

การรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลจากสิ่งตีพิมพ์ (Printed Materials) ดังนี้

- 1.1 ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ วารสาร ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับบทเพลงเพื่อชีวิต
- 1.2 บทความ บทวิเคราะห์ บทวิจารณ์ บทสัมภาษณ์ ของนักศึกษา นักประพันธ์ นักการเมือง นักวิชาการ และบันทึกความทรงจำของผู้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 , 6 ตุลาคม 2519 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535
- 1.3 หนังสือรวมเพลงเพื่อชีวิต
- 1.4 หนังสือเกี่ยวกับประวัติและผลงานของศิลปินเพลงเพื่อชีวิต
- 1.5 วิทยานิพนธ์และผลงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเพลงเพื่อชีวิต

2. ข้อมูลจากเทปบันทึกเสียง แผ่นเสียง และแผ่นซีดี (CD)

3. รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักดนตรี นักร้อง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเพลงเพื่อชีวิต วงคาราวาน ดังนี้

3.1 นักดนตรีวงคาราวาน ได้แก่ สุรชัย จันทิมาธร วีระศักดิ์ สุนทรศรี มงคล อุทก และทองกราน ทานา

3.2 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงคาราวาน ได้แก่ วิสา คัญทัพ ดนุพล แก้วกาญจน์ เพ็ญศรี พุ่มชูศรี วินัย บุญช่วย พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ

การคัดเลือกข้อมูล

การคัดเลือกข้อมูล ได้คัดเลือกจากเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน โดยใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. เป็นเพลงเพื่อชีวิตที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนในนามวงคาราวาน ระหว่างปี พ.ศ. 2525 – 2532

2. สํารวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเพลงเพื่อชีวิต ทั้งรูปแบบการประพันธ์คำร้องและทำนอง

3. คัดเลือกเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานตามหลักเกณฑ์ดังนี้

3.1 เป็นบทเพลงเพื่อชีวิตที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนในนามวงคาราวาน

3.2 รวบรวมบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานจำนวน 143 เพลง นำมาจัดกลุ่มตามลักษณะของเนื้อหาได้ 6 กลุ่ม โดยวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งพวก (stratified random sampling) ดังนี้

3.2.1 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเมือง จำนวน 46 เพลง

3.2.2 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับสังคม จำนวน 43 เพลง

3.2.3 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรัก ความคิดถึง ความผูกพัน จำนวน 25 เพลง

3.2.4 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัญหาแรงงาน กรรมกร จำนวน 11 เพลง

3.2.5 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับเสรีภาพ อิสรภาพ จำนวน 10 เพลง

3.2.6 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับสงครามและสันติภาพ จำนวน 8 เพลง

4. นำเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานจาก 6 กลุ่ม ดังกล่าวในข้อ 3.2 โดยวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (simple random sampling) ได้ชื่อเพลงในแต่ละกลุ่ม จำนวน 19 เพลง ดังนี้

4.1 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเมือง จำนวน 5 เพลง ได้แก่

4.1.1 เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา

4.1.2 เพลงหยุดก่อน

4.1.3 เพลงคนตีเหล็ก

4.1.4 เพลงดอกไม้ให้คุณ

4.1.5 เพลงเชิงอีสาน

4.2 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับสังคม จำนวน 5 เพลง ได้แก่

4.2.1 เพลงกุลา

4.2.2 เพลงคนกับควาย

4.2.3 เพลงคาราวาน

4.2.4 เพลงกำลังใจ

4.2.5 เพลงความเป็นมา

4.3 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรัก ความคิดถึง ความผูกพัน จำนวน 3 เพลง ได้แก่

4.3.1 เพลงคืนร้าง

- 4.3.2 เพลงคิดถึงบ้าน
- 4.3.3 เพลงดวงจำปา
- 4.4 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัญหาแรงงาน กรรมกร จำนวน 2 เพลง ได้แก่
 - 4.4.1 เพลงจำปาตีนโต
 - 4.4.2 เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน
- 4.5 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับสงครามและสันติภาพ จำนวน 2 เพลง ได้แก่
 - 4.5.1 เพลงสันติภาพ
 - 4.5.2 เพลงอินโดจีน
- 4.6 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับเสรีภาพ อิสระภาพ จำนวน 2 เพลง ได้แก่
 - 4.6.1 เพลงนกสีเหลือง
 - 4.6.2 เพลงหนุ่มพเนจร

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้า จะศึกษาวิเคราะห์ตามโครงสร้างของบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน ในหัวข้อต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง (Lyric) ศึกษาประวัติ ความหมายและวัตถุประสงค์ในการประพันธ์เนื้อร้อง
2. คีตลักษณ์ (Form) วิเคราะห์รูปแบบการประพันธ์บทเพลง
3. ทำนอง (Melody) วิเคราะห์ทำนองในหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 การเคลื่อนที่ของทำนอง
 - 3.2 รูปร่างหรือสายเส้นของทำนอง (Melodic Curves or Melodic Line)
4. คอร์ด (Chord) วิเคราะห์การใช้คอร์ดกับแนวทำนอง (Chord Progression)
5. การประสานเสียง (Harmony) วิเคราะห์การประสานเสียงในบทเพลง
6. บันไดเสียง (Scale) วิเคราะห์บันไดเสียงที่นำมาใช้ในการประพันธ์เพลง
7. ลีลาจังหวะ (Rhythmic Pattern) วิเคราะห์ลีลาจังหวะในหัวข้อต่อไปนี้
 - 7.1 รูปแบบของลีลาจังหวะที่ปรากฏอยู่ในแนวทำนอง (Melodic Rhythm)
 - 7.2 ลีลาจังหวะ (Rhythmic Pattern) ที่นำมาใช้ในการประพันธ์บทเพลง

การศึกษาวิเคราะห์บทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ แบ่งเป็น 5 บท คือ

บทที่ 1 บทนำ

- ภูมิหลัง
- ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
- ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า
- ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- คำนิยามศัพท์เฉพาะ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

บทที่ 4 วิเคราะห์โครงสร้างของเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน

- 4.1 เนื้อร้อง (Lyric)
- 4.2 คีตลักษณ์ (Form)
- 4.3 ทำนอง (Melody)
- 4.4 คอร์ด (Chord)
- 4.5 การประสานเสียง (Harmony)
- 4.6 บันไดเสียง (Scale)
- 4.7 ลีลาจังหวะ (Rhythmic Pattern)

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

การวิเคราะห์โครงสร้างเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน

การวิเคราะห์โครงสร้างเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน จะวิเคราะห์ตามโครงสร้างของบทเพลงแต่ละเพลงในหัวข้อต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง (Lyric)
2. คีตลักษณ์ (Form) วิเคราะห์รูปแบบการประพันธ์ของบทเพลง
3. ทำนอง (Melody) วิเคราะห์ลักษณะเด่นของทำนองในบทเพลง
4. คอร์ด (Chord) วิเคราะห์การใช้คอร์ดกับแนวทำนอง
5. การประสานเสียง (Harmony) วิเคราะห์การประสานเสียงในบทเพลง
6. บันไดเสียง (Scale) วิเคราะห์บันไดเสียงที่นำมาใช้ในการประพันธ์เพลง
7. ลีลาจังหวะ (Rhythmic Pattern) วิเคราะห์ในหัวข้อต่อไปนี้
 - 7.1 รูปแบบของลีลาจังหวะที่ปรากฏอยู่ในแนวทำนอง (Melodic Rhythm)
 - 7.2 ลีลาจังหวะ (Rhythmic Pattern) ที่นำมาใช้ในการประพันธ์บทเพลง

เพลงที่นำมาวิเคราะห์ ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งพวก (Stratified Random Sampling) และการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) จำนวน 19 เพลง ดังนี้

1. กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเมือง จำนวน 5 เพลง ได้แก่
 - 1.1 เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา
 - 1.2 เพลงหยุดก่อน
 - 1.3 เพลงคนดีเหลือ
 - 1.4 เพลงดอกไม้ให้คุณ
 - 1.5 เพลงเชิงอีसान
2. กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับสังคม จำนวน 5 เพลง ได้แก่
 - 2.1 เพลงกุลา
 - 2.2 เพลงคนกับควาย
 - 2.3 เพลงคาราวาน
 - 2.4 เพลงกำลังใจ

2.5 เพลงความเป็นมา

3. กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรัก ความคิดถึง ความผูกพัน จำนวน 3 เพลง ได้แก่
 - 3.1 เพลงคืนร้าง
 - 3.2 เพลงคิดถึงบ้าน
 - 3.3 เพลงดวงจำปา
4. กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัญหาแรงงาน กรรมกร จำนวน 2 เพลง ได้แก่
 - 4.1 เพลงจำปาตีนโต
 - 4.2 เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน
5. กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับสงครามและสันติภาพ จำนวน 2 เพลง ได้แก่
 - 5.1 เพลงสันติภาพ
 - 5.2 เพลงอินโดจีน
6. กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับเสรีภาพ อีสรภาพ จำนวน 2 เพลง ได้แก่
 - 6.1 เพลงนกสีเหลือง
 - 6.2 เพลงหนุ่มพเนจร

1. เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา

1. เนื้อร้อง

เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย จิตร ภูมิศักดิ์ ใช้นามปากกาว่า สุธรรม บุญรุ่ง แต่งขึ้นในระหว่างปี พ.ศ. 2503-2505 ขณะที่เขานักโทษถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำบางขวาง เนื้อหาของเพลงให้ความรู้สึกปลุกพลังใจเพื่อจะต่อสู้ ให้ความหวังและความศรัทธาทั้งตัวเองและกลุ่มเพื่อน ๆ นักต่อสู้เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม

สุรัชย์ จันทิมาธร ได้กล่าวไว้ว่า เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา แต่งโดย จิตร ภูมิศักดิ์ เป็นเพลงที่เนื้อร้องมีความหมายดี เมื่อได้ฟังแล้วทำให้เกิดพลังใจและเป็นเพลงที่มีคุณค่าจนถึงปัจจุบัน ลักษณะการประพันธ์เป็นไปตามความต้องการทางอารมณ์ของผู้ประพันธ์ ทำนองได้รับอิทธิพลจากดนตรีสากล เป็นแบบอย่างมาตรฐานของยุโรป ใช้อัตราจังหวะ 3/4 (สุรัชย์ จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

เพ็ญศรี พุ่มชูศรี ศิลปินแห่งชาติ ได้นำเพลงแสงดาวแห่งศรัทธามาขับร้องและบันทึกเสียงไว้ในชุดสายทิพย์ ได้กล่าวถึงเพลงนี้ไว้ว่า มีความศรัทธาที่จะร้องเพลงนี้ และมีความศรัทธาในตัว จิตร ภูมิศักดิ์ ผู้ประพันธ์ เนื้อหาดีทำให้คนฟังมีพลังใจเข้มแข็งเพื่อที่จะต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ จิตร ภูมิศักดิ์ ประพันธ์ทั้งคำร้องและทำนองขณะที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ เป็นเพลงที่ร้องยาก สุรัชย์ จันทิมาธร นำมาขับร้องด้วยน้ำเสียงที่แปลกแต่ก็เหมาะสม เช่นเดียวกันกับเพลงดอกไม้ให้คุณ คิดถึงบ้าน กำลังใจ ซึ่งร้องได้ดีทุกเพลง เคยรู้จักกับ จิตร ภูมิศักดิ์ ในโอกาสที่ไปเยี่ยมสามี (สุวัฒน์ วรดิลก - ผู้สัมภาษณ์) ขณะที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำบางขวางเช่นเดียวกัน เมื่อปี พ.ศ. 2503-2504 เพลงนี้ทำนองเป็นแบบอย่างฝรั่ง เดิมเป็นเพลงในอัตราจังหวะ 2/4 เมื่อนำมาร้องได้เปลี่ยนเป็น อัตราจังหวะ 3/4 ถ้าร้องเสียงสูงจะได้อารมณ์ (เพ็ญศรี พุ่มชูศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักหมู่บ้านพรสวรรค์นิเวศน์ ลำโพง จังหวัดสมุทรปราการ วันที่ 30 มกราคม 2541)

วีระศักดิ์ สุนทรศรี ได้กล่าวว่า เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา ประพันธ์คำร้องและทำนองโดยจิตร ภูมิศักดิ์ ทำนองเป็นศิลปวัฒนธรรมของยุโรปตะวันออก เป็นเพลงพื้นบ้านของโปแลนด์ มีโอกาสนำเพลงนี้ไปแสดงที่ประเทศญี่ปุ่น ได้รับความชื่นชมมาก (วีระศักดิ์ สุนทรศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักถนนประชาชื่น 9 กรุงเทพฯ วันที่ 1 พฤษภาคม 2541)

เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย จิตร ภูมิศักดิ์ ระหว่างปี พ.ศ. 253-2505 เนื้อร้องแสดงออกถึงลักษณะการมองโลกในแง่ดีของผู้ประพันธ์เพลง ถึงแม้ว่าจะถูกจับกุมและถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ แต่ยังคงเห็นความหวัง ซึ่งมีใช้การสิ้นสุดบทบาทของชีวิต เมื่อมีความหวังทำให้มีพลังศรัทธาในการทำงาน เพื่อผลประโยชน์ของสาธารณชนอีกต่อไปอย่างเชื่อมั่น เป็นการปลุกพลังความหวังของตนเอง และเพื่อบรรลุอุดมการณ์ได้อย่างดียิ่ง

เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา

พรางพรายแสงดาวน้อยสกา	สองฟากฟ้า เด่นพราวไกลแสนไกล
ตั้งโคมทอง ผ่องเรืองรุ่งในหทัย	เหมือนธงชัย ส่องนำจากห้วงทุกซอก
พายุฟ้า ครึ้มชุ่มคุกคาม	เดือนลับยาม แผ่นดินมืดมน
ดาวศรัทธา ยังส่องแสงเปี่ยมบน	ปลุกหัวใจ ปลุกคนอยู่มีวาย
ขอเฝ้าเฝ้า ทุกซอกทุกซอกนามล้ำเคี้ยว	คนยังคง ยืนเด่นโดยทำทนาย
แม่นผืนฟ้า มีดดับเดือนลับละลาย	ดาวยังพราย ศรัทธาเฝ้าฟ้าดิน
ดาวยังพราย อยู่จนฟ้ารุ่งรา	

เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา แสดงออกถึงลักษณะการมองโลกในแง่ดีของผู้ประพันธ์ ถึงแม้ว่าจะถูกจับกุมและคุมขังอยู่ในเรือนจำ แต่ยังคงเห็นความหวังว่ามีใช้เป็นการสิ้นสุดบทบาทของชีวิต เมื่อมีความหวังทำให้มีพลังศรัทธาในการทำงานเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณชนอีกต่อไปอย่างเชื่อมั่น เป็นการปลุกพลังความหวังของตนเองและเพื่อนร่วมอุดมการณ์ได้อย่างดียิ่ง เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา ที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุดรำลึกคาราวาน รวม 14 บทเพลงเพื่ออุดมการณ์ของคาราวาน

แสงดาวแห่งศรัทธา

1 F 2 Dm⁷/C 3 Fm/C 4 C

5 C/D 6 C/G 7 Dm 8 Am

พวย พวย แสง ดาว บ่อย สี่ ดาว

9 F 10 G⁷ 11 C 12 G

พวย พาย พี่ แสง พวย ดาว แสง ดาว

13 C 14 C⁷ 15 C 16 G

แสง สด พวย แสง แสง แสง ไป ส หาย

17 G 18 % 19 % 20 C

พวย พี่ แสง พวย แสง พวย แสง พวย

21 G 22 G 23 F 24 C

พวย บ พี่ แสง ดาว แสง สด แสง

25 Dm 26 C⁷ 27 Dm 28 G⁷

แสง สด แสง แสง สด แสง พวย

29 C 30 Dm 31 G⁷ 32 Am

แสง แสง แสง พวย

21 G 22 G 23 F 24 C

พวย บ พี่ แสง ดาว แสง สด แสง

25 Dm 26 C⁷ 27 Dm 28 G⁷

แสง สด แสง แสง สด แสง พวย

29 C 30 Dm 31 G⁷ 32 Am

แสง แสง แสง พวย

33 G^7 34 G^7/D 35 G^7 36 C

ปลุก หัวใจ ปลุก คน อยู่ มี าว

37 C 38 % 39 Am 40 Am

ขอ เมื่... เมื่อ ปลุก คน าว พาว าว าว

41 Dm 42 G^7 43 % 44 C

คน ยี่ คง ยี่ เผล โดย ทำ าว

45 C 46 % 47 Am 48 %

เมื่ สิบ ฟี่ ยี่ ดับ เผล สิบ าว

49 Dm 50 G^7 51 % 52 C

าว ยี่ พาว คน เผล เมื่ ฟี่ สิบ

53 G^7 54 % 55 % 56 C

าว ยี่ พาว อยู่ คน ฟี่ าว าว

57 Dm^7/G 58 G^7 59 Dm^7/G 60 G^7

61 Dm^7/G 62 G^7 63 % 64 C

65 Dm 66 G^7 67 G^7/A 68 C

าว ยี่ พาว อยู่ คน ฟี่ าว าว

69 G^7 70 % 71 Am/G 72 Dm

าว ยี่ พาว อยู่ คน ฟี่

73 G^7 74 C 75 C^6 76

าว าว

3. ทำนอง

ลักษณะเด่นของทำนองปรากฏในท่อน B คำร้องและทำนองมีความสอดคล้องกัน ทำนองทำให้ความหมายของเพลงแสดงออกของอารมณ์รุนแรงได้อย่างเด่นชัด ดังตัวอย่างที่ 3

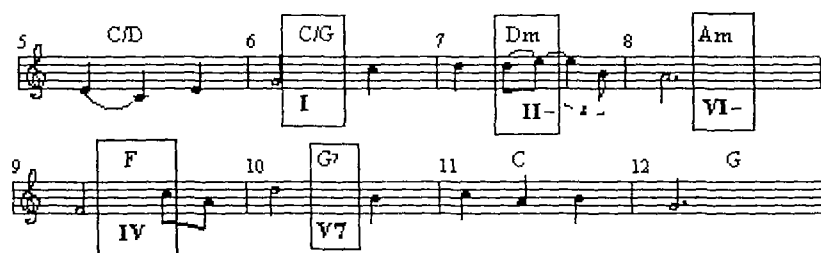
ตัวอย่างที่ 3

4. คอร์ด

4.1 คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงแสงดาวแห่งศรัทธา ท่อน A ได้แก่คอร์ดชั้นเอก C F G7 และคอร์ดชั้นโท Dm Am ดังตัวอย่างที่ 4

ตัวอย่างที่ 4

4.2 คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองท่อน B ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก C และ G7 คอร์ดชั้นโท Dm

ดังตัวอย่างที่ 5

ตัวอย่างที่ 5

5. การประสานเสียง

เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา มีการประสานเสียงในเครื่องดนตรี

5.1 คีย์บอร์ด 1 บรรเลงแนวทำนอง ในบทนำ

5.2 คีย์บอร์ด 2 บรรเลงแนวประสานสอดแทรก

5.3 กีตาร์ บรรเลงคอร์ดประกอบจังหวะ

ดังตัวอย่างที่ 6

ตัวอย่างที่ 6

6. บันไดเสียง

เพลงแสงดาวแห่งศรัทธาอยู่ในบันไดเสียง C เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏอยู่ในแนวทำนอง มีลักษณะดังนี้

7.1.1 ลีลาจังหวะท่อน A มีลักษณะดังตัวอย่างที่ 7

ตัวอย่างที่ 7

7.1.2 ลีลาจังหวะท่อน B มีลักษณะดังตัวอย่างที่ 8

ตัวอย่างที่ 8

7.2 ลีลาจังหวะ ที่นำมาใช้ในเพลงแสงดาวแห่งศรัทธา คือจังหวะ วอลทซ์ อัตราจังหวะ ดังตัวอย่างที่ 9

ตัวอย่างที่ 9

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงแสงดาวแห่งศรัทธามีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง มีความหมายเกี่ยวกับการเมือง ให้ความรู้สึกรุนแรงปลุกใจให้ต่อสู้ ถึงแม้ว่าจะมีอุปสรรคเพียงใดก็ตาม
2. คีตลักษณ์ ใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะไบนารีฟอร์ม แบ่งเป็นท่อนเพลง A A2 A A2 B ท่อน A A2 มีทำนองคล้ายคลึงกัน ท่อน B เป็นทำนองที่แต่งขึ้นใหม่แตกต่างไปจากท่อน A
3. ทำนอง มีลักษณะเด่นในท่อน B ซึ่งทำนองมีส่วนช่วยให้คำร้องแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกมากขึ้น
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงกำลังใจ ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก C F G และ คอร์ดชั้นโท Dm Am

5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี มีลักษณะเป็นลีลันของเสียงที่ปรากฏในแนวทำนองโดยมีเครื่องดนตรีบรรเลง ดังนี้

5.1 คีย์บอร์ด 1 บรรเลงแนวทำนองในท่อนบทนำ

5.2 คีย์บอร์ด 2 บรรเลงแนวทำนองสอดแทรก

5.3 กีตาร์ บรรเลงคอร์ดในกลุ่มกำกับจังหวะ

6. บันไดเสียง ใช้บันเสียง C เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหวะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุ จังหวะเสียงกระโดดจากโน้ตเซบิต 1 ชั้น และจังหวะเสียงสม่ำเสมอจากโน้ตเซบิต 1 ชั้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงกำลังใจ ใช้กลองชุด (Set Drum) ในการสร้างลีลาจังหวะ

2. เพลงหยุดก่อน

1. เนื้อร้อง

เพลงหยุดก่อน สूरชัย จันธิมาธร ประพันธ์เนื้อร้องและทำนอง ที่บ้านพญาไท กรุงเทพฯ
ขณะที่มีการจราจลกรณีโรงพักพลับพลาไชย

สूरชัย จันธิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงหยุดก่อนไว้ว่า มีจุดประสงค์เพื่อเป็นสิ่งเตือนใจทหาร
ตำรวจ จากเหตุการณ์จราจลและการเผาโรงพักพลับพลาไชย ในระยะเวลานั้นประชาชนถูกฆ่าล้มตาย
อย่างทารุณเป็นจำนวนมาก เป็นระยะเวลาที่บ้านเมืองมีความสับสนวุ่นวาย แต่งเพลงนี้อย่างเร่งรีบ
เพื่อนำไปร้องให้ทันกับเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น เป็นการประมวลภาพเหตุการณ์การปราบปรามที่
ทารุณ แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นบทเพลง ทำนองเพลงได้รับอิทธิพลจาก บ๊อบ ดีแลน มีการประสาน
เสียงกลมกลืนอย่างธรรมชาติ ไม่ได้คิดวางแผนมาก่อนว่าใช้การประสานเสียงคู่ไหน เพลงนี้ มงคล
อุทก ร้องนำ และร่วมร้องทั้งสามคน ยกเว้น วีระศักดิ์ สุนทรศรี (สूरชัย จันธิมาธร เป็นผู้ให้
สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ
วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

เพลงหยุดก่อน

หยุดก่อน หยุดก่อน หยุดก่อน
หยุดก่อน หยุดก่อน หยุดก่อน
หยุดเดินคุณทหารคุณตำรวจ
มาเกิดตึมน้ำเย็นจากบ่อลึก
ถูกกระสุนของใครเล่นไปผ่า
เราฆ่ากันเพื่อไทยเลือดไหลนอง
หยุดก่อนนักการเมืองผู้เปรื่องปราด
คุณไม่เคยลำบากจนยากไร้
หยุดก่อน หยุดก่อน หยุดก่อน
คุณอึดหมีพื้มันพัลวัน
หยุดก่อนนายทุนผู้โกยกอบ
ไม่รู้จักพอเพราะเป็นนายทุน

หยุดก่อน หยุดก่อน หยุดก่อน
หยุดก่อน หยุดก่อน หยุดก่อน
หยุดสวดหยุดบรรเลงเพลงศึก
ผนีกหัวใจไตร่ตรอง
ผู้ตายวายชีวะมีเจ้าของ
แต่ศึกต้องยึดเยื้อนี้เพื่อใคร
ความฉลาดความโกงช่างโปร่งใส
แต่ปากคุณเอาใจคนยากจน
หยุดก่อนหยุดเอาไว้สักหน
แต่ใครทนทุกข์ไถ่อยู่ใกล้คุณ
คุณมีเงินเป็นกระสอบต่างสมุน
เลือดคุณล้นอยากความมากมี

ความเป็นคนข้อยยับและยับย้อย

คุณไม่รู้ คุณไม่รู้ยุติ

หยุดก่อนประชาชนผู้ชมขึ้น

สุดท้ายที่ท่านมันใจคน

หยุดก่อน หยุดก่อน หยุดก่อน

มาเถิดดื่มน้ำเย็นจากบ่อใส

หยุดก่อน หยุดก่อน หยุดก่อน

เพราะคุณคอยรืดนาตั้งทาลี

เพราะคุณมีความสบายตั้งนายคน

หอกดาบกระบอกรบนั้นคือหน

เราจะฝ่าเราจะทนเราจะไป

หยุดก่อน หยุดก่อน หยุดเอาไว้

ผืนกหัวใจไต่ตรง

เพลงหยุดก่อน เนื้อร้องผู้ประพันธ์ได้นำเหตุการณ์เผาศถานีตำรวจพลับพลาย มาบรรยายเป็นการแสดงความรู้สึกที่จะขอร้องข้าราชการตำรวจ ทหาร หยุดการใช้อาวุธในการเข่นฆ่าประชาชน ขอร้องนักการเมือง หยุดการคอร์รัปชั่นและโกงประชาชน ขอร้องนายทุนหยุดการเอาเปรียบประชาชน และขอร้องประชาชนอย่าใช้อาวุธในการประท้วง ให้มีความคิดอย่างรอบคอบในการเสนอความคิดเห็น เพลงหยุดก่อนที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุด 20 ปี คาราวาน ชุด 1

เพลงหยุดก่อน

26 G 27 28 29 30
หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด ก่อน

31 32 33 Em 34 35 C
หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด ก่อน

36 37 G 38 39 C 40 C7
หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด ก่อน

56 C7 57 G 58 59 G 60
หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด ก่อน

61 62 63 G 64 65 Em
หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด ก่อน

66 67 C 68 D 69 G 70
มา สักใจ ข้า เย็น จากขม สด คบค.

71 C7 72 73 G 74 75 G
หัวใจ ได้ร... อร... สุด... กุณ... ขบ...

76 77 78 79 G 80
ใคร แลน ไป มา บุกร ภาย วาย ชี วา มี เจ้า.

81 Em 82 83 G 84 85
ขบ... พี่ มา คับ เสียด ไทย เสียด ไคล บธ...

86 87 C7 88 89 G 90
แด่ สด อร... ยึด ยึด ชี เฟื้อ ใคร.

2. คีตลักษณ์

เพลงหยุดก่อน มีรูปแบบการประพันธ์ประเภททำนองเดียว มีการซ้ำทำนองโดยประพันธ์คำร้องใหม่ มีลักษณะ ดังนี้ ดังตัวอย่างที่ 10

ตัวอย่างที่ 10

56 C7 57 G 58 59 G 60
56 57 58 หยุด สบ คอย ท ทรส คอย ดา.

61 62 63 G 64 65 Em
61 62 63 หยุด ทรงหยุด บส เดฯ เพลง สด.

3. ทำนอง

ลักษณะเด่นของทำนองปรากฏในท้องเพลงที่ 70-71 คำร้องและทำนองมีความสอดคล้องกัน ทำนองทำให้ความหมายของเพลงแสดงการเรียกร้องความยุติธรรมในสังคมได้อย่างเด่นชัด ดังตัวอย่างที่ 11

ตัวอย่างที่ 11

4. คอร์ด

4.1 คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงหยุดก่อน ได้แก่คอร์ดชั้นเอก G C D และคอร์ดชั้นโท Em ดังตัวอย่างที่ 12

ตัวอย่างที่ 12

5. การประสานเสียง

เพลงหยุดก่อน มีลักษณะการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรีดังปรากฏในท่อนโซโล่ห้องที่ 91-94 กีตาร์ 1 บรรเลงแนวทำนอง กีตาร์ 2 และ 3 บรรเลงคอร์ดเป็นลีลาของจังหวะฮาร์โมนิก้า บรรเลงทำนองเป็นแบคกราวด์ ดังตัวอย่างที่ 13

ตัวอย่างที่ 13

6. บันไดเสียง

เพลงหยุดก่อนอยู่ในบันไดเสียง G เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏอยู่ในแนวทำนอง มีลักษณะดังตัวอย่างที่ 14

ตัวอย่างที่ 14

7.2 ลีลาจังหวะ ที่นำมาใช้ในเพลงหยุดก่อน ปรากฏในแนวบรรเลงกีตาร์ 2,3 ดังตัวอย่างที่ 15

ตัวอย่างที่ 15

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงหยุดก่อนมีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง มีความหมายเกี่ยวกับการเมือง เรียกร้องความเป็นธรรมให้สังคม ให้มีความสามัคคี
2. คีตลักษณ์ ใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะทำนองเดียวมีการซ้ำ 9 เทียบโดยเปลี่ยนเนื้อร้อง
3. ทำนอง มีลักษณะเด่นในท้องเพลงที่ 70-73 ซึ่งทำนองมีส่วนช่วยให้คำร้องแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกต้องการยุติธรรมอย่างเด่นชัด

4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนอง ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก G C D7 และคอร์ดชั้นโท Em

5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี มีลักษณะเป็นสีนของเสียงที่ปรากฏในแนวทำนองโดยมีเครื่องดนตรีบรรเลง ดังนี้

5.1 กีตาร์ 1 บรรเลงแนวทำนองในท่อนโซโล

5.2 กีตาร์ 2 และ 3 บรรเลงคอร์ดและ กำกับจังหวะ

5.3 ฮาร์โมนิก้า บรรเลงแนวทำนองประกอบเป็นแบคกราวด์ทำให้อารมณ์เพลงมีความสอดคล้องกับคำร้องอย่างเด่นชัด

6. บันไดเสียง เพลงหยุดก่อนใช้บันไดเสียง D เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหวะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลมตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุด จังหวะเสียงกระโดดจากโน้ตเชบิต 1 ชั้น และจังหวะเสียงสม่ำเสมอจากโน้ตเชบิต 1 ชั้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงหยุดก่อน ใช้กีตาร์ 2,3 สร้างลีลาจังหวะ

3. เพลงคนตีเหล็ก

1. เนื้อร้อง

สุรัชย์ จันทิมาธร ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองเพลงคนตีเหล็ก ปี พ.ศ. 2523 ขณะที่อยู่ในป่าด้วยความรู้สึกสับสนว่าจะ “คืนเมือง” หรือไม่ ความคิดที่ประพันธ์เพลงนี้เกิดจากที่ได้เห็นการตีเหล็กอยู่เป็นประจำโดยนำเหล็กแท่นบรณยนต์ มาตีเป็นมีดและเครื่องมือใช้สอยที่จำเป็นแก่การดำรงชีพในป่า เหตุผลอีกประการหนึ่งในการประพันธ์เพลงนี้ เนื่องจากขณะนั้นสถานการณ์ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย มีแนวความคิดไม่เป็นตัวของตัวเอง เดินตามแนวความคิดของจีนมากเกินไป ด้วยความรู้สึกอยากให้การปฏิวัติมีความเป็นไทยมากยิ่งขึ้น จึงประพันธ์เพลงนี้ออกมาเผยแพร่ ทำให้เกิดความคิดขัดแย้งและเป็นเพลงต้องห้ามในพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

สุรัชย์ จันทิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงคนตีเหล็ก ไว้ว่า เนื้อร้องเพลงคนตีเหล็กมีความหมายต่ออารมณ์และความรู้สึกเป็นอย่างยิ่ง คำว่า “ตีเข้าไป ” หมายถึง การวิพากษ์วิจารณ์ เป็นการระบายออกถึงความรู้สึกที่อัดอั้นขณะที่ร่วมงานในพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ในขณะนั้นมีความคิดขัดแย้งระหว่างกลุ่มแนวความคิดใหม่และเก่า แต่สำหรับผู้ที่มีอุดมการณ์เข้าใจว่า “ตีเข้าไป” หมายถึงบุกเข้าไป สู้เข้าไป คนที่ฟังเพลงนี้จะตีความหมายแตกต่างกันออกไป (สุรัชย์ จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

มงคล อุทก ได้กล่าวถึงเพลงคนตีเหล็ก ไว้ว่า สุรัชย์ จันทิมาธร ประพันธ์เพลงคนตีเหล็ก มีจุดประสงค์เพื่อให้ผม (มงคล อุทก - ผู้สัมภาษณ์) ขับร้อง เนื่องจากสามารถร้องเสียงต่ำได้ มีน้ำเสียงหนักแน่นเหมาะสมกับอารมณ์เพลงที่ต้องการจะปลุกจิตสำนึกต่อการปฏิวัติพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยให้มีความคิดความรู้สึกที่เป็นตัวของตัวเองมากกว่าที่จะเดินตามหลังคนอื่น (มงคล อุทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านห้วงเฮาส์ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี วันที่ 3 พฤษภาคม 2541)

เพลงคนตีเหล็ก

สุ่มไฟให้แรง	เหล็กก็แดงคุโซน
เรายกมันขึ้นทั้ง	เตรียมทั้งแรงปูดโปน
เฮ ไอ้...ฮีบ ฮีบ	เราลงพะเนิ่นบนเหล็กแดงด้วยไฟ

ตีเข้าไปฮีบตีเข้าไป	ดัดแปลงรูปใดย่อมเสร็จได้ด้วยแรง
ทุ้มกายทุ้มใจ	เพื่อให้ไทยเป็นไท
ต้องสร้างด้วยไฟ	ที่ลุกโชนโชติแดง
เฮ้...ไฮ้ ฮีบ ฮีบ	มารวมพลังสร้างสังคมที่ดี
ตีเข้าไป ตีเข้าไป	สร้างโลกสดใส ย่อมเสร็จได้ด้วยเรา

เพลงคนตีเหล็ก เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงวิธีการตีเหล็กว่าต้องใช้ไฟแรงและทั้งพร้อมกับดัดแปลงรูปให้เป็นแบบตามที่ต้องการ ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบกับกรวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยที่จะให้เป็นสังคมแบบใดก็ได้หากรวมพลังและสามัคคีกันไว้ เพลงคนตีเหล็ก ที่นำมาวิเคราะห์อยู่ใน ชุดคอนเสิร์ต 20 ปี คาราวาน ชุด 3

คนตีเหล็ก

1 Dm 2 % 3 C 4 % 5 Gm

6 % 7 F C⁷ 8 Dm 9 Dm 10 C⁷

11 Gm 12 F C⁷ 13 14 Dm 15 Dm

16 F Dm 17 Dm 18 F Dm 19 Dm 20 F Dm

ตุม ไฟ ไฟแรง เติบเต็ม
แดง คู โชน มั่น เรามกขึ้นทั้งเตรียมตั้ง แสง ปลูก ไปบ เติบ โล ฮีบ ฮีบ เร

21 Dm 22 F C7 Dm 23 Dm 24 F Dm 25 Dm
 26 F C7 Dm 27 Dm 28 C7 29 Gm 30 F C7
 31 Dm 32 % 33 Dm 34 Dm F 35 Dm

สง พัดพาบน เพลี้ยแดง ด้วย ไฟ ถี้ เข้าไป ถี้ เข้าไป คิด แปลง รูป ใด บ่ยอม เสร็จ
 ได้ ด้วย แสง
 พุศย์สาย พุศย์ใจเพื่อ ไฟไทย เป็น ไทย ถ้าง ขวางด้วยไฟ

81 82 83 84 85
 86 87 88 89 90
 91 92 93 94 95
 96 97 98 99 100
 101 102 103 104 105
 106 107 108 109 110

พูด) ถักวา เมือง ไทยอะไร ที่
 ลือชื่อ
 ทั้งข้า ทั้ง ข้าไม้อูกล้อ
 พวงเส้นแค้นมีนทูลสาละ
 ทูลว่าข้าขอ ขอทูลไป
 เกียจายอยู่เฉยเฉย จรวที่ ถักคำ มีจัญไรไทย ทวีพยาครดำคำ
 ลุขีถักจวบเจือเฉยวับน่า เสร็จ อะไร พี่เพื่อ เจ็บ เจ็บ เจ็บ
 ยิ่งพูดวาเพื่อข้าก็ แด
 ใจตัว ถักราชฐ์ดับเพลิงเจ็บ งามถาวรรัฐไม่คำเจ็บสบำ เกลียดยังไม่ได้พบ นางงการ นางงการ
 ขวามทอล
 ถ้างมัวทอมถาวรทอล คนชั่ว มัวเมา มัว ค.ร.ม. คนดี มี แดถอนบ้ข้าท้อเพราะแม่ทูน บิดือประเทศไทย

2. คีตลักษณ์

เพลงคนตีเหล็ก มีรูปแบบการประพันธ์ประเภทเพลงทำนองเดียว มีลักษณะ ดังตัวอย่างที่

16

2.1 ท่อน A ดังตัวอย่างที่ 16

ตัวอย่างที่ 16

11 Gm 12 F C⁷ 13 14 Dm 15 Dm

16 F Dm 17 Dm 18 F Dm 19 Dm 20 F Dm

แดง คู โชน มัน เรยคซัฟทั้งดริยมถึง แรง ปูต โปน เด โป สิม สิม เรา

21 Dm 22 F C⁷ Dm 23 Dm 24 F Dm 25 Dm

คง พังหาบข เทสิคแดง ด้วย โฟ ดี เข้าไป ดี เข้าไป คิด แปลง รูป โด ยอมเสีจ

26 F C⁷ Dm 27 Dm 28 C⁷ 29 Gm 30 F C⁷

ได ด้วย แง

3. ทำนอง

3.1 ลักษณะเด่นของทำนองปรากฏในท่อนที่ 19-20 คำร้องและทำนองมีความสอดคล้องกัน ทำนองทำให้ความหมายของเพลงแสดงออกของอารมณ์รุนแรงได้อย่างเด่นชัด ดังตัวอย่างที่ 17

ตัวอย่าง 17

16 F Dm 17 Dm 18 F Dm 19 Dm 20 F Dm

แดง คู โชน มัน เรยคซัฟทั้งดริยมถึง แรง ปูต โปน เด โป สิม สิม เรา

3.2 การเคลื่อนที่ของทำนองปรากฏการกระโดดในระยะขั้นคู่ 7 เมเจอร์และขั้นคู่ 8 เปอร์เฟคท์
ห้องเพลงที่ 18-19 ดังตัวอย่างที่ 18

ตัวอย่างที่ 18

12 F C⁷ 13 14 Dm 15 Dm 16 F
กุ่ม ไฟ ไต้แสง เหล็กสี แดง คุ โชน มับ เสา

17 Dm Dm 18 F Dm 19 Dm 20 F Dm 21 Dm
ยดขึ้นเงากระยบสียง แสง ปุค ไปน เถ โล สิม สิม เสา คง พัดผาบน เทพีก

4. คอร์ด

คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงคนตีเหล็กได้แก่คอร์ดชั้นเอก Dm และคอร์ดชั้นโท
F C⁷ ดังตัวอย่างที่ 19

ตัวอย่างที่ 19

22 F C⁷ Dm 23 Dm 24 F Dm 25 Dm 26 F C⁷ Dm
I III VII

5. การประสานเสียง

เพลงคนตีเหล็ก มีลักษณะการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรีและขับร้อง

5.1 การประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี พิณบรรเลง ลายทำนองพื้นบ้านอีสาน กีตาร์ 1 และ
กีตาร์

5.2 บรรเลงคอร์ดสอดแทรก ดังตัวอย่างที่ 20

ตัวอย่างที่ 20

5.2 การประสานเสียงในการขับร้อง ปรากฏในท้องเพลงที่ 41-15 ดังตัวอย่างที่ 21

ตัวอย่างที่ 21

6. บันไดเสียง

เพลงคนตีเหล็กอยู่ในบันไดเสียง D ไมเนอร์

7. ลีลาจังหวะ

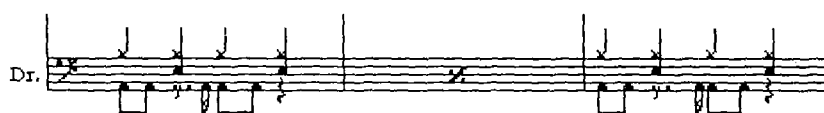
7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในทำนองมีลักษณะเด่นในท้องเพลง 19-20 ดังตัวอย่างที่ 22

ตัวอย่างที่ 22

7.2 สีส้างหะที่ปรากฏในเพลงคนตีเหล็กเป็นสีส้างหะของดนตรีพื้นบ้านอีสาน กลองชุดควบคุมจังหวะในบทเพลง ดังตัวอย่างที่ 23

ตัวอย่างที่ 23

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงคนตีเหล็ก มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง มีความหมายเกี่ยวกับการเมือง ให้ความรู้สึกรุนแรงปลุกใจให้ต่อสู้
2. คีตลักษณ์ ใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะทำนองเดียว
3. ทำนอง มีลักษณะเด่นในท้องเพลงที่ 19-20 23-24 ซึ่งทำนองมีส่วนช่วยให้คำร้องแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกได้อย่างชัดเจน มีการกระโดดของเสียงในแนวทำนองระยะขึ้นคู่ 7 เมเจอร์ และคู่ 8 เปอร์เฟ็ค
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองคนตีเหล็ก ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก Dm และคอร์ดชั้นโท F
5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี และการขับร้อง ดังนี้
 - 5.1 พิณบรรเลงลายทำนองดนตรีพื้นบ้านอีสาน
 - 5.2 กีตาร์ 1 กีตาร์ 2 บรรเลงคอร์ดและแนวทำนองสอดแทรก
6. เพลงคนตีเหล็กใช้บันไดเสียง D ไมเนอร์
7. สีส้างหะ
 - 7.1 สีส้างหะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหวะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลมตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุด จังหวะเสียงกระโดดจากโน้ตเชบิต 1 ชั้น และจังหวะเสียงสม่าเสมอจากโน้ตเชบิต 1 ชั้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง
 - 7.2 สีส้างหะที่นำมาใช้ในบทเพลงคนตีเหล็ก ใช้กลองชุด (Set Drum) ในการสร้าง สีส้างหะ สีส้างหะที่นำมาใช้เป็นจังหวะพื้นบ้านอีสาน

คุณพล แก้วกาญจน์ ได้นำเพลงดอกไม้ให้คุณ มาขับร้อง ได้รับความนิยจากผู้ฟังเป็นจำนวนมาก ได้กล่าวถึงเพลงดอกไม้ให้คุณ ไว้ว่า ในขณะที่เป็นนักร้องนางเกเรนต์เอ็กซ์ ได้จัดรายการเพลงทางสถานีวิทยุ ยานเกราะ คลื่น 89.0 ได้รับคำแนะนำจากผู้ฟังในกลุ่มนิสิตนักศึกษาว่า มีเพลงของหงา คาราวาน ชื่อเพลงดอกไม้ในสวน เนื้อหาน่าสนใจมาก อยากให้ฟังดู จึงขอให้ผู้ฟังท่านนั้นส่งเทปมาให้ เมื่อฟังแล้ววิเคราะห์ถึงเนื้อหาสาระของเพลงมีมุมมองที่กว้างไกล ให้ความบริสุทธิ์กับผู้ฟัง ไม่ว่าผู้ฟังจะอยู่ในชนชั้นใด เมื่อฟังแล้วจะมีความรู้สึกแจ่มใส มีความรู้สึกที่อ่อนโยน มีความสดชื่น พร้อมกับมีความฮึกเหิมปะปนอยู่ในความหมายของเพลงในบางช่วงบางตอน สรุปได้ว่าเป็นเพลงที่ดี เนื้อหาสาระดี น่าฟังมาก แต่จะอย่างไรที่จะให้ผู้บริโภคหรือนักฟังเพลงทั่วประเทศได้ฟังเพลงนี้ เพราะก่อนหน้านี้เพลงดอกไม้ให้คุณ เป็นที่รู้จักกันในสังคมแคบ ๆ เฉพาะนักฟังเพลงเพื่อชีวิต ที่เป็นแฟนเพลงของ สุรชัย จันทิมาธร แต่ตนเองเป็นนักร้องที่สัมผัสกับคนทุกชนชั้นต้องนำเพลงนี้มาปรับแต่ง (Modified) สร้างสีสันใหม่ เมื่อร้องแล้วผู้ฟังไม่เกิดความตึงเครียดหรือมีความรู้สึกว่าถูกชี้นำ เพื่อให้ผู้ฟังทุกกลุ่มยอมรับได้ ไม่ใช่เฉพาะกลุ่มเพลงเพื่อชีวิต เนื้อเพลงตอนที่ “ขอมอบดอกไม้ในสวน เพื่อมวลประชา” ไม่ค่อยเข้ากับบุคลิกของ สุรชัย จันทิมาธร แต่เมื่อฟังอย่างพินิจวิเคราะห์แล้ว ปรากฏว่าดอกไม้ที่ฉันนี้ คือ การมอบกำลังใจ มอบความรู้สึกที่ดีต่อกัน มอบสิ่งที่สวยงาม หรือมอบอะไรก็ได้ที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยให้ซึ่งกันและกัน สรุปแล้วเนื้อหาทั้งเพลงดีมาก กลมกลืนกับทำนองที่ได้มาจากต่างชาติ ภาษาเร็นนู (Smooth) น่าฟัง ถ้าจะให้วิเคราะห์เพลงนี้คิดว่า หากขาดส่วนหนึ่งส่วนใดไปคงไม่สมบูรณ์ ฟังรวม ๆ แล้วดี

มาก ได้นำเพลงนี้มาเรียบเรียงดนตรีใหม่เมื่อปลายปี พ.ศ. 2528 ออกวางจำหน่ายต้นปี พ.ศ. 2529 ชื่อชุดแผ่นสีทอง ประสบความสำเร็จมากกว่าที่คิดไว้ ทำให้ผู้ฟังรู้จัก ดนุพล แก้วกาญจน์ มากขึ้น มียอดจำหน่ายถึงหลักล้านม้วน มีความมั่นใจว่า เป็นเพลงที่ได้รับความนิยมตลอดไป เพราะมีทำนองไพเราะ เป็นเพลงที่ร้องได้ง่าย ภาษาสละสลวย ความหมายดี มีคุณค่ากับสังคมไทย (ดนุพล แก้วกาญจน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักหมู่บ้านเมืองทอง ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2541)

ดอกไม้ให้คุณ

ขอมอบดอกไม้ในสวนนี้เพื่อมวลประชา
จะอยู่แห่งไหน จะใกล้จะไกลจนสุดขอบฟ้า
ขอมอบความหวังตั้งดอกไม้ผลิ สดใสวนานา
เป็นกำลังใจให้คุณ เป็นกำลังใจให้เธอ เป็นสิ่งเสนอให้มา
ดวงตะวันทอแสง มีถอยแรงอัปรา
เป็นเปลวไฟที่ไหม้มนาน เป็นสายธารที่ชุ่มป่า
เป็นแผ่นฟ้าทาทน
ขอมอบดอกไม้ในสวนที่หอมอบอวลสู่ชน
จงสบสิ่งหวังให้สมตั้งใจให้คลายหมองหม่น
ก้าวต่อไปตราบชีวิตสุด ดุจกระแสนล
เป็นกำลังใจให้คุณ เป็นกำลังใจให้เธอ เป็นสิ่งเสนอให้คุณ
เป็นกำลังใจให้คุณ เป็นกำลังใจให้เธอ เป็นสิ่งเสนอให้คุณ

เพลงดอกไม้ให้คุณ ผู้ประพันธ์มีความประสงค์ที่จะมอบความรัก กำลังใจให้กับปวงชน เพื่อปลุกความสำนึกให้ต่อสู้อย่างมั่นคงในอุดมการณ์และไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคทั้งปวง คอยให้ความรัก ความห่วงใย และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เพลงดอกไม้ให้คุณที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุดคอนเสิร์ต 20 ปี คาราวาน ชุด 3 แสดงสดที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันที่ 7-8 ตุลาคม 2537

ดอกไม้ให้คุณ

1 E 2 C#m 3 B7 4 E

5 % 6 C#m 7 B7 8 E

9 % 10 C#m 11 B7 12 E
ขอ มอบ จอม ไม่ ไป ทบ ชี้ เพื่อ มรดก ปะ ชำ

13 E 14 A 15 A 16 B7
๔๘๕ แสง โดม ๔๙๐ ๔๙๑ โดม ขน ทบ ขอ ฟัง

17 E 18 C#m 19 B7 20 E
มอบ ความ พ้อง ดังจอม ไม่ สหิ ทบ ทะ ไชย ตา ณ

21 C#m 22 B7 23 E B7 24 E
เป็น สา หัก ใจ ให้ คือ เป็น สา หัก ใจ ให้ แล เป็น หัก เทบ ให้ มา

25 E 26 A 27 A 28 B7
จาง ภา วัน ทบ แสง มิ ออแสง ลับ ๓

29 C#m 30 B7 31 E B7 32 E
เป็นดวงใจให้ ไม่นาน เป็นสายธารที่ ขม ปลา เป็น แสง ฟัง ทาง ทบ

2. คีตลักษณ์

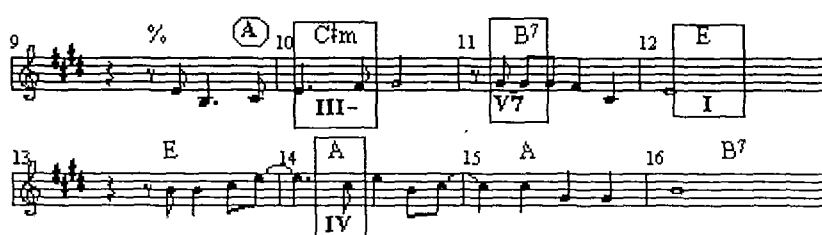
เพลงดอกไม้ให้คุณมีรูปแบบการประพันธ์ที่มีการซ้ำท่อนประเภทไบนารี ฟอรั่ม แบ่ง
ทำนองออกเป็น A, B, ดังนี้

2.1 ท่อน A ลักษณะทำนองเริ่มที่ห้องเพลงที่ 9-24 ดังตัวอย่างที่ 24

4. คอร์ด

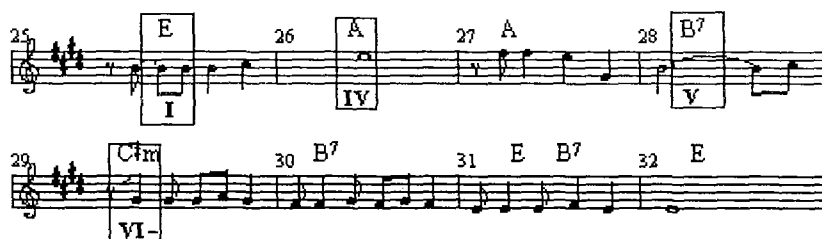
4.1 คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงดอกไม้ให้คุณ ท่อน A ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก E A B7 และคอร์ดชั้นโท C#m ดังตัวอย่างที่ 27

ตัวอย่างที่ 27

4.2 คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงดอกไม้ให้คุณ ท่อน B ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก E A B7 และคอร์ดชั้นโท C#m ดังตัวอย่างที่ 28

ตัวอย่างที่ 28

5. การประสานเสียง

เพลง ดอกไม้ให้คุณ มีการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรีปรากฏที่ห้องเพลง 33-36
 กีตาร์ 1 บรรเลงแนวทำนอง กีตาร์ 2,3 บรรเลงแนวประสานสอดแทรก ฟิน บรรเลงแนวทำนอง
 เบ้คกราวด์ดังตัวอย่างที่ 29

ตัวอย่างที่ 29

33 E 34 C#m 35 B7 36 E

Voc. Gt.1 Gt.2 Gt.3 พิณ

6. บันไดเสียง

เพลง ดอกไม้ให้คุณ ใช้บันไดเสียง E เพ้นตาโทนิค เพราะปรากฏเสียง E F# G# B C# ในทำนองเพลง ซึ่งเป็นลักษณะของบันไดเสียงชนิด เพ้นตาโทนิค ดังตัวอย่างที่ 30

ตัวอย่างที่ 30

9 10 C#m 11 B7 12 E

7. สีส้างจังหวะ

7.1 สีส้างจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองเพลงดอกไม้ให้คุณมีลักษณะดังนี้

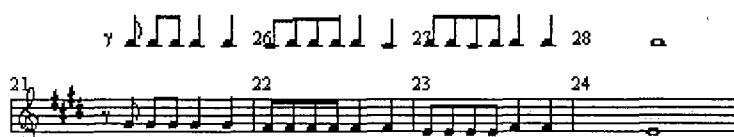
7.1.1 สีส้างจังหวะท่อน A ดังตัวอย่างที่ 31

ตัวอย่างที่ 31

9 10 11 12

7.1.2 ลีลาจังหวะท่อน B มีลักษณะ ดังตัวอย่างที่ 32

ตัวอย่างที่ 32

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในเพลง ดอกไม้ให้คุณ ใช้ วูดบล็อก และ กลองบองโก บรรเลงสร้างจังหวะ ดังตัวอย่างที่ 33

ตัวอย่างที่ 33

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงแสงดาวแห่งศรัทธามีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง มีความหมายเกี่ยวกับการเมือง ให้ความรู้สึกรุนแรงปลุกใจให้ต่อสู้ ถึงแม้ว่าจะมีอุปสรรคเพียงใดก็ตาม
2. คีตลักษณ์ ใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะไบนารีฟอร์ม แบ่งเป็นท่อนเพลง A A2 A A2 B ท่อน A A2 มีทำนองคล้ายคลึงกัน ท่อน B เป็นทำนองที่แต่งขึ้นใหม่แตกต่างไปจากท่อน A
3. ทำนอง มีลักษณะเด่นในท่อน B ซึ่งทำนองมีส่วนช่วยให้คำร้องแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกมากขึ้น
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนอง ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก E A B7 แลคอร์ดชั้นโท C#m วิเคราะห์คอร์ดท่อน A และ B ได้ดังนี้

5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี มีลักษณะเป็นสีสันของเสียงที่ปรากฏในแนวทำนองโดยมีเครื่องดนตรีบรรเลง ดังนี้

5.1 กีตาร์ 1 บรรเลงแนวทำนองในท่อนโซโล่

5.2 กีตาร์ 2 บรรเลงแนวทำนองสอดแทรกในลักษณะคีตปฏิภาณ(Improvisation)

5.3 กีตาร์ 3 บรรเลงในกลุ่มกำกับจังหวะ

6. บันไดเสียง เพลงกำลังใจใช้บันเสียง D เฟ้นดาโทนิค (DEF#AB) แสดงอารมณ์ของดนตรีพื้นบ้านไทย และตะวันออก

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหวะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุดจังหวะเสียงกระโดดจากโน้ตเชบิต 1 ชั้น และจังหวะเสียงสม่ำเสมอจากโน้ตเชบิต 1 ชั้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงดอกไม้ให้คุณ ใช้กลองชุด (Set Drum) ในการสร้างลีลาจังหวะ

5. เพลงเชิงอีสาน

1. เนื้อร้อง

เพลงเชิงอีสาน ผู้ประพันธ์ใช้นามแฝงว่า นิรนาม เพราะไม่ต้องการเปิดเผยชื่อจริง เป็นเพลงพื้นบ้านอีสานที่ใช้ร้องในงานประเพณีเซิ้งบั้งไฟ ไซแสง สุกใส อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายสมัย ของจังหวัดนครพนม นำไปร้องในสภาผู้แทนราษฎร และวงคาราวาน นำมาขับร้อง

สุรัชย์ จันทิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงเชิงอีสานไว้ว่า ไซแสง สุกใส นำมาร้อง และเป็นที่ยอมรับในกลุ่มชาวบ้านภาคอีสาน และนิยมร้องกันในเวลาว่างหรือกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางการเมือง และร้องต่อ ๆ กันมา ได้นำมาขับร้องในนามวงคาราวาน ได้รับความนิยมนาน เพลงหนึ่งในเวลาที่มีการชุมนุมประท้วง (สุรัชย์ จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลัมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

มงคล อุทก ได้กล่าวถึงเพลงเชิงอีสานไว้ว่า ไซแสง สุกใส ได้นำเพลงเชิงอีสานมาเผยแพร่เป็นคนแรก คุณอุทัย เป็นผู้แต่ง แต่ไม่ยอมเปิดเผยชื่อจริง จึงใช้นามปากกาว่า “นิรนาม” (มงคล อุทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลัมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านหว่างเฮาส์ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี วันที่ 3 พฤษภาคม 2541)

เพลงเชิงอีสาน

โอ้ โห โห โห โห
โอ้ โห โห โห โห
โอ้ โห โห โห โห
โอ้ โห โห โห โห
โอ้ โห โห โห โห

บ้านเมืองทุกวันนี้ มันอึดอยากหมากแพง น้ำก็แห้งปลาก็หาย
ทุ่งโล่งโจงโปง ไม้แห้งยืนตาย แสงฮ้าย อยู่หมดปี โอ
.....

โอ โห โอ ...

โอ โห โอ ...

แดนอีสานเดือดร้อน	มันเป็นย่อนพวกเจ้านายมัน
มันกวตขันกันแต่เรื่องประชุม	มันกำหราบชาวไร่ชาวนา
มันตั้งข้อหาให้เป็นคอมมิวนิสต์	คนบ่ผิดมันก็จับไปขัง
มันขังไผ่มันก็เอาไปฆ่า	ผู้ใดว่ามีเหตุมีผล
ประชาชนปากหลายก็บ่ได้	มันก็ใช้อำนาจข่มเหง
เป็นนักเลงยิงปืนเข้าใส่	พวกผู้ใหญ่มันบ่มีศีลธรรม
พวกอธรรม พวกทรราชย์	มันปล้นชาติฉ้อราชบังหลวง
มันหลอกลวงพวกเขาพี่น้อง	มันยกย่องแต่อเมริกา
ให้มันมาจัดตั้งฐานทัพ	ทั้งในท่กลับเต็มบ้านเต็มเมือง
ไทยเขาเปลืองทั้งข้าวทั้งน้ำ	โอ โห โอ ... โอ โห โอ
ลูกสาวเขามันเอาไปกอด	เมียเขาฮอดมันก็จับไปขัง
มันอยู่เหิงกฎหมายของชาติ	น่าอนาถแท้หนอพวกเขา
โอ โห โอ ... โอ โห โอ ...	เขาจงฆ่า จงถึง จงแทง
เขามีแสงสองแขนเขาอยู่	เขาบ่สู้ก็สู้ว่าจิงได้
พวกจิงไรไสหัวมันออก	เอาตีนเขาตอกเตะแม่มันไป ไป ไป

เพลงเชิงอีสาน ไม่ปรากฏนามผู้ประพันธ์และปีที่ประพันธ์ ไชแสง สุกใส อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม นำไปร้องในสภาผู้แทนราษฎร เนื้อร้องกล่าวถึงสภาพความเป็นอยู่ของคนอีสานที่มีชีวิตความเป็นอยู่อย่างแร้นแค้น สภาพของท้องไร่ท้องนาแห้งแล้งทำไร่นาไม่ได้ผลและประชาชนถูกปราบปรามและถูกเอารัดเอาเปรียบจากฝ่ายปกครองอย่างไม่ยุติธรรม เพลงเชิงอีสานที่นำมาวิเคราะห์ เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบด้วยเครื่องดนตรีหรือคู่สติก คือ กีตาร์ ไวโอลิน และกลอง เครื่องดนตรีประเภทอิเล็กทรอนิกส์ คือ กีตาร์เบส ไวโอลิน มีลีลาการบรรเลงที่โดดเด่นในบทนำ และท่อนโซโล่ การขับร้องมีการร้องรับในลักษณะเป็นลูกคู่เหมือนเพลงไทยลูกทุ่ง เพลงเชิงอีสานที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุดรำลึกคาราวาน 14 บทเพลงเพื่ออุดมการณ์ของคาราวาน

แข่งอีสาน

1 Am 2 3 4

5 6 7 8 Dm

9 10 Am 11 % 12 Dm

13 % 14 Am 15 % 16 Am

17 % 18 % 19 % 20 %

21 % 22 % 23 24 Dm

25 % 26 Am 27 % 28 Dm

29 % 30 Am 31 % 32 %

33 % 34 % 35 % 36 Dm

37 38 39 % 40 Dm

41 % 42 Am 43 % 44 Dm

45 % 46 Am 47 % 48 Cm

แฉก มี ทาน ศักดิ์ เสือจ ด้วน แฉก ทาน ศักดิ์ เสือจ ด้วน มับเป็นยอพบพวดเจ้าบายน มับเป็นยอพบพวดเจ้าบายน

มับ)มับลวดซันแฉกเสือกหาร ปรามับลวดซันแฉกเสือกหาร)มับคำออดออด ชาวไร่ ชาว บา (มับ ศักดา พทวไร

บา) ถึง ซ้อ หาโลจิน ค่อม มีว บิกล(ถึงซ้อหาโลจินค่อมมีว บิกล) ค่อม บิดมับ ฟี่ จันไป ชัง (ค่อม บิด มับฟี่จันไป

ซัง) มับ ชัง โด มับฟี่เฮาไป ฮา (มับชัง โด มับฟี่เฮาไป ฮา)กูโด ว่า มีเพอ คด (กูโด ว่า มีเพอ

ปาดหลาย ฟีน ไล) มับฟี่ ไซ้อาบาง ชน เทมับฟี่ ไซ้อาบางชน

เพอ)เป็นบัก เล่งฟี่ บึงขินเซ้า โด (เป็น บักเล่งฟี่ บึงขินเซ้า โด)พวดกู โดมับบับ มี คิล เรม (พวดกู โดมับบับ มี คิล

เรม) พวดคำคำพวดพรวาช (พวด คำ คำพวด พรวาช) มับ ปล้น ขาดิจ้อราชูรบังคหวง (มับปล้น ขาดิจ้อ ราชูรบัง

109 Am 110 % 111 Dm 112 %

ตลอด (ลูกสาวเธอฉันไป ไล ตลอด) เมื่อเราตลอดมัน จังไป เธอ (เมื่อเธอ ตลอดมันจังไป เธอ) มันอยู่เฝ้าประตูหมายของ

113 Am 114 % 115 Dm 116 %

ชาติ (มันอยู่เฝ้าประตูหมาย ของ ชาติ) บานาถ แพ้คนอ พวดเธอ (นำ บานาถ แพ้คนอ พวด เธอ) ไล

117 % 118 % 119 Am 120 %

(ไล)

121 % 122 % 123 % 124 %

125 % 126 % 127 Dm 128 %

เธอจน ป่า จง ทำ จง แดง (เธอจน ป่า จง ทำ จง แดง) เธอมีแสงทองบนเธอ

129 Am 130 % 131 Dm 132 %

อยู่ (เธอมี แสง ทองบนเธอ อยู่) เข้าพวด ฐะ เธอ จัง ไล (เข้าพวด ฐะ เธอ จัง ไล) พวดจัง ไล ไท พัว มัน

133 Am 134 % 135 Dm 136 %

ตลอด (พวดจัง ไล ไท พัวมัน ตลอด) เข้าข้อคอดกละ แหมมัน ไล ไล ไล

137 138 139 140 Am

2. คีตลักษณ์

เพลงเชิงอีสานลักษณะเป็นเพลงทำนองเดียว คำร้องพรรณนาไปตามแนวคิดทางการเมืองของผู้ประพันธ์ ดังตัวอย่างที่ 34

ตัวอย่างที่ 34

21 % 22 % 23 24 Dm

ฉาบ สี คาบ ศักดิ์ เสียด สักขุ แดงดี คาบ ศักดิ์ เสียด สักขุ มันเขียนพวด เจ้านาย มัน เขียนเขียนพวด เจ้านาย

3. ทำนอง

เพลงเข็ญอีสานทำนองล้อกันไปตลอดทั้งเพลง มีลักษณะเป็นเพลงพื้นบ้านไทย การดำเนินทำนองใช้ เพนตาโทนิคสเกล (C D E G A) เป็นเพลงที่มีลีลาจังหวะเร้าใจ ตามลักษณะของเพลงพื้นบ้านอีสาน ดังตัวอย่างที่ 35

ตัวอย่างที่ 35

4. คอร์ด

คอร์ดที่นำมาใช้ในเพลงเข็ญอีสาน ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก คือคอร์ด Am และคอร์ด Dm ซึ่งเป็นคอร์ดที่เรียบง่ายแสดงออกถึงสำเนียงพื้นบ้านอีสานตามเนื้อร้องของบทเพลง ดังตัวอย่างที่ 36

ตัวอย่างที่ 36

5. การประสานเสียง

เพลงเข็ญอีสานเครื่องดนตรีพื้นบ้านที่นำมาใช้ คือ พิณ

5.1 พิณ บรรเลงสำเนียงเป็น เพลงพื้นบ้านอีสาน ในบทนำ ดังตัวอย่างที่ 37

ตัวอย่างที่ 37

5.2 ไวโอลิน บรรเลงแนวทำนอง ดังตัวอย่างที่ 38

ตัวอย่างที่ 38

41 42 43 44 Dm

Voc. โอ..... (โอ.....)

Violin

5.3 กีตาร์ บรรเลงลักษณะในแนวดำเนินจังหวะ และคิตปฏิภาณ ดังตัวอย่างที่ 39

ตัวอย่างที่ 39

Gt.1

Gt.2

6. บันไดเสียง

เพลงเชิงอีสาน ใช้บันไดเสียง Am มีสำเนียงและอารมณ์เพลงพื้นบ้านอย่างเด่นชัด

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนอง มีลักษณะดังตัวอย่างที่ 40

ตัวอย่างที่ 40

21 22 23 24

แถบ อี ลาบ ค้าง เสียด ค้าง แดงอี ลาบ ค้าง เสียด ค้าง (บันเพ็ญพวดเจ้าชาย) บัน (บันเพ็ญพวดเจ้าชาย)

7.2 สีสาลังหะที่นำมาใช้ในบทเพลงนำมาจาก จังหะเซ็ง ซึ่งเป็นสีสาลังหะเพลงพื้นบ้านอีสาน ดังตัวอย่างที่ 41

ตัวอย่างที่ 41

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงเซ็งอีสาน มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง มีความหมายเกี่ยวกับการเมือง ให้ความรู้สึกเศร้าใจ ปลุกใจให้ต่อสู้ ภาษาที่นำมาใช้ในการขับร้องเป็นภาษาพื้นบ้านอีสานที่สื่อความหมายให้เห็นสภาพวิถีชีวิตของชาวอีสานได้อย่างเด่นชัด

2. คีตลักษณ์ ใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะเพลงทำนองเดียว

3. ทำนอง มีลักษณะเด่นเป็นทำนองเพลงพื้นบ้านอีสาน ขับร้องลัดกันตลอดทั้งเพลง

4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนอง คอร์ดชั้นเอก Am และ Dm

5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานและดนตรีตะวันตก มีลักษณะเป็นสีสันของเสียงที่ปรากฏในแนวทำนองอย่างกลมกลืน มีเครื่องดนตรีบรรเลงดังนี้

5.1 พิณ บรรเลงลายซึ่งเป็นทำนองเพลงพื้นบ้านอีสาน ในบทนำ

5.2 ไวโอลิน บรรเลงแนวทำนองสอดแทรกในลักษณะเป็น แบทคราวด์

5.3 กีตาร์ 1 บรรเลงคอร์ดในกลุ่มกำกับจังหวะ

5.2 กีตาร์ 2 บรรเลงสอดแทรกประสานเสียง

6. บันไดเสียง เพลงเซ็งอีสานใช้บันไดเสียง Am แสดงสำเนียงอารมณ์ของดนตรีพื้นบ้านไทยและภูมิภาคตะวันออก

7. สีสาลังหะ

6.1 สีสาลังหะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลมตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุดังหะเสียงกระโดดจากโน้ตเซบิต 1 ชั้น และจังหะเสียงสม่ำเสมอจากโน้ตเซบิต 1 ชั้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง

6.2 สีสาลังหะที่นำมาใช้ในบทเพลงเซ็งอีสาน ใช้กลองชุด (Set Drum) ในการสร้างสีสาลังหะเซ็ง

6. เพลงกลูก

1. เนื้อร้อง

เพลงกลูก ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย สूरชัย จันทิมาธร ในปี พ.ศ. 2513-2514 ก่อนเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ด้วยความรู้สึกว่าเป็นคนอีสาน มีความผูกพันกับทุ่งกุลารั ซึ่งมีเนื้อที่ติดต่อกัน 4 จังหวัด คือ จังหวัดร้อยเอ็ด สุรินทร์ บุรีรัมย์ และจังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ส่วนใหญ่อยู่ติดกับอำเภอสวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด

สूरชัย จันทิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงกลูกไว้ว่า ชีวิตในวัยเด็กมีบ้านอยู่ที่อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ได้เดินทางไปแข่งขันฟุตบอลที่อำเภอสวรรณภูมิ การเดินทางลำบาก มีตำนานเกี่ยวกับทุ่งกุลารัจำนวนมาก ทำให้เกิดความประทับใจตลอดมา ขณะที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้เขียนเรียงความเรื่องทุ่งกุลารัส่งอาจารย์ มีความยาวหลายหน้ากระดาษ มากกว่าความยาวปกติของเรียงความทั่วไป จากข้อมูลและความรู้สึกเหล่านี้จึงนำมาประพันธ์เพลง มีจุดประสงค์เพื่อมอบให้รงค์ วงศ์สวรรค์ นำไปให้วงดิอิมพอสซิเบิล ขับร้องประกอบในภาพยนตร์ เรื่อง”เป็นไปได้” แต่ภาพยนตร์เรื่องนี้สร้างไม่สำเร็จ เนื่องจากมีปัญหาเรื่องเงินลงทุน เพลงกลูกจึงไม่ได้รับการบรรจุไว้ในภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว และได้นำกลับมาขับร้องใหม่เมื่อรวมวงเป็นวงคาราวาน (สूरชัย จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

มงคล อุทก นำเพลงกลูกมาเรียบเรียงใหม่ในขณะที่เป็นสมาชิกวงบังคลาเทศแบนด์ ได้กล่าวถึงเพลงกลูกไว้ว่า ฟังเพลงกลูกแล้วประทับใจจึงได้นำมาแสดงวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือและแสดงประกอบกิจกรรมการเผยแพร่ประชาธิปไตยให้ชาวบ้านชมในจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดใกล้เคียง ได้พบปะพูดคุยและเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านและได้รับพินิจจากชาวบ้าน จึงนำมาฝึกจนสามารถเล่นได้ และนำพินิจ เครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานมาบรรเลงในเพลงกลูก เสียงพินิจแสดงออกถึงสำเนียงพื้นบ้านได้อย่างชัดเจน ทำให้เห็นภาพวิถีชีวิตของชาวทุ่งกุลารั และได้ดัดแปลงทำนองเดิมที่ สूरชัย จันทิมาธร ได้แต่งไว้ ทองกราน ทานา ได้นำไวโอลินมาร่วมบรรเลงในเพลงนี้ ทำให้เพิ่มสีสันของดนตรีมากยิ่งขึ้นแตกต่างไปจากเดิม เพลงกลูก ที่เรียบเรียงดนตรีใหม่เป็นที่ยอมรับของ สूरชัย จันทิมาธร จึงได้บรรเลงในรูปแบบดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน เสียงดนตรีของเพลงนี้เหมือนการจัดองค์ประกอบ (Composition) ของภาพจิตรกรรม ให้ความรู้สึกเหมือนสีที่ถูกบีบออกมาจากหลอด มีน้ำหนัก หนัก ๆ เบา ๆ ดังนั้นสีเปรียบเหมือนเสียง และเสียงเปรียบเหมือนสี เสียงดนตรีที่บรรเลงออกมาก็สามารถเห็นภาพได้ เช่นเดียวกับการใช้สีของการเขียนภาพ (มงคล อุทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านห่อวงเฮาส์ บางกรวย กรุงเทพฯ วันที่ 3 พฤษภาคม 2541)

เพลงกุลา

กุลา...กุลา...ฟ้าสีแห่ง ดินสีโหย
 เย็นน้ำเหือด เตือดภัยโหย ดิ่งแด่โดย
 โดยแรงใด...แรงดินใดในกุลา...กุลาหาฝนฝาก
 หากฝนหาย ร้อนเหลือแดด แผลละลาย
 จากจุดหมาย ไกลจุดมา...เขี้ยวขมขึ้น
 คนอีสาน อึดอดอยาก มานมนาน จากถิ่นฐาน
 ไปทางใด ไปทางใด ไปทางใด
 ไกลแสนไกล...ไกลแสนไกล...จากกุลา
 กุลา...กุลา...ฟ้าสีแห่ง ดินสีโหย
 เย็นน้ำเหือด เตือดภัยโหย ดิ่งแด่โดย โดยแรงใด...

เพลงกุลา มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความแห้งแล้งของทุ่งกุลา หรือทุ่งกุลาร้องไห้ที่มี
 เนื้อที่กว้างขวางครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด คือ จังหวัดร้อยเอ็ด สุรินทร์ บุรีรัมย์ และจังหวัด
 มหาสารคาม ประชาชนในบริเวณทุ่งกุลานี้จะมีความเป็นอยู่ยากจน อดอยากและแร้นแค้น เพลง
 กุลา ที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุด CARAVAN Vol.10 คาราวานชุดคนไกลบ้าน 2529

เพลงกุลา

25 % 26 % 27 % 28 %
 ค้า ฟ้า สี
 29 C 30 % 31 D 32 %
 แห่ง ดิน สี โหย เตือด น้ำ
 33 C 34 % 35 Am 36 %
 เหลือ เตือด ไร โหย ดิ่ง แด
 37 G 38 G D 39 Am 40 %
 ไต ไต แรง ใด แรง ดิ่ง

57 % 58 % 59 C 60 %
 61 D 62 % 63 C 64 %
 65 Am 66 % 67 G 68 G D
 69 Am 70 % 71 C 72 %
 73 D 74 % 75 C 76 %
 77 Am 78 % 79 C 80 %
 121 C 122 % 123 Am 124 %
 125 G 126 G D 127 Am 128 %
 129 % 130 % 131 % 132 %
 133 Am 134 % 135 % 136 %

พ่า ห่ม ผ้า พ่า ห่ม
 พ่า ร้อง เพลง แดง แดง
 ภาส จัก จด ห่มผ้า โลก จด
 มา เวล ชวน ชวน คน มี
 ภาส สด สด สด ภาส ชวน
 ภาส จัก ชวน ชวน ไป ทาง
 ภาส แดง โด โด สด
 โด โด แดง โด แดง สด
 โด โด ๆ สด โด แดง
 โด โด ๆ สด ๆ สด....

1. เนื้อร้อง

เพลงกุลา เนื้อร้อง ประพันธ์จากความรู้สึกว่าตนเองเป็นลูกอีสาน มีความผูกพันกับ
 ทุ่งกุลา ตั้งแต่ในวัยเด็กทราบถึงความยากลำบากในการเดินทาง และกล่าวถึงวิถีชีวิตของชาวทุ่ง
 กุลา

2. คีตลักษณ์

เพลงกุลา มีรูปแบบการประพันธ์ประเภททำนองเดียว มีการซ้ำทำนอง โดยประพันธ์คำร้องใหม่ในแต่ละเที่ยว มีลักษณะ ดังนี้ ดังตัวอย่างที่ 41

ตัวอย่างที่ 41

Example 41 shows a musical score with three staves. The first staff contains measures 25 to 28, with lyrics 'กา', 'ฟ้า', 'สี'. The second staff contains measures 29 to 32, with lyrics 'แห่ง', 'ดิน สี โข', 'เย็น น้ำ'. The third staff contains measures 33 to 36, with lyrics 'เหนือ', 'เดือน โข โข', 'ดัง แด'. Chord symbols C, D, and Am are indicated above the notes.

3. ทำนอง

ลักษณะเด่นของทำนองปรากฏในท้องเพลงที่ 33-40 คำร้องและทำนองมีความสอดคล้องกัน ทำนองทำให้ความหมายของเพลงแสดงความลำบากของการดำเนินชีวิต ทำนองท้องเพลงที่ 33-34 มีการประสานเสียงขึ้นคู่ 5 เปอร์เฟค และขึ้นคู่ 6 ไมเนอร์ท้องเพลงที่ 35-36 ดังตัวอย่างที่ 42

ตัวอย่างที่ 42

Example 42 shows a musical score with two staves. The first staff contains measures 33 to 36, with lyrics 'เหนือ', 'เดือน โข โข', 'ดัง แด'. The second staff contains measures 37 to 40, with lyrics 'โธ', 'โธ แรง โธ', 'แรง สด'. Chord symbols C, G, D, and Am are indicated above the notes.

4. คอร์ด

เพลงกุลา คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนอง คอร์ดชั้นเอก Am และDm คอร์ดชั้นโท C และG ดังตัวอย่างที่ 43

ตัวอย่างที่ 4

Example 4 shows two staves of music. The first staff contains measures 33, 34, 35, and 36. Measure 33 has a C chord (III) and a % symbol. Measure 34 has a % symbol. Measure 35 has an Am chord (I) and a % symbol. Measure 36 has a % symbol. The second staff contains measures 37, 38, 39, and 40. Measure 37 has a G chord (VII) and a % symbol. Measure 38 has a G chord and a % symbol. Measure 39 has an Am chord and a % symbol. Measure 40 has a % symbol.

5. การประสานเสียง

เพลงกุลาเป็นเพลงที่กล่าวถึงความแข็งแรงของทุ่งกุลาร้องไห้ และความยากลำบากในการดำเนินชีวิตในแถบนั้น ซึ่งจะต้องต่อสู้กับภัยธรรมชาติ เครื่องดนตรีที่ใช้ในการบรรเลงได้แก่

5.1 พิณ เป็นเครื่องดนตรีทำให้สีสันของเพลงกุลาแสดงออกถึงความเป็นชนบทในภาคอีสานได้อย่างชัดเจน ไวโอลินเป็นเครื่องดนตรีตะวันตก สร้างสรรความโดดเด่นในแนวทำนองร่วมกับพิณได้อย่างกลมกลืน บรรเลงกีตาร์บรรเลงกำกับจังหวะ ดังตัวอย่างที่ 44

ตัวอย่างที่ 44

Example 44 shows three staves of music. The top staff is labeled Violin, the middle staff is labeled พิณ (Pina), and the bottom staff is labeled Gt. (Guitar). The Violin staff has a single note in the first measure. The Pina staff has a series of eighth notes. The Gt. staff has a series of eighth notes.

6. บันไดเสียง

เพลงกลา ใช้บันไดเสียงเป็นบันไดเสียง A ไมเนอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏอยู่ในแนวทำนอง มีลักษณะสั้นยาวตามลักษณะตัวโน้ตดังตัวอย่างที่ 45

ตัวอย่างที่ 45

7.2 ลีลาจังหวะ ที่นำมาใช้ในบทเพลง กีตาร์ บรรเลงกำกับจังหวะ ดังตัวอย่างที่ 46

ตัวอย่างที่ 46

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงกลา มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง มีความหมายเกี่ยวสังคม กล่าวถึงวิถีของชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณรอบ ๆ ทุ่งกลา การขับร้องเป็นภาษาพื้นบ้านอีสานที่สื่อความหมายให้เห็นสภาพวิถีชีวิตของชาวอีสานได้อย่างเด่นชัด

2. คีตลักษณ์ ใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะเพลงทำนองเดียว

3. ทำนอง มีลักษณะเด่นเป็นทำนองเพลงพื้นบ้านอีสาน มีขับร้องประสานเสียงในบทเพลง

4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนอง คอร์ดชั้นเอก Am และ Dm คอร์ดชั้นโท C และ G

5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานและดนตรีตะวันตก มีลักษณะเป็นสี่ส้นของเสียงที่ปรากฏในแนวทำนองอย่างกลมกลืนมีเครื่องดนตรีบรรเลงพิณ บรรเลงลายทำนองเพลงพื้นบ้านอีสาน ไวโอลิน บรรเลงแนวทำนองเด่นชัดให้ความรู้สึกเศร้า สะเทือนใจ กีตาร์บรรเลงกำกับจังหวะ

6. บันไดเสียง เพลงกุลาใช้บันไดเสียง Am แสดงสำเนียงอารมณ์ของดนตรีพื้นบ้านไทยและภูมิภาคตะวันออก

7. ลีลาจังหวะ

6.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหวะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลมตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุดจังหวะเสียงกระโดดจากโน้ตเชบิต 1 ชั้น และจังหวะเสียงสม่ำเสมอจากโน้ตเชบิต 1 ชั้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง

6.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงกุลาใช้กีตาร์ ในการสร้างลีลาจังหวะ

7. เพลงคนกับควาย

1. เนื้อร้อง

เพลงคนกับควายประพันธ์เนื้อร้องโดย สมคิด สิงสง และวิสา คัญทัพ นำทำนองมาจากเพลง Master of War ของ บ๊อบ ดีแลน ซึ่งสุรชัย จันทิมาธร เล่นกีตาร์และร้องอยู่เป็นประจำ ทำให้ สมคิด สิงสง จำทำนองได้ และมีความคิดว่าจะประพันธ์เนื้อร้องให้เข้ากับทำนองที่ได้ยิน เมื่อประพันธ์จนใกล้จะจบ วิสา คัญทัพ ได้มาพบเข้าจึงร่วมประพันธ์ในช่วงท้ายจนเสร็จสมบูรณ์ ออกแสดงครั้งแรกในงานแต่งงานของ วีระประวัติ วงศ์พัฑฒัน การแสดงครั้งนี้ สุรชัย จันทิมาธร เล่นกีตาร์ สมคิด สิงสง และวิสา คัญทัพ ยืนขนานบ้างร่วมขับร้อง สร้างสีสันและความแปลกใจสำหรับผู้ที่มีร่วมงานเป็นอย่างยิ่ง ต่อมาเมื่อมีโอกาสไปแสดงในงานเพลงเพื่อชีวิต ที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แสดงร่วมกับ วีระศักดิ์ สุนทรศรี ในนามของวง ท.เสน และสัญญา ทำให้เพลงคนกับควายเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น

สมคิด สิงสง ได้กล่าวถึงแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงคนกับควายไว้ว่า เป็นการตกผลึกทางความคิดของเด็กบ้านนอกที่มีโอกาสเข้ามาเรียนหนังสือในกรุงเทพฯ ร่วมกับผู้มีฐานะดี ลูกข้าราชการ ลูกพ่อค้า เหตุผลที่แต่งเพลงนี้เนื่องจากเกิดความรู้สึกคิดถึงบ้าน ขณะที่เรียนอยู่ในกรุงเทพฯ มีสภาพความเป็นอยู่ลำบากมาก ทำให้เกิดการเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างสังคมชนบทและสังคมกรุงเทพฯ ซึ่งมีความเป็นอยู่แบบตัวใครตัวมัน ถ้าไม่มีเงินชีวิตความเป็นอยู่จะลำบากมาก เพราะเป็นสังคมเมืองต่างคนต่างอยู่ ซึ่งต่างจากสังคมชนบทที่อยู่กันลักษณะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือกัน อยู่อย่างเครือญาติรู้จักการแบ่งปัน และในขณะที่เรียนวารสารศาสตร์ (สื่อสารมวลชน) แผนกอิสระ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2515-2516 ได้ร่วมกิจกรรมกับกลุ่มสภาน้ำโดม และกลุ่มอาสาพัฒนาของมหาวิทยาลัย และได้ร่วมกิจกรรมออกค่ายอาสาพัฒนาแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นได้พบปัญหาของชาวบ้านซึ่งมีอาชีพเกษตรกรรม จึงนำสภาพที่พบเห็นมาเขียนบทความ”ถนนสู่มหาวิทยาลัย ต้องมุ่งสู่ชนบท” ทำให้มีความคิดเป็นปฏิกิริยากับคนเมือง จากแนวความคิดดังกล่าวจึงนำมาประพันธ์เพลงคนกับควาย เป็นการเขียนขึ้นจากความรู้สึกจากใจไม่ได้คาดหวังว่าจะเป็นเพลงที่มีเนื้อหารุนแรงจนเป็นสัญลักษณ์ของการชุมนุมประท้วงแต่อย่างใด เพลงคนกับควายแต่งขึ้นในปี พ.ศ. 2516 (สมคิด สิงสง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านขับแดง ตำบลขับสมบูรณ์ กิ่งอำเภอโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น วันที่ 24 พฤษภาคม 2541)

วิสา คัญทัพ ได้กล่าวถึงเพลงคนกับควาย ไว้ว่า เพลงคนกับควายได้รับอิทธิพลจากเพลง Master of War ของ บ๊อบ ดีแลน ซึ่ง สุรชัย จันทิมาธร นำมาขับร้องและเล่นกีตาร์อยู่เป็น

ประจำ สมคิด สิงสง ซึ่งอาศัยอยู่บ้านเดียวกันได้ฟังจนจำทำนองได้ และบางโอกาสได้นำไวโอลินมาร่วมบรรเลง จึงแต่งเนื้อร้องขึ้น และได้ประพันธ์เพลงนี้ร่วมกับ สมคิด สิงสง โดยบรรเลงดนตรีแบบง่าย ๆ สุรัชย์ จันทิมาธร นำไปขับร้องบนเวที โดยมีวีระศักดิ์ สุนทรศรี ร่วมเล่นดนตรีด้วย ส่วนใหญ่จะแสดงสลับกับการอภิปรายในการชุมนุมของนิสิตนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต่อมาสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 โดย บุรินทร์ บุรณะสัมฤทธิ์ ได้นำเพลงคนกับควาย ไปแสดงในรายการ “มันส์” ทำให้รัฐบาลมีคำสั่งห้ามออกอากาศเผยแพร่เพลงนี้ จนเกิดเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ มีผลทำให้เพลงคนกับควาย ได้รับความนิยมเพิ่มยิ่งขึ้น (วิสา คัญทัพ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านตำนานเพลงเพื่อชีวิต ลาดพร้าว 71 กรุงเทพฯ วันที่ 27 เมษายน 2541)

สุรัชย์ จันทิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงคนกับควาย ไว้ว่า ได้เล่นเพลง Master of War ของ บ๊อบ ดีแลน ด้วยคอร์ด Em เป็นประจำ จน สมคิด สิงสง จำทำนองได้และขอแต่งเพลงนี้เป็นเพลงไทย เมื่อเขียนเพลงนี้ได้ส่วนหนึ่งแล้ว ได้ย้ายไปอยู่บ้านอีกหลังหนึ่งกับ วิสา คัญทัพ และ ประเสริฐ จันดำ จึงได้ร่วมกันแต่งคนละเล็กละน้อย แต่เนื้อหาส่วนใหญ่ สมคิด สิงสง เป็นคนแต่ง สำหรับทำนองเพลงได้คิดร่วมกันโดยดัดแปลงจากเพลง Master of War ซึ่งมีลักษณะเล่นไปร้องไปเป็นวรรค ๆ ตอน ๆ แต่เพลงคนกับควายเล่นต่อเนื่องกันไป และผม(สุรัชย์ จันทิมาธร - ผู้สัมภาษณ์) เป็นคนวางคอร์ด เล่นกันตั้งแต่เช้าถึงเย็น (สุรัชย์ จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

วีระศักดิ์ สุนทรศรี ได้กล่าวถึงเพลงคนกับควาย ไว้ว่า ทำนองเดิมเป็นเพลงพื้นบ้านอีสาน และได้เพลงพื้นบ้านมาผสมผสานได้อย่างกลมกลืน ได้รับความนิยมจนถึงปัจจุบัน เป็นเพลงประวัติศาสตร์ของนิสิตนักศึกษา ซึ่งไม่เคยมีเพลงแบบนี้มาก่อน เนื้อหามีความหมายรุนแรงที่ไม่เหมือนเพลงทั่ว ๆ ไปปรากฏมาก่อน เช่น กฎมพิกินแรงแบ่งชนชั้น (วีระศักดิ์ สุนทรศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักถนนประชาชื่น 9 กรุงเทพฯ วันที่ 1 พฤษภาคม 2541)

พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ ได้กล่าวถึงเพลง คนกับควาย ไว้ว่า สมคิด สิงสง เขียนเพลงคนกับควาย เป็นเพลงที่ยิ่งใหญ่ สามารถพลิกประวัติศาสตร์การเมืองไทยได้ เล่นเพลงนี้ที่บ้านซบแดง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งบ้านเกิดของ สมคิด สิงสง ได้นำกระดิ่งที่แขวนคอควายมาเขย่าประกอบการแสดง ทำให้เพลงสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ไร่ดอกเหี่ยว อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา วันที่ 24 เมษายน 2541)

เพลงคนกับควาย ประพันธ์เนื้อร้อง โดย สมคิด สิงสง และ วิสา คัญทัพ ในปี พ.ศ. 2516 นำทำนองมาจากเพลง Master of War ของ บ๊อบ ดีแลน ซึ่งมีอิทธิพลต่อผลงาน เพลงของวงคาราวานในยุคต้น มีเนื้อหาแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างชนชั้นในสังคมไทย เพลงคนกับควายที่นำมาวิเคราะห์ นำมาจาก เครื่องดนตรีที่นำมาใช้บรรเลงประกอบด้วยเครื่องดนตรีประเภทอะคูสติค คือ กีตาร์ ไวโอลิน และกลอง เครื่องดนตรีประเภทอิเล็กทรอนิกส์ คือ เบส ไวโอลิน มีความโดดเด่นมากในแนวการบรรเลงทำนอง

เพลงคนกับควาย

คนก็คนทำนาประสาคน	คนกับควายทำนาประสาควาย
คนกับควายความหมายมันลึกล้ำ	ลึกล้ำทำนามาเนิ่นนาน
แข่งขันการงานมาเนิ่นนาน	สำราญเรื่อยมาพอสุขใจ
ไปเถิดพวกเราไปเถิดไป	ไปเถิดไปแบกไถไปทำนา
ยากจนหม่นหมองมานานัก	นานนักน้ำตามันตกใน
ยากแค้นลำเค็ญในหัวใจ	ร้อนรุ่มเพียงใดไม่หวั่นเกรง
เป็นบทเพลงเสียงเพลงแห่งความตาย	ความเป็นคนสลายลงไปพลัน
กลุ่มพื้กินแรงแบ่งชนชั้น	ชนชั้นชาวนาจึงต่ำลง
เหยียดหยามชาวนาว่าป่าดง	สำคัญมันคงคือความตาย

เพลงคนกับควาย มีเนื้อหาสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างชนชั้นในสังคมไทย เพลงคนกับควายที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุดรำลึกคาราวาน รวม 14 บทเพลงเพื่ออุดมการณ์ของ คาราวาน

53. 54. 55. 56.

แสง... คง ชน ชับ

57. 58. 59. 60.

แสง ชน ชับ ชน ชับ ชน ชน

61. 62. 63. 64.

คำ คง เที่ยง คง ชน ชน ชน

65. 66. 67. 68.

คำ คง คำ คง คำ คง ชน ชน

69. 70. 71. 72.

แสง คง ชน ชน ชน ชน ชน ชน

73. 74. 75. 76.

แสง คง ชน ชน ชน ชน ชน ชน

77. 78. 79. 80.

แสง คง ชน ชน ชน ชน ชน ชน

81. 82. 83.

แสง คง ชน ชน ชน ชน ชน ชน

2. คีตลักษณ์

เพลงคาราวาน มีรูปแบบการประพันธ์ประเภท ทำนองเดียวมีลักษณะดังตัวอย่าง

ที่ 47

ตัวอย่างที่ 47

5. Am 6. Am 7. 8.

แสง คง ชน ชน ชน ชน ชน ชน

9. Am 10. 11. 12.

แสง คง ชน ชน ชน ชน ชน ชน

3. ทำนอง

ลักษณะเด่นของทำนองเพลงคนกับควายคือการเลียนแบบทำนองเดิมปรากฏในท้องเพลง 27-28 และ 29-30 ซึ่งมีความสอดคล้องกับทำนองและเนื้อร้องแสดงออกได้อย่างเข้าใจ ดังตัวอย่างที่ 48

ตัวอย่างที่ 48

คน คับ คน ท่า บา ปราดา คน คนคับ ควายท่า บา ปราดาควายคนคับ ควายควาย

หมาย มันสึด ล้า สึด ล้า ท่า บา มาเข็บ บวนแข็ง ชัน คาร งาม มาเข็บ บวนสาราญ ใช้อย มา พอ ฤษ คาย

4. คอร์ด

4.1 คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงคาราวาน คอร์ดชั้นเอก Am Dm ดังตัวอย่างที่

49

ตัวอย่างที่ 49

Am (I) Dm (IV) Am (I) Dm (IV) Am (I) Dm (IV) Am (I) Dm (IV)

5. การประสานเสียง

เพลงคนกับควายมีการประสานเสียงในเครื่องดนตรีเครื่องดนตรีที่นำมาใช้ในการประสานเครื่อง ได้แก่ ไวโอลิน กีตาร์ 1 และกีตาร์ 2 ไวโอลิน บรรเลงแนวทำนองในท่อนโซโลได้อย่างโดดเด่น กีตาร์ 1 บรรเลงคอร์ดสอดแทรกแนวทำนอง กีตาร์ 2 บรรเลงกำกับจังหวะ ดังตัวอย่างที่ 50

ตัวอย่างที่ 50

6. บันไดเสียง

เพลงคนกับควายใช้บันไดเสียงเพ้นตาโทนิค (A C D E G)

7. ลีลาจังหวะ

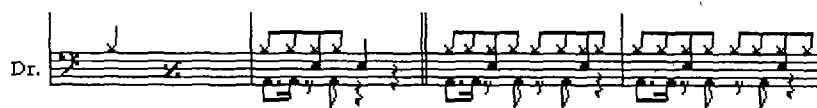
7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนอง

ตัวอย่างที่ 51

7.2 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในบทเพลงมีรูปแบบจังหวะพื้นบ้านอีสาน กลองชุดกำกับจังหวะ

ตัวอย่างที่ 52

สรุปการวิเคราะห์เพลงคนกับควาย มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลง ดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างชนชั้นในสังคมไทยซึ่งคนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมมีฐานะยากจนถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายทุน ถูกกดขี่จากรัฐบาลและข้าราชการที่ประพฤติมิชอบ

2. คีตลักษณ์ เพลงคนกับควายเป็นประเภทเพลงทำนองเดียว

3. ทำนอง มีการสร้างทำนองใหม่โดยเลียนแบบทำนองเดิม

4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองได้แก่คอร์ดชั้นเอก AmและDm

5. การประสานเสียง มีการประสานเสียงในเครื่องดนตรีได้แก่ ไวโอลิน กีตาร์ 1 2

6. บันไดเสียง เพลงคาราวานใช้บันไดเสียง เพ้นตาโทนิค A C D E G

7. ลีลาจังหวะ

7.1.ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหวะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุด จังหวะเสียงกระโดดจากโน้ตเซบิต 1 ชั้น และจังหวะเสียงสม่ำเสมอจากโน้ตเซบิต 1 ชั้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงคาราวานเป็นลีลาจังหวะพื้นบ้านอีสาน ใช้กลองชุด (Set Drum)ในการดำเนินจังหวะ

8. เพลงคาราวาน

1. เนื้อร้อง

เพลงคาราวานประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย สूरชัย จันทิมาธร ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2524 ที่จังหวัดพะเยา ซึ่งในขณะนั้นวงคาราวานได้แยกย้ายกันไปทำงานในสิ่งที่ตนถนัด เป็นช่วงที่ไม่มีการสู้รบ และพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยให้อิสระปกครองตนเอง บทเพลงบรรยายให้เห็นภาพในป่า และในเมือง เรื่องราวจากการก่อตั้งวงในยุคแรก เช่น การแต่งกาย “ปะกางเกง กะมอม กะแมม” หรือภาพในป่า เช่น “เดินรอนแรมกันเรียงราย”

สूरชัย จันทิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงคาราวาน ไว้ว่า เขียนขึ้นเพื่อระลึกถึงเพื่อน และไม่คิดว่าจะมีการรวมตัวเป็นวงคาราวานอีก แต่ในที่สุดก็ได้กลับมารวมกันอีก ซึ่งเป็นความประทับใจ ขณะนั้นอยู่ในเขตผาจิ ผาซำง แต่งเพลงนี้ในเวลาากลางคืน ตั้งแต่เวลาประมาณสี่ทุ่ม ถึงเวลาประมาณตีห้าของวันใหม่ โดยอาศัยแสงสว่างจากคบไฟ มีจุดประสงค์เพื่อเตรียมที่จะนำไปร้องในเมือง เพราะขณะนั้นทราบดีว่าถึงเวลาจะต้องออกจากป่ากลับเข้าเมือง มีความตั้งใจเขียนถึงเพื่อนวงคาราวาน แต่ด้วยใจจริงแล้วมีความหมายมากกว่านั้น อาจเป็นเส้นทางและความรู้สึกเลือนลางของการปฏิบัติ (สूरชัย จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

วินัย บุญช่วย ได้กล่าวถึงเพลงคาราวานไว้ว่า เพลงคาราวาน เป็นเพลงที่ สूरชัย จันทิมาธร รักมากที่สุดเพลงหนึ่ง ได้ความคิดมาจากการอ่านบทความ ของ วีระศักดิ์ สุนทรศรี ในวารสารโลกหนังสือ ประทับใจคำว่า “ไม่มีคาราวาน เมื่อคืนนี้อีกแล้ว” ทำให้เกิดความรู้สึกคิดถึงเพื่อนมากที่สุดจึงแต่งเพลงนี้ขึ้น (วินัย บุญช่วย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักซอยซานโซ 1 ดอนเมือง กรุงเทพฯ วันที่ 1 พฤษภาคม 2541)

เพลงคาราวาน

แสงแดดส่องยามเช้าในพนา	อุ่นละมุนพฤษภานานาพรรณ
มาเกิดพี่น้องผองเพื่อนชีวิต	ตื่นเกิดมวลมิตรผู้ยังหลับไหล
จากเรา คาราวาน คาราวาน ด้อยต่ำ	
กองเกวียนคนทุกขในยุคจักรวาล	สองชาตั้นตันใต้โค้งฟ้าคราม
กำเนิดในยามพระเจ้าหลับไหล	ภายใต้แสงไฟไฟไม่บัง
เราเคยลุ่มหลงกับพลาสติกแบนด์	เมตอินเจแปนแอนดัยเอสเอ
เวียนว่ายทะเลที่ลวงหลอกเรา	มันเหมือนรูปเงาลวงหลอกตา
ขบวนคนทุกขให้ลุกขึ้นสู้	พ่อตูแม่ตูพี่น้องทั้งหลาย
อย่าเพิ่งใจร้ายเช่นฆ่ากันเอง	ฟังเสียงเพลงจากเรา...คาราวาน
ปะกางเกงกะมอมกะเมม	รามาโน่แจมก็ตาร์คีย์เอ
ใต้เรือนพัง ๆ ที่เอียงเทร่	ชีวิตโปเกมัแต่เกือกคู่กรรม
ห้วยแห้ง ๆ ภูเขาบ้านเฮา	มีแต่พ่อเฒ่าใจเฝ้าคิดฮอด
แม่ฝนจะไหม้แม่ไฟจะมอด	เสียงเกวียนเอี้ยดออดไม่ยอมแพ้พาย
เดินรอนแรมกันเรียงราย	เราหญิงชายไปเรียงกัน
มาเราไปใจเดียวกัน	กงล้อนั้นไม่หวนคืน
กุลา กุลา กุลา ในฟ้าบ่มีน้ำในดินขำมีแต่ทราย	
น้ำตาที่ตกทรายคือเลือดหลังลงโลมดิน	
แสงแดดส่องยามเช้าในพนา	อุ่นละมุนพฤษภานานาพรรณ
มาเกิดพี่น้องผองเพื่อนชีวิต	ตื่นเกิดมวลมิตรผู้ยังหลับไหล

เพลงคาราวาน มีเนื้อร้องที่กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งวงคาราวาน และบรรยายสภาพของป่าเขาและสภาพของสังคมในเมืองที่สมาชิกวงคาราวาน เคยอยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกันมา เพลงนี้บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีประเภทอะคูสติค ซึ่งประกอบด้วยเครื่องดนตรีตะวันตก คือ กีตาร์ 3 ตัว และผสมเครื่องดนตรีไทย คือ ขลุ่ย ให้อารมณ์ได้อย่างกลมกลืน เพลงคาราวานที่นำมาวิเคราะห์อยู่ใน ชุดเพลงเพื่อชีวิต คาราวาน บ้านนาสะเทือน CARAVAN SHATTERED LAND

คาราวาน

1 2 C#m 3 4 5

6 7 8 9 10

11 12 13 14 15

16 17 18 19 20

21 22 A 23 24 C#m 25

26 E 27 28 B7 29 30 G#7

31 32 C#m 33 34 35 E

36 B7 37 C#m 38 39 40

41 B7 42 43 C#m 44 45

ยาม...เช้า... ไบ พ น้า ชื่น ละคร

มูน พลุ น้า น้า น้า พันธุ์

มาเดินพี่ บ่สง พ้องเพ็ญชี อด ลับ เล็ดมรดกอดร คู่ ยัง พดับ

ใจ... ใจ... ใจ... ใจ... ใจ... ใจ...

จวบ ลอย ใจ

41 B^7 42 43 $C\sharp m$ 44 45

วาม ถ้อย คำ

46 47 $F\sharp$ E B^7 48 $C\sharp m$ 49 $C\sharp m$ 50

คงเวียนคบทุกข์ ใน ยุคจักรศ

51 52 53 54 A 55 $C\sharp m$

กลองชา ฉับ ฉับ ได้ใจฟ้า คราม ลา เบิด ใน ยาม พระเจ้าพลัดไลด สาย โด แสง โผ

56 $F\sharp m$ 57 $C\sharp m$ 58 59 60

สืบ ไผ่ จง เรา เคยสุขขลาง ลับพลัดถึคแนบรบส์ เมด สิบ เจ แปด

61 62 63 A 64 $C\sharp m$ 65 $F\sharp m$

แอมส์ ยู เลอ เล เบ็ญวราย พระ เล ที่ ลมพลอดรา มับ เกล็ญพวดเรา รวงพลอด

66 $C\sharp m$ 67 $C\sharp m$ 68 69 70

มา ชนวน คบทุกข์ เอยสุล ขึ้นสู่ พธ ภู ฆะ ภู คั่นองทั้งพราย

71 72 A 73 $C\sharp m$ 74 $F\sharp m$ 75 $C\sharp m$

อย่า เสง ใจว้าย เชน ฆา ลับ เลง พัง ชี เสงพลง จาต เลว

71 72 A 73 $C\sharp m$ 74 $F\sharp m$ 75 $C\sharp m$

อย่า เสง ใจว้าย เชน ฆา ลับ เลง พัง ชี เสงพลง จาต เลว

91 92 93 94 95 $C\sharp m$

มับ รวง เลว คำนอม คำนอม เรา มา บังแอม

96 97 98 $F\sharp$ 99 100 B^7

ก็ ดาวิสัย เอ ได้ โยบพิง พัง ที่เอยง เท ๘ ซี ๖๓ ไป เท มีนกลือค สุ

2. คีตลักษณ์

เพลงคาราวาน มีรูปแบบการประพันธ์เป็นเพลงทำนองเดียว มีคำร้องที่หลากหลาย ดังตัวอย่างที่ 53

ตัวอย่างที่ 53

มาเลิฟพี่ น้อง พ้องเพ็ญชี อด ลับเลิฟมรดกโลก ภู มิ ภัย พลับ

โสด จาค เสา ค้า ไร่ ไร่ข..... ค้า ไร่

3. ทำนอง

ลักษณะเด่นของทำนองปรากฏในท้องเพลงที่ 113-130 เป็นการสร้างทำนองใหม่โดยการเลียนแบบทำนองเดิม ดังตัวอย่างที่ 54

ตัวอย่างที่ 54

(ทช) เลิฟ รอด แรม คับ เบียงราย เรา พึงชาย

ไป เบียงคับ มา เรา ไป ใจ เบียงคับ คง คับ บับ ไม่ ทวน

คับ เลิฟ รอด แรม คับ เบียงราย เรา พึงชาย ไป เบียงคับ มา เรา ไป

ใจ เบียงคับ คง คับ บับ ไม่ ทวน คับ เลิฟ รอด แรม คับ เบียงราย

4. คอร์ด

4.1 คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงคาราวาน คอร์ดชั้นเอก E A และ B7 คอร์ดชั้นโท C#m F#m และ G#7 ดังตัวอย่างที่ 55

ตัวอย่างที่ 55

5. การประสานเสียง

เพลงคาราวานมีการประสานเสียงเครื่องดนตรีและการขับร้องดังนี้

5.1 การประสานเสียงในเครื่องดนตรี กีตาร์ 1 บรรเลงแนวทำนอง กีตาร์ 2 บรรเลงทำนองสอดประสาน กีตาร์ 3 บรรเลงกำกับ ขลุ่ยไทยบรรเลงสอดแทรกแนวทำนอง ดังตัวอย่างที่ 56

ตัวอย่างที่ 56

Example 56 shows four staves of musical notation. The staves are labeled on the left: Gt. 1, Gt. 2, Gt. 3, and ขลุ่ย (Flute). The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 4/4. Gt. 1 plays the main melody. Gt. 2 plays a harmonic accompaniment. Gt. 3 plays a bass line. The ขลุ่ย (Flute) plays a melodic line that interweaves with the guitar parts.

5.2 มีการประสานเสียงในการขับร้องโดยใช้ชั้นคู่ 4 เปอร์เฟ็ค ห้องเพลงที่ 38-41 และ ชั้นคู่ 3 เมเจอร์ ห้องเพลงที่ 42-43 ดังตัวอย่าง 57

ตัวอย่างที่ 57

36 B7 37 C#m 38 39 40

โหล จาต เต่า ค้า 51 งาม..... ค้า 51

41 B7 42 43 C#m 44 45

งาม ด้อย ค้า

6. บันไดเสียง

เพลงคาราวานอยู่ในบันไดเสียง C#ไมเนอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะเด่นที่ปรากฏอยู่ในแนวทำนองเป็นลักษณะ การซ้ำชนิดเลียนแบบทำนองเดิม มีลักษณะดังตัวอย่างที่ 58

ตัวอย่างที่ 58

7.2 สีส้างหะในบทเพลงคาราวาน กีตาร์ 3 บรรเลงกำกับจังหวะดังตัวอย่างที่ 59

ตัวอย่างที่ 59

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงคาราวาน มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง มีความหมายเกี่ยวกับสังคม กล่าวถึงสมาชิกวงคาราวานที่ได้ร่วมงานกันมา กล่าวถึงการเดินทางและความลุ่มหลงระบบทุนนิยม
2. คีตลักษณ์ ใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะเพลงทำนองเดียว
3. ทำนอง มีการสร้างทำนองโดยเลียนแบบทำนองเดิม เป็นลักษณะเด่น
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนอง คอร์ดชั้นเอก C#m F# G#7 และคอร์ดชั้นโท E A B7
5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรีตะวันตก และเครื่องดนตรีไทย คือขลุ่ย มีการประสานเสียงในการขับร้อง
6. บันไดเสียง เพลงคาราวาน ใช้บันไดเสียง C#ไมเนอร์
7. สีส้างหะ
 - 7.1 สีส้างหะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะเด่น คือการซ้ำทำนองแบบเลียนแบบ
 - 7.2 สีส้างหะที่นำมาใช้ในบทเพลงคาราวาน ปรากฏในแนวกีตาร์ 3

9 เพลงกำลังใจ

1. เนื้อร้อง

เพลงกำลังใจ ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย วิสา คัญทัพ ในปี พ.ศ. 2526 หลังจากกลับเข้ามาอยู่ในสังคมเมืองได้ประมาณ 3 ปี ขณะนั้นพักที่บ้านซอยเสนานิเวศน์ ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองในเวลาเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายในการประพันธ์เพื่อให้ สุรชัย จันทิมาธร ขับร้องในชุด แลนด์ ออฟ สไมล์ (Land of Smile) ไม่ต้องการให้เนื้อร้องมีความหมายรุนแรงเหมือนเพลงเพื่อชีวิตในช่วงเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และเพื่อให้มีลีลาการขับร้องเหมือนเพลงของ คาร์ม สัมปณานนท์

วิสา คัญทัพ ได้กล่าวถึงเพลงกำลังใจ ไว้ว่า เนื้อร้องมีความหมายสะท้อนให้เห็นถึงเหตุการณ์การใช้ชีวิตร่วมแนวความคิดเดียวกันที่ชายแดน ในขณะที่นั้นมีความรู้สึกว้ากก่อนที่จะเข้าไปรวมตัวในแนวทางการต่อสู้ชีวิตที่ชายแดน มุ่งหวังจะเป็นผู้ชนะแต่กลับออกมาอย่างผู้แพ้โดยไม่เหลืออะไรเลย และทำให้ปรับตัวเข้ากับสังคมเมืองยาก มีความรู้สึกว้ากกว่าคนกลุ่มนี้ต้องการกำลังใจและอยากให้กำลังใจที่จะต่อสู้เพื่อที่จะมีชีวิตอยู่ได้ในสังคม ระย้า นักจัดรายการเพลงทางสถานีวิทยุประทับใจเพลงนี้จึงนำไปเปิดในรายการและได้รับความนิยม มีนักร้องนำไปบันทึกเสียง เช่น สุตา ชื่นบาน ฉันทนา กิตติยาพันธ์ คณะนักร้องประสานเสียงซิดีคอร์ดรัส (City Chorus) และสุนารี ราชสีมา (วิสา คัญทัพ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านต้นตำบานเพลงเพื่อชีวิต ลาดพร้าว 71 กรุงเทพฯ วันที่ 27 เมษายน 2541)

เพลงกำลังใจ

โบกมือลา	เสียงเพลงครวญมาต้องลาแล้วเพื่อน
ก็ปีจะลับเลื่อน	ฝากเพลงคอยย้ำเตือน หวนให้
จากกันไกล	แม้เพียงร่างกายแต่ใจชิดใกล้
เมื่อใดเราซึ่งใจ	ร่วมทางไม่ร้างไกล หายมัน
ขุนเขาไม่อาจขวาง	สายทางเพียงธรรมได้
ความหวังยังพริ้งพราย	เก่าตายมีใหม่เสริม
ชีวิตที่ผ่านพบ	มีลบย่อมมีเพิ่ม
ขอเพียงให้เหมือนเดิม	กำลังใจ

อย่าอาวรณ์ รักเราไม่คลอนครางแคลงแทนหน่าย
ให้รักราละลาย กระจายในผองคน ผู้ทุกซ์ทนตลอดกาล

เพลงกำลังใจ มีเนื้อหาที่จะให้กำลังใจกับกลุ่มคนที่เคยรวมตัวกันเข้าไปใช้ชีวิตต่อสู้เพื่อ
อุดมการณ์ที่ชายแดน และกลับมาใช้ชีวิตในสังคมเมืองให้มีกำลังใจที่จะต่อสู้ชีวิตต่อไปในอนาคต
เพลงกำลังใจที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุดบันทึกการแสดงสดคอนเสิร์ต 20 ปี คาราวาน ที่หอประชุม
ใหญ่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันที่ 7-8 ตุลาคม 2537

กำลังใจ

13 D 14 Em 15 Em 16 Em
17 Em 18 Em 19 Em 20 D
21 D 22 Bm 23 Bm 24 Bm
25 Bm 26 Em 27 Em 28 D 29 D 30 D 31 Bm
32 Em 33 Bm 34 G 35 Bm
36 Em 37 A⁷ 38 D 39 D
40 Bm 41 Bm 42 Bm 43 Bm
44 Em 45 Em 46 D 47 D

ใจที่ จะสู้ จะยืน ฟากเพลงคอย ย้ำ เตือน พวกรัก ให้
จาก กัน ไกล แม้เพียงสายลม แด่ใจซึก ก็ดี
แล้ว ใจเรา ซึ่ง ใจ รวม ทางไป รัก ไกล หมาย
มัน ขุนเขา ไม่ อ่าง ขวาง สายธาร เทียบรวม ไกลขวางหวังยังพริ้ง
พาย เก้าตาย มีใหม่ เติมนี่ ชีวิต ที่ผ่าน ภาพ มีลมขยอมน มี เพิ่ม ขดเพียงไฟ เติมนั่น
เติมนั่น ก้า ถึง ใจ อย่า ลา
วรณ รักเราไม่คลอนครางแคลงแทนหน่าย ให้ รักเราละลาย
... กระจาย ในผอง คน ผู้ทุกซ์ทนตลอด กาล

2. คีตลักษณ์

เพลงกำลังใจมีรูปแบบการประพันธ์ที่มีการซ้ำท่อน (Repetition) ประเภทไบนารีฟอร์ม แบ่งทำนองเพลงออกเป็น 4 ท่อน A, A2, B, A3 ท่อน A, A2, A3 มีทำนองคล้ายคลึงกัน ท่อน B เป็นท่อนแยกมีทำนองแตกต่างออกไป ดังนี้

2.1 ท่อน A ลักษณะทำนองเริ่มที่ห้องเพลง 13 จังหวะที่ 3 และจบท่อนเพลงที่ห้องเพลง 20 ดังตัวอย่างที่ 60

ตัวอย่างที่ 60

13 D 14 A Em 15 Em 16 Em 17 Em 18 Em 19 Em 20 D

ไม่ก มีอ ล่า เสียงเพลงครวญดังกลอนคำ เพื่อ
ที่ จะกลับ เดือน ผากเพลงคอย ย้า เดือน พวง ให้

2.2 ท่อน B เริ่มที่ห้องเพลง 29 จังหวะที่ 3 เป็นทำนองที่สร้างขึ้นใหม่ที่แตกต่างไปจากท่อน A อย่างเด่นชัดและจบที่ห้องเพลงที่ 36 ดังตัวอย่างที่ 61

ตัวอย่างที่ 61

28 D 29 D 30 B 31 D 32 Em 33 Bm 34 G 35 Bm 36 Em 37 A7 38 D 39 D

มัน ขานเขา ไม่ อาจ ขวาง สายธาร เทียงธารม ได้ความหวังยังพริ้ง
พราย เป้าตาย มี โผล่ เสริม ชี วิต ที่ ผ่าน ภาพ มีลบบยอมี มี เพิ่ม ขบ เพียงไฟ เพมีอน
เดิม ทำ ถึง ใจ อย่า ลา

3. ทำนอง

มีลักษณะเด่นปรากฏในท่อน A ห้องเพลงที่ 18-19 ท่อน A 2 ห้องเพลงที่ 25-26
ท่อน A3 ห้องเพลงที่ 43-44 ทำนองให้ความรู้สึกสอดคล้องกับเนื้อร้องดังตัวอย่างที่ 62

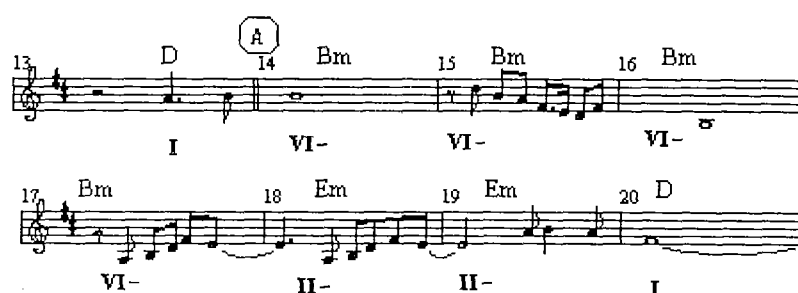
ตัวอย่างที่ 62

4. คอร์ด

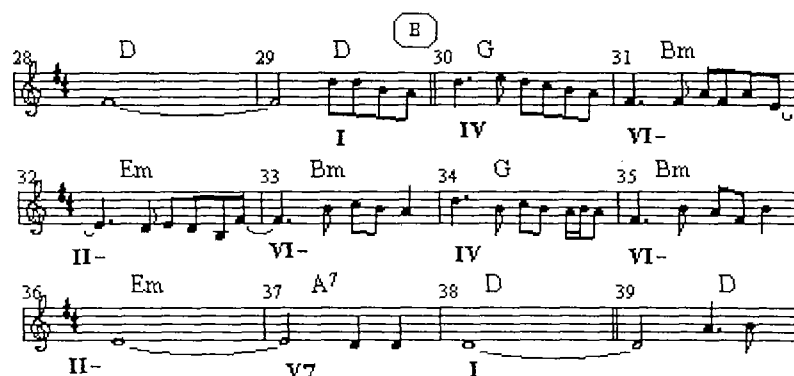
4.1 คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลง กำลังใจท่อน A ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก D และคอร์ดชั้นโท Bm และ Em ดังตัวอย่างที่ 63

ตัวอย่างที่ 63

4.2 คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงกำลังใจท่อน B ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก D G A7 และคอร์ดชั้นโท Bm และ Em ดังตัวอย่างที่ 64

ตัวอย่างที่ 64

5. การประสานเสียง

เพลงกำลังใจ มีลักษณะการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรีดังปรากฏที่ห้องเพลง 47-48 กีตาร์ 1 บรรเลงแนวทำนอง กีตาร์ 2 บรรเลงในแนวประสานสอดแทรก กีตาร์ 3 บรรเลงคอร์ดในแนวกลุ่มจังหวะ ดังตัวอย่างที่ 65

ตัวอย่างที่ 65

6. บันไดเสียง

เพลงกำลังใจใช้ บันไดเสียง D เพ้นตาโทนิค ปรากฏเสียง D,E,F# ,A,B ในทำนองเพลง ดังตัวอย่างที่ 66

ตัวอย่างที่ 66

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏอยู่ในแนวทำนอง เพลงกำลังใจ มีลักษณะ ดังนี้

7.1.1 ลีลาจังหวะ ท่อน A มีลักษณะ ดังตัวอย่างที่ 67

ตัวอย่างที่ 67

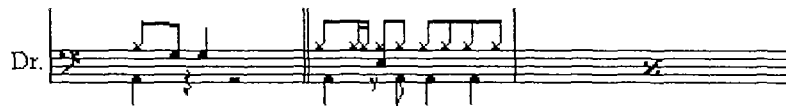
7.1.2 ลีลาจังหวะท่อน B มีลักษณะ ดังตัวอย่างที่ 68

ตัวอย่างที่ 68

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในเพลงกำลังใจ คือ สโลว์ โชล ในอัตราจังหวะ 4/4 ดังตัวอย่างที่ 69

ตัวอย่างที่ 69

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงกำลังใจมีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เพลงกำลังใจ มีความหมายเพื่อให้กำลังใจกับกลุ่มคนที่เคยรวมตัวกันเข้าไปใช้ชีวิตต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ที่ชายแดนและนอกประเทศเมื่อกลับมาใช้ในสังคมเมืองจะต้องมีการปรับตัวใหม่จึงต้องการให้กำลังใจกับคนเหล่านั้น
2. คีตลักษณ์ เพลงกำลังใจใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะไบนารีฟอร์ม แบ่งเป็น ท่อนเพลง A A2 B A3 ท่อน A A2 และ A3 มีทำนองคล้ายคลึงกัน ท่อน B เป็นทำนองที่แต่งขึ้นใหม่แตกต่างไปจากท่อน A A2 A3
3. ทำนอง เพลงกำลังใจ มีลักษณะเด่นในท่อนเพลงที่ 17-18 25-26 43-44
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงกำลังใจ ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก D G A7 และคอร์ดชั้นโท Em Bm
5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี มีลักษณะเป็นลีลันของเสียงที่ปรากฏในแนวทำนองโดยมีเครื่องดนตรีบรรเลง ดังนี้
 - 5.1 กีตาร์ 1 บรรเลงแนวทำนองในท่อนโซโล่
 - 5.2 กีตาร์ 2 บรรเลงแนวทำนองสอดแทรกในลักษณะคีตปฏิภาณ
 - 5.3 กีตาร์ 3 บรรเลงกำกับจังหวะ

10. เพลงความเป็นมา

1. เนื้อร้อง

เพลงความเป็นมาประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย ทองกราน ทานา ในปี พ.ศ. 2528 โดยมีจุดประสงค์เพื่อต้องการให้ สุรัชย์ จันทิมาธร ขับร้อง

ทองกราน ทานา ได้กล่าวถึงเพลงความเป็นมาไว้ว่า มีแรงจูงใจต้องการนำเครื่องดนตรีสมัยใหม่มาเล่นร่วมกับดนตรีพื้นบ้าน เช่น แคน โปงลาง พิณ อยากแสดงให้เห็นว่าดนตรีสากลสมัยใหม่กับดนตรีพื้นบ้านสามารถเล่นร่วมกันได้ และจะเน้นให้เห็นคุณค่าของเพลงพื้นบ้าน ต้องการสร้างงานใหม่ และไม่ต้องการเลียนแบบผู้อื่น การประพันธ์เพลงความเป็นมา เขียนทำนองขึ้นก่อน ใส่คอร์ดง่าย ๆ ไม่นั่นอะไรมาก และโดยทั่วไปเพลงพื้นบ้านใช้โน้ต 3-5 เสียงมีลักษณะเรียบง่าย การเขียนทำนองพิจารณาที่ความไพเราะโดยเล่นซ้ำหลาย ๆ เที้ยว ตามความเหมาะสมระหว่างเนื้อร้องและทำนอง เนื้อร้องเพลงนี้เขียนขึ้นจากการอ่านประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะภาคอีสานมีประวัติความเป็นมายาวนาน มีสังคมเกิดขึ้นมาหลายพันปี มีการสืบทอดความเป็นมาของดนตรี ศิลปะ ความเป็นอยู่ ทั้งหมดนี้เป็นเป็นแรงบันดาลใจ ใช้เวลาคิดและประพันธ์อยู่นานหลายวัน (ทองกราน ทานา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข, เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักหมู่บ้านโพธิ์แก้ว ถนนประชาชื่น กรุงเทพฯ วันที่ 11 พฤษภาคม 2541)

เพลงความเป็นมา

จากลำธารใหญ่น้อยไหลริน
กรวดทรายดินแมกไม้มานานา
อาบภูผาโชดซอนหมื่น
ชอกซอนไหลสู่พื้นหินดินดาน
ก่อตำนานหลากล้านมากมี
ก่อนพันปีเล่าขานกันนานมา
แหล่งชุมชนลุ่มน้ำมูลน้ำชี
ทั่วธานีอีสานบ้านเฮา
เก่าโบราณสืบย้อนอดีต
สุดสายพิณเสียงแคน
บั๊วไฟหมื่นไฟแสน
โคมลม โคมไฟ

สื่อสารไปต่างแดน
 ผูกต้ายด้วยไหมแพรวพรรณ
 ปั้นหม้อไผ่ดินดำ
 ทำมาหลายชั่วคน
 งามจนเกินตา
 ไผ่ดิน ปลิวไหว
 ลมหายใจล่องลอย
 แผ่นดินยังเฝ้าคอย
 คอยมาเนิ่นนานปี
 แผ่นดินนี้ฝังกาย
 กายของบรรพชน
 ก้นให้ลึกลงใน
 ใจของคนอีสาน ๆ ๆ

เพลงความเป็นมา เนื้อร้องได้กล่าวถึงสภาพความเป็นอยู่ ประเพณี และวัฒนธรรมของ
 ชาวอีสานที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน

ความเป็นมา

1 2 3 4

5 6 7 C 8 Dm

9 C 10 G⁷ 11 Dm 12 C

จาก คำ เรา ไหว้อย ไหล

13 Dm 14 C 15 Dm 16 C

รับ ครวด ทราย สิบ แด่ ไม้ บา บา อาย ภู คา ไหล ชอบ ทะ

17 G⁷ 18 Dm 19 C 20 Dm

มีน ชอบ ชอบ ไหล ชู สืบ สืบ สืบ ฉาบ สด ด้ว

21 C 22 Dm 23 C 24 G⁷

บาท หลาด ล้วน มาด มี ชอบ พัน ปี เจ้า ขาบ คับ บาท มา

25 Dm 26 C 27 Dm 28 C

แสง ชุม ชบ ชุม บ้า มุด บ้า ชี หัว บา ปี ชี ทาน บ้าง

29 Dm 30 C 31 G⁷ 32 Dm

เลา เลา ใน ทราย สืบ ย้อน อี ฉีก

33 34 35 Dm 36 %

37 % 38 % 39 Dm 40 %

ชุด สาย หิ้ว เทียง แดบ บัง ไฟ ควัน ไฟ แดบ

41 % 42 % 43 % 44 %

โคม ลม โคม ไฟ สีธ ทาร ไป ฉาง แดบ ชุดจ้วย โคม แพร พรอม บั้ง ควัน ไฟ สืบ ฉา

45 % 46 % 47 % 48 %

บั้ง มา หลาย ชั่ว คน งาม จน เลิน ฉา

2. คีตลักษณ์

เพลงความเป็นมาใช้รูปแบบการประพันธ์ ชนิดไบนารีฟอร์ม

2.1 ท่อน A ห้องที่ 11- 17 ดังตัวอย่างที่ 70

ตัวอย่างที่ 70

9 C 10 G⁷ 11 Dm 12 C
จาก สด าว โสณน้อย โสณ

13 Dm 14 C 15 Dm 16 C
รับ ครวด ทราย สิบ แดง ไม้ ขา ขา ดาย ธุ ศา โสณ ชอบ พะ

17 G⁷ 18 Dm 19 C 20 Dm
มีน ชนค ชอบ โสณ ธุ ฟ้า สิบ สิบ ฉาบ สด ด้ว

2.2 ท่อน B ห้องที่ 39-46 ดังตัวอย่างที่ 71

ตัวอย่างที่ 71

37 % 38 % 39 Dm 40 %
ชุด ภาย ศิณ เที่ยง แดง บัง ฟ้า รมัน ฟ้า แดง

41 % 42 % 43 % 44 %
โดย คม โดย ฟ้า สีส าว ไป ่าง แดง ชุดจ้วย อย แพร พรธม บับ รมณ์ โส สิบ ่ง

45 % 46 % 47 % 48 %
บับ ฆา ทราย ฐิ คบ งาม งาม เสิบ ่ง

2. ทำนอง

มีลักษณะเด่นของทำนองคือสร้างทำนองใหม่โดยใช้รูปแบบทำนองเดิมทำนองให้ความรู้สึกสอดคล้องกับเนื้อร้องจดจำได้ง่าย ดังตัวอย่างที่ 72

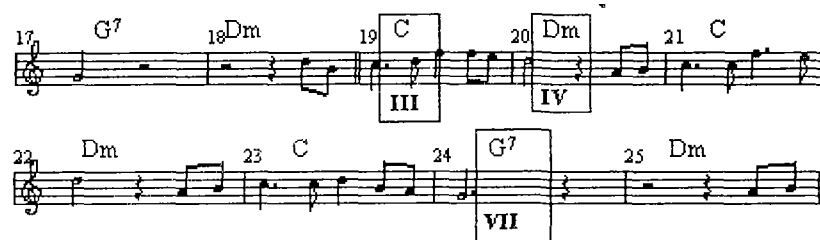
ตัวอย่างที่ 72

4. คอร์ด

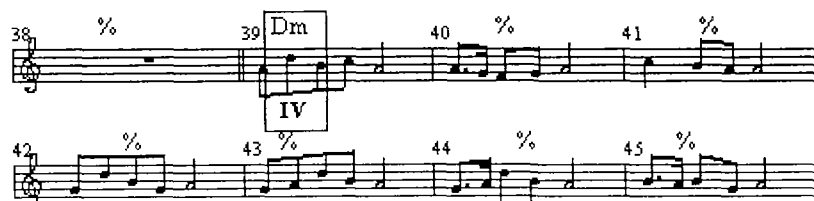
4.1 คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงความเป็นมา ท่อน A ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก Dm และคอร์ดชั้นโท C และ G⁷ ดังตัวอย่างที่ 73

ตัวอย่างที่ 73

4.2 ท่อน B คอร์ดชั้นเอก ได้แก่ คอร์ด Dm ดังตัวอย่างที่ 74

ตัวอย่างที่ 74

5. การประสานเสียง

มีการประสานเสียงของเครื่องดนตรี เครื่องดนตรีที่นำมาใช้ได้แก่ แคน เครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน บรรเลงแนวทำนองในห้อง 41-44 และบรรเลงแบคกราวด์ ทำให้อารมณ์สีสรระค์ของดนตรีเป็นลักษณะพื้นบ้านอีสานอย่างชัดเจน ดังตัวอย่างที่ 75

ตัวอย่างที่ 75

41 42 43 44

Voc. โคม ลม โคม ไฟ สีธ ลาร ไป ฉาง แสบ หุดจ้วย โคมแพร พรอย บับ พม้อ โห ฉิน ฉา

Xylophone

แคน

6. บันไดเสียง

เพลงความเป็นมาใช้บันไดเสียง Am

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏอยู่ในแนวทำนองเพลงความเป็นมา มีลักษณะ ดังนี้

7.1.1 ลีลาจังหวะ ท่อน A มีลักษณะ ดังตัวอย่างที่ 76

ตัวอย่างที่ 76

7.1.2 ลีลาจังหวะท่อน B มีลักษณะ ดังตัวอย่างที่ 77

ตัวอย่างที่ 77

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในเพลงความเป็นมา จังหวะพื้นบ้านอีสาน ดังตัวอย่างที่ 78

ตัวอย่างที่ 78

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงความเป็นมา มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เพลง มีความหมายแสดงให้เห็นอารยธรรมของชุมชนชาวอีสานที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมมาช้านาน
2. คีตลักษณ์ เพลงความเป็นมาใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะโบนาร์ฟอร์ม
3. ทำนอง เพลงความเป็นมา มีลักษณะเด่นคือการสร้างทำนองชนิดเลียนแบบทำนองเอ
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงกำลังใจ ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก Dm คอร์ดชั้นโท C และ G7
5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี โดยนำเครื่องดนตรีพื้นบ้านแคน มาบรรเลงร่วมกับเครื่องดนตรีตะวันตก ทำให้ได้อารมณ์เพลงพื้นบ้านอีสานอย่างเด่นชัด
6. บันไดเสียง เพลงความเป็นมา ใช้บันไดเสียง A ไมเนอร์ ซึ่งนิยมใช้กับดนตรีพื้นบ้านไทย และดนตรีภูมิภาคตะวันออก
7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหวะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุดจังหวะเสียงกระโดดจากโน้ตเชบิต 1 ขึ้น และจังหวะเสียงสม่ำเสมอจากโน้ตเชบิต 1 ขึ้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง

7.2 ลีลาจังหวะ เพลงความเป็นมา ใช้กลองชุด (Set Drum) ในการสร้างลีลาจังหวะพื้นบ้านอีสาน

11. เพลงคืนร้าง

1. เนื้อร้อง

เพลงคืนร้าง ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย สุรัชย์ จันทิมาธร ในปี พ.ศ. 2525 สุรัชย์ จันทิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงคืนร้าง ไว้ว่า หลังจากออกมาจากป่าในปี พ.ศ. 2525 รู้สึกสับสนอยู่ประมาณ 1 สัปดาห์ ได้ไปพักกับเพื่อน ๆ ขณะเดินทางไปเที่ยวมหาชัย (จังหวัดสมุทรสาคร) ได้เขียนเพลงคืนร้างขึ้น เนื้อหาของเพลงได้กล่าวถึงความรู้สึกผูกพันระหว่างผู้ประพันธ์กับผู้ที่ชื่นชอบผลงานเพลงวงคาราวาน แสดงให้เห็นถึงความสามัคคีในกลุ่มเพื่อน ๆ และสอดแทรกอารมณ์ความรักด้วยภาษาเรียบง่าย ใช้เวลาในการประพันธ์ประมาณ 5 นาที มีความตั้งใจที่จะสื่อความหมายกับคนฟังว่ากลับเข้ามาในเมืองแล้ว และต้องการให้เป็นเพลงคู่กับเพลงคืนสู่รัง ของ มงคล อุทก เพลงนี้แสดงครั้งแรกในงาน Forget Me Not Concert for Unicef ที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต่อมาเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมมากเพลงหนึ่ง (สุรัชย์ จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพมหานคร วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ ได้กล่าวถึงเพลงคืนร้าง ไว้ว่า สุรัชย์ จันทิมาธร แต่งเพลงคืนร้างโดยถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกตั้งแต่อยู่ในป่า จังหวัดน่าน เป็นเพลงที่ต่อเนื่องจากเพลงใบไม้ของประเทศลาว เป็นความในใจของ สุรัชย์ จันทิมาธร ในเรื่อง ผู้หญิง ความกลัว และว่าเหว (พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ไร่ดอกเหี่ยว อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา วันที่ 24 เมษายน 2541)

เพลงคืนร้าง

โ้ายอดรักฉันกลับมา	จากขอบฟ้าที่ไกลแสนไกล
จากโคตรรักที่เนินไศล	จากใบไม้หลากสีสน
ฉันเหนื่อย ฉันเพลีย ฉันหวัง...	
ฝากชีวิตให้เธอเก็บไว้	ฝากดวงใจให้นอนแนบรัง
ฝากดวงตาและความมุ่งหวัง	อย่าชิงชังฉันเลยยอดรัก
นานมาแล้วเราจากกัน	โอ้คืนวันนั้นแสนหวานนัก
ดังทุ่งแล้งที่ไร้เฟิงพัก	ดังภูสูงที่สูงสุดสอย
โ้ายอดรักฉันกลับมา	ดังชีวาที่เคยล่องลอย
มาบัดนี้ที่เราเฝ้าคอย	เจ้านกน้อยไผ่คืนสู่รัง

เพลงคินรั้ง เนื้อร้องบรรยายถึงความรู้สึกผูกพันระหว่างผู้ประพันธ์กับผู้ฟังที่เคยชื่นชอบเพลงของวงคาราวาน และเวลานี้วงคาราวานจะกลับมาเสนอผลงานเพลงเพื่อชีวิตเช่นเดิมและคงได้รับการสนับสนุนจากผู้ฟังเช่นเดิม เพลงคาราวานที่นำมาวิเคราะห์นำมาจากชุดบันทึก 12 ปี คาราวาน คินรั้ง

คินรั้ง

1 Dm 2 3 4 5

6 7 Dm 8 9 10 A⁷

ได้ ยลดู รัศ จัน กลับมา จาก ชอบ ฟา ที่ใด แดน

11 Gm 12 Dm 13 A⁷ 14 Gm 15 Dm

ได้ ยลดู รัศ จัน กลับมา จาก ชอบ ฟา ที่ใด แดน

16 Dm 17 B^b 18 19 C 20

จัน เหลือ จัน เหลือ จัน

21 Dm 22 23 24 25 Dm

คินรั้ง คัด ซี รัศ ได้ แดน เป็น ไร่

26 A⁷ 27 Gm 28 Dm 29 30 A⁷

คัด ดวงใจ ให้กลับ แดน ไร่ คัด ดวงตา และ ความ มั่ง คั่ง อยา ชิง ชิง

31 Gm 32 Dm 33 34 35 Dm

จัน เคย ยลดู รัศ ขาน มา แล้ว เรา จาค คัง

36 C 37 Em⁷/B 38 A 39 B^b 40

ได้ สิ้น รัศ บั้น แดน ขวัญ รัศ คัด ดวงตา คัด ดวงตา คัด ดวงตา คัด ดวงตา

41 C 42 A⁷ 43 44 Dm 45

ที่ กู กู กู กู ได้ ยลดู รัศ จัน กลับมา

46 A⁷ 47 Gm 48 Dm 49 50 A⁷

คัด ซี วั ที่ เคย ยลดู รัศ ขาน มา บัด บัด ที่ เรา เข้า คอย เจ้า บัด บัด

2. ศีตลักษณ์

เพลงคืนร้างมีรูปแบบการประพันธ์ที่มีการซ้ำท่อน (Repetition) ประเภทไบนารีฟอร์ม แบ่งทำนองเพลงออกเป็น 4 ท่อน A, A2, B, A3 ท่อน A, A2, A3 มีทำนองคล้ายคลึงกัน ท่อน B เป็นท่อนแยกมีทำนองแตกต่างออกไป ดังนี้

2.1 ท่อน A ดังตัวอย่างที่ 79

ตัวอย่างที่ 79

6 7 8 9 Dm 10 A⁷

ไล่ ยธด รัต จัน คั่น มา จาก ขอบ ฟา ที่โคด แถบ

11 Gm 12 Dm 13 A⁷ 14 Gm 15 Dm

โดด จาก โดบ รัต ที่ เขิน สะโด จาก โน ไม้ หลาด ที่ ถับ

16 Dm 17 B^b 18 19 C 20

จัน เฟซ้อย จัน เฟซ้อย จัน

21 Dm 22 23 24 25 Dm

ทวัง ผาด ที่ รัต ไล่ แถบ เห็น ไร่

2.2 ท่อน B ดังตัวอย่างที่ 80

ตัวอย่างที่ 80

31 Gm 32 Dm 33 34 35 Dm

จัน เถย ยธด รัต ขาบ มา แล้ว เรา จาก คับ

36 C 37 Em⁷/B 38 A 39 B^b 40

ไล่ คับ รัต ขับ แถบพวงพัต ควาง ทุ่ง แถง ที่ โส พง พัตถ์ ไล่ สู่ ทุ่ง

41 C 42 43 44 45

ที่ ทุ่ง ทุ่ง ทอย ไล่ ยธด รัต จัน คั่น มา

5. การประสานเสียง

เพลงคืนร้าง มีลักษณะการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี กีตาร์ 1 บรรเลงเกลา คอร์ด กีตาร์ 2 บรรเลงแบคกราวด์ พิณบรรเลงสอดแทรกแนวทำนอง ไวโอลินบรรเลงแนวทำนองให้ความรู้สึกสะเทือนอารมณ์ ดังตัวอย่างที่ 84

ตัวอย่างที่ 84

The musical score for Example 84 consists of four staves. The top staff is labeled 'Gt.1' and contains a series of chords. The second staff is labeled 'Gt.2' and contains a series of chords. The third staff is labeled 'พิณ' (Pina) and contains a series of chords. The bottom staff is labeled 'Violin' and contains a series of chords. The score is in 4/4 time and features a mix of chords and melodic lines.

6. บันไดเสียง

เพลงคืนร้างอยู่ในบันไดเสียง D ไมเนอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะเด่นที่ปรากฏในแนวทำนองท่อน A ดังตัวอย่างที่ 85

ตัวอย่างที่ 85

The musical score for Example 85 shows a single staff with a series of eighth notes and quarter notes. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, F#3, E3, D3, C3, B2, A2, G2, F#2, E2, D2, C2, B1, A1, G1, F#1, E1, D1, C1, B0, A0, G0, F#0, E0, D0, C0, B-1, A-1, G-1, F#-1, E-1, D-1, C-1, B-2, A-2, G-2, F#-2, E-2, D-2, C-2, B-3, A-3, G-3, F#-3, E-3, D-3, C-3, B-4, A-4, G-4, F#-4, E-4, D-4, C-4, B-5, A-5, G-5, F#-5, E-5, D-5, C-5, B-6, A-6, G-6, F#-6, E-6, D-6, C-6, B-7, A-7, G-7, F#-7, E-7, D-7, C-7, B-8, A-8, G-8, F#-8, E-8, D-8, C-8, B-9, A-9, G-9, F#-9, E-9, D-9, C-9, B-10, A-10, G-10, F#-10, E-10, D-10, C-10, B-11, A-11, G-11, F#-11, E-11, D-11, C-11, B-12, A-12, G-12, F#-12, E-12, D-12, C-12, B-13, A-13, G-13, F#-13, E-13, D-13, C-13, B-14, A-14, G-14, F#-14, E-14, D-14, C-14, B-15, A-15, G-15, F#-15, E-15, D-15, C-15, B-16, A-16, G-16, F#-16, E-16, D-16, C-16, B-17, A-17, G-17, F#-17, E-17, D-17, C-17, B-18, A-18, G-18, F#-18, E-18, D-18, C-18, B-19, A-19, G-19, F#-19, E-19, D-19, C-19, B-20, A-20, G-20, F#-20, E-20, D-20, C-20, B-21, A-21, G-21, F#-21, E-21, D-21, C-21, B-22, A-22, G-22, F#-22, E-22, D-22, C-22, B-23, A-23, G-23, F#-23, E-23, D-23, C-23, B-24, A-24, G-24, F#-24, E-24, D-24, C-24, B-25, A-25, G-25, F#-25, E-25, D-25, C-25, B-26, A-26, G-26, F#-26, E-26, D-26, C-26, B-27, A-27, G-27, F#-27, E-27, D-27, C-27, B-28, A-28, G-28, F#-28, E-28, D-28, C-28, B-29, A-29, G-29, F#-29, E-29, D-29, C-29, B-30, A-30, G-30, F#-30, E-30, D-30, C-30, B-31, A-31, G-31, F#-31, E-31, D-31, C-31, B-32, A-32, G-32, F#-32, E-32, D-32, C-32, B-33, A-33, G-33, F#-33, E-33, D-33, C-33, B-34, A-34, G-34, F#-34, E-34, D-34, C-34, B-35, A-35, G-35, F#-35, E-35, D-35, C-35, B-36, A-36, G-36, F#-36, E-36, D-36, C-36, B-37, A-37, G-37, F#-37, E-37, D-37, C-37, B-38, A-38, G-38, F#-38, E-38, D-38, C-38, B-39, A-39, G-39, F#-39, E-39, D-39, C-39, B-40, A-40, G-40, F#-40, E-40, D-40, C-40, B-41, A-41, G-41, F#-41, E-41, D-41, C-41, B-42, A-42, G-42, F#-42, E-42, D-42, C-42, B-43, A-43, G-43, F#-43, E-43, D-43, C-43, B-44, A-44, G-44, F#-44, E-44, D-44, C-44, B-45, A-45, G-45, F#-45, E-45, D-45, C-45, B-46, A-46, G-46, F#-46, E-46, D-46, C-46, B-47, A-47, G-47, F#-47, E-47, D-47, C-47, B-48, A-48, G-48, F#-48, E-48, D-48, C-48, B-49, A-49, G-49, F#-49, E-49, D-49, C-49, B-50, A-50, G-50, F#-50, E-50, D-50, C-50, B-51, A-51, G-51, F#-51, E-51, D-51, C-51, B-52, A-52, G-52, F#-52, E-52, D-52, C-52, B-53, A-53, G-53, F#-53, E-53, D-53, C-53, B-54, A-54, G-54, F#-54, E-54, D-54, C-54, B-55, A-55, G-55, F#-55, E-55, D-55, C-55, B-56, A-56, G-56, F#-56, E-56, D-56, C-56, B-57, A-57, G-57, F#-57, E-57, D-57, C-57, B-58, A-58, G-58, F#-58, E-58, D-58, C-58, B-59, A-59, G-59, F#-59, E-59, D-59, C-59, B-60, A-60, G-60, F#-60, E-60, D-60, C-60, B-61, A-61, G-61, F#-61, E-61, D-61, C-61, B-62, A-62, G-62, F#-62, E-62, D-62, C-62, B-63, A-63, G-63, F#-63, E-63, D-63, C-63, B-64, A-64, G-64, F#-64, E-64, D-64, C-64, B-65, A-65, G-65, F#-65, E-65, D-65, C-65, B-66, A-66, G-66, F#-66, E-66, D-66, C-66, B-67, A-67, G-67, F#-67, E-67, D-67, C-67, B-68, A-68, G-68, F#-68, E-68, D-68, C-68, B-69, A-69, G-69, F#-69, E-69, D-69, C-69, B-70, A-70, G-70, F#-70, E-70, D-70, C-70, B-71, A-71, G-71, F#-71, E-71, D-71, C-71, B-72, A-72, G-72, F#-72, E-72, D-72, C-72, B-73, A-73, G-73, F#-73, E-73, D-73, C-73, B-74, A-74, G-74, F#-74, E-74, D-74, C-74, B-75, A-75, G-75, F#-75, E-75, D-75, C-75, B-76, A-76, G-76, F#-76, E-76, D-76, C-76, B-77, A-77, G-77, F#-77, E-77, D-77, C-77, B-78, A-78, G-78, F#-78, E-78, D-78, C-78, B-79, A-79, G-79, F#-79, E-79, D-79, C-79, B-80, A-80, G-80, F#-80, E-80, D-80, C-80, B-81, A-81, G-81, F#-81, E-81, D-81, C-81, B-82, A-82, G-82, F#-82, E-82, D-82, C-82, B-83, A-83, G-83, F#-83, E-83, D-83, C-83, B-84, A-84, G-84, F#-84, E-84, D-84, C-84, B-85, A-85, G-85, F#-85, E-85, D-85, C-85, B-86, A-86, G-86, F#-86, E-86, D-86, C-86, B-87, A-87, G-87, F#-87, E-87, D-87, C-87, B-88, A-88, G-88, F#-88, E-88, D-88, C-88, B-89, A-89, G-89, F#-89, E-89, D-89, C-89, B-90, A-90, G-90, F#-90, E-90, D-90, C-90, B-91, A-91, G-91, F#-91, E-91, D-91, C-91, B-92, A-92, G-92, F#-92, E-92, D-92, C-92, B-93, A-93, G-93, F#-93, E-93, D-93, C-93, B-94, A-94, G-94, F#-94, E-94, D-94, C-94, B-95, A-95, G-95, F#-95, E-95, D-95, C-95, B-96, A-96, G-96, F#-96, E-96, D-96, C-96, B-97, A-97, G-97, F#-97, E-97, D-97, C-97, B-98, A-98, G-98, F#-98, E-98, D-98, C-98, B-99, A-99, G-99, F#-99, E-99, D-99, C-99, B-100, A-100, G-100, F#-100, E-100, D-100, C-100, B-101, A-101, G-101, F#-101, E-101, D-101, C-101, B-102, A-102, G-102, F#-102, E-102, D-102, C-102, B-103, A-103, G-103, F#-103, E-103, D-103, C-103, B-104, A-104, G-104, F#-104, E-104, D-104, C-104, B-105, A-105, G-105, F#-105, E-105, D-105, C-105, B-106, A-106, G-106, F#-106, E-106, D-106, C-106, B-107, A-107, G-107, F#-107, E-107, D-107, C-107, B-108, A-108, G-108, F#-108, E-108, D-108, C-108, B-109, A-109, G-109, F#-109, E-109, D-109, C-109, B-110, A-110, G-110, F#-110, E-110, D-110, C-110, B-111, A-111, G-111, F#-111, E-111, D-111, C-111, B-112, A-112, G-112, F#-112, E-112, D-112, C-112, B-113, A-113, G-113, F#-113, E-113, D-113, C-113, B-114, A-114, G-114, F#-114, E-114, D-114, C-114, B-115, A-115, G-115, F#-115, E-115, D-115, C-115, B-116, A-116, G-116, F#-116, E-116, D-116, C-116, B-117, A-117, G-117, F#-117, E-117, D-117, C-117, B-118, A-118, G-118, F#-118, E-118, D-118, C-118, B-119, A-119, G-119, F#-119, E-119, D-119, C-119, B-120, A-120, G-120, F#-120, E-120, D-120, C-120, B-121, A-121, G-121, F#-121, E-121, D-121, C-121, B-122, A-122, G-122, F#-122, E-122, D-122, C-122, B-123, A-123, G-123, F#-123, E-123, D-123, C-123, B-124, A-124, G-124, F#-124, E-124, D-124, C-124, B-125, A-125, G-125, F#-125, E-125, D-125, C-125, B-126, A-126, G-126, F#-126, E-126, D-126, C-126, B-127, A-127, G-127, F#-127, E-127, D-127, C-127, B-128, A-128, G-128, F#-128, E-128, D-128, C-128, B-129, A-129, G-129, F#-129, E-129, D-129, C-129, B-130, A-130, G-130, F#-130, E-130, D-130, C-130, B-131, A-131, G-131, F#-131, E-131, D-131, C-131, B-132, A-132, G-132, F#-132, E-132, D-132, C-132, B-133, A-133, G-133, F#-133, E-133, D-133, C-133, B-134, A-134, G-134, F#-134, E-134, D-134, C-134, B-135, A-135, G-135, F#-135, E-135, D-135, C-135, B-136, A-136, G-136, F#-136, E-136, D-136, C-136, B-137, A-137, G-137, F#-137, E-137, D-137, C-137, B-138, A-138, G-138, F#-138, E-138, D-138, C-138, B-139, A-139, G-139, F#-139, E-139, D-139, C-139, B-140, A-140, G-140, F#-140, E-140, D-140, C-140, B-141, A-141, G-141, F#-141, E-141, D-141, C-141, B-142, A-142, G-142, F#-142, E-142, D-142, C-142, B-143, A-143, G-143, F#-143, E-143, D-143, C-143, B-144, A-144, G-144, F#-144, E-144, D-144, C-144, B-145, A-145, G-145, F#-145, E-145, D-145, C-145, B-146, A-146, G-146, F#-146, E-146, D-146, C-146, B-147, A-147, G-147, F#-147, E-147, D-147, C-147, B-148, A-148, G-148, F#-148, E-148, D-148, C-148, B-149, A-149, G-149, F#-149, E-149, D-149, C-149, B-150, A-150, G-150, F#-150, E-150, D-150, C-150, B-151, A-151, G-151, F#-151, E-151, D-151, C-151, B-152, A-152, G-152, F#-152, E-152, D-152, C-152, B-153, A-153, G-153, F#-153, E-153, D-153, C-153, B-154, A-154, G-154, F#-154, E-154, D-154, C-154, B-155, A-155, G-155, F#-155, E-155, D-155, C-155, B-156, A-156, G-156, F#-156, E-156, D-156, C-156, B-157, A-157, G-157, F#-157, E-157, D-157, C-157, B-158, A-158, G-158, F#-158, E-158, D-158, C-158, B-159, A-159, G-159, F#-159, E-159, D-159, C-159, B-160, A-160, G-160, F#-160, E-160, D-160, C-160, B-161, A-161, G-161, F#-161, E-161, D-161, C-161, B-162, A-162, G-162, F#-162, E-162, D-162, C-162, B-163, A-163, G-163, F#-163, E-163, D-163, C-163, B-164, A-164, G-164, F#-164, E-164, D-164, C-164, B-165, A-165, G-165, F#-165, E-165, D-165, C-165, B-166, A-166, G-166, F#-166, E-166, D-166, C-166, B-167, A-167, G-167, F#-167, E-167, D-167, C-167, B-168, A-168, G-168, F#-168, E-168, D-168, C-168, B-169, A-169, G-169, F#-169, E-169, D-169, C-169, B-170, A-170, G-170, F#-170, E-170, D-170, C-170, B-171, A-171, G-171, F#-171, E-171, D-171, C-171, B-172, A-172, G-172, F#-172, E-172, D-172, C-172, B-173, A-173, G-173, F#-173, E-173, D-173, C-173, B-174, A-174, G-174, F#-174, E-174, D-174, C-174, B-175, A-175, G-175, F#-175, E-175, D-175, C-175, B-176, A-176, G-176, F#-176, E-176, D-176, C-176, B-177, A-177, G-177, F#-177, E-177, D-177, C-177, B-178, A-178, G-178, F#-178, E-178, D-178, C-178, B-179, A-179, G-179, F#-179, E-179, D-179, C-179, B-180, A-180, G-180, F#-180, E-180, D-180, C-180, B-181, A-181, G-181, F#-181, E-181, D-181, C-181, B-182, A-182, G-182, F#-182, E-182, D-182, C-182, B-183, A-183, G-183, F#-183, E-183, D-183, C-183, B-184, A-184, G-184, F#-184, E-184, D-184, C-184, B-185, A-185, G-185, F#-185, E-185, D-185, C-185, B-186, A-186, G-186, F#-186, E-186, D-186, C-186, B-187, A-187, G-187, F#-187, E-187, D-187, C-187, B-188, A-188, G-188, F#-188, E-188, D-188, C-188, B-189, A-189, G-189, F#-189, E-189, D-189, C-189, B-190, A-190, G-190, F#-190, E-190, D-190, C-190, B-191, A-191, G-191, F#-191, E-191, D-191, C-191, B-192, A-192, G-192, F#-192, E-192, D-192, C-192, B-193, A-193, G-193, F#-193, E-193, D-193, C-193, B-194, A-194, G-194, F#-194, E-194, D-194, C-194, B-195, A-195, G-195, F#-195, E-195, D-195, C-195, B-196, A-196, G-196, F#-196, E-196, D-196, C-196, B-197, A-197, G-197, F#-197, E-197, D-197, C-197, B-198, A-198, G-198, F#-198, E-198, D-198, C-198, B-199, A-199, G-199, F#-199, E-199, D-199, C-199, B-200, A-200, G-200, F#-200, E-200, D-200, C-200, B-201, A-201, G-201, F#-201, E-201, D-201, C-201, B-202, A-202, G-202, F#-202, E-202, D-202, C-202, B-203, A-203, G-203, F#-203, E-203, D-203, C-203, B-204, A-204, G-204, F#-204, E-204, D-204, C-204, B-205, A-205, G-205, F#-205, E-205, D-205, C-205, B-206, A-206, G-206, F#-206, E-206, D-206, C-206, B-207, A-207, G-207, F#-207, E-207, D-207, C-207, B-208, A-208, G-208, F#-208, E-208, D-208, C-208, B-209, A-209, G-209, F#-209, E-209, D-209, C-209, B-210, A-210, G-210, F#-210, E-210, D-210, C-210, B-211, A-211, G-211, F#-211, E-211, D-211, C-211, B-212, A-212, G-212, F#-212, E-212, D-212, C-212, B-213, A-213, G-213, F#-213, E-213, D-213, C-213, B-214, A-214, G-214, F#-214, E-214, D-214, C-214, B-215, A-215, G-215, F#-215, E-215, D-215, C-215, B-216, A-216, G-216, F#-216, E-216, D-216, C-216, B-217, A-217, G-217, F#-217, E-217, D-217, C-217, B-218, A-218, G-218, F#-218, E-218, D-218, C-218, B-219, A-219, G-219, F#-219, E-219, D-219, C-219, B-220, A-220, G-220, F#-220, E-220, D-220, C-220, B-221, A-221, G-221, F#-221, E-221, D-221, C-221, B-222, A-222, G-222, F#-222, E-222, D-222, C-222, B-223, A-223, G-223, F#-223, E-223, D-223, C-223, B-224, A-224, G-224, F#-224, E-224, D-224, C-224, B-225, A-225, G-225, F#-225, E-225, D-225, C-225, B-226, A-226, G-226, F#-226, E-226, D-226, C-226, B-227, A-227, G-227, F#-227, E-227, D-227, C-227, B-228, A-228, G-228, F#-228, E-228, D-228, C-228, B-229, A-229, G-229, F#-229, E-229, D-229, C-229, B-230, A-230, G-230, F#-230, E-230, D-230, C-230, B-231, A-231, G-231, F#-231, E-231, D-231, C-231, B-232, A-232, G-232, F#-232, E-232, D-232, C-232, B-233, A-233, G-233, F#-233, E-233, D-233, C-233, B-234, A-234, G-234, F#-234, E-234, D-234, C-234, B-235, A-235, G-235, F#-235, E-235, D-235, C-235, B-236, A-236, G-236, F#-236, E-236, D-236, C-236, B-237, A-237, G-237, F#-237, E-237, D-237, C-237, B-238, A-238, G-238, F#-238, E-238, D-238, C-238, B-239, A-239, G-239, F#-239, E-239, D-239, C-239, B-240, A-240, G-240, F#-240, E-240, D-240, C-240, B-241, A-241, G-241, F#-241, E-241, D-241, C-241, B-242, A-242, G-242, F#-242, E-242, D-242, C-242, B-243, A-243, G-243, F#-243, E-243, D-243, C-243, B-244, A-244, G-244, F#-244, E-244, D-244, C-244, B-245, A-245, G-245, F#-245, E-245, D-245, C-245, B-246, A-246, G-246, F#-246, E-246, D-246, C-246, B-247, A-247, G-247, F#-247, E-247, D-247, C-247, B-248, A-248, G-248, F#-248, E-248, D-248, C-248, B-249, A-249, G-249, F#-249, E-249, D-249, C-249, B-250, A-250, G-250, F#-250, E-250, D-250, C-250, B-251, A-251, G-251, F#-251, E-251, D-251, C-251, B-252, A-252, G-252, F#-252, E-252, D-252, C-252, B-253, A-253, G-253, F#-253, E-253, D-253, C-253, B-254, A-254, G-254, F#-254, E-254, D-254, C-254, B-255, A-255, G-255, F#-255, E-255, D-255, C-255, B-256, A-256, G-256, F#-256, E-256, D-256, C-256, B-257, A-257, G-257, F#-257, E-257, D-257, C-257, B-258, A-258, G-258, F#-258, E-258, D-258, C-258, B-259, A-259, G-259, F#-259, E-259, D-259, C-259, B-260, A-260, G-260, F#-260, E-260, D-260, C-260, B-261, A-261, G-261, F#-261, E-261, D-261, C-261, B-262, A-262, G-262, F#-262, E-262, D-262, C-262, B-263, A-263, G-263, F#-263, E-263, D-263, C-263, B-264, A-264, G-264, F#-264, E-264, D-264, C-264, B-265, A-265, G-265, F#-265, E-265, D-265, C-265, B-266, A-266, G-266, F#-266, E-266, D-266, C-266, B-267, A-267, G-267, F#-267, E-267, D-267, C-267, B-268, A-268, G-268, F#-268, E-268, D-268, C-268, B-269, A-269, G-269, F#-269, E-269, D-269, C-269, B-270, A-270, G-270, F#-270, E-270, D-270, C-270, B-271, A-271, G-271, F#-271, E-271, D-271, C-271, B-272, A-272, G-272, F#-272, E-272, D-272, C-272, B-273, A-273, G-273, F#-273, E-273, D-273, C-273, B-274, A-274, G-274, F#-274, E-274, D-274, C-274, B-275, A-275, G-275, F#-275, E-275, D-275, C-275, B-276, A-276, G-276, F#-276, E-276, D-276, C-276, B-277, A-277, G-277, F#-277, E-277, D-277, C-277, B-278, A-278, G-278, F#-278, E-278, D-278, C-278, B-279, A-279, G-279, F#-279, E-279, D-279, C-279, B-280, A-280, G-280, F#-280, E-280, D-280, C-280, B-281, A-281, G-281, F#-281, E-281, D-281, C-281, B-282, A-282, G-282, F#-282, E-282, D-282, C-282, B-283, A-283, G-283, F#-283, E-283, D-283, C-283, B-284, A-284, G-284, F#-284, E-284, D-284, C-284, B-285, A-285, G-285, F#-285, E-285, D-285, C-285, B-286, A-2

7.3 สีสาลังหะเพลงคีนรัง กีตาร์ 1 บรรเลงกำกับจังหะ ดังตัวอย่างที่ 86

ตัวอย่างที่ 86

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงคีนรังมีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เพลงคีนรัง มีความหมายบรรยายถึงความรักความผูกพันระหว่างศิลปินวงคาราวานกับผู้ฟังและบุคคลที่มีความรักให้แก่กัน เคยร่วมต่อสู้มาด้วยกัน
2. คีตลักษณ์ เพลงคีนรังกำลังใจใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะไบนารีฟอร์ม แบ่งเป็นท่อนเพลง A A2 B A3 ท่อน A A2 และ A3 มีทำนองคล้ายคลึงกัน ท่อน B เป็นทำนองที่แต่งขึ้นใหม่แตกต่างไปจากท่อน A A2 A3
3. ทำนอง เพลงคีนรัง มีลักษณะเด่นคือการสร้างทำนองใหม่โดยเลียนแบบทำนองเดิม
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงคีนรัง ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก และคอร์ดชั้นโท ท่อน A คอร์ดชั้นเอก Dm Gm และ A7 และคอร์ดชั้นโท Em7 Bb และ C ท่อน B คอร์ดชั้นเอก Dm และ A คอร์ดชั้นโท C Em7 และ Bb
5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี มีลักษณะเป็นสี่ส้นของเสียงที่ปรากฏในแนวทำนองโดยมีเครื่องดนตรีบรรเลง ดังนี้
 - 5.1 กีตาร์ 1 บรรเลงกำกับจังหะโดยวิธีเกลาคอร์ด
 - 5.2 กีตาร์ 2 บรรเลงสอดแทรกแนวทำนองและเป็นแบคกราวด์
 - 5.3 พิณ บรรเลงสอดแทรกในแนวทำนองและบรรเลงเป็นแบคกราวด์

สะท้อนใจ

6. บันไดเสียง เพลงคีนรังใช้บันไดเสียง D ไมเนอร์
7. สีสาลังหะ
 - 7.1 สีสาลังหะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุด จังหะเสียงกระโดดจากโน้ตเซบิต 1 ขึ้น และจังหะเสียงสม่ำเสมอจากโน้ตเซบิต 1 ขึ้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง
 - 7.2 สีสาลังหะ เพลงคีนรัง กีตาร์ 1. บรรเลงกำกับจังหะ

12. เพลงคิดถึงบ้าน

1. เนื้อร้อง

เพลงคิดถึงบ้าน ประพันธ์เนื้อร้องและทำนอง โดย อัศนี พลจันทร หรือ นายผี เป็นเพลงที่ได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มผู้ฟัง นักร้อง และนักดนตรี ดังจะเห็นได้จากมีนักร้องและคณะนักดนตรีหลายวง ได้นำไปขับร้อง ได้แก่ สุรชัย จันทิมาธร พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ ยืนยง โอภากุล จรัส มโนเพชร วงคนด่านเกวียน วงนิรนาม และนริกระจำจาง คันธมาส วงโคโคแจส (Coco Jazz)

สุรชัย จันทิมาธร (2538 : 17) ได้กล่าวว่า ได้ฟังเพลงคิดถึงบ้านจากญาติของนายผีชื่อหมอต้อย ขณะที่อยู่ในป่าเขตจังหวัดน่าน ชอบเนื้อร้องและทำนอง เป็นเพลงที่มีความไพเราะ เนื้อหามีความหมายดี จึงจดบันทึกทั้งเนื้อร้องทำนอง ฝึกร้องและเล่นจนจำได้ เป็นเพลงที่พรรคคอมมิวนิสต์ไม่เห็นด้วยเพราะเนื้อหาแสดงถึงความอ่อนแอ เมื่อออกจากป่าได้นำเพลงคิดถึงบ้านมาร้องเผยแพร่เป็นคนแรกและเนื้อร้องที่นำมาร้องนั้นไม่มั่นใจว่าจะถูกต้องทั้งหมดจากต้นฉบับเดิมของนายผี และเมื่อนักร้องหลายคนนำไปขับร้องได้มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างทั้งเนื้อร้องและการจัดเรียงลำดับท่อนเพลง

ช่วย พูลเพิ่ม (2533 : 63) ได้กล่าวถึงเพลงนี้ไว้ว่า ในปี พ.ศ.2532 ได้รับฟังบทเพลงเพื่อรำลึกถึงนายผีที่ได้รับความนิยมจากผู้ฟังโดยทั่วไปจากผลงานของวงคาราวาน วงคาราบาว และวงนิรนาม ใช้ชื่อเพลงต่าง ๆ กัน เช่น เพลงคิดถึงบ้าน เพลงเดือนเพ็ญ เพลงพลจันทร เดือนเพ็ญ เนื้อร้องของแต่ละวงแตกต่างกันไปจากต้นฉบับเดิม ซึ่งมีโอกาสได้เห็นเนื้อเพลงคิดถึงบ้านที่ วิมล พลจันทร ภรรยาของนายผี ได้นำมาให้ดู และได้ทราบว่านายผี ได้ประพันธ์เพลงคิดถึงบ้านขณะที่พำนักอยู่ที่วิลล่าลอง ในประเทศเวียดนามไว้ ดังนี้

เพลงคิดถึงบ้าน

เดือนเพ็ญ	แสงเย็นเห็นอร่าม
นภาแจ่มดวงดูงาม	ยิ่งเย็นหนอยามเมื่อลมพัดมา
แสงจันทร์นวลชวนใจข้า	คิดถึงถิ่นที่จากมา
คิดถึงท้องถิ่น	บ้านเรือนที่เคยเนา
กองไฟ	สุขควายตามคอก
คงยังไม่มอดดับดอก	จันทร์เอยช่วยบอกให้ลมช่วยเป่า
ไหมไฟให้แรงเข้า	พัดไล่ความเยือกเย็นหนาว
ให้พี่น้องเรา	นอนหลับอุ่นสบาย
เรไร	ร้องฟังดังว่า

เสียงเจ้าที่เฝ้าคอยหา
ข้ายังคอยอยู่มิหน่าย
คิดถึงมิวาย

ลมเอ๋ย
นำรักจากห้วงดวงใจ
ให้คนไทยรู้ว่า
จะไปชนหน้า

ลมเอ๋ยช่วยมากระซิบข้างกาย
มิเลือน เคลื่อนคลาย
ที่เราจากมา

จงเป็นสื่อให้
ของข้านี้ไปบอกเขานะนา
ไม่นานลูกที่จากมา
ในอกแม่เอ๋ย

เพลงคิดถึงบ้าน

1 2 G 3 Em

4 G D 5 G 6 G D7

7 Em D 8 G D 9 Em

เสียง เสียง แสง เสียง เห็น ล

10 G D7 11 Em D 12 G D7

แสง จันทน์ บด ขน ใจ ข้า คิด สิ่ง ที่ จาก มา คิด สิ่ง ที่ ขน บ้างเรือน ที่

13 G 14 G D7 15 Em D

เคย เขา ลม ไฟ ทุบ ทราย ลาน..... คด ดง ยัง ไม่หมด จัน

16 G D7 17 Em 18 G D7

คด จันทรีย์ ขย บดไฟ คม ขย เขา โคม ไฟ ไฟ แสง.....

19 Em D 20 G D7 21 G

เขา พัด ให้ความ เยือก เย็น ทบาว ไฟ ที่ บัดนี้ เรา บด หัน ดุบ ก ขยาย... ๒

22 G D7 23 Em D 24 G D7

๒ ๒๔ พัง พัง..... ๒๕ เสียง เติ ที่ เฝ้า คอย พา คม ขย พัด มา ครวญ ข้าง

25 Em 26 G D7 27 Em D

สาย ข้า ยัง คอย อยู่ ไม่ ทบาว ไม่ เสียง พัง จาก เคลื่อน

28 G D7 29 G 30 G D7
 คลายคิด ถึง ไม่ คลาย ที่ ไร จาก ล้น
 31 Em D 32 G D7 33 Em
 34 G D7 35 Em D 36 G D7
 37 G D7 38 G D7 39 Em D
 40 G D7 41 Em 42 G D7
 43 Em D 44 G D7 45 G
 46 G D7 47 Em D 48 G D7
 49 Em 50 G D7 51 Em D
 52 G D7 53 G

คำ ลม ช่วย พัด มา กระซิบ ซ้ำ คาย ข้า ยัง คอย อยู่ ไม่
 ปล่อย ช่วย เห็น สี ให้ ภา ธิก พวง จาก ดวง ใจ ของ ข้า บิ ไปบอก เขา ภา
 ข้า ไป ภา ธิก พวง จาก ดวง ใจ ของ ข้า บิ ไปบอก เขา ภา
 ข้า ไป ภา ธิก พวง จาก ดวง ใจ ของ ข้า บิ ไปบอก เขา ภา

เมื่อ สุรชัย จันทิมาธร นำมาขับร้อง ได้มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้องดังนี้

เพลงคิดถึงบ้าน

เดือนเพ็ญ	แสงเย็นเห็นอร่าม
นภาแจ่มนวลดูงาม	ยิ่งเย็นหนอยามเมื่อลมพัดมา
แสงจันทร์นวลชวนใจข้า	คิดถึงถิ่นที่จากมา
คิดถึงท้องถิ่น	บ้านเรือนที่เคยเนา
กองไฟ	สุขควายตามคอก
คงยังไม่มอดดับดอก	จันทร์เอยช่วยบอกให้ลมช่วยเป่า
ไหมไฟให้แรงเข้า	พัดไล่ความเชือกเย็นหนาว
ให้พี่น้องเฝ้า	นอนหลับอุ่นสบาย

เรไร
เสียงเจ้าที่เฝ้าคอยหา
ข้ายังคอยอยู่มิหน่าย
คิดถึงมิวาย
ลมเอ๋ย
นำรักห่างจากดวงใจ
ให้เมืองไทยรู้ว่า
จะไปชบหน้า

ร้องฟังดังว่า
ลมช่วยพัดมากระซิบข้างกาย
มิเลือนห่างจาก เคลื่อนคลาย
ที่เราจากมา
ช่วยเป็นสื่อให้
ของข้านี้ไปบอกเขาน้ำนา
ไม่นานลูกที่จากมา
แทบอกแม่เอ๋ย

ยืนยง โอภากุล นักร้องนำวงคาราบาว ได้นำเพลงคิดถึงบ้านมาขับร้อง และได้เปลี่ยนชื่อเป็นเพลงเดือนเพ็ญ ตามคำขึ้นต้นของบทเพลงทำให้ง่ายต่อการจดจำ เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมากกว่าเพลงคิดถึงบ้าน นอกจากนั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้อง ท่อนเพลง ดังนี้

เพลงเดือนเพ็ญ

เดือนเพ็ญ
นภาแจ่มนวลดูงาม
แสงจันทร์นวลชวนใจข้า
คิดถึงท้องถิ่น
เรไร
เสียงเจ้าที่เฝ้าครวญหา
ข้ายังคอยอยู่ไม่หน่าย
คิดถึงไม่วาย
กองไฟ
คงยังไม่มอดดับดอก
สุมไฟให้แรงเข้า
ให้พี่น้องเรา
ลมเอ๋ย
นำรักห่างจากดวงใจ
ให้เมืองไทยรู้ว่า
จะไปชบหน้า

สวยเย็นเห็นอร่าม
เย็นชื่นทนอยามเมื่อลมพัดมา
คิดถึงถิ่นที่จากมา
บ้านเรือนที่เคยเนา
ร้องดังฟังว่า
ลมเอ๋ยช่วยพากระซิบข้างกาย
มิเลือนห่างจากเคลื่อนคลาย
ที่เราจากมา
สุมควายตามคอก
จันทร์เอ๋ยช่วยบอกให้ลมช่วยเป่า
พัดไล่ความเยือกเย็นหนาว
นอนหลับอุ่นสบาย
ช่วยเป็นสื่อให้
ของข้านี้ไปบอกเขาน้ำนา
ไม่นานลูกที่จากมา
แทบอกแม่เอ๋ย

พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ นำเพลงคิดถึงบ้านมาร้องโดยใช้ชื่อเพลงเดือนเพ็ญ และกล่าวถึงเพลงนี้ไว้ว่า ในขณะที่อยู่ในป่าเป็นเพลงที่ไม่เหมาะสมกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ไม่ควรนำมาร้องและพยายามไม่ให้ร้อง เพราะคิดว่าเป็นเพลงที่แสดงออกถึงความเสรีและกลัวสมาชิกจะเสียกำลังใจ แต่ความรู้สึกส่วนตัวไม่ได้คิดอย่างนั้น คิดว่าเป็นเพลงที่ดีเพลงหนึ่ง ในโอกาสที่ไปแสดงที่ประเทศญี่ปุ่นได้นำเพลงนี้ไปแสดง และร่วมเป่าแคน บางท่อนมงคล อุทก ร้องนำโดยมี สุรชัย จันทิมาธร ร้องในแนวประสาน รู้สึกประทับใจเสียงประสานของ สุรชัย จันทิมาธร เมื่อนำมาเรียบเรียงและร้องเองจะร้องไม่เหมือนคนอื่น คือ ในการย้อนกลับเที่ยวที่ 2 นำเสียงประสานมาเป็นแนวทำนองหลัก เพราะสามารถขึ้นเสียงสูงได้ เปลี่ยนคีย์ใหม่ยังเหมือนเดิมไม่แปลกแต่อย่างใด และร้องแบบนี้เรื่อยมาจนรู้สึกเคยชินและสบายใจ (พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลัมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ไร่ดอกเหี่ยว อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา วันที่ 24 เมษายน 2541)

เพลงเดือนเพ็ญ

เดือนเพ็ญ	สวยเย็นเห็นอร่าม
นภาแจ่มนวลดูงาม	เย็นชื่นหนอยามเมื่อลมพัดมา
แสงจันทร์นวลชวนใจข้า	คิดถึงถิ่นที่จากมา
คิดถึงท้องนา	บ้านเรือนที่เคยเนา
กองไฟ	สุขควายตามคอก
คงยังไม่มอดดับดอก	จันทร์เอยช่วยบอกให้ลมช่วยเป่า
สุ่มไฟให้แรงเข้า	พัดไล่ความเยือกเย็นหนาว
ให้พี่น้องเรา	นอนหลับอุ่นสบาย
เรา	ร้องดังฟังว่า
เสียงเจ้าที่เฝ้าคอยหา	ลมเอยช่วยมากระซิบข้างกาย
ข้ายังคอยอยู่ไม่หน่าย	ไม่เลือนห่างจาก เคลื่อนคลาย
คิดถึงมิวาย	ที่เราจากมา
ลมเอย	ช่วยเป็นสื่อให้
นำรักห่างจากดวงใจ	ของข้าไปบอกเขาน้านา
ให้เมืองไทยรู้ว่า	ไม่นานลูกที่จากมา
จะไปพบหน้า	กับอกแม่เอย

วงคนด่านเกวียน นำเพลงคิดถึงบ้านมาร้องในชื่อเพลงเดือนเพ็ญ มีเนื้อร้องดังนี้

เพลงเดือนเพ็ญ

เดือนเพ็ญ	สวยเย็นเห็นอร่าม
นภาแจ่มนวลดูงาม	เย็นชื่นนอยามเมื่อลมพัดมา
แสงจันทร์นวลชวนใจข้า	คิดถึงถิ่นที่จากมา
คิดถึงท้องถิ่น	บ้านเรือนที่เคยเนา
เราไร	ร้องดังฟังว่า
เสียงเจ้าที่เฝ้าครวญหา	ลมเอ๋ยช่วยพากระซิบข้างกาย
ข้ายังคอยอยู่ไม่หน่าย	ไม่เลือนห่างจาก เคลื่อนคลาย
คิดถึงไม่วาย	ที่เราจากกัน
กองไฟ	สุมควายตามคอก
คงยังไม่มอดดับดอก	จันทร์เอยช่วยบอกให้ลมช่วยเป่า
สุมไฟให้แรงเข้า	พัดไล่ความเยือกเย็นหนาว
ให้พี่น้องเรา	นอนหลับอุ่นสบาย
ลมเอ๋ย	ช่วยเป็นสื่อให้
นำรักห่วงจากดวงใจ	ของข้านี้ไปบอกเขาน้ำนา
ให้เมืองไทยรู้ว่า	ไม่นานลูกที่จากลา
จะไปชบหน้า	แทบอกแม่เอ๋ย
(ดนตรี)	
ลมเอ๋ย	ช่วยเป็นสื่อให้
นำรักห่วงจากดวงใจ	ของข้านี้ไปบอกเขาน้ำนา
ให้แดนไกลรู้ว่า	ไม่นานลูกที่จากลา
จะไปชบหน้า	กับอกแม่เอ๋ย

วิสา คัญทัพ (2533 : 115-118) ได้กล่าวถึงเพลงคิดถึงบ้าน ไว้ว่า เพลงนี้ให้ความรู้สึกให้กำลังใจ ปลอบใจให้เกิดความอบอุ่น ปลุกใจให้เกิดความเข้มแข็ง รวมทั้งแสดงถึงความรักและความผูกพัน จนเป็นแรงบันดาลใจให้เขียนตอบคำและความในชื่อเพลงเดือนแรม

เพลงคิดถึงบ้าน มีเนื้อร้องบรรยายถึงความรู้สึกของคนที่ต้องจากบ้านไกลไปต่างแดน แล้วมีความคิดถึงบ้านเกิดเมืองนอนและคนรัก ได้นำเอาบรรยากาศที่พบเห็นในขณะนั้นมาเป็นสื่อ นำความคิดถึงไปบอกกล่าวกับคนรักที่บ้านที่อยู่ห่างไกล เพลงคิดถึงบ้านที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุดรำลึกคาราวาน รวม 14 บทเพลงเพื่ออุดมการณ์ของคาราวาน

2. คีตลักษณ์

เพลงคิดถึงบ้าน ประพันธ์เป็นเพลงทำนองเดียว ดังตัวอย่างที่ 87

ตัวอย่างที่ 87

4. G D 5 G 6 G D7
 7. Em D 8 G D 9 Em
 10. G D7 11 Em D 12 G D7
 13. G 14 G D7 15 Em D

เสียง เสียง แสง เสียง
 ราม บ. ลา แสง นวล ดู งาม เสียง สืบ พบ ยาม เมื่อลม พัด มา
 แสง จันทร์ นวล พบ ใจ ข้า คิด ถึง อับ ที่ จาก มา คิด ถึง พ้อง นก นกเสียง ที่
 เคย เขา คบ ไฟ ลม ทราย งาม..... คบ คบ ยัง ไม่หมด จัน

3. ทำนอง

เพลงคิดถึงบ้าน ปรากฏลักษณะ ทำนองในท่อนที่ 7 และ 11 ดังตัวอย่างที่ 88

ตัวอย่างที่ 88

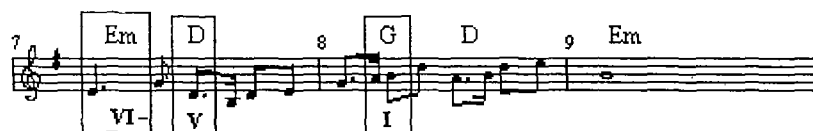
7. Em D 8 G D 9 Em
 10. G D7 11 Em D 12 G D7

ราม บ. ลา แสง นวล ดู งาม เสียง สืบ พบ ยาม เมื่อลม พัด มา
 แสง จันทร์ นวล พบ ใจ ข้า คิด ถึง อับ ที่ จาก มา คิด ถึง พ้อง นก นกเสียง ที่

4. คอร์ด

คอร์ดที่นำมาใช้ได้แก่คอร์ดชั้นเอกอลละชั้นโท คอร์ดชั้นเอก คอร์ด G D7 คอร์ดชั้นโท ได้แก่ คอร์ด Em ดังตัวอย่างที่ 89

ตัวอย่างที่ 89

5. การประสานเสียง

เพลงคิดถึงบ้านมีการประสานเสียงในเครื่องดนตรี กีตาร์ 1 บรรเลงในแนวทำนอง ระยะชั้นคู่ 8 ในบทนำและบรรเลงในลักษณะ Broken คอร์ด กีตาร์ 2 นำมาบรรเลงสอดแทรก เป็นแบบควรวัด กีตาร์ 3 นำมาบรรเลงสอดแทรกเป็นแบบควรวัด ดังตัวอย่างที่ 90

ตัวอย่างที่ 90

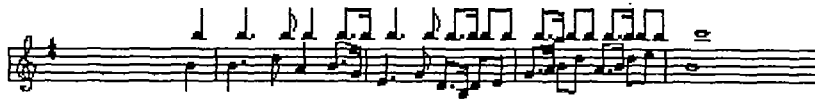
6. บันไดเสียง

เพลงคิดถึงบ้านบรรเลงด้วย เพ้นตาโทนิค G A B D E ใน G เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะเด่นที่ปรากฏในแนวทำนอง มีลักษณะดังตัวอย่างที่ 91

ตัวอย่างที่ 91

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลง ปรากฏในแนวการบรรเลงของกีตาร์ 3 ดังตัวอย่างที่ 92

ตัวอย่างที่ 92

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงคิดถึงบ้าน มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง มีความหมายเกี่ยวกับความรัก ความคิดถึง ความผูกพันในสิ่งที่คุณรักและห่วงใย หวังว่าสักวันหนึ่งคงจะได้กลับสู่มาตุภูมิ

2. คีตลักษณ์ ใช้รูปแบบการประพันธ์ในประเภทเพลงทำนองเดียว

3. ทำนอง มีการสร้างทำนองโดยเลียนแบบทำนองเดิม เป็นลักษณะเด่น

4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนอง คอร์ดชั้นเอก G D7 และคอร์ดชั้นโท Em

5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรีตะวันตกคือ กีตาร์ 1 2

และ 3

6. บันไดเสียง เพลงคิดถึงบ้าน ใช้บันไดเสียง เพ้นตาโทนิค ใน G เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะเด่น คือการซ้ำทำนองแบบ

เลียนแบบ

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงคิดถึงบ้าน ปรากฏในแนวกีตาร์ 3

13. เพลงดวงจำปา

1. เนื้อร้อง

เพลงดวงจำปา เป็นเพลงที่ สूरชัย จันทิมาธร ได้ฟังครั้งแรกขณะที่อยู่ในป่าในประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาว ในปี พ.ศ.2521 ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย ศรีชนะ ศรีสาร

สूरชัย จันทิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงดวงจำปาไว้ว่า ปี พ.ศ. 2521 ขณะที่อยู่ในประเทศลาว มีโอกาสได้ชมการแสดงของสหราชอาณาจักร ได้ฟังเพลงดวงจำปา ซึ่งนำมาใช้ประกอบการแสดงมีลักษณะเหมือนฟ้อนเล็บ รู้สึกประทับใจทั้งทำนองและเนื้อร้อง จึงนำมาขับร้องและปรับจังหวะให้เร็วขึ้นกว่าเดิมเล็กน้อย เพราะต้นแบบเป็นเพลงช้าสำหรับใช้ประกอบการฟ้อนรำ เป็นเพลงที่แต่งโดยผู้ใหญ่นักหนึ่งของประเทศลาว ตำแหน่งระดับรัฐมนตรี (สूरชัย จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

วินัย บุญช่วย ได้กล่าวถึงเพลงดวงจำปา ไว้ว่า ในปี พ.ศ. 2521 ในประเทศลาวมีงานฉลองงานหนึ่ง มีการแสดงและมีนักร้องหญิงร้องเพลงดวงจำปา สूरชัย จันทิมาธร ได้ฟังเพลงนี้ชอบมาก จึงได้อัดเทปแล้วนำมาฝึกร้อง เนื้อร้องและทำนองเป็นของลาวทั้งหมด เข้าใจว่าคนแต่งมีตำแหน่งเป็นรัฐมนตรี ชื่อ ศรีชนะ ศรีสาร ปัจจุบันยังมีชีวิตอยู่ เคยเข้ามาศึกษาในเมืองไทย ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ความหมายของเพลงดวงจำปามีลักษณะเหมือนกับเพลงคิดถึงบ้าน ของนายผี เนื้อร้องบรรยายถึงการที่ต้องออกจากบ้านแล้วเดินทางกลับมาร่วมกับขบวนการปฏิวัติประเทศลาว ดอกจำปา หมายถึงดอกลั่นทม (วินัย บุญช่วย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักซอยซานไซ 1 ดอนเมือง กรุงเทพฯ วันที่ 1 พฤษภาคม 2541)

เพลงดวงจำปา

ไอ้ดวงจำปา เวลาชมดอก คิดถึงบ้านช่อง มองเห็นหัวใจ
 เสาขึ้นไต่ในกลืนเจ้าหอม เห็นสวนดอกไม้
 บิดาปลูกไว้ตั้งแต่โตมา เวลาหอยเหงายังช่วยบรรเทาให้หายโศกา ไอ้ดวงจำปา
 คู่เคียงเสามา แต่ยามน้อยเอย
 กลืนเจ้าสำคัญ ติดพันหัวใจ เป็นตัวฮักใคร่ แพงไว้เซยชม
 ยามเหงาเสาดม เอยจำปาหอม เมื่อดมกลิ่นเจ้าพานพบเพื่อนเก่าที่ได้พรากจากไป
 เจ้าเป็นดอกไม้ที่งามวิไลตั้งแต่โตมา
 ไอ้ดวงจำปา มาลาขวัญฮักของเรียมนี้เอยไอ้ดวงจำปา
 บุพผาเมืองลาวงามดั่งดวงดาว ชาวลาวปลื้มใจเมื่อตกอยู่ในดินแดนล้านช้าง
 เมื่อได้พลัดพรากอดีต พลัดพรากบ้านเกิดเมืองนอน
 ข้อยจะเอาเป็นเพื่อนร่วมเหงาเท่าสิ้นชีวา
 ไอ้ดวงจำปา มาลาจริงจริง มิ่งเมืองลาวเอย

เพลงดวงจำปา ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย ศรีชนะ ศรีสาร สุรชัย จันทิมาธร ฟังครั้งแรกในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อปี พ.ศ.2521 ได้นำต้นฉบับเพลงเดิมมาปรับจังหวะให้เร็วขึ้น เนื้อหามีความหมายคล้ายกับเพลงคิดถึงบ้านที่ต้องจากบ้านและคนรักไปไกล เมื่อเห็นดอกจำปาหรือดอกกลิ่นทมแล้วทำให้คิดถึงคนรัก เพลงดวงจำปาที่นำมาวิเคราะห์นำมาจากชุด เครื่องดนตรีที่นำมาบรรเลง ประเภทอะคูสติคได้แก่ กีตาร์ และ กลองชุด ประเภทอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ คีย์บอร์ด และเบส คีย์บอร์ดมีความโดดเด่นในท่อนโซโล่ เพลงดวงจำปาที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุดคอนเสิร์ต 20 ปี คาราวาน(2517-2518) ชุด 3 แสดงที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันที่ 7-8 ตุลาคม 2537

ดวงจำปา

1 D Dmaj⁷ 2 Bm⁷ 3 D Dmaj⁷ 4 Bm⁷ 5 Em A⁷

6 D 7 D⁷ 8 D 9 Dmaj⁷/C⁺ 10 Em

11 Bm 12 D 13 F⁺m 14 A 15 Bm

16 A 17 A 18 D 19 Dmaj⁷/C⁺ 20 Bm

21 Em 22 Bm 23 D A⁷ 24 D 25 D

26 Em 27 D⁷ 28 D 29 / 30 /

31 Dmaj⁷/C⁺ Bm 32 Em 33 Bm 34 D 35 F⁺m

36 A 37 Bm 38 A 39 A⁷ 40 D

41 Dmaj⁷/C⁺ 42 Bm 43 Em 44 Bm 45 D A⁷

46 D 47 / 48 Em 49 D⁷ 50 D

51 / 52 / 53 Dmaj⁷/C⁺ Bm 54 Em 55 Bm

ได้ จงจำ ปา ๒ ลา ชม จอม

คิด ถึง นาน ชอง ยอง เห็น หัวใจ เธอเปิด ขึ้น ใจ ใน คลื่น เจ้า

พอม เห็น ขวบจอม ไม้ ยี่ ฉา ปลุก ใจ ถึงแล้ว ใจ มา

๒ ลากองม เทงายังช่วย บสน เทา ให้หาย โด ลา ได้ จงจำ

ปา สุดเอย ๒า มา เมื่อยามชองม เอย..... คลื่นเจ้ากา คัญ

ขึ้น ขึ้น หัว ใจ เห็น จา คัด ไคร พวง ไม้ เขย

ชมยาม เทงา เตา คม เอย ๒๐๐ ปา พอม เมื่อ จม คลื่น เจ้า ปาพม เอย

เคา ที่ได้ พงาต จาก ๒ เจ้า เห็น จอม ไม้ ที่ งาม ยี่ ใจ ถึงแล้ว ใจ

มา ได้ จงจำ ปา มา ลา... หัวใจ รัก ของเอยม บี เอย

56 D 57 F#m 58 A 59 Bm 60 A

61 A7 62 D 63 Dmaj7/C# 64 Bm 65 Em

66 Bm 67 D A7 68 D 69 / 70 Em

71 D7 72 D 73 D 74 / 75 Dmaj7/C# Bm

76 Em 77 Bm 78 D 79 F#m 80 A

81 Bm 82 A 83 A7 84 D 85 Dmaj7/C#

86 Bm 87 Em 88 Bm 89 D A7 90 D

91 / 92 Em 93 D7 94 D 95

2. คีตลักษณ์

เพลงดวงจำปามีรูปแบบการประพันธ์ ประเภทไบนารี ฟอรั่ม ดังนี้

2.1 ท่อน A ดังตัวอย่างที่ 93

ตัวอย่างที่ 93

ไฉ่ คว๋ง จ่า ป่า เฉ ฉ่า ชม คอก คึด สึง บ้าน.....

ฮอง มอจ เปิ่น..... หัว ใจ เฮา จัก ชื่น ได้ ไผ่ สึง เฮา..... พอม

2.2 ท่อน B ดังตัวอย่างที่ 94

ตัวอย่างที่ 94

เปิ่น ส่วง คอก ไผ่ จิ ทา ปลุก ไผ่..... ตั้งแต่ ไผ่ มา เฉ ฉ่า พงอ

เพจาตัง ช่วบ บรรเทา ให้ หาด โต กา ไฉ่ คว๋ง จ่า ป่า หู้ เกื่อง เรา

มา แม้ ตาม พงอ เออ.....

3. ทำนอง

ลักษณะเด่นของทำนองปรากฏในท่อน A มีการซ้ำโดยเลียนแบบทำนอง ดังตัวอย่าง 95

ตัวอย่างที่ 95

11 Bm 12 D 13 F#m 14 A 15 Bm

คีต สิง น่าน..... พยง พยง เห็น..... คิ้ว ใจ เขาปลื้ม ชื่น ไล่ ไน คสิบ เติ

4. คอร์ด

คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงดวงจำปา คอร์ดชั้นเอก และคอร์ดชั้นโท ดังนี้

4.1 ท่อน A คอร์ดชั้นเอก D A7 คอร์ดชั้นโท Em F#m และ Bm ตัวอย่างที่ 96

ตัวอย่างที่ 96

6 D 7 D7 8 D 9 Dmaj7/C# 10 Em 11 Bm 12 D 13 F#m 14 A 15 Bm

I II VI III V7

4.2 ท่อน B คอร์ดชั้นเอก D และ A คอร์ดชั้นโท Em F#m และ Bm ดังตัวอย่างที่ 97

ตัวอย่างที่ 97

16 A 17 A 18 D 19 Dmaj7/C# 20 Bm 21 Em 22 Bm 23 D A7 24 D 25 D

V I VI

5. การประสานเสียง

เพลงคาราวานมีการประสานเสียงในเครื่องดนตรี คีย์บอร์ด บรรเลงแนวทำนองในท่อนโซโล อะคูสติคกีตาร์ บรรเลงเกลาคอร์ด อิเล็กทริกกีตาร์ 1 บรรเลงทำนองในบทนำ อิเล็กทริกกีตาร์ 2 บรรเลงแนวทำนองสอดประสาน ดังตัวอย่างที่ 98

ตัวอย่างที่ 98

บันไดเสียง

เพลงดวงจำปาอยู่ในบันไดเสียง D เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองเพลงดวงจำปาที่มีลักษณะเด่น ท่อน A ดังตัวอย่างที่ 99

ตัวอย่างที่ 99

7.2 ลีลาจังหวะอยู่ในอัตราจังหวะ 4/4 ลีลาจังหวะสโลว์โซล ดังตัวอย่างที่ 100
ตัวอย่างที่ 100

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงดวงจำปา มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง มีความหมายเกี่ยวกับความรัก ความคิดถึง ความผูกพันกับแผ่นดินเกิด
2. คีตลักษณ์ เพลงดวงจำปาเป็นบทเพลงประเภทโบนารี ฟอรั่ม
3. ทำนอง มีลักษณะเด่นในท่อน A คือการสร้างทำนองโดยเลียนแบบทำนองเดิม
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนอง ได้แก่คอร์ดชั้นเอก และคอร์ดชั้นโท ดังนี้
 - 4.1 ท่อน A คอร์ดชั้นเอก D และ A คอร์ดชั้นโท Em F#m และ Bm
 - 4.2 ท่อน B คอร์ดชั้นเอก D และ A คอร์ดชั้นโท Em F#m และ Bm
5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรีตะวันตกได้แก่ คีย์บอร์ด อะคูสติค กีตาร์ อิเล็กทริกกีตาร์ 1 และ 2
6. บันไดเสียง เพลงคาราวาน ใช้บันไดเสียง Dเมเจอร์
7. 7. ลีลาจังหวะ
 - 7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะเด่น คือการซ้ำทำนองแบบเลียนแบบ
 - 7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงคาราวาน ปรากฏในแนวกีตาร์ 3

14 เพลงจำปาตีนโต

1. เนื้อร้อง

เพลงจำปาตีนโต ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย สุรัชย์ จันทิมาธร มีแรงบันดาลใจจากเรื่องราวชีวิตความสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ ในวัยเด็กขณะเป็นนักเรียน

สุรัชย์ จันทิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงจำปาตีนโตไว้ว่า เพลงจำปาตีนโต เป็นเพลงที่มีจุดประสงค์ ต้องการที่จะแต่งเพลงสนุก ๆ ได้นำเรื่องราวของเพื่อนสมัยที่เรียนมาด้วยกันในชั้นประถมปีที่ 4 ชื่อ จำปา เป็นเพื่อนที่สนิทกันมาก อยู่คุ้ม (หมู่บ้าน - ผู้วิจัย) เดียวกัน เป็นคนที่มีรูปร่างสูงใหญ่ เท้าใหญ่ พอเรียนจบชั้นประถมปีที่ 4 ออกไปทำงานช่วยครอบครัว มีความประทับใจเพื่อนคนนี้มาก จึงนำเรื่องราวมาแต่งเป็นเพลงจำปาตีนโต (สุรัชย์ จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

เพลงจำปาตีนโต

เข้าตื่นขึ้นมา แทะซัดก็ล้างหน้าถูฟัน
 ทำนั่น ทำนี่ ทำนี่ ทำนั่น จนตะวันสายได้
 โรงเรียนก็อยู่ไม่ห่าง ระยะเวลาไม่ยาวเย็นไย
 ครูบาอาจารย์ท่านรออยู่ไหนกันหนอ
 นายจำปาตีนโต
 จำปาเป็นนักเรียนโค้ง
 ไม่เก่งไม่โง่งไม่ฉลาดแต่ไม่โง่
 ถึงตอน ป.4 นั้นมีอายุ 16
 สอบตก สอบตก สอบจนตีนโต
 ตีนโต ตัวใหญ่ ใจเยี่ยม
 สงบเสงี่ยม ไม่คุยไม่โอ้อวด
 จนวันหนึ่งจำปาหายไป
 ไม่มีใครเห็นเป็นเวลานานโข
 วันหนึ่งหน้าแล้งเดือนสี่
 เป็นเวลาห้าปี จำปากี่โผล่
 โผล่มาแล้วพบเพื่อนพบฝูง

ชุมนุมลูกทุ่งไหเหล้าเฮโล
 ญาติโกโหติกามากมาย
 แม่กอดลูกชายพิมพ์ธรรมโม
 นึกว่าลูกล้มหายตายจาก
 ไปอยู่ลำบากจะหิวอดหัวโซ
 แม่ถามลูกหายไปไหน
 ลูกตอบหายไปบางกอกบางโก
 โนน ๆ ไร่รอบรรทุกคั่นนั้น
 ขำขบมาหลายพันกิโล
 ด้วยสองแขนสองขานี้แหละ
 มะมา เกอะแม่นั่งให้โก้

เพลงจำปาตีนโต มีเนื้อร้องกล่าวถึงลักษณะส่วนตัวและชีวิตของเพื่อนคนหนึ่ง ที่เคยเรียนมาด้วยกันตั้งแต่สมัยชั้นประถมศึกษา และเมื่อสำเร็จการศึกษาก็แยกย้ายกันไป ส่วนเพื่อนคนนี้ไปทำงานที่กรุงเทพฯ โดยเป็นพนักงานขับรถบรรทุก เป็นเวลาถึง 5 ปี และกลับมาพบพ่อแม่และเพื่อนฝูง เพลงจำปาตีนโต ที่นำมาวิเคราะห์ นำมาจาม ชุดรำลึกคาราวาน รวม 14 บท เพลงเพื่ออุดมการณ์ของคาราวาน

จำปาตีนโต

1 A 2 3 4 5
 6 7 8 9 A 10
 11 F#m 12 E7 13 A 14 F#m 15 Bm E7
 16 A 17 A 18 19 F#m 20 A
 เข้า สิ้น ชัน มา และ ชี ฉ่า พิ ล้าง พับ ู ฟัน ตา
 21 A 22 23 24 E7 25 A
 บัน ตา ชี ตา ชี ตา บัน จน ละดับตาย ไส ไส ีเยบ พิ อยู่ ไส

[illegible]

2. คีตลักษณ์

2.1 เพลงจำปาตีนโตมีรูปแบบการประพันธ์ประเภทเพลงทำนองเดียว ดังตัวอย่างที่ 101

ตัวอย่างที่ 101

17 A 18 19 F#m 20 A

เข้า คับ ชับ มา และ ชี ฉ่า หี ล้าง สบ้ำ ฮู พิบ ทา

21 A 22 23 24 E7

บัน ทา ชี ทา ชี ทา บัน จน ละดับ ทาย ไส ไส

3. ทำนอง

3.1 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงจำปาตีนโต ปรากฏ 4 ลักษณะ ดังนี้

3.1.1 การซ้ำทำนองแบบเหมือนกันเป็นการซ้ำตัวโน้ตหรือวลี ปรากฏในท่อน A ห้องที่ 29 ดังตัวอย่างที่ 102

ตัวอย่างที่ 102

26 F#m 27 Bm 28 A 29 F#m 30 A

ทาง สะ ยะ ทาง ไหวว เอ็น ไย ครุ บำ ฮา จารย์ บัง สบ อยู่ไหน คับ สบ

3.1.2 การซ้ำทำนองโดยการเปลี่ยนระดับเสียงปรากฏในท่อน A ห้องที่ 17, 18 ดังตัวอย่างที่ 103

ตัวอย่างที่ 103

16 A 17 A 18 19 F#m 20 A

เข้า คับ ชับ มา และ ชี ฉ่า หี ล้าง สบ้ำ ฮู พิบ ทา

4. คอร์ด

คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงจำปาตีนโต ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก A E7 และคอร์ดชั้นโท Bm F#m ดังนี้

4.1 คอร์ดชั้นเอก คอร์ดชั้นโทปรากฏ ดังตัวอย่างที่ 104

ตัวอย่างที่ 104

Example 104 shows a musical score for measures 21 to 30. The chords and fingerings are as follows:

- Measure 21: A (I)
- Measure 22: /
- Measure 23: /
- Measure 24: E7 (V7)
- Measure 25: A
- Measure 26: F#m
- Measure 27: Bm (II-)
- Measure 28: A
- Measure 29: F#m (VI-)
- Measure 30: A

การประสานเสียง

เพลงจำปาตีนโตเป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี กีตาร์ 1 2 และ 3 ดังตัวอย่างที่ 105

ตัวอย่างที่ 105

Example 105 shows the guitar parts for three guitars (Gt.1, Gt.2, Gt.3) across four measures. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and accidentals.

6. บันไดเสียง

เพลงจำปาตีนโตอยู่ในบันไดเสียง A เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองเพลงจำปาตีนโตในท่อน A, B, C มีลักษณะขึ้นลงสลับกัน ดังตัวอย่างที่ 106

ตัวอย่างที่ 106

7.2 ลีลาจังหวะอยู่ในอัตราจังหวะ 4/4 มีลีลาจังหวะ ซ่า ซ่า ซ่า ดังตัวอย่างที่ 107

ตัวอย่างที่ 107

สรุปจากการวิเคราะห์เพลงจำปาตีนโต มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง มีความหมายเกี่ยวกับ สภาพวิถีชีวิตของชาวอีสานที่ละทิ้งถิ่นฐานไปแสวงหางานทำ อย่างเด่นชัด
2. คีตลักษณ์ ใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะเพลงทำนองเดียว
3. ทำนอง มีลักษณะเด่นเป็นทำนองเพลงพื้นบ้านอีสาน
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนอง คอร์ดชั้นเอก A E และคอร์ดชั้นโท Bm F#m
5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี มีลักษณะเป็นสี่ส้นของเสียงที่ปรากฏในแนวทำนองโดยมีเครื่องดนตรี กีตาร์ 1 2 3

6. บันไดเสียง เพลงจำปาตีนโต ใช้บันไดเสียง Aเมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

6.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหวะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลมตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุด จังหวะเสียงกระโดดจากโน้ตเข้บ็ต 1 ชั้น และจังหวะเสียงสม่่าเสมอจากโน้ตเข้บ็ต 1 ชั้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง

6.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงจำปาตีนโต ใช้กลองชุด (Set Drum) ในการสร้างลีลาจังหวะ

15. เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน

1. เนื้อร้อง

เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน ประพันธ์เนื้อร้องและทำนอง โดย สุรัชย์ จันทิมาธร ทำนอง เป็นเพลงพื้นบ้านภาคเหนือและภาคอีสาน เพลงนี้มีแรงบันดาลใจจากการได้พบเห็นสภาพความแห้งแล้งของชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสภาพสังคมที่มีเพียงคนแก่และเด็กอยู่ในหมู่บ้าน คนวัยหนุ่มสาว วัยทำงาน ส่วนใหญ่ได้อพยพเข้าไปทำงานในเมือง

สุรัชย์ จันทิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงนี้ว่า เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน แต่งเมื่อปี พ.ศ. 2517 ที่เมืองพล จังหวัดขอนแก่น เป็นหมู่บ้านที่มีสภาพแห้งแล้งมาก แล้วนำสภาพที่ได้พบเห็นมาเขียนเป็นเพลง ทำนองเพลงเป็นเพลงพื้นบ้านภาคเหนือผสมลาวและเวียดนาม เพราะเคยได้ฟังเพลงจากวิทยุ คลื่นสั้นที่ส่งกระจายเสียงจากประเทศเหล่านั้น (สุรัชย์ จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน

โอ.....

หมู่บ้านเฮา

ก็คือหมู่บ้านเฮา

เก่าแก่ตั้งแต่ก่อน

อยู่กันมานาน

เขาอยู่กันมานาน

อยู่ยามไปตามมี

ผีเสื้อนับเคยฝาก

ผีจากเมืองมาหา

ผีห่าบเคยเว้น

ร้อนเย็นก็พออยู่

ร่วมหมู่ร่วมมา

โอ.....

บ่เคยเห็น

ทั้งบ่เคยเขียน

บ่อ่านบ่เขียน

เพียรหนักแต่แรงงาน

เพียรหนักแต่แรงงาน

ถางพงไถลงดิน

หากินกับลมแดด

ตะวันแผดลมฝน

ทนอยู่บ่เคยหนี

ผีเมืองมาคอยสูบ

จนซุบผอมยาก

โอ.....แม่บ้าน

บัดนี้ห่างหน

คนเฒ่าอยู่เฮือน

ทุกอย่างมันลงเลื่อน

ควายเหือดวัวหาย

ข้าวปลาขาดแคลน

คนหนุ่มคนสาว

เด็กน้อยอยู่เฮือน

เหมือนอยู่แค่ความตาย

ทรายสากซากนา

แถนเมืองมาแคลงใจ

มันฮึดฮัดอนาทร

ทั้งยามนอนทั้งยามตื่น

ให้เห็นภัยพิบัติ

มันอุกอึ้งบึ้งถอน

ทั้งสิบหมีนทั้งแสนหมู่

เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน เนื้อร้องบรรยายถึงสภาพความแห้งแล้งของหมู่บ้านใน
ภาคอีสาน การทำไร่ทำนาไม่ได้ผล หนุ่มสาวในวัยใช้แรงงานจะอพยพไปทำงานในที่อื่น จะเหลือ
อยู่ที่หมู่บ้านก็เพียงคนแก่และเด็กเท่านั้น เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้านใช้เครื่องดนตรีประเภทอะคู
สติค ได้แก่ กีตาร์ และซาร์โมนิกา มีความโดดเด่นมากในบทนำ และท่อนโซโล่ เพลงหมายเหตุจาก
หมู่บ้านที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุดคีตนิรุกติกรรมคาราวานหมวดชีวิตสามัญชน นำมาจากอัลบั้มคนภัยควาย
ปี 2518

หมายเหตุจากหมู่บ้าน

37 D/A 38 39 40 D
หมู่บ้าน

41 G 42 D 43 G 44 D
เขา พี่ พี่ หมู่ บ้าน เขา เขา แล ดัง แล

45 G 46 D 47 G 48 D
สอน อยู่ คับ มา บาน เขา อยู่ คับ มา

49 A 50 A G 51 D 52 %
บ้าน อยู่ ยาม ไป งาน

53 % 54 % 55 % 56 %

มี ที่ เสร็จ บ เดย ปาห ที่ งาม เสง มา

57 % 58 % 59 % 60 %

พา ที่ พา บ เดย วน วน เสร ฟี พ

61 % 62 % 63 % 64 D

อยู่ วน พญ วน มา

93 % 94 % 95 D/A 96

ไต่.....

97 % 98 D 99 G 100 D

บ... เดย เสร ที่ บ เดย

101 G 102 D 103 G 104 D

เสร บ บ งาม บ เสร เสร พน... แด แสง

105 G 106 % 107 A 108 A sus 4 A A + 9

งาม เสร พน... แสง งาม

109 D 110 D 111 % 112 %

บ... พจ ไล งาม สิบ งาม สิบ สิบ สม ...

113 % 114 % 115 % 116 %

แสง งาม วน แสง สม สิบ พน... อยู่ บ เดย

117 % 118 % 119 % 120 %

มี ที่ เสร มา สม ุช... งาม ุช... สม

2. คีตลักษณ์

เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้านมีรูปแบบการประพันธ์ที่มีการซ้ำท่อนประเภทไบนารี ฟอรั่ม มีลักษณะดังนี้

2.1 ท่อน A ดังตัวอย่างที่ 108

ตัวอย่างที่ 108

41 G 42 D 43 G 44 D
เขา พี่ สีบ อยู๋ บ้าน เขา เขา แด่ ถัง แด่

45 G 46 D 47 G 48 D
สลับ อยู๋ คับ มา ขาน เขา อยู๋ คับ มา

49 A 50 A G 51 D 52 %
ขาน อยู๋ ยาม ไป ตาม

3. ทำนอง

3.1 การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน ปรากฏ 4 ลักษณะ ดังนี้

3.1.1 การซ้ำทำนองแบบเหมือนกัน เป็นการซ้ำโน้ตหรือวลี ปรากฏในท่อน A ห้องที่ 40 ซ้ำทำนองกับห้องที่ 42 ดังตัวอย่างที่ 109

ตัวอย่างที่ 109

41 G 42 D 43 G 44 D
เขา พี่ สีบ อยู๋ บ้าน เขา เขา แด่ ถัง แด่

45 G 46 D 47 G 48 D
สลับ อยู๋ คับ มา ขาน เขา อยู๋ คับ มา

4. คอร์ด

คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองเพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก D G และ A ดังตัวอย่างที่ 110

4.1 ตัวอย่างที่ 110

Example 4.1 shows a musical score with three staves. The first staff contains measures 41 to 44. Measure 41 has a G chord (IV) and a D chord (I). Measure 42 has a D chord (I). Measure 43 has a G chord. Measure 44 has a D chord. The second staff contains measures 45 to 48. Measure 45 has a G chord. Measure 46 has a D chord. Measure 47 has a G chord. Measure 48 has a D chord. The third staff contains measures 49 to 52. Measure 49 has an A chord. Measure 50 has an A chord. Measure 51 has a G chord. Measure 52 has a D chord. The score ends with a double bar line and a percentage sign (%).

5. การประสานเสียง

เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้านมีการประสานเสียงในเครื่องดนตรี กีตาร์ 1 กีตาร์ 2 และฮาโมนิกา ดังตัวอย่างที่ 111

ตัวอย่างที่ 111

Example 5 shows a musical score with three staves. The first staff is labeled Gt. 1 and contains a melody. The second staff is labeled Gt. 2 and contains a melody. The third staff is labeled Harmonica and contains a melody. The score is divided into four measures.

6. บันไดเสียง

เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้านอยู่ในบันไดเสียง D เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองเพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน มีลักษณะดังตัวอย่างที่ 112
ตัวอย่างที่ 112

7.2 ลีลาจังหวะเพลงหมายเหตุจากหมู่บ้านอยู่ในอัตราจังหวะ 3/4 มีลีลาจังหวะวอลท์ดังตัวอย่างที่ 113
ตัวอย่างที่ 113

สรุปการวิเคราะห์เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลง ดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง กล่าวถึงปัญหาแรงงาน การอพยพเข้าไปหางานทำในเมืองใหญ่ทิ้งให้ลูกอยู่บ้านกับปู่ย่าตายายในชนบททำให้ครอบครัวขาดความอบอุ่นและก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมและครอบครัว
2. คีตลักษณ์ เพลงคนกับควายเป็นประเภทเพลงทำนองเดี่ยว
3. ทำนอง มีการซ้ำทำนองโดยเลียนแบบทำนองเดิม
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองได้แก่คอร์ดชั้นเอก D G และ A
5. การประสานเสียง มีการประสานเสียงในเครื่องดนตรีได้แก่ ฮาโมนิก้า กีตาร์ 1 2
6. บันไดเสียง เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้านใช้บันไดเสียง D เมเจอร์
7. ลีลาจังหวะ

7.1. ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหวะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลมตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุด จังหวะเสียงกระโดดจากโน้ตเชบีต 1 ชั้น และจังหวะเสียงสม่ำเสมอจากโน้ตเชบีต 1 ชั้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงหมายเหตุจากหมู่บ้านเป็นลีลาจังหวะวอลทซ์ในอัตราจังหวะ 3/4

16. เพลงสันติภาพ

1. เนื้อร้อง

เพลงสันติภาพประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย สूरชัย จันทิมาธร เป็นระยะเวลาที่มีการสู้รบในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สूरชัย จันทิมาธร ได้กล่าวไว้ว่า เพลงสันติภาพ แต่งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2528 เพื่อปลุกจิตสำนึกให้เห็นถึงความร้ายแรงของสงคราม มีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดสันติภาพในประเทศลาว ในขณะนั้นมีการรณรงค์ในเรื่องสันติภาพทั่วโลกเพื่อให้สงครามสงบ เลิกการสู้รบที่จะนำมาซึ่งการสูญเสียทั้งชีวิต ทรัพย์สินและความเศร้าโศกเสียใจของผู้ที่ต้องสูญเสียคนที่รักในครอบครัวไป เพลงนี้มีโอกาสเผยแพร่ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เขมร และประเทศญี่ปุ่น (สूरชัย จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

เพลงสันติภาพ

บ้านเมืองมีความเป็นมา	ทุ่งนาภูเขาแม่น้ำ
ฝนพรหมลมเย็นชื่นฉ่ำ	ผู้คนสร้างทำเรื่อยมา
สงครามคุกคามทำลาย	วอดวายผืนดินแผ่นฟ้า
อะตอมมิคบอมบ์ลงมา	นิวเคลียร์นิวตรอนรังสี
โอ...สันติภาพ สันติภาพ สัน...ติภาพ	
เป็นถิ่นสันติภาพ	อาบให้โลกงาม
ความจริงก็คือความจริง	ความจริงคนเราฆ่ากัน
บ้านเมืองมีความเป็นมา	สังคมตีตราแบ่งชั้น
ให้คนจนรวยสูงต่ำ	ชาวดำก่ำเหลืองน้ำตาล
เลือดคนมีสีแดงสีเดียว	หัวใจจงมาประสาน
ร่วมกันรักกันนาน ๆ	ขับขานเสียงเพลงสันติภาพ
โอ...สันติภาพ สันติภาพ สัน...ติภาพ	
โอ...สันติภาพ สันติภาพ สัน...ติภาพ	
โอ.....	
โอ.....	

เพลงสันติภาพ มีเนื้อร้องบรรยายถึงความร้ายแรงของสงคราม ต้องการให้ประชาชนมีความรัก สามัคคีกัน ไม่มีการแบ่งชนชั้น ต้องการให้มีความสุขเกิดขึ้นในหมู่มนุษย์ไม่ว่าจะเป็นชาติใด และต้องการเรียกร้องให้เกิดสันติภาพขึ้นในโลก เพลงสันติภาพที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุดคีตดนตรีกรรม คาราวาน หมวดยุทธสงครามหรือสันติภาพ

สันติภาพ

1 A 2 A 3 E⁷ 4 E⁷ 5 A

6 A 7 E⁷ 8 E⁷ 9 E⁷ 10 E⁷

11 E⁷ 12 E⁷ 13 A 14 A 15 F[#]m

บ้าน เมือง มีความเป็น มา พัง

16 D E⁷ 17 A 18 D 19 G 20 E⁷

มา สู เขา แม่ น้ำ สบ ว่าง สง เป็นขึ้น ง่า ภู คบ คร้างทาง ภัย

21 A 22 A 23 F[#]m 24 D E⁷ 25 A

มา สง ความ สุขความ ฟ้า ลาย ว่าง ว่าง สิบ สิบ แดง ฟ้า ๘๕

26 D 27 G 28 E⁷ 29 A 30 A

ดอย มีด ขอบ สง มา ชิง เคียงมือ ครอบ ไร่ ที่ โอ กับ ลี

31 F[#]m 32 D 33 Bm 34 E⁷ 35 E⁷

ภาพ กับ ลี ภาพ กับ ลี

36 A 37 A 38 A 39 F[#]m 40 D

ภาพ สิบ สิบ กับ ลี ภาพ ภาพ ไฟ โสภ งด

41 A 42 E⁷ 43 F[#]m 44 G E⁷ 45 A

งาม ความ ๘๕ ที่ คือ ความ ๘๕ ความ ๘๕ คบเรา ๘๕ กับ

3. ทำนอง

3.1 ทำนองเพลงสันติภาพมีการใช้เสียงนอกบันไดเสียงทำให้อารมณ์ของเพลงเปลี่ยน ทำนองมีความเด่น ดังตัวอย่างที่ 116

ตัวอย่างที่ 116

16 D E7 17 A 18 D 19 G 20 E7
 21 A 22 A 23 F#m 24 D E7 25 A
 26 D 27 G 28 E7 29 A 30 A

มา ลู เขา แห ข้าง สัน ว่าง ล่ง เย็น ชื่น งาม คบ คร่า ้งทาง งาม
 มา ล่ง คราม ุด ความ ฟ้า ลาย ว่าง ว่าง สิบ สิบ แด ฟ้า งาม
 ลอม มีด บอม ล่ง มา ชิว เคียง ชิว งาม ว่าง ที่ โอ กับ ติ

4. คอร์ด

4.1 คอร์ดที่นำมาใช้ในเพลงสันติภาพ ท่อน A ได้แก่ คอร์ดชั้นเอก A D E7 และ คอร์ดชั้นโท G ดังตัวอย่างที่ 117

ตัวอย่างที่ 117

16 D E7 17 A 18 D 19 G 20 E7
 IV V I VII

4.2 ท่อน B คอร์ดชั้นเอก D E7 คอร์ดชั้นโท F#m Bm ดังตัวอย่างที่ 118

ตัวอย่างที่ 118

31 F#m 32 D 33 Bm 34 E7 35 E7
 VI- IV II IV

5. การประสานเสียง

เพลงสันติภาพมีการประสานเสียงในเครื่องดนตรี ดังนี้

5.1 กีตาร์ 1 บรรเลงในลักษณะ Adagio

5.2 กีตาร์ 2 บรรเลงในแนวเดียวกับกีตาร์ 1

5.3 คีย์บอร์ด บรรเลงแบบคกราวน์ โดยใช้ระยะขั้นคู่ 3 และ ขั้นคู่ 4 ทำให้สีสันทของดนตรีหนาแน่นขึ้น

5.4 ไวโอลิน บรรเลงในทำนองท่อนโซโล แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกเสริมความหมายของเนื้อร้องได้เด่นชัดขึ้น ดังตัวอย่างที่ 119

ตัวอย่างที่ 119

The musical score example 119 consists of four staves. The top two staves are for Gt.1 and Gt.2, both in treble clef. The third staff is for Kb. (Keyboard) in treble clef. The bottom staff is for Violin in treble clef. The key signature has one sharp (F#). The time signature is 4/4. Gt.1 and Gt.2 play a melodic line starting with a quarter note, followed by eighth notes. Kb. plays a harmonic accompaniment with sustained chords. Violin plays a solo melodic line, mirroring the guitar parts.

6. บันไดเสียง

เพลงสันติภาพอยู่ในบันไดเสียง A เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

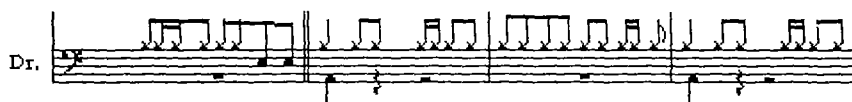
7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมี มีลักษณะการซ้ำของเสียงดังตัวอย่างที่ 120

ตัวอย่างที่ 120

7.2 ลีลาจังหวะกลองทำหน้าที่กำกับจังหวะ มีลักษณะดังตัวอย่างที่ 121

ตัวอย่างที่ 121

สรุปการวิเคราะห์เพลงสันติภาพ มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลง ดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง บรรยายถึงความร้ายแรงของสงคราม ต้องการให้ประชาชนมีความรักสามัคคีกัน ไม่มีการแบ่งชนชั้น ต้องการให้มีความสุขเกิดขึ้นในหมู่มนุษย์ไม่ว่าจะเป็นชาติใด และต้องการเรียกร้องให้เกิดสันติภาพขึ้นในโลก
2. คีตลักษณ์ เพลงสันติภาพเป็นประเภทเพลงโบนารีฟอร์ม
3. ทำนอง มีการซ้ำทำนองโดยเลียนแบบทำนองเดิม
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองได้แก่คอร์ดชั้นเอก D G และ A
5. การประสานเสียง มีการประสานเสียงในเครื่องดนตรีได้แก่ ไวโอลิน กีตาร์ 1 2

คีย์บอร์ด

6. บันไดเสียง เพลงหมายถึงจากหมู่บ้านใช้บันไดเสียง A เมเจอร์
7. ลีลาจังหวะ จังหวะสโลว์โซลในอัตราจังหวะ 4/4

17 เพลงอินโดจีน

1. เนื้อร้อง

เพลงอินโดจีน ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย สूरชัย จันทิมาธร เป็นเพลงที่มีเนื้อหาแสดงให้เห็นถึงความรุนแรงของสงคราม การเข้ามามีอิทธิพลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศล่าอาณานิคมจากตะวันตก เพื่อกอบโกยเอาผลประโยชน์จากประเทศเล็ก ๆ ที่มีทรัพยากรธรรมชาติอย่างอุดมสมบูรณ์

สूरชัย จันทิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงนี้ไว้ว่า เพลงอินโดจีน ประพันธ์ขึ้นในระยะเวลาเดียวกันกับเพลงสันติภาพ เมื่อปี พ.ศ. 2528 เนื้อหาต้องการสื่อความหมายและอารมณ์เพลงเพื่อชี้ให้เห็นถึงความร้ายแรงของสงครามในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเพื่อปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนต่อต้านการทำสงคราม เพลงนี้บันทึกเสียงโดยใช้เครื่องดนตรีประเภทอิเล็กทรอนิกส์ผสมโปงลาง เครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสาน เป็นเพลงที่ใช้ความพยายามมากในการเรียบเรียงและบันทึกเสียง เพลงนี้อยู่ในชุดคนไกลบ้าน (สूरชัย จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

เพลงอินโดจีน

(สร้อย)อินโดจีน อินโดจีน อินโดจีน โอ...อินโดจีน

อินโดจีน อินโดจีน อินโดจีน โอ...อินโดจีน

ของเมืองลาว มีความเหงาเล็ก ๆ

ฉันเคยรู้สึกโง่แดงเหมือนเลือด

เขมรลาวญวน ก็ล้วนคนคล้ายคลึง

ยังคงคิดถึงความหลังครั้งเก่า

อินโดจีนไทยน้ำใจพี่น้อง

น้ำโขงไหลคล่องมีดอกไม้ลอย

น้ำโขง น้ำโขง น้ำโขง

มีดอกไม้ลอย

นานมาแล้วที่แนวรบด้านนี้

มีกลุ่มคนต่างสี ต่างทะยานเข้ามา

หวังดินแดน หวังแบ่งเอาแคว้นเขต

หวังกินประเทศหวังดินหวังฟ้า

ฝรั่งเศสไปแล้ว อเมริกันเข้ามา

รัสเซียเข้าค้ำ จีนถลาเข้าตั้ง

จึงอินโดจีน โกลาหลปลอกกระสุนปืนกล

เกลื่อนเข้าพงไพร

นกกาใหญ่น้อยพลอยฟ้าพลอยฝน

ชีวิตผู้คนร่วงลงผล็อย

เลือดไหลนองดิน ถิ่นให้กำเนิด

มนุษย์ประเสริฐจะฆ่ากันทำไม (ซ้ำ)

หวนคำนึง จึงทำให้คิดใคร่ครวญ
เดือนอินโดจีนแผ่นดินปดร้า
นานมาแล้วแว่วลำน่าน
น้ำโขง น้ำโขง น้ำโขง
(สร้อย 2 เทียว)

รอลมพัดหวน หันทางสันติ
ลุ่มแซมหมี่ขาว มังกรหมาป่า
เป็นเพลงลำน่านชอกช้ำระบม
มีศพลอย

อินโดจีน

1 Em 2 G 3 A 4 Em 5 %

6 G 7 A 8 Em 9 Em 10 G

11 A 12 Em 13 Em 14 G 15 A

อิน โฉม อิน โฉม อิน โฉม

16 Em 17 Em 18 G 19 A 20 Em

อิน โฉม อิน โฉม อิน โฉม อิน โฉม อิน โฉม

21 Em 22 % 23 % 24 % 25 %

26 % 27 % 28 G 29 D 30 Em

มอง โฉมลาว มีความเพียร สด จัน เคย ู้ สด โฉมแดงเหมือนเลือด เขมร ลาว พูวน

31 % 32 % 33 % 34 % 35 %

ฟ้าดินคนคล้ายคลึง ยัง คง สด สด ความคง ครึ่ง เค้า อิน โฉม โฉม ข้า โฉม บ้าง

36 G 37 % 38 Em 39 % 40 %

ข้า โฉม โฉม คลอง มีดอกลี รอย..... ข้า

41 % 42 A 43 % 44 % 45 %

โศก..... ข้า

46 % 47 Bm 48 % 49 Bm 50 %

.....โศก..... ข้า

101 % 102 % 103 % 104 % 105 Em

สิบ ไ้ ศา เป็ด มนุญไพรณทวิฐ ะ ฉา อับ ทา ไ้ สิบ ไ้ จัน

106 G 107 A 108 Em 109 % 110 G

สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน

111 A 112 Em 113 Em 114 % 115 %

สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน

116 % 117 % 118 % 119 % 120 %

ทวน ศา ปัง เป็บรรณโศภิตโคตรครวญ รธ ลม พัด ทวน

121 % 122 % 123 % 124 % 125 %

ทวน ทา อับ ลี เสือสิบ ไ้ จัน แค้นสิบ ปวด ร้าว ลุง แหมมหมี่ เขา มัง ครพมา

126 % 127 % 128 % 129 % 130 %

ข้า บาน มา แล้ว แวเห็นงา ข้า เป็เพลงงา ข้า ขอด ข้า ะ บม

131 % 132 % 133 % 134 A 135 %

ข้า ไ้ ไ้

136 % 137 % 138 % 139 Bm 140 %

ข้า ไ้ ไ้

141 % 142 % 143 % 144 Em 145 %

ข้า ไ้ ไ้

146 % 147 % 148 % 149 % 150 %

มี คม ไ้ คม

151 % 152 % 153 % 154 G 155 A

สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน

156 Em 157 % 158 G 159 A 160 Em

สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน

161 Em 162 G 163 A 164 Em

สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน สิบ ไ้ จัน

เพลงอินโดจีน มีเนื้อร้องที่กล่าวถึงภัยสงครามที่เกิดขึ้นในกลุ่มประเทศอินโดจีน ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านของเรา ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศเวียดนาม และประเทศกัมพูชา ซึ่งถูกคุกคามโดยประเทศมหาอำนาจ ได้แก่ ประเทศฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา จีนและประเทศรัสเซีย ได้สร้างฐานอำนาจ กอบโกยเอาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในกลุ่มประเทศดังกล่าว ซึ่งมีผลทำให้ประเทศชาติเหล่านั้นตกอยู่ในสภาพของสงครามตลอดมา นำมาซึ่งในความสูญเสียแห่งชีวิตของคนในครอบครัว เกิดความขัดแย้งแตกแยกในประเทศในแถบอินโดจีนเป็นสิบ ๆ ปี เพลงที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุด CARAVAN Vol.10 คาราวาน ชุดคนไกลบ้าน 2518

2. คีตลักษณ์

เพลงอินโดจีน เป็นลักษณะเพลง ทำนองเดียวและมีสร้อยเพลง ดังนี้

2.1 ท่อนสร้อย ตัวอย่างที่ 122

ตัวอย่างที่ 122

11 A 12 Em 13 Em 14 G 15 A

อิน โฉจีน อิน โฉจีน.....อิน โฉจีน.....

16 Em 17 Em 18 G 19 A 20 Em

อิน โฉ จีน อิน โฉ จีน อิน โฉ จีน.....อิน โฉ จีน.....อิน โฉ จีน

2.2 ท่อน A ตัวอย่างที่ 123

ตัวอย่างที่ 123

26 % 27 % 28 G 29 D 30 Em
 มดง โสจ ราว มีความเพงสีล สิล จับ เคย ฐ์ สิล โสจแดง เหมือบเสียด เซมร จาว ญวน

31 % 32 % 33 % 34 % 35 %
 สี ล้างคตค้ายคสีง ยัง คง สีล สีง ความพลึง คสีง เคา อิบ โด จัณ โท ข้า โง พี บ้อง

36 G 37 % 38 Em 39 % 40 %
 ข้า โสจ โดค คตอย บึงคตไม คตอย..... ข้า

3. ทำนอง

ทำนองเพลงอินโดจีน การเคลื่อนที่ของทำนองสร้างคำทำนองโดยการซ้ำทั้ง เสียงและ จังหวะ ดังตัวอย่างที่ 124

ตัวอย่างที่ 124

11 A 12 Em 13 Em 14 G 15 A
 อิบ โด จัณ อิบ โด จัณ..... อิบ โด จัณ.....

16 Em 17 Em 18 G 19 A 20 Em
 อิบ โด จัณ อิบ โด จัณ อิบ โด จัณ..... อิบ โด จัณ..... อิบ โด จัณ

6. บันไดเสียง

เพลงอินโดจีนอยู่ในบันไดเสียง E ไมเนอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนอง มีลักษณะการซ้ำทำนอง ดังตัวอย่างที่ 127

ตัวอย่างที่ 127

7.2 ลีลาจังหวะ ที่นำมาใช้บทเพลง กำกับได้ตลอดชุดมีลักษณะ ดังตัวอย่างที่ 128

ตัวอย่างที่ 128

สรุปการวิเคราะห์เพลงอินโดจีน มีลักษณะโครงสร้างของบทเพลง ดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้อง กล่าวถึงสภาพปัญหาการเมืองที่ก่อให้เกิดสงครามในภูมิภาคอินโดจีน
2. คีตลักษณ์ เพลงอินโดจีนเป็นเพลงประเภททำนองเดี่ยวและมีท่อนสร้อย
3. ทำนอง มีการซ้ำทำนองโดยเลียนแบบทำนองเดิม
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองได้แก่คอร์ดชั้นเอก Em A และ Bm
5. การประสานเสียง มีการประสานเสียงในเครื่องดนตรีสากลและเครื่องดนตรีพื้นบ้าน

ไทยคือโปงลาง ทำให้เกิดสำเนียงแบบภูมิภาคตะวันออก

6. บันไดเสียง เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้านใช้บันไดเสียง D เมเจอร์
7. ลีลาจังหวะ

18 เพลงนกสีเหลือง

1. เนื้อร้อง

เพลงนกสีเหลือง ประพันธ์คำร้องและทำนองโดย วินัย อุกฤษณ์ อดีตนักศึกษาคณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเป็นสมาชิกกลุ่มพระจันทร์เสี้ยว ได้รับความสะเทือนใจมากจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ต้องเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คลองสาน กรุงเทพฯ หลังจากออกจากโรงพยาบาล กลับไปบ้านที่จังหวัดกระบี่ และได้แต่งเพลงนกสีเหลือง มีเนื้อหาและอารมณ์เพลงสะท้อนถึงเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ได้อย่างดี

วินัย อุกฤษณ์ ได้กล่าวถึงเพลงนกสีเหลือง ไว้ว่า เพลงนกสีเหลือง ได้แต่งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2517 หลังจากเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ขณะที่กลับไปอยู่บ้านที่จังหวัดกระบี่ ใช้เวลาว่างแต่งเพลงนกสีเหลือง โดยมีแรงบันดาลใจจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 แล้วนำมามอบให้ สุรัชย์ จันทิมาธร ที่กรุงเทพฯ เป็นเพลงที่ 3 ของวงคาราวาน เพลงนี้แต่งทั้งเนื้อร้องและทำนอง ทำนองจะช้า เป็นทำนองที่ฟังง่าย ใช้คอร์ดง่าย ๆ เป็นกลุ่มคอร์ดอยู่ในบันไดเสียง C เพลงนกสีเหลืองสะท้อนให้เห็นถึงเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 โดยตรง เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงเพื่อนที่เคยใช้ชีวิตร่วมกันอย่างอบอุ่น ในขณะที่เป็นนักศึกษาและร่วมทำกิจกรรมด้วยกัน นอกจากนั้นยังเป็นการระลึกถึงเพื่อน ๆ ที่เสียชีวิตในเหตุการณ์ดังกล่าว ต่อมาในเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 สถานีวิทยุพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ได้เปิดเพลงนกสีเหลืองตลอดทั้งวัน (วินัย อุกฤษณ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักสุขุมวิท 71 กรุงเทพฯ วันที่ 2 พฤษภาคม 2541)

เพลงนกสีเหลือง

กางปีกหลีกบินจากเมือง	เจ้านกสีเหลืองจากไป
เจ้าบินไปสู่เสรี	บัดนี้เจ้าชีวาวาย ... ฮือ .. ฮือ ...
เจ้าเหินไปสู่ห้วยหา	เมฆขาวถามเจ้าคือใคร
อาบปีกด้วยแสงตะวัน	เจ้าฝันถึงโลกสีใด ฮือ ฮือ ..
“คุณจำได้ไหม เหตุการณ์เมื่อวันที่ 14-15 ตุลาคม	
คุณจำได้ไหม รอยเลือด คราบน้ำตา ... และฝันร้ายของคุณ	
วีรชนคนหนุ่มสาวของเรา	
ได้ตายไปท่ามกลางกระสุนและแก๊สน้ำตา	
ตายไปขณะชูสองมืออันว่างเปล่าขึ้นเรียกร้องหาเสรีภาพ	

ณ บัดนี้ ขอให้พวกเราจงหยุดนิ่ง
 และส่งใจระลึกถึงไปยังพวกเขาเหล่านั้น
 อย่างน้อยก็เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจ
 และจะได้เป็นกำลังใจสำหรับผู้ที่จะอยู่ต่อสู่ต่อไป
 จงบินไปเถิดคนเล่า ความฝันสูงค่ากว่าใด
 เจ้าบินไปจากรวงรัง ข้างหลังเขาอาลัย
 กางปีกหลีกบินจากเมือง เจ้านกสีเหลืองจากไป
 เจ้าคือวิญญาณเสรี บัดนี้เจ้าชีวาวาย

เพลงนกสีเหลือง เนื้อร้องบรรยายความรู้สึกระลึกถึงเพื่อนที่เคยใช้ชีวิตร่วมกันมาอย่าง
 อบอุ่นในขณะที่เป็นนักศึกษา ได้ร่วมทำกิจกรรมกันอย่างมีความสุข และเพื่อนในกลุ่มนี้ส่วนหนึ่ง
 ได้เสียชีวิตจากไปในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2514 ผู้ประพันธ์ได้เปรียบเพื่อน ๆ ที่จากไปนี้
 เหมือนกับนกสีเหลืองที่บินจากไปและบินไปอยู่ในดินแดนที่มีอิสระเสรีตามที่ต้องการ ส่วนเพื่อน
 ๆ ที่ยังมีชีวิตอยู่ยังอาลัยและคิดถึงเพื่อน ๆ อยู่เสมอ เพลงนกสีเหลืองที่นำมาวิเคราะห์อยู่ในชุด
 คีตุนุกรมคาราวาน รวม 14 บทเพลงเพื่ออุดมการณ์ของคาราวา

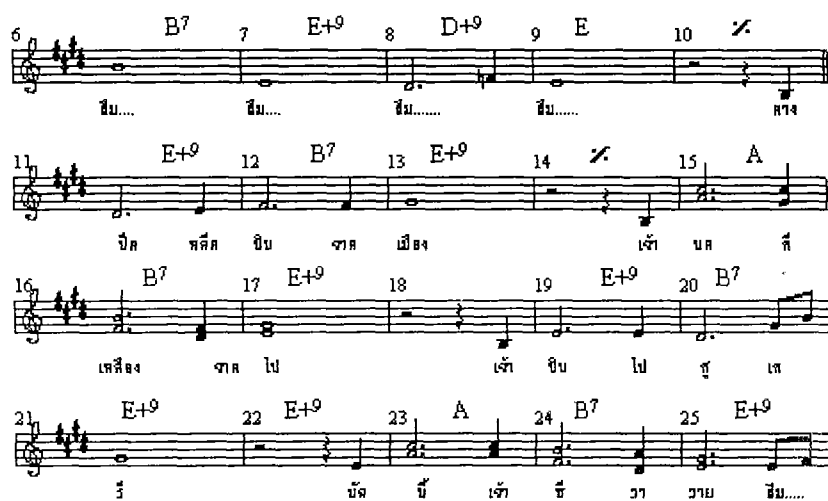
นักสืบเหลือง

1 E+9 2 E+9 3 E+9 4 E+9 5 A
 6 B7 7 E+9 8 D+9 9 E 10 $\times$
 11 E+9 12 B7 13 E+9 14 $\times$ 15 A
 16 B7 17 E+9 18 E+9 19 E+9 20 B7
 21 E+9 22 E+9 23 A 24 B7 25 E+9
 26 D+9 27 E+9 28 A 29 B7 30 E+9
 31 D 32 E+9 33 E+9 34 E+9 35 B7
 36 E+9 37 E+9 38 A 39 B7 40 E+9
 41 E+9 42 E+9 43 B7 44 E+9 45 E+9
 46 A 47 B7 48 E+9 49 D+9 50 E+9

2. คีตลักษณ์

เพลงนกสีเหลืองมีลักษณะเป็นเพลงทำนองเดียว ดังตัวอย่างที่ 129

ตัวอย่างที่ 129

6. ไซม... ไซม... ไซม... ไซม... 10. ทราย

11. ไซม... ไซม... ไซม... ไซม... 15. ทราย

16. ไซม... ไซม... ไซม... ไซม... 20. ทราย

21. ไซม... ไซม... ไซม... ไซม... 25. ทราย

3. ทำนอง

เพลงนกสีเหลือง มีการเคลื่อนที่ของทำนอง มีลักษณะเรียบง่าย ดังตัวอย่างที่ 130

ตัวอย่างที่ 130

6. ไซม... ไซม... ไซม... ไซม... 10. ทราย

11. ไซม... ไซม... ไซม... ไซม... 15. ทราย

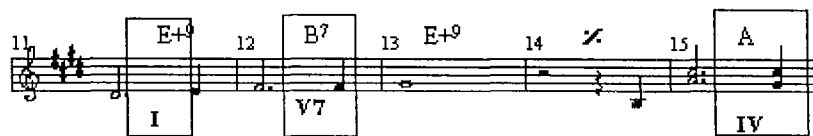
16. ไซม... ไซม... ไซม... ไซม... 20. ทราย

21. ไซม... ไซม... ไซม... ไซม... 25. ทราย

4. คอร์ด

คอร์ดเพลงนกสีเหลืองใช้คอร์ดชั้นเอก A E ดังตัวอย่างที่ 131

ตัวอย่างที่ 131

5. การประสานเสียง

เพลงนกสีเหลืองมีการประสานเสียงในเครื่องดนตรีและขับร้องดังนี้

5.1 การประสานเสียงในเครื่องดนตรีกีตาร์ 1 2 กีตาร์ 3 บรรเลงในลีลาจังหวะ ฮาร์โมนิก บรรเลง แบคกราวน์ ให้ความรู้สึกเศร้า ทำให้เพลงโดดเด่น เข้ากับเนื้อหาอารมณ์เพลง แมนโดลิน บรรเลงในลีลาจังหวะต่อเนื่องของโน้ต ฟรุต บรรเลงในแนวทำนอง เมโลดี ในลักษณะการ คีตปฏิภาณ ดังตัวอย่างที่ 132

ตัวอย่างที่ 132

Example 132 shows a multi-instrument arrangement for six measures. The instruments are: GT.1 (Guitar 1), GT.2 (Guitar 2), GT.3 (Guitar 3), Harmonica, Mandolin, and Flute. The notation includes a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The arrangement features a mix of melodic lines and harmonic accompaniment across the instruments.

6. บันไดเสียง

เพลงนกสีเหลืองอยู่ในบันไดเสียง E เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะในทำนองเพลงนกสีเหลืองมีลักษณะ ดังตัวอย่างที่ 133

ตัวอย่างที่ 133

6. บันทึกเสียง เพลงนกสีเหลือง ใช้บันเสียง Aเมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหวะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลมตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุด จังหวะเสียงกระโดดจากโน้ตเชบิต 1 ชั้น และจังหวะเสียงสม่ำเสมอจากโน้ตเชบิต 1 ชั้นที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงนกสีเหลือง ใช้กีตาร์ สร้างลีลาจังหวะ

19 เพลงหนุ่มพเนจร

1. เนื้อร้อง

เพลงหนุ่มพเนจร ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย สूरชัย จันทิมาธร ในรูปแบบคันทรี่ (Country) จากประสบการณ์ที่ได้เดินทางไปตามสถานที่ต่าง ๆ

สूरชัย จันทิมาธร ได้กล่าวถึงเพลงหนุ่มพเนจรไว้ว่า เพลงนี้แต่งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2526 หลังจากกลับออกมาจากป่ารูปแบบคันทรี่ (Country) เป็นเพลงที่ประสบความสำเร็จมาก เพลงหนึ่ง เนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเมือง การปฏิบัติบ้างเล็กน้อย จุดประสงค์หลักต้องการพูดถึงความหวังอิสรภาพของชีวิต การดำรงชีวิตของมนุษย์ที่จะต้องอยู่อย่างมีคุณค่า และสามารถต่อสู้กับอุปสรรคได้ รวมทั้งต้องการปลอบใจคนที่สิ้นหวัง เพื่อให้มีกำลังใจ มีความหวัง และทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด (สूरชัย จันทิมาธร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1 ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541)

หนุ่มพเนจร

บนถนนหนทางซูปเปอร์ไฮเวย์	หนุ่มพเนจรจะท่องไปกลางฝัน
ฝันของเจ้าดูเลิกล้ำล้าวัลย์	ฝันเจ้าฝันว่าโลกพิศุทธิ์
ไอ้ยามนี้ระวีแดงแสงโรยรา	สกุณาเจ้าบินตัดฟ้าสู่รัง
บินไปเกิดเจ้านกน้อยผู้น่ารัก	ตราบชีพยงชีวิตเจ้าก็ต้องบิน
บิน บิน บิน บินไป	บินไป บินไป เหมือนใจนี้
เสียงดนตรีบรรเลงเหมือนใจฉัน	แม้จะเจ็บปวดช้ำน้ำตาริน
ปีกยังบินตายังต้องมองทาง	
บนถนนหนทางซูปเปอร์ไฮเวย์	หนุ่มพเนจรกระเป๋าดินทา
มุ่งไปสู่สุดขอบฟ้าราง ๆ	โลกไม่ร้างเพราะชีวิตเจ้ายังเดิน

เพลงหนุ่มพเนจร มีเนื้อร้องที่กล่าวถึงความฝันของหนุ่มพเนจรที่จะมีชีวิตอย่างมีคุณค่า และมีอิสระเสรีในการดำรงชีวิตอยู่ในโลกกว้างอย่างนกที่บินไปไหนมาไหนได้อย่างอิสระเสรี เพลงหนุ่มพเนจรที่นำมาวิเคราะห์ห้อยู่ในชุด

หนุ่มพเนจร

1 G 2 / 3 / 4 / 5 /

6 / 7 / 8 / 9 G 10 /

11 / 12 Em 13 / 14 C 15 /

16 G 17 / 18 / 19 D 20 G

21 / 22 / 23 / 24 / 25 /

บน ... บน ทบ ทา ง ชูป เปรย ใด เอย์ ... ทบม พ

26 / 27 / 28 Em 29 / 30 C

บน ... ทบ ทา ง ชูป เปรย ใด เอย์ ... ทบม พ

31 / 32 G 33 / 34 / 35 D

คา คา ... วัลย์ ... สิบ เจ้า ... สิบ ... วัลย์ ... ม ...

36 G 37 / 38 / 39 / 40 /

สัจ ... วัลย์ ... สิบ ... วัลย์ ... ม ...

41 / 42 / 43 / 44 Em 45 /

ก ... วัลย์ ... สิบ ... วัลย์ ... ม ...

46 C 47 / 48 G 49 / 50 /

สัจ ... วัลย์ ... สิบ ... วัลย์ ... ม ...

51 D 52 G 53 / 54 C 55 /

สัจ ... วัลย์ ... สิบ ... วัลย์ ... ม ...

56 / 57 C 58 / 59 / 60 Em

สัจ ... วัลย์ ... สิบ ... วัลย์ ... ม ...

61 / 62 D 63 / 64 G 65 /

สัจ ... วัลย์ ... สิบ ... วัลย์ ... ม ...

66 / 67 / 68 Em 69 / 70 C

66 / 67 / 68 Em 69 / 70 C

71 D 72 G 73 74 G 75 /

71 D 72 G 73 74 G 75 /

76 / 77 / 78 / 79 / 80 Em

76 / 77 / 78 / 79 / 80 Em

81 / 82 C 83 / 84 G 85 /

81 / 82 C 83 / 84 G 85 /

86 / 87 D 88 / 89 / 90 /

86 / 87 D 88 / 89 / 90 /

91 / 92 / 93 / 94 / 95 /

91 / 92 / 93 / 94 / 95 /

96 Em 97 / 98 C 99 / 100 G

96 Em 97 / 98 C 99 / 100 G

101 / 102 / 103 D 104 G 105 /

101 / 102 / 103 D 104 G 105 /

106 / 107 / 108 / 109 / 110 /

106 / 107 / 108 / 109 / 110 /

111 Em 112 / 113 C 114 / 115 G

111 Em 112 / 113 C 114 / 115 G

116 / 117 / 118 / 119 D 120 G

116 / 117 / 118 / 119 D 120 G

121 / 122 C 123 D 124 G 125 /

121 / 122 C 123 D 124 G 125 /

126 /

126 /

2. คีตลักษณ์

เพลงหนุ่มพเนจรมีลักษณะเป็นเพลง แบบไบนารีฟอร์ม ดังนี้

2.1 ท่อน A ดังตัวอย่างที่ 135

ตัวอย่างที่ 135

21 22 23 24 25
 ขบ... ขบ ทบ ทรง รูป เฟอว์ โส เมย์ ชบุน พ

26 27 28 Em 29 30 C
 เบ ๕๕ ทรง ไป ลาน สิบ สิบ ทรง เจ้า ดู เล็ด

31 32 G 33 34 35 D
 ต้า ต้า วัลย์ สิบ เจ้า สิบ วา โดด สี ดูที มะลิ่ง มะ

2.2 ท่อน B ดังตัวอย่างที่ 136

ตัวอย่างที่ 136

51 D 52 G 53 54 C 55
 เจ้า พี่ ล่อง ชิบ ชิบ ชิบ ชิบ

56 57 C 58 59 60 Em
 ไป ชิบ ไป ชิบ ไป เหมือนใจ ชิบ

61 62 D 63 64 G 65
 เตียง คบ คัว ขยส เสง เหมือนใจ ชิบ แม่ ๕

3. ทำนอง

ทำนองเพลงหนุ่มพเนจร ประพันธ์ได้สอดคล้องกับเนื้อร้องที่ให้ความรู้สึกสนุกสนานดังตัวอย่างที่ 137

ตัวอย่างที่ 137

Example 137 shows three staves of musical notation in G major. The first staff contains measures 51 to 55, the second staff contains measures 56 to 60, and the third staff contains measures 61 to 65. The lyrics are written below the notes, and chords are indicated above the staves. Measure 53 and 58 contain a double slash (/) indicating a continuation of the previous measure.

Measure	Lyrics	Chord
51	เจ้า พี่ ลัก	D
52	อิน	G
53	/	/
54	อิน	C
55	อิน	/
56	ไป	/
57	อิน	C
58	ไป	/
59	ไป	/
60	เหมือนใจ	Em
61	เสีย คบ	/
62	กับ	D
63	บส	/
64	เหมือนใจ	G
65	แม่	/

4. คอร์ด

เพลงหนุ่มพเนจร เป็น คอร์ดชั้นเอก G C และคอร์ดชั้นโท Em ดังตัวอย่างที่ 138

ตัวอย่างที่ 138

Example 138 shows two staves of musical notation. The first staff contains measures 1 to 4, and the second staff contains measures 5 to 8. The chords are indicated above the staves, and Roman numerals are shown below the staves. Measure 1 and 6 contain a double slash (/) indicating a continuation of the previous measure.

Measure	Chord	Roman Numeral
1	/	/
2	/	/
3	Em	VI
4	/	/
5	/	/
6	G	I
7	/	/
8	C	IV

5. การประสานเสียง

เพลงหนุ่มพเนจรมีการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี ต่อไปนี้

5.1 ฮาร์โมนิก บรเรลงในทำนอง ทำให้ทำนองโดดเด่น มีลักษณะสำเนียงและ
อารมณ์เพลงเหมือนลูกทุ่งตะวันตก (Country Song) กีตาร์ 1 ทำหน้าที่บรเรลงคอร์ด
กีตาร์ 2 เล่นทำนองสอดแทรก ดังตัวอย่างที่ 139

ตัวอย่างที่ 139

Example 139 shows a musical score for three instruments: Harmonica, Gt. 1, and Gt. 2. The Harmonica part is in the treble clef, playing a melody with eighth and quarter notes. Gt. 1 is in the treble clef, playing a rhythmic accompaniment with chords and single notes. Gt. 2 is in the bass clef, playing a melody with eighth and quarter notes, often in harmony with the Harmonica.

6. บันไดเสียง

เพลงหนุ่มพเนจรใช้บันไดเสียง G เมเจอร์

7. ลีลาจังหวะ

7.1 ลีลาจังหวะที่ปรากฏในแนวทำนองดังตัวอย่างที่ 140

ตัวอย่างที่ 140

Example 140 shows a single melodic line in the treble clef, featuring a series of eighth and quarter notes, illustrating the rhythmic pattern discussed in the text.

Dr.

1. เนื้อร้อง มีความหมายเกี่ยวกับความฝันของคนที่ต้องการอิสระเสรี
2. คีตลักษณ์ ใช้รูปแบบการประพันธ์ในลักษณะ ไบนารีฟอร์ม
3. ทำนอง มีลักษณะเด่นเป็นทำนอง ที่ให้อารมณ์สนุกสนาน
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองคอร์ดชั้นเอก G C และคอร์ดชั้นโท E m
5. การประสานเสียง เป็นการประสานเสียงด้วยเครื่องดนตรี มีลักษณะเป็นสี่สັນของเสียงที่ปรากฏในแนวทำนองโดยมีเครื่องดนตรี ฮาโมนิก เป็นเครื่องบรรเลง
6. บันไดเสียง เพลงหนุ่มพเนจร อยู่ในบันไดเสียง G เมเจอร์
7. ลีลาจังหวะ

7.1 สีสากลที่ปรากฏในแนวทำนองมีลักษณะ จังหวะเสียงสั้น-ยาว จากโน้ตตัวกลมตัวขาว ตัวดำ ตัวดำประจุด จังหวะเสียงกระโดดจากโน้ตเข้บ็ต 1 ชั้ และจังหวะเสียงสม่่าเสมอจากโน้ตเข้บ็ต 1 ชั้ที่ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเพลง

7.2 ลีลาจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงจำปาตีนโต ใช้กลองชุด (Set Drum) ในการสร้างลีลาจังหวะ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน เพื่อบันทึกโน้ตสากลผลงานเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน ในรูปแบบของสกอร์ (Score) ตามจำนวนเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลง และเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน ในหัวข้อที่เกี่ยวกับ เนื้อร้อง คีตลักษณ์ บันไดเสียง ทำนอง คอร์ด การประสานเสียง และลีลาจังหวะ เพื่อที่จะได้ทราบประวัติความเป็นมา เอกลักษณ์ และโครงสร้างของบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน เพื่อนุรักษ์ เผยแพร่ และเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาเพลงเพื่อชีวิตต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าเชิงพรรณนาวิเคราะห์ มีขั้นตอนดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล

1.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสารวัสดุตีพิมพ์ ทั้งหนังสือ วารสาร เอกสารต่าง ๆ วิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัย

1.2 รวบรวมข้อมูลจากเทปบันทึกเสียง แผ่นเสียง และแผ่นซีดี

1.3 รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักดนตรี นักร้อง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน ได้แก่ นักดนตรีวงคาราวาน ประกอบด้วย สุรชัย จันทิมาธร วีระศักดิ์ สุนทรศรี มงคล อุทก และทองกราน ทานา และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงคาราวาน ได้แก่ วิสา คัญทัพ พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ เพ็ญศรี พุ่มชูศรี ดนุพล แก้วกาญจน์ วินัย บุญช่วย วินัย อุกฤษณ์

2. การคัดเลือกข้อมูล

2.1 ได้คัดเลือกเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานที่เป็นเพลงเพื่อชีวิตที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนในนามวงคาราวาน ระหว่างปี พ.ศ. 2525-2532

2.2 รวบรวมบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน จำนวน 143 เพลง นำมาจัดกลุ่มตามลักษณะของเนื้อหาได้ 6 กลุ่ม โดยวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งพวก (stratified random sampling) ดังนี้

2.1.1 กลุ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง จำนวน 46 เพลง

2.1.2 กลุ่มเนื้อหาเกี่ยวกับสังคม จำนวน 43 เพลง

2.1.3 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรัก ความคิดถึง ความผูกพัน จำนวน 25 เพลง

2.1.4 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัญหาแรงงาน กรรมกร จำนวน 11 เพลง

2.1.5 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับเสรีภาพ อีสภาพ จำนวน 10 เพลง

2.1.6 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับสงครามและสันติภาพ จำนวน 8 เพลง

3. นำเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานจาก 6 กลุ่ม ดังกล่าวในข้อ 2.2 โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (simple random sampling) ได้ชื่อเพลงในแต่ละกลุ่ม จำนวน 19 เพลง ดังนี้

3.1 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเมือง จำนวน 5 เพลง ได้แก่

3.1.1 แสงดาวแห่งศรัทธา

3.1.2 หยดก่อน

3.1.3 คนดีเหลือ

3.1.4 ดอกไม้ให้คุณ

3.1.5 เชิงอีสาน

3.2 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับสังคม จำนวน 5 เพลง ได้แก่

3.2.1 กุลา

3.2.2 คนกับควาย

3.2.3 คาราวาน

3.2.4 กำลังใจ

3.2.5 ความเป็นมา

3.3 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรัก ความคิดถึง ความผูกพัน จำนวน 3 เพลง ได้แก่

3.3.1 คีนรั้ง

3.3.2 คิดถึงบ้าน

3.3.3 ดวงจำปา

3.4 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัญหาแรงงาน กรรมกร จำนวน 2 เพลง ได้แก่

3.4.1 จำปาตีนโต

3.4.2 หมายเหตุจากหมู่บ้าน

3.5 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับสงครามและสันติภาพ จำนวน 2 เพลง ได้แก่

3.5.1 สันติภาพ

3.5.2 อินโดจีน

3.6 กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับเสรีภาพ อีสภาพ จำนวน 2 เพลง ได้แก่

3.6.1 นกสีเหลือง

3.6.2 หนุ่มพเนจร

สรุปผลจากการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน จำนวน 19 เพลงสรุปผลจากการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

1. เนื้อร้อง

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาและจุดประสงค์ในการประพันธ์เนื้อร้อง โดยวิธีการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเพลงที่นำมาศึกษาทั้ง 19 เพลง ได้แก่ สมาชิกวงคาราวาน ผู้ประพันธ์เพลงให้กับวงคาราวาน และนักร้องที่นำผลงานเพลงคาราวาน 19 เพลงที่นำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ไปขับร้องไปเผยแพร่ต่อสาธารณชน สามารถจำแนกประเภทได้ดังนี้

1.1 เพลงที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาทางด้านสังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ เป็นเอกลักษณ์ของผลงานเพื่อชีวิตวงคาราวาน ซึ่งเผยแพร่ก่อน และหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ได้แก่ เพลงกุลา เพลงคนกับควาย เพลงนกสีเหลือง เพลงหยุดก่อน และเพลงคนดีเหลือ

1.2 เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานที่ประพันธ์เนื้อร้องโดย สุรชัย จันทิมาธร ได้แก่ เพลงคืนรัง เพลงกุลา เพลงคนดีเหลือ เพลงคาราวาน เพลงจำปาตีนโต เพลงดอกไม้ให้คุณ เพลงสันติภาพ เพลงหนุ่มพเนจร เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน เพลงหยุดก่อน และเพลงอินโดจีน ซึ่งเป็นเพลงที่มีลักษณะสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของคนในสังคม และชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น

1.3 เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานที่ประพันธ์ขึ้นโดยบุคคลอื่นนั้น และวงคาราวานนำมาขับร้องแสดงเผยแพร่ต่อสาธารณชนจนได้รับความนิยมอย่างมาก ได้แก่ เพลงคิดถึงบ้าน ประพันธ์โดย อัสนี พลจันทร์ เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา ประพันธ์โดย จิตร ภูมิศักดิ์ เพลงกำลังใจ ประพันธ์โดย วิสา คัญทัพ เพลงนกสีเหลือง ประพันธ์โดย วินัย อุกฤษณ์ และเพลงเชิงอีสาน ประพันธ์โดย นิรนาม

1.4 เพลงที่มีเนื้อร้องและทำนองจากต่างประเทศมาเผยแพร่ ได้แก่ เพลงดวงจำปา ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองโดย ศรีชนะ ศรีसार ข้าราชการของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และนำทำนองเพลง Flower for Your Heart ของวงแซมพู วงดนตรีของชาวญี่ปุ่น มาประพันธ์เพลงดอกไม้ให้คุณ จนทำให้วงคาราวานเป็นที่ชื่นชอบและมีอิทธิพลต่อสาธารณชนในลักษณะของเพลงเพื่อชีวิตอย่างแท้จริง

1.5 เพลงของวงคาราวานที่ใช้ภาษา และทำนองเพลงพื้นบ้านมาใช้ประกอบในการประพันธ์ ได้แก่ เพลงเชิงอีสาน เพลงดอกไม้ให้คุณ และเพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน ซึ่งเพลง

ต่าง ๆ เหล่านี้ได้แสดงออกถึงเอกลักษณ์ความเป็นพื้นบ้านของกลุ่มชนในภาคอีสานได้อย่างโดดเด่น

1.6 เพลงที่กล่าวถึงความรุนแรงที่เกิดจากสงครามในภูมิภาคอินโดจีน ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาคอื่น ๆ ทั่วโลก ได้แก่ เพลงสันติภาพ และเพลงอินโดจีน เพลงในลักษณะเช่นนี้วงคาราวานได้ถ่ายทอดความรู้สึกถึง การเรียกร้องของกลุ่มชนเพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี และสันติภาพโดยทั่วไป

1.7 เพลงที่ให้อารมณ์ความรัก ความรู้สึกห่วงใย ได้แก่ เพลงกำลังใจ เพลงคืนร้าง เพลงดอกไม้ให้คุณ และเพลงคิดถึงบ้าน นับได้ว่าเป็นความสามารถของวงคาราวานที่ใช้เครื่องดนตรีตะวันตกและเครื่องดนตรีพื้นบ้านมาผสมผสานกันให้ความรู้สึกที่ดีต่อผู้ฟังจนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

1.8. เพลงที่นำเครื่องดนตรีตะวันตกประเภทอะคูสติค และอิเล็กทรอนิกส์มาบรรเลง ได้แก่ เพลงสันติภาพ เพลงนกสีเหลือง เพลงอินโดจีน เพลงหยุดก่อน เพลงหนุ่มพเนจร เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน เพลงความเป็นมาและเพลงคนกับควาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางดนตรีของวงคาราวานในการสร้างสีสันทางดนตรี จนได้รับการยอมรับเป็นแบบอย่างของเพลงเพื่อชีวิตในประเทศไทย

คีตลักษณ์

จากการวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานจำนวน 19 เพลง สรุปรูปแบบการประพันธ์ได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. ประเภททำนองเดียว (One Part Form) จำนวน 4 เพลง มีการซ้ำท่อน (Repetition) ได้แก่ เพลงเชิงอีสาน เพลงคิดถึงบ้าน เพลงคนดีเหล็ก และเพลงคนกับควาย

2. ประเภทไบนารี ฟอรั่ม (Binary Form) จำนวน 8 เพลง ได้แก่ เพลงหยุดก่อน เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน เพลงหนุ่มพเนจร เพลงสันติภาพ เพลงนกสีเหลือง เพลงดวงจำปา เพลงคืนร้าง และเพลงกำลังใจ

3. ประเภทเทอร์นารี ฟอรั่ม (Ternary Form) จำนวน 5 เพลง มี 2 ลักษณะ คือ

3.1 ไม่มีการซ้ำท่อน (Non- Repetition) จำนวน 1 เพลง ได้แก่ เพลงจำปาต้นโต

3.2 มีการซ้ำท่อน (Repetition) จำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา เพลงดอกไม้ให้คุณ เพลงความเป็นมา และเพลงกุลา

4. ประเภทรูปแบบการประพันธ์ชนิดพิเศษ มีจำนวนท่อนมากกว่าปกติ จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงคาราวาน และเพลงอินโดจีน

ทำนอง

จากการศึกษาทำนองเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน จำนวน 19 เพลง ในหัวข้อการเคลื่อนที่ของทำนอง สรุปได้ดังนี้

1. การประพันธ์ทำนองเพลงที่ใช้บันไดเสียงแบบเพ้นตาโทนิคั้น มีการนำมาใช้อย่างกว้างขวาง ได้แก่ เพลงคิดถึงบ้าน เพลงกำลังใจ เพลงเชิงอีสาน เพลงคาราวาน และเพลงคนกับควาย
2. ทำนองเพลงที่นำมาจากต่างประเทศ ได้แก่ เพลงดอกไม้ให้คุณ เพลงดวงจำปา
3. ทำนองเพลงที่มาจากเพลงพื้นบ้าน ได้แก่ เพลงเชิงอีสาน

คอร์ด

คอร์ดที่นำมาใช้กับทำนองเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 19 เพลง ประกอบด้วยคอร์ดขั้นเอกและคอร์ดขั้นโท ในบันไดเสียงเดียโทนิค เมเจอร์ (Diatonic Major) และ เดียโทนิค ไมเนอร์ (Diatonic Minor) เป็นหลักในการประพันธ์ โดยกำหนดสัญลักษณ์ของคอร์ดตามลำดับขั้นบันไดเสียง โดยใช้ตัวเลขโรมัน

การประสานเสียง

จากการวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน จำนวน 19 เพลง ปรากฏว่า มีการใช้ชั้นคู่เสียงในการขับร้องสอดประสานตามแนวทำนองของบทเพลงจำนวน 7 เพลง ดังนี้

1. เพลงกุลา การประสานเสียงใช้ชั้นคู่ 5
2. เพลงคนกับควาย การประสานเสียงใช้ชั้นคู่ 8 (Octave)
3. เพลงคนตีเหล็ก การประสานเสียงใช้ชั้นคู่ 3 และชั้นคู่ 4
4. เพลงคาราวาน การประสานเสียงใช้ชั้นคู่ 4
5. เพลงนกสีเหลือง การประสานเสียงใช้ชั้นคู่ 3
6. เพลงสันติภาพ การประสานเสียงใช้ชั้นคู่ 8 (Octave)
7. เพลงหนุ่มพเนจร การประสานเสียงใช้ชั้นคู่ 3

บันไดเสียง

จากการวิเคราะห์บันไดเสียงที่นำมาใช้ในบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน จำนวน 19 เพลง ปรากฏ 2 ลักษณะ คือ บันไดเสียงเมเจอร์ และบันไดเสียงไมเนอร์ ดังนี้

1. เพลงที่ประพันธ์โดยใช้บันไดเสียงเมเจอร์ จำนวน 11 เพลง ได้แก่
 - 1.1 เพลงกำลังใจ บันไดเสียง D เมเจอร์
 - 1.2 เพลงคิดถึงบ้าน บันไดเสียง G เมเจอร์
 - 1.3 เพลงจำปาตีนโต บันไดเสียง A เมเจอร์

- 1.4 เพลงดวงจำปา บันไดเสียง D เมเจอร์
- 1.5 เพลงดอกไม้ให้คุณ บันไดเสียง E เมเจอร์
- 1.6 เพลงนกสีเหลือง บันไดเสียง E เมเจอร์
- 1.7 เพลงสันติภาพ บันไดเสียง A เมเจอร์
- 1.8 เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา บันไดเสียง C เมเจอร์
- 1.9 เพลงหนุ่มพเนจร บันไดเสียง D เมเจอร์
- 1.10 เพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน บันไดเสียง D เมเจอร์
- 1.11 เพลงหยุดก่อน บันไดเสียง G เมเจอร์
2. เพลงที่ประพันธ์โดยใช้บันไดเสียงไมเนอร์ จำนวน 8 เพลง ได้แก่
 - 2.1 เพลงกุลา บันไดเสียง A ไมเนอร์
 - 2.2 เพลงคนกับควาย บันไดเสียง A ไมเนอร์
 - 2.3 เพลงคนตีเหล็ก บันไดเสียง D ไมเนอร์
 - 2.4 เพลงความเป็นมา บันไดเสียง A ไมเนอร์
 - 2.5 เพลงคาราวาน บันไดเสียง C# ไมเนอร์
 - 2.6 เพลงคืนร้าง บันไดเสียง D ไมเนอร์
 - 2.7 เพลงเชิงอีสาน บันไดเสียง A ไมเนอร์
 - 2.8 เพลงอินโดจีน บันไดเสียง E ไมเนอร์

ลีลาจังหวะ

จากการวิเคราะห์ลีลาจังหวะในบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน จำนวน 19 เพลง สรุปได้ดังนี้

1. ลีลาจังหวะที่ปรากฏอยู่ในแนวทำนอง มีลักษณะสลับขึ้นลงทั้ง 19 เพลง
2. อัตราจังหวะที่นำมาใช้ในบทเพลงมี 2 อัตราจังหวะ คือ อัตราจังหวะ 3_4 ลีลาจังหวะวอลท์ มีจำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงแสงดาวแห่งศรัทธา และเพลงหมายเหตุจากหมู่บ้าน และอัตราจังหวะ 4_4 มีจำนวน 17 เพลง

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าโครงสร้างเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานในด้าน เนื้อร้อง คีตลักษณ์ ทำนอง คอร์ด การประสานเสียง บันไดเสียง และลีลาจังหวะ พบว่าลักษณะของเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานมี 5 ประการ ดังนี้

1. เนื้อร้อง บรรยายถึงสภาพปัญหาทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง

2. รูปแบบการจัดวง เครื่องดนตรี และการประพันธ์ ในระยะแรกได้รับอิทธิพลจากเพลงประทังของศิลปินชาวอเมริกัน เช่น บ๊อบ ดีแลน ต่อมาได้นำเครื่องดนตรี ลายหรือทำนอง และภาษาพื้นบ้านอีสานเข้าทำให้ในการประพันธ์เพลง ในปัจจุบันมีการพัฒนารูปแบบการบรรเลง การจัดวงโดยนำเครื่องดนตรีประเภทอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาร่วมบรรเลง

3. ผลงานการประพันธ์เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานส่วนมากประพันธ์โดย สุรชัย จันทิมาธร นอกจากนั้นยังมีบุคคลอื่นได้ประพันธ์เพลงให้วงคาราวานนำมาขับร้อง เช่น วิสา คัญทัพ สมคิด สิงสง วินัย อุภฤกษ์ เป็นต้น

4. ปัจจุบันสมาชิกวงคาราวานได้แยกตัวไปประกอบอาชีพตามความถนัดของแต่ละบุคคล และในบางโอกาสได้รวมตัวเล่นดนตรีด้วยในนามวงคาราวาน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน จำนวน 19 เพลง ผู้ศึกษาเห็นว่ามีแนวทางที่จะศึกษาค้นคว้าได้อีก คือ

1. ศึกษาผลงานของสมาชิกวงคาราวานเป็นรายบุคคล
2. ศึกษาความสัมพันธ์ของระบบเสียงดนตรีระหว่างเครื่องดนตรีตะวันตก และเครื่องดนตรีพื้นบ้านที่นำมาบรรเลงร่วมกันในวงคาราวาน
2. ศึกษาผลงานเพลงเพื่อชีวิตของศิลปินอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กลุ่มคนดนตรีชีวิต (นามแฝง). คือ คนดนตรีชีวิตคาราวาน. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2531.
- กลุ่มผดุงธรรม (นามแฝง). เราคือผู้บริสุทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2537.
- ไขแสง สุขะวัฒน์. สังคีตนิยมว่าด้วยเครื่องดนตรีตะวันตก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2535.
- คาราวาน. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2527.
- คำร้อย ถ้อยวจิตล, “แล้วก็สิ้นสุดคาราวาน.” The Quiet Storm. 71 – 73 ; ธันวาคม 1989.
- คำให้การของ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ กรณีเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2536.
- แคน สาริกา. วาระสุดท้ายแห่งชีวิตจิตร ภูมิศักดิ์. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2538.
- จรรยาธน์ สุวรรณภูสิทธิ์. การศึกษาบทเพลงเพื่อชีวิตที่เกี่ยวข้องกับขบวนการนักศึกษาช่วง 2516 – 2519. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.
- จ้อ ชิวาส (นามแฝง). ขอดตำนานเรือคนบุรุษ 2. กรุงเทพฯ : เดลฟี, 2536.
- จันทนา จันภักชนนท์ และคนอื่น ๆ, บรรณาธิการ. รวมเพลงเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : ดาวสยาม, ม.ป.ป.
- จิรวัดน์ โคตรสมบัติ. วิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานของคีติ ศีตากร ในบทเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. ปรียญานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- แจ่มจิต สุเดโช. ภาพสะท้อนสังคมจากวรรณกรรมเพลงเพื่อชีวิต ในช่วง พ.ศ. 2516 – พ.ศ. 2528. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- เฉลิมเกียรติ ผิวนวนล. ประชาธิปไตย ความยุติธรรม และอำนาจ. กรุงเทพฯ : สมิต, 2537.
- ช่วย พูลเพิ่ม. “เขียนเรื่องนี้เพราะนามปากกา”นายผี” دلใจ,” ใน ตำนานนายผี อัศนี พลจันทร หน้า 51-63. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2532.
- ชีวิตและผลงาน : ตำนาน”นายผี” อัศนี พลจันทร (2461-2530). กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี, 2541.

- دنول แก้วกาญจน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลัมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักหมู่บ้าน
เมืองทอง ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2541.
- ทองกราน ทานา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลัมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักหมู่บ้าน
โพธิ์แก้ว ถนนประชาชื่น กรุงเทพฯ วันที่ 11 พฤษภาคม 2541.
- ธีรยุทธ บุญมี. ส่วนหนึ่งของความทรงจำ 20 ปี 14 ตุลา แลไปข้างหน้า. กรุงเทพฯ :
วิญญูชน, 2537.
- ธีระภาพ โลหิตกุล. ปฐมบทเพลงลูกทุ่งและเพลงเพื่อชีวิตในเมืองไทย (พ.ศ.2480-2500).
กรุงเทพฯ : โสมสาร, ม.ป.ป.
- นงลักษณ์ ประสพสุข. “กว่าจะมาเป็นเพลง,” ใน ประวัติและผลงาน คีดี คีตากร
(Billy Flores) นักกีตาร์มือไฟ. หน้า 102-109. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- นฤมิตร สอดสุข. อ่านสังคมไทย 5 นาที. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2537.
- นันทนิจ. “ลมไฟ รวงวัลชีวิต ของ ธนิสร์ ศรีกลิ่นดี,” พบโลก.) 119-121; มกราคม 2534.
- ประสิทธิ์ เลี้ยวศิริพงศ์. “ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับดนตรี,” ถนนดนตรี. 1(11) : 44-
46;
กันยายน 2530.
- ประเสริฐ จันดำ. ตำนานนายผี อัศนี พลจันทร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า,
2533.
- พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ. บทเพลงที่ไม่ได้ใส่ทำนอง คำตอบอยู่ที่ตัวคุณเอง. พิมพ์ครั้งที่ 9.
กรุงเทพฯ : กำแพง, 2538.
- _____. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลัมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ไร่นอกเหนือ อำเภอบางบาล
จังหวัดนครราชสีมา วันที่ 24 เมษายน 2541.
- พิชัย ปริษญาสูตร. สู่โลกดนตรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์หนึ่งเจ็ดการพิมพ์, 2529.
- พูนพิศ อมาตยกุล. ดนตรีวิจักษ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รักศิลป์, 2529.
- เพ็ญศรี พุ่มชูศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลัมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักหมู่บ้าน
รสว่างนิเวศน์ ลำไ้ จังหวัดสมุทรปราการ วันที่ 30 มกราคม 2541.
- ไพรัช มากกาญจนกุล. หลักการแต่งเพลง. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : รุ่งแสงการพิมพ์,
2535.
- ภิเชก เกิดทวี และคนอื่น ๆ, บรรณาธิการ. รวมเพลงเพื่อชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ดาวสยาม, ม.ป.ป.
- มงคล อุทก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลัมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านห่อเงาเฮาส์ บางกรวย
กรุงเทพฯ วันที่ 3 พฤษภาคม 2541.

- รัตนา ไตรพิน วลัยรัตน์ สุนทรประดิษฐ์ และสุทิน ทัดบุบผา, บรรณาธิการ. 20 ปี คาราวานกับตำนานเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : ดาวสยาม, ม.ป.ป.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538.
- ลือชัย จิรวินิจนันท์. เพลงเพื่อชีวิต : การนำเสนออุดมการณ์ใหม่ (ศึกษาเฉพาะช่วง 14 ตุลาคม 2516 - 6 ตุลาคม 2519). สารนิพนธ์ รศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532. อัดสำเนา.
- วรรณพร วุฒินาการกุล. “ต้นตอลิขสิทธิ์เพลงเดือนเพ็ญ หงา ล้วน ‘ผมไม่ใช่โจรอันธพอม’ วัด ‘สายเลือดต่อสู้ถูกกลบด้วยธุรกิจ,’” ข่าวสด. 17; 21 กันยายน 2538.
- วรรณ ฮอลลิงก้า. การวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตระหว่าง พ.ศ. 2516 - 2534. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- วิฤช สุนทรจามร. “เพลงเพื่อชีวิต ทิศทางที่เปลี่ยนไป.” ถนนดนตรี. 1(12) : 18-20 : ตุลาคม 2530.
- วิทยากร เชียงกุล. ปัญญาชน ชนชั้นนำในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร. กรุงเทพฯ : มิ่งมิตร, 2538.
- วินัย บุญช่วย. ปฏิวัติเบา ๆ. โดย คีลา โคมฉาย (นามแฝง) กรุงเทพฯ : มิ่งมิตร, 2540.
- _____. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักซอยซานไฮ 1 ดอนเมือง กรุงเทพฯ วันที่ 1 พฤษภาคม 2541.
- วินัย อุกฤษณ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักถนนสุขุมวิท 71 กรุงเทพฯ วันที่ 2 พฤษภาคม 2541.
- วิภา คงคากุล. “ความสำคัญของดนตรีต่อสังคม,” ถนนดนตรี. 1(1); 34-37 : ตุลาคม 2529.
- วิสา คัญทัพ. กำลังใจ บทเพลงและชีวิตของวิสา คัญทัพ. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2531.
- _____. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลิ้มสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านต้นตำนานเพลงเพื่อชีวิต ลาดพร้าว 71 กรุงเทพฯ วันที่ 27 เมษายน 2541.
- _____. “เพลงเพื่อชีวิต...เริ่มต้นที่ตรงไหน,” ศิลปวัฒนธรรม. 18(12); 98-101 : ตุลาคม 2540.
- วีระศักดิ์ สุนทรศรี. คาราวาน ตำนานทัพหน้าดนตรีเพื่อชีวิตของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2537.
- _____. คาราวานสัญญาฯ บันทึกเดินทางในวาระครบรอบสองทศวรรษ. กรุงเทพฯ : สามัญชน, 2539.

วีระศักดิ์ สุนทรศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลัมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านพักถนนประชา-
ชื่น 9 กรุงเทพฯ วันที่ 1 พฤษภาคม 2541.

สมคิด สิงสง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลัมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านซบแดง
ตำบลซบสมบูรณ์ กิ่งอำเภอโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น วันที่ 24 พฤษภาคม 2541

สมชาย รัศมี. คู่มือนักดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสาน. กรุงเทพฯ : สามัคคีสาร, 2537.

สมลิริ และศศิธร. “หงา คาราวาน...ตำนานเพลงเพื่อชีวิต,” *Image*. 8(7); 73-76 :
กรกฎาคม 2538.

ลิเھر (นามแฝง). ผีเพลง ดนตรีขบถที่เปลี่ยนแปลงโลก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แสงหา,
2533.

สุกรี เจริญสุข. จะฟังดนตรีอย่างไรให้ไพเราะ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : Dr.Sax, 2538. ก.
_____. ดนตรีวิจารณ์. กรุงเทพฯ : Dr.Sax, 2538. ข.

สุทธาสินี เกียรติไพบลูย์. มาวิวัฒนาการจากเพลงเฉพาะกลุ่มสู่เพลงสมัยนิยมของเพลงเพื่อ
ชีวิต(พ.ศ.2516). วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
อัสสำเนา.

สุรัช จันทิมาธร. ความบ้ามาเยือน. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : กำแพง, 2537.

_____. คือดนตรีสำคัญ คือ คนคาราวาน. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2528.

_____. “ทำไมจึง...เพื่อชีวิต (ตอนที่ 1).” เพื่อชีวิต. 15-18 : สิงหาคม 1997

_____. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประยูร ลัมสุข เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านเปลือกไม้ไทย 1
ซอยเสนานิคม 1 กรุงเทพฯ วันที่ 6 พฤษภาคม 2541.

_____. มาจากที่ราบสูง. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : กำแพง, 2537.

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล. ปากคำประวัติศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สามัญชน, 2538.

อาร์ สุขะเกศ. เรียบเรียงเสียงประสาน ยากนักหรือ? เล่ม 1. ม.ป.ท., 2539.

Gammond, Peter. The Oxford Companion to Popular Music. New York : Oxford
University Press, 1991.

Papa, Mario and Giuliano Lantorno. Famous British and American Songs and Their
Cultural Background. Singapore : Longman, 1988.

Ricigilino, Danial A. Popular & Jazz Harmony. 3rd ed. New York : Danato, 1969.

Warburton, Annie O. Melody Writing and Analysis. 2nd ed. London : Longman, 1986.

ภาคผนวก

แสงดาวแห่งศรัทธา

184

1 F 2 Dm⁷/C 3 Fm/C 4 C

Voc.

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

5 C 6 % 7 Dm 8 C

Voc.

พรั่ง พราย แสง ดวง ดาว น้อย ส กาว

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

9 F 10 G⁷ 11 % 12 Dm

Voc.
 สอง ฟาก ฟ้า เด่น พราว ไกล แสน ไกล

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

13 G⁷ 14 G⁷/D 15 G⁷ 16 G⁷/D

Voc.
 ตั้ง ภูมิ ทอง รอง เรือง รุ่ง ใน ท ทัย

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

17 G⁷ 18 % 19 % 20 C

Voc. เหมือน ึง ชัย ส่อง นำ จาก หวัง ทุก คน

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

21 G⁷/D 22 G⁷ 23 % 24 C

Voc. พา ยุ ฟ้า ครีน ไครม ลูก คาม

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

25 Dm 26 C⁷ 27 Dm 28 G⁷

Voc. เดือน ลับ ยาม แผ่น ดิน มีด หม่น

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

29 Dm 30 G⁷ 31 C 32 Dm⁷

Voc. เจ้า ยัง ส่อง แสง ... เบ็ด บน...

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

33 G^7 34 G^7/D 35 G^7 36 C

Voc.
 ปลูก หัวใจ ปลูก คน อยู่ มี วาย

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

37 C 38 % 39 Dm 40 C

Voc.
 ขอ เยาะ เย้ย ทุกข์ ยาก ซวาก นาม ลำ เค็ญ

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

41 Dm 42 G⁷ 43 % 44 C

Voc. คน ยัง คง ยืน เดิน โดย ทำ ทาย

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

45 C 46 % 47 Dm 48 C

Voc. แม่น ผัน ฟ้า มีด ดับ เดือน ลับ ละ ลาย

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

49 % 50 G⁷ 51 % 52 C

Voc. ดาว ยัง พราย ศรีท ธา เย้ย ฟ้า ดิน

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

53 G⁷ 54 % 55 % 56 C

Voc. ดาว ยัง พราย อยู่ จน ฟ้า รุ่ง รวง

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

57 Dm7/G 58 G7 59 Dm7/G 60 G7

Voc.

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

3

61 Dm7/G 62 G7 63 % 64 C

Voc.

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

3

65 Dm 66 G⁷ 67 G⁷/A 68 C

Voc. ดาว ยัง พราย อยู่ จน ฟ้า รุ่ง ราง

Kb.1

Kb.2

Gt.

Bass

Dr.

69 G⁷ 70 % 71 Am/G 72 Dm

Voc. ดาว ยัง พราย อยู่ จน ฟ้า

Kb.1

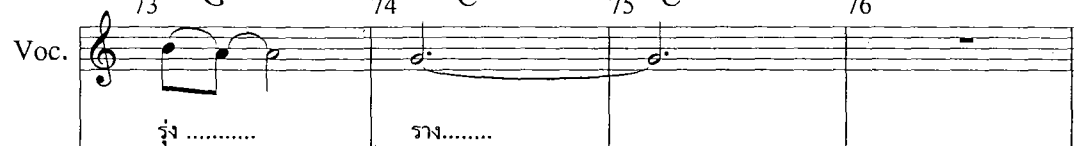
Kb.2

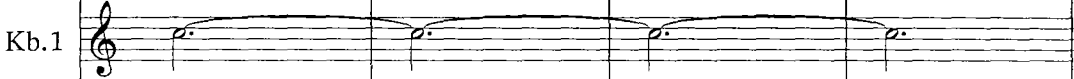
Gt.

Bass

Dr.

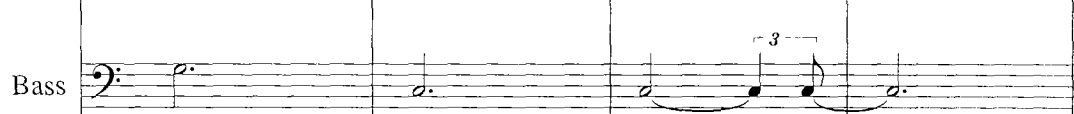
73 G⁷ 74 C 75 C⁶ 76

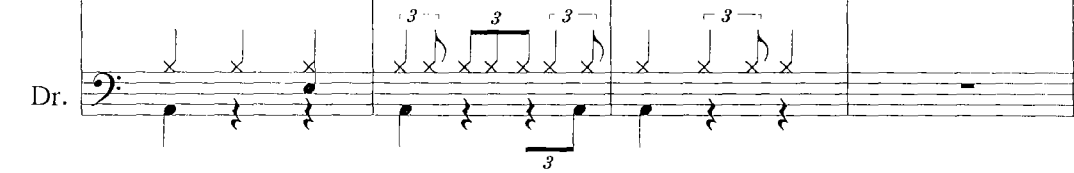
Voc.

Kb.1

Kb.2

Gt.

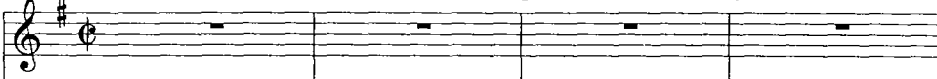
Bass

Dr.

หยุดก่อน

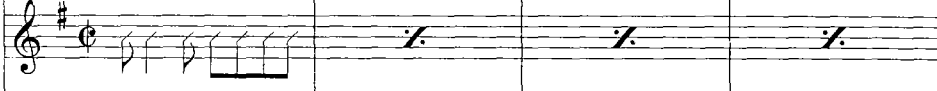
194

G 2 3 4

Voc.

Gt.1

Gt.2

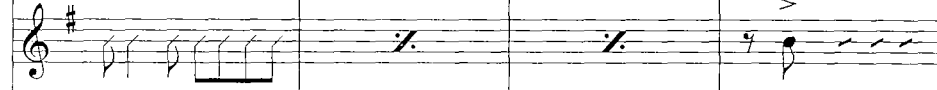
Gt.3

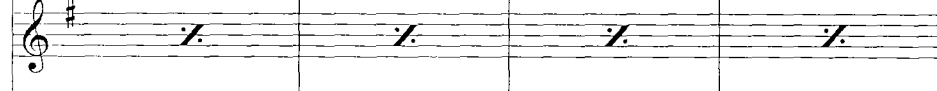
Harmonica

5 6 7 8

Voc.

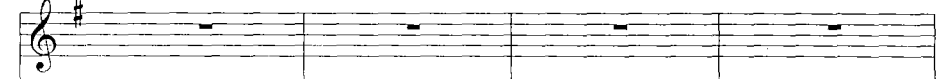
Gt.1

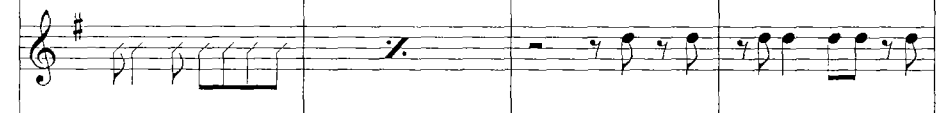
Gt.2

Gt.3

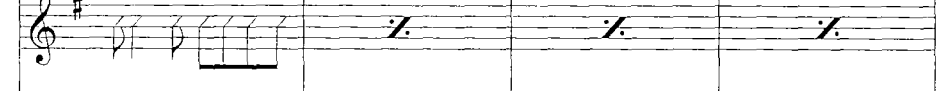
Harmonica

9 10 11 12

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

13 14 15 16

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

17 18 19 20

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

21 22 23 C7 24

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

25 G 26 27 G 28

Voc. 25 26 27 28

Gt.1 25 26 27 28

Gt.2 25 26 27 28

Gt.3 25 26 27 28

Harmonica 25 26 27 28

หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด

29 30 31 32

Voc. 29 30 31 32

Gt.1 29 30 31 32

Gt.2 29 30 31 32

Gt.3 29 30 31 32

Harmonica 29 30 31 32

ก่อน หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด

33 Em 34 35 C 36

Voc. 33 34 35 36

Gt.1 33 34 35 36

Gt.2 33 34 35 36

Gt.3 33 34 35 36

Harmonica 33 34 35 36

ก่อน หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด

37 G 38 Z 39 C 40 C⁷

Voc. ก่อน หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

41 G 42 Z 43 G 44 Z

Voc. ก่อน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

45 Z 46 Z 47 G 48 Z

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

49 Em 50 Z 51 C 52 D

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

53 G 54 Z 55 C 56 C⁷

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

57 G 58 Z 59 G 60 Z

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

61 62 63 G 64

Voc. รวจ หยุด สวด หยุด บรรเลง เพลง

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

65 Em 66 67 C 68 D

Voc. คึก มา เต็ด ต้ม น้ำ เย็น จาก บ่อ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

69 G 70 71 C⁷ 72

Voc. ลึก ผนึ่ง หัว ใจ ไตร ตรอง

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

73 G 74 75 G 76

Voc. ลูก กระ สุน ของ ใคร เล่น ไป

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

77 78 79 G 80

Voc. ฆ่า บุตร ตาย วาย ชี วา มี เจ้า

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

81 Em 82 83 G 84

Voc. ของ ก็ ฆ่า กัน เลือด ไทย เลือด ไท

Gt.1

Gt.2

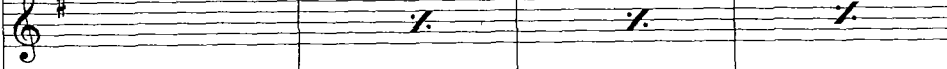
Gt.3

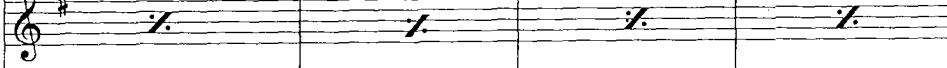
Harmonica

85 86 87 C⁷ 88

Voc.

น้อง แต่ คึก ต้อง ยึด เยื่อ นี้ เพื่อ

Gt.1

Gt.2

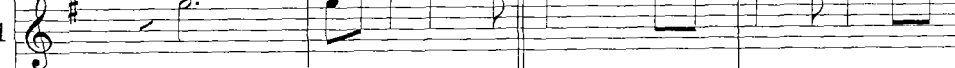
Gt.3

Harmonica

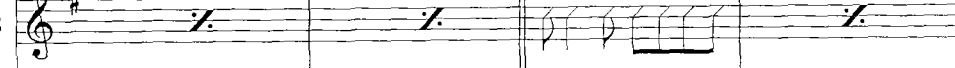
89 G 90 91 92

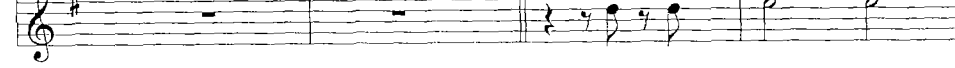
Voc.

ใคร

Gt.1

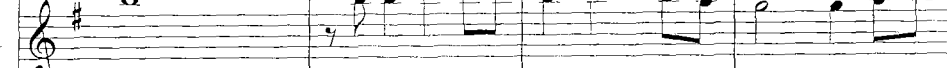
Gt.2

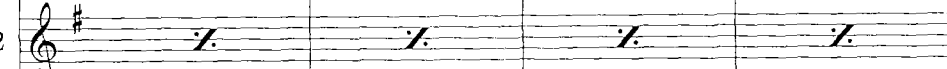
Gt.3

Harmonica

93 94 95 G 96

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

97 Em 98 99 G 100

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

101 102 103 C 104 C⁷

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

105 G 106 107 G 108

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

109 110 111 G 112

Voc. ปราด อัน ความ ฉลาด ความ โกง ช่าง ไปร้ง

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

113 Em 114 115 G 116

Voc. ใส่ คุณ ไม่ เคย ลำบาก จน ยาก ไร

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

117 118 119 C7 120

Voc. แต่ ปาก คุณ เอา ใจ คน ยาก

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

121 G 122 123 G 124

Voc. จน หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

125 126 127 G 128

Voc. ก่อน หยุด ก่อน หยุดเอา ไว้ สัก

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

129 Em 130 131 G 132

Voc. ทน อิ่ม หมี พิ มั่น ก้น พัน ระ วณ

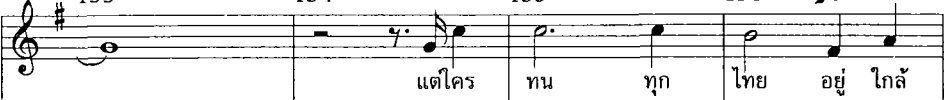
Gt.1

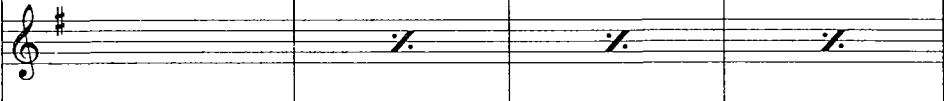
Gt.2

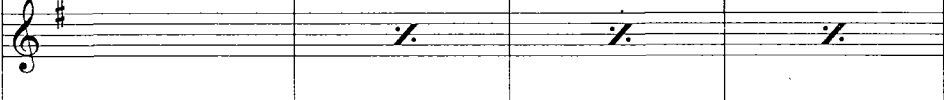
Gt.3

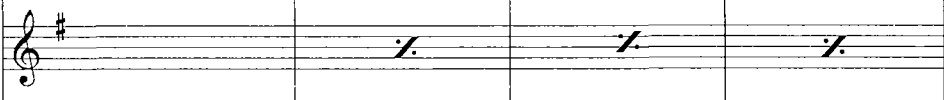
Harmonica

133 G 134 135 C⁷ 136

Voc.

Gt.1

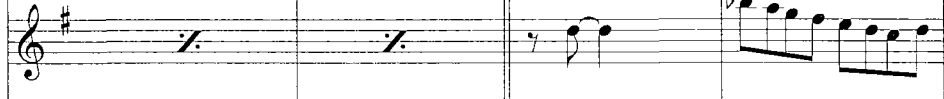
Gt.2

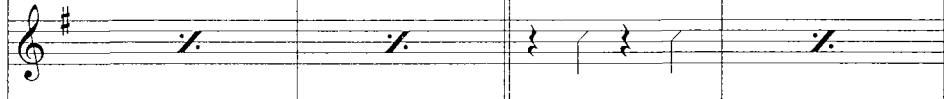
Gt.3

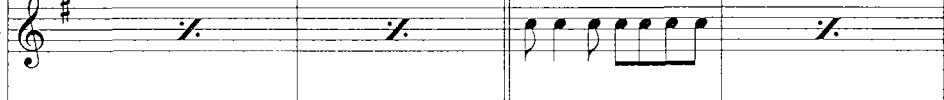
Harmonica

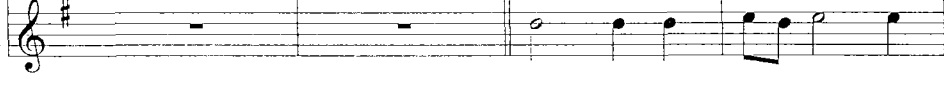
137 G 138 139 G 140

Voc.

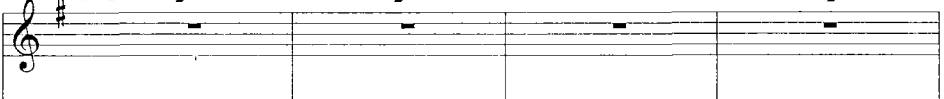
Gt.1

Gt.2

Gt.3

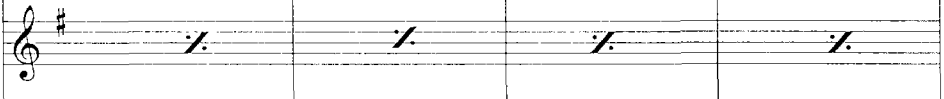
Harmonica

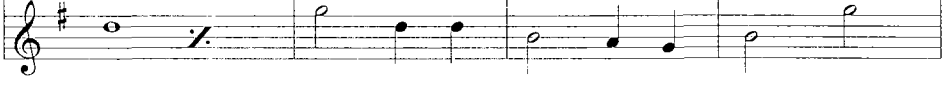
141 142 143 G 144

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

145 Em 146 147 G 148

Voc

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

149 150 151 C⁷ 152

Voc

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

153 G 154 155 G 156

Voc

หยุด ก่อน นาย หุ่น ผู้ โทษ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

157 158 159 G 160

Voc กอบ คุณ มี เงิน เป็น กระ สอบ ต่าง ส

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

161 Em 162 163 G 164

Voc มุน ไม่ รู้ จัก พอ ก็ เพราะ ว่า คุณ เป็น นาย

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

165 166 167 C7 168

Voc ทุน เลือด คุณ ล้น อยาก ความ ยาก

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

169 G 170 171 G 172

Voc มี ความเป็น คน ย่อย ยับ และ ยับ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

173 174 175 G 176

Voc ย่อย เพราะ คุณ คอย รัด หนา ดั่ง ทา

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

177 Em 178 179 G 180

Voc. ๑๑ คุณ ไม่ รู้ คุณ ไม่ รู้ อยู่

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

181 182 183 C⁷ 184

Voc

ดี เพราะ คุณ มี ความสบาย ตั้ง นาย คน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmpnica

185 G 186 187 G 188

Voc

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

189 190 191 G 192

Voc

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

193 Em 194 Z 195 C⁷ 196 Z

Voc

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonic

197 G 198 Z 199 C⁷ 200 Z

Voc

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

201 G 202 Z 203 G 204 Z

Voc

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

หยุด ก่อน ประ ชา ชน ผู้ ชม

205 206 207 G 208

Voc: ชื่น อัน ตาบ หอก กรงอก ปีน คือ ทน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

209 Em 210 211 C⁷ 212

Voc: สุด ท้าย ทิศ ทาง มั่น ใจ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

213 G 214 215 C⁷ 216

Voc: ดน เรา จะ ฝ่า เรา จะ ทน เรา จะ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonic

217 G 218 / 219 G 220 /

Voc 217 ไป 218 หยุด 219 ก่อน หยุด 220 ก่อน หยุด

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

221 / 222 / 223 G 224 /

Voc 221 ก่อน 222 หยุด 223 ก่อน หยุด 224 ก่อน หยุด เอา

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

225 Em 226 C7 227 / 228 G

Voc 225 ไว้ 226 มา เกิด 227 ดื่ม น้ำ 228 เย็น จากบ่อ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonic

229 230 231 C⁷ 232

Voc
ใส ฝ นึก หัว ใจ ไตร

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

233 G 234 235 G 236

Voc
ตรง หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

237 238 239 G 240

Voc
ก่อน หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

241 Em 242 243 C 244 D

Voc ก่อน หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

245 G 246 247 C⁷ 248 C⁷+⁹

Voc ก่อน หยุด ก่อน หยุด ก่อน หยุด

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

249 G 250 251

Voc ก่อน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Harmonica

คนตีเหล็ก

215

1 Dm 2 % 3 C 4 % 5 Gm

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

6 % 7 F C7 8 Dm 9 Dm

Voc.

พิณ

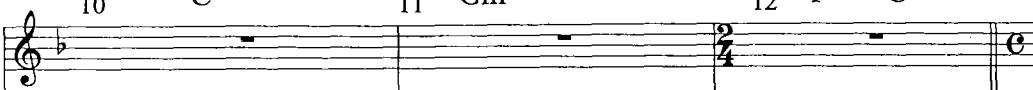
Gt.1

Gt.2

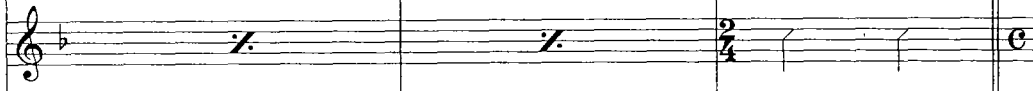
Bass

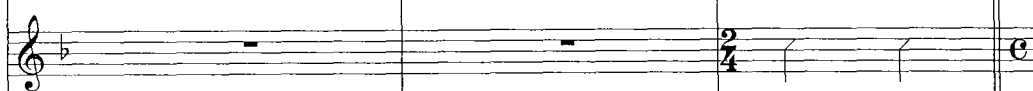
Dr.

10 C⁷ 11 Gm 12 F C⁷

Voc.

พณ

Gt.1

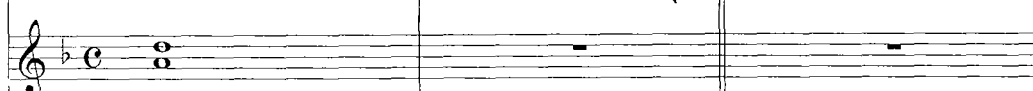
Gt.2

Bass

Dr.

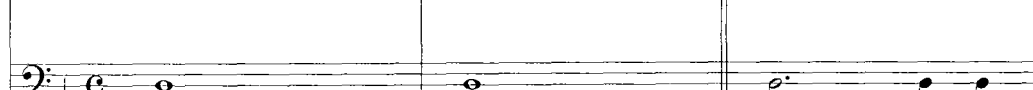
13 Dm 14 % 15 Dm

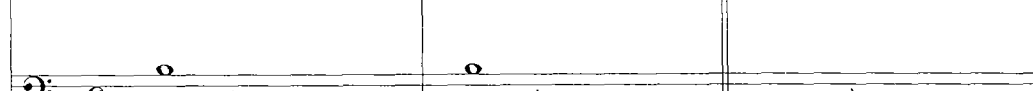
Voc.
สุข ไฟ ให้ แรง เหล็ก ก็

พณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

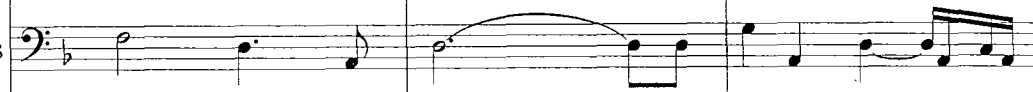
16 F Dm 17 18

Voc.
แดง คุณ โชน เรา ยก มั่น ชื่น ทั้ง เตรียมตั้ง แรง ปุด โปน

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

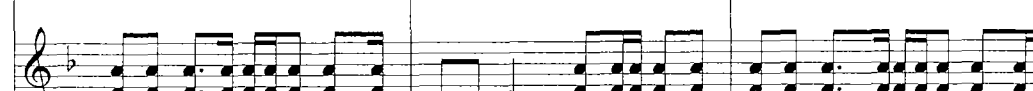
Dr.

19 20 21

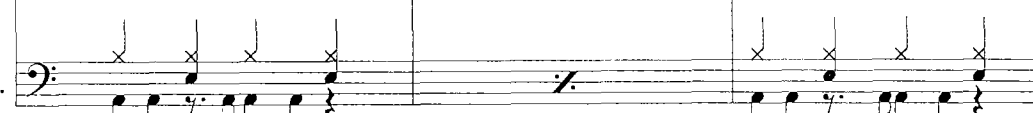
Voc.
เฮ ไย ฮึม ฮึม เรา ลง พัด พา บน เหล็ก

พิณ

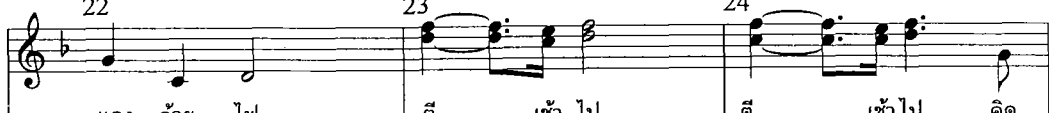
Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

22 23 24

Voc.
แดง ด้วย ไฟ ดี เข้า ไป ดี เข้า ไป คิด

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

25 26 27

Voc.
แปลง รูป ไต ย่อมเสร็จ ได้ ด้วย แรง

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

28 29 30

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

31 32 33

พิณ

Gt.1

Gt.2

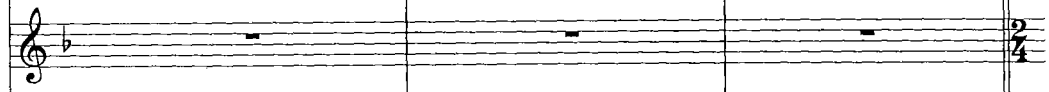
Bass

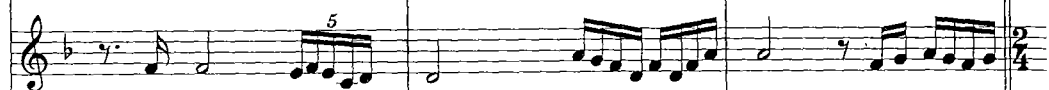
Dr.

ทุกซ์กาย ทุกซ์

34 35 36

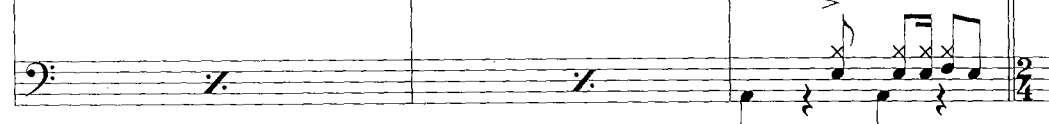
Voc. ใจ เพื่อให้ไทย เป็น ไทย ต้อง สร้าง ด้วย ไฟ ที่ ลุก โชน ไซจิเตง

พิน

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

37 38 39

Voc. เฮ ไฮ ฮีม ฮีม มา

พิน

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

40 41 42

Voc. รวม พลัง สร้าง สิ่ง คม ที่ ดี ดี เข้า ไป

พณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

43 44 45

Voc. ดี เข้า ไป สร้าง โลก สด ใส ย่อมเสร็จ ได้ ด้วย เรา

พณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

46 47 48

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

This musical system covers measures 46, 47, and 48. The vocal line (Voc.) is silent throughout. The pino (พิณ) line features a series of chords in measure 46, followed by a melodic line in measure 47, and a final chord in measure 48. The electric guitar 1 (Gt.1) line has a melodic line in measure 46, a more complex melodic line in measure 47, and a final melodic line in measure 48. The electric guitar 2 (Gt.2) line has a single chord in measure 46, a single chord in measure 47, and a final chord in measure 48. The bass line has a melodic line in measure 46, a melodic line in measure 47, and a final melodic line in measure 48. The drum line has a rhythmic pattern in measure 46, a single drum hit in measure 47, and a final rhythmic pattern in measure 48.

49 50 51

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

This musical system covers measures 49, 50, and 51. The vocal line (Voc.) is silent throughout. The pino (พิณ) line has a single chord in measure 49, a single chord in measure 50, and a final chord in measure 51. The electric guitar 1 (Gt.1) line has a melodic line in measure 49, a single chord in measure 50, and a final melodic line in measure 51. The electric guitar 2 (Gt.2) line has a single chord in measure 49, a single chord in measure 50, and a final chord in measure 51. The bass line has a melodic line in measure 49, a melodic line in measure 50, and a final melodic line in measure 51. The drum line has a rhythmic pattern in measure 49, a single drum hit in measure 50, and a final rhythmic pattern in measure 51.

52 53 54

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

This musical system covers measures 52, 53, and 54. The vocal line (Voc.) is silent, indicated by a whole rest in each measure. The pino (พิณ) line plays a sustained chord of G4 and Bb4. Guitar 1 (Gt.1) features a melodic line with eighth and sixteenth notes, including a triplet in measure 52. Guitar 2 (Gt.2) plays a continuous tremolo on the G4 string. The bass line (Bass) has a steady eighth-note pattern. The drum line (Dr.) consists of a simple backbeat pattern with snare hits on measures 52 and 54.

55 56 57

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

This musical system covers measures 55, 56, and 57. The vocal line (Voc.) remains silent with whole rests. The pino (พิณ) line plays a sequence of chords, including triads and dyads. Guitar 1 (Gt.1) continues its melodic line. Guitar 2 (Gt.2) maintains the tremolo. The bass line (Bass) continues its eighth-note pattern. The drum line (Dr.) features a more complex pattern in measure 57, with multiple snare hits and a kick drum on the first beat.

58 59 60

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

Measure 58: Pina plays a chord of G4, B4, D5. Guitar 1 plays a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. Guitar 2 plays a continuous eighth-note tremolo on G4. Bass plays eighth notes G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3. Drums play eighth notes G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3 with accents.

Measure 59: Pina rests. Guitar 1 continues the melodic line. Guitar 2 continues the tremolo. Bass continues the eighth-note line. Drums continue the pattern.

Measure 60: Pina rests. Guitar 1 continues the melodic line. Guitar 2 continues the tremolo. Bass continues the eighth-note line. Drums continue the pattern.

61 62 63

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

Measure 61: Pina rests. Guitar 1 plays a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. Guitar 2 plays a continuous eighth-note tremolo on G4. Bass plays eighth notes G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3. Drums have a rest.

Measure 62: Pina rests. Guitar 1 continues the melodic line. Guitar 2 continues the tremolo. Bass continues the eighth-note line. Drums have a rest.

Measure 63: Pina rests. Guitar 1 continues the melodic line. Guitar 2 continues the tremolo. Bass continues the eighth-note line. Drums have a rest.

64 65 66

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

This block contains the musical notation for measures 64, 65, and 66. The score is arranged in six staves. The top staff is for the Vocal line, which has rests in all three measures. The second staff is for the Pina (พิณ) instrument, showing chords in measure 64 and a melodic line in measures 65 and 66. The third staff is for Guitar 1 (Gt.1), featuring a melodic line with eighth notes. The fourth staff is for Guitar 2 (Gt.2), with rests in measures 64 and 65, and a melodic line in measure 66. The fifth staff is for the Bass line, showing a steady eighth-note pattern. The sixth staff is for the Drums (Dr.), with a pattern of eighth notes in measure 65 and a mix of eighth notes and rests in measure 66.

67 68 69

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

This block contains the musical notation for measures 67, 68, and 69. The score is arranged in six staves. The top staff is for the Vocal line, which has rests in all three measures. The second staff is for the Pina (พิณ) instrument, with rests in all three measures. The third staff is for Guitar 1 (Gt.1), showing a melodic line with eighth notes. The fourth staff is for Guitar 2 (Gt.2), with rests in all three measures. The fifth staff is for the Bass line, showing a steady eighth-note pattern. The sixth staff is for the Drums (Dr.), with rests in all three measures.

70 71 72

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

73 74 75

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

76 77 78

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

Measures 76-78: Vocals are silent. Pina plays a rhythmic pattern. Gt.1 plays a melodic line. Gt.2 is silent. Bass plays a continuous eighth-note line. Drums play a rhythmic pattern.

79 80 81

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

Measures 79-81: Measure 79: Vocals are silent. Pina is silent. Gt.1 plays a melodic line. Gt.2 is silent. Bass plays a continuous eighth-note line. Drums play a rhythmic pattern. Measure 80: Vocals are silent. Pina is silent. Gt.1 plays a melodic line. Gt.2 is silent. Bass plays a continuous eighth-note line. Drums play a rhythmic pattern. Measure 81: Vocals are silent. Pina plays a melodic line. Gt.1 plays a melodic line. Gt.2 is silent. Bass plays a continuous eighth-note line. Drums play a rhythmic pattern.

82 83 84

Voc.

พณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

Measure 82: Vocals are silent. Piano (พณ) plays a dense, rapid chordal texture. Guitar 1 (Gt.1) plays a long, sustained note. Guitar 2 (Gt.2) is silent. Bass plays a rhythmic line. Drums (Dr.) play a simple pattern.

Measure 83: Vocals are silent. Piano (พณ) is silent. Guitar 1 (Gt.1) is silent. Guitar 2 (Gt.2) is silent. Bass continues the rhythmic line. Drums (Dr.) continue the simple pattern.

Measure 84: Vocals are silent. Piano (พณ) is silent. Guitar 1 (Gt.1) is silent. Guitar 2 (Gt.2) plays a short phrase. Bass continues the rhythmic line. Drums (Dr.) continue the simple pattern.

85 86 87

Voc.

พณ

Gt.1

Gt.2

Bass

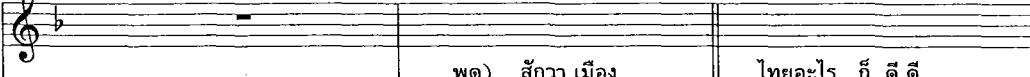
Dr.

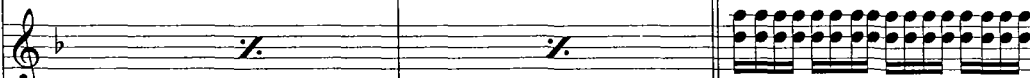
Measure 85: Vocals are silent. Piano (พณ) is silent. Guitar 1 (Gt.1) plays a phrase. Guitar 2 (Gt.2) plays a rhythmic line. Bass plays a rhythmic line. Drums (Dr.) are silent.

Measure 86: Vocals are silent. Piano (พณ) is silent. Guitar 1 (Gt.1) is silent. Guitar 2 (Gt.2) continues the rhythmic line. Bass continues the rhythmic line. Drums (Dr.) are silent.

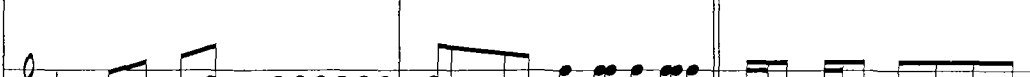
Measure 87: Vocals are silent. Piano (พณ) is silent. Guitar 1 (Gt.1) is silent. Guitar 2 (Gt.2) continues the rhythmic line. Bass continues the rhythmic line. Drums (Dr.) are silent.

88 89 90

Voc.

พิน

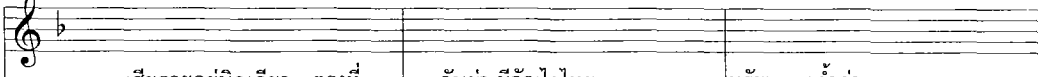
Gt.1

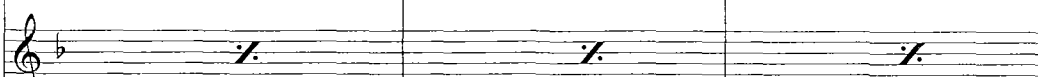
Gt.2

Bass

Dr.

91 92 93

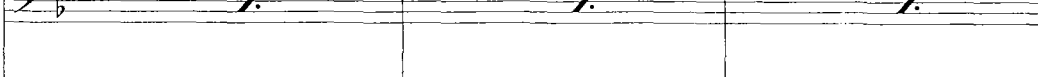
Voc.

พิน

Gt.1

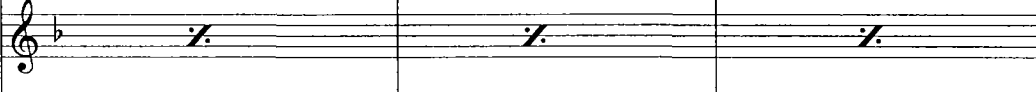
Gt.2

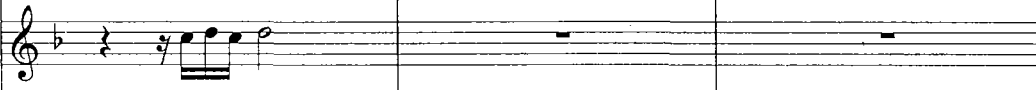
Bass

Dr.

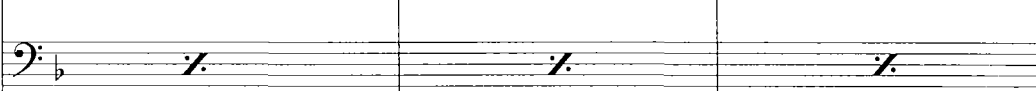
94 95 96

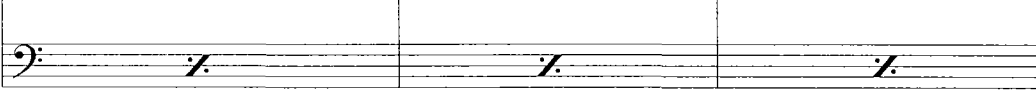
Voc.

พิณ

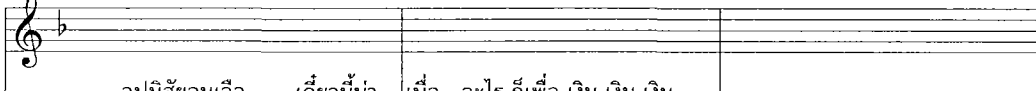
Gt.1

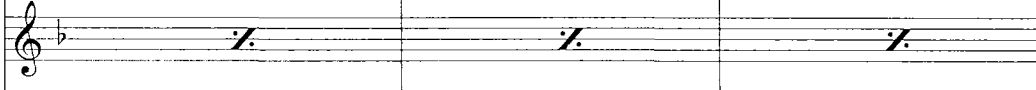
Gt.2

Bass

Dr.

97 98 99

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

	100	101	102
Voc.	ยังพูดว่าเพื่อชาติ แต่	ใจชั่ว ฉ้อราษฎร์กันเหลือเกิน	งานการรัฐไม่กล้าเดินหน้า
พิณ		/	/
Gt.1			
Gt.2			
Bass	/	/	/
Dr.	/	/	/

	103	104	105
Voc.		เผอิญยังไม่ได้พอ	นำสงสาร นำสงสาร ขวานทอง
พิณ	/	/	/
Gt.1			
Gt.2		/	
Bass	/	/	/
Dr.	/	/	/

	106	107	108
Voc.	ต้องมัวหมองร่อยหลอ	คนชั่ว มัวเมา	มัว ค.ร.ม. คนดี มี
พิณ	/	/	/
Gt.1			
Gt.2			
Bass	/	/	/
Dr.	/	/	/

	109	110	111
Voc.	แต่ ตอน นี้เขาท้อเพราะแพ่ทุ่น	นี่ คือประเทศไทย	ครั้งหนึ่งเคยยิ้มง่ายและใจบุญ
พิณ	/	/	/
Gt.1			
Gt.2			
Bass	/	/	/
Dr.	/	/	/

112 113 114

Voc. เดียนี่ซี มีแต่หมกมุ่น กามคุณสณ ตำระยาหมา

พิณ / / /

Gt.1 [Musical notation] [Musical notation] [Musical notation]

Gt.2 [Musical notation] [Musical notation] [Musical notation]

Bass / / /

Dr. / / /

115 116 117

Voc. - - -

พิณ / / /

Gt.1 [Musical notation] [Musical notation] [Musical notation]

Gt.2 [Musical notation] [Musical notation] [Musical notation]

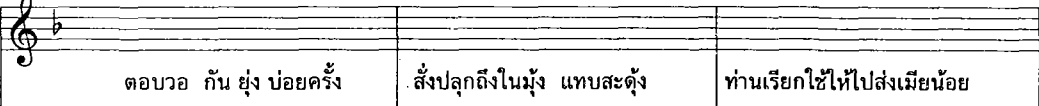
Bass / / /

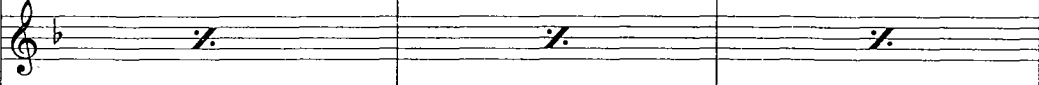
Dr. / / /

	118	119	120
Voc.	ว่าด้วย โง่เดินตามเส้นสาย	สุดท้ายแล้วแต่เจ้านาย	จะปัญญาจักจะมั่ง หัดเลียแข้งเลียขา
พิณ	/	/	/
Gt.1			
Gt.2			
Bass	/	/	/
Dr.	/	/	/

	121	122	123
Voc.	ตำแหน่งยศ ฐานะข้า ถึงจะ	รุ่ง รินเหล้า เล่นไฟ ลูกไล่	ดีกอล์ฟ หัวหน้า รวย ต้องคอย
พิณ	/	/	/
Gt.1			
Gt.2			
Bass	/	/	/
Dr.	/	/	/

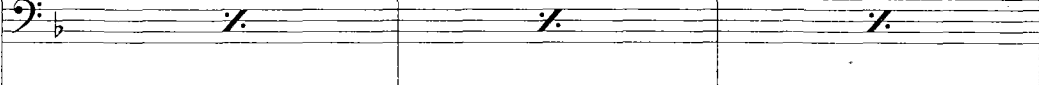
124 125 126

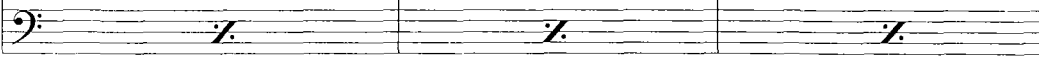
Voc.
 ตอบวอ กัน ยุ่ง บ่อยครั้ง สั่งปลูกถึงในมุ้ง แทบสะดุ้ง ท่านเรียกใช้ให้ไปส่งเมียน้อย

พิณ % % %

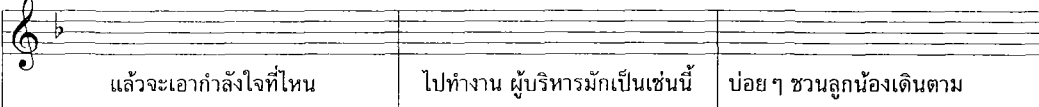
Gt.1

Gt.2

Bass % % %

Dr. % % %

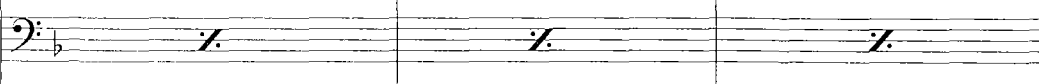
127 128 129

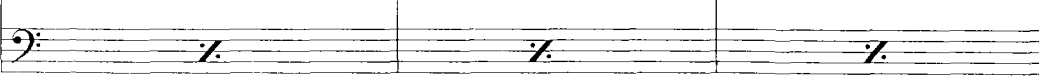
Voc.
 แล้วจะเอาก่าลังใจที่ไหน ไปทำงาน ผู้บริหารมักเป็นเช่นนี้ บ่อย ๆ ขวนลูกน้องเดินตาม

พิณ % % %

Gt.1

Gt.2

Bass % % %

Dr. % % %

	130	131	132
Voc.	ต้อย ๆ ทุกเวลาเรียกใช้สอย	ง่าย ๆ มันอะไรกันจ๊ะ	ระบบหรืออยากให้เรื่องจบต้อง
พิณ	/	/	/
Gt.1	-	-	
Gt.2			
Bass	/	/	/
Dr.	/	/	/

	133	134	135
Voc.	รับจ่าย ถึงเตาเร็ด คั่นไถ	ไว้เคียงกายราษฎร ก็เลย	ตายกันพอดี
พิณ	/	/	/
Gt.1			
Gt.2			
Bass	/	/	/
Dr.	/	/	/

	136	137	138
Voc.		ฝาก	เสียงกลอนไว้เตือนเพื่อน ราชการ เหลียวแล มาดูชาวบ้าน
พิณ	/	/	/
Gt.1		-	
Gt.2			
Bass	/	/	/
Dr.	/	/	/

	139	140	141
Voc.	เข้างังชิ รับแต่ชอบ	มอแต่งานขอไปที่	แล้วยังจะให้ฟังใครที่ไหนวะ
พิณ	/	/	/
Gt.1			
Gt.2			
Bass	/	/	/
Dr.	/	/	/

142 143 144

Voc.

 ทุกคน เลือกทั้งคนใหญ่ไปไหนหมด

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

145 146 147

Voc.

 หมด มัวกำหนดกฎเกณฑ์ เด่นสวะ วันทั้งวันทำอะไรไปบ้างนะ เห็นมีแต่ครีบกับสะกิ้นลูกเดียว

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

148 149 150

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

151 152 153

Voc.

พิณ

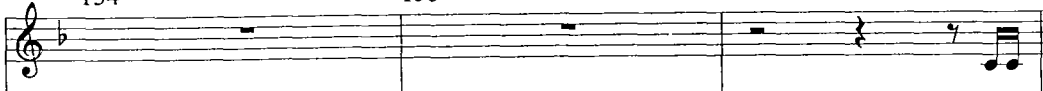
Gt.1

Gt.2

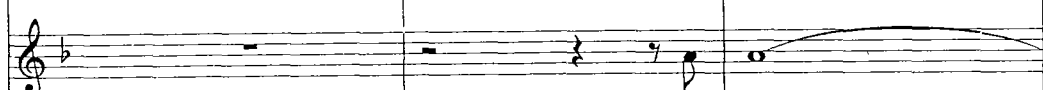
Bass

Dr.

154 155 156

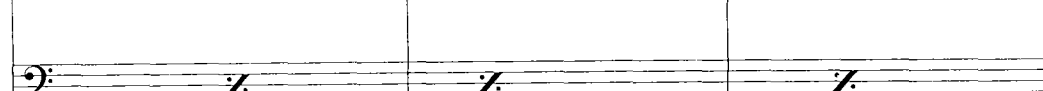
Voc. ประเทศ

พิน

Gt.1

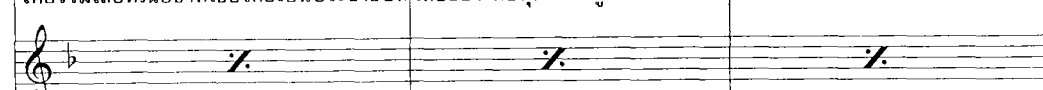
Gt.2

Bass

Dr.

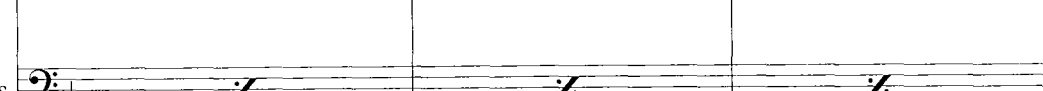
157 Dm 158 159

Voc. ทั้งมวลด้วยไทยล้วนหมายรักสามัคคี

พิน

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

160 161 162

Voc. คี ไทยนี้รักสงบแต่ถึงรบไม่ ชลาด เอกราชจะไม่ให้ใครข่มขี่ สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

163 164 165

Voc. เกลิงประเทศไทย ทวีมิชัย ชัยโย ชัย โย ชัยโย

พิณ

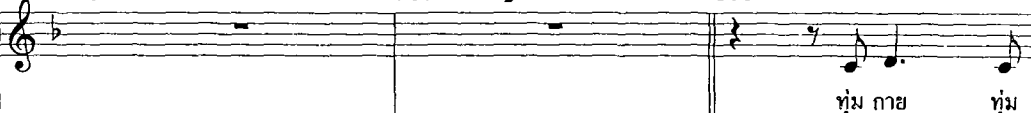
Gt.1

Gt.2

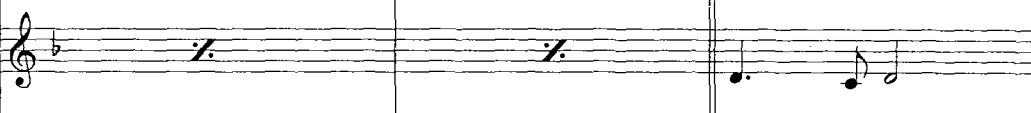
Bass

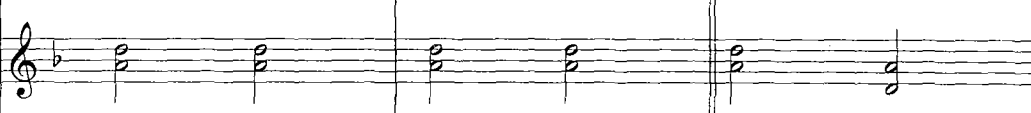
Dr.

166 167 168

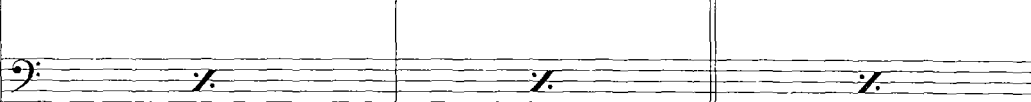
Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

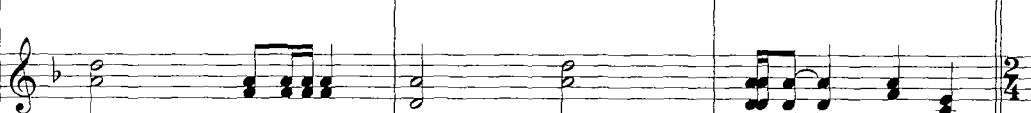
Dr.

169 Dm F 170 Dm 171 Dm F C⁷

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

243

172 Dm 173 174 F Dm

Voc.
 แดง เช ไซ ฮึม ฮึม มา

พณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

175 Dm 176 F C7 Dm 177 Dm

Voc.
 รวม พลัง สร้าง สิ่ง คม ที่ ดี ดี เข้า ไป

พณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

244

Voc. 178 F Dm 179 Dm 180 F C⁷ Dm

ตี เข้าไป สร้าง โลก สดใส ย่อมเสร็จ ได้ ด้วย เรา

พิน

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

Voc. 181 Dm 182 F Dm 183 Dm

ตี เข้า ไป ตี เข้า ไป สร้าง โลก สดใส ย่อมเสร็จ

พิน

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

184 F C⁷ Dm 185 186

Voc. 184 ได้ ด้วย เรา

พิน

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

187 188

Voc.

พิน

Gt.1

Gt.2

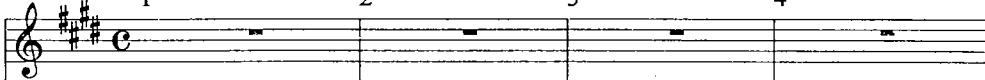
Bass

Dr.

ดอกไม้ให้คุณ

246

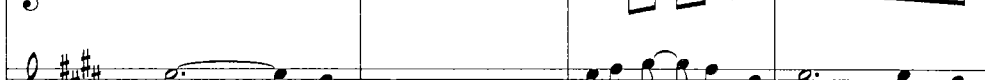
1 E 2 C#m 3 B7 4 E

Voc.

Gt.1

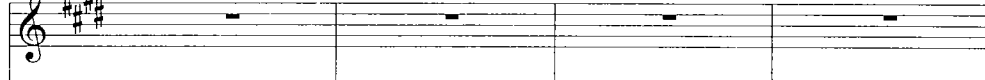
Gt.2

Gt.3

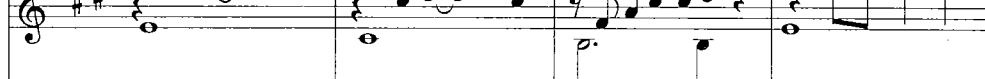
พิณ

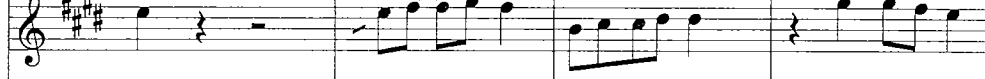
P.C

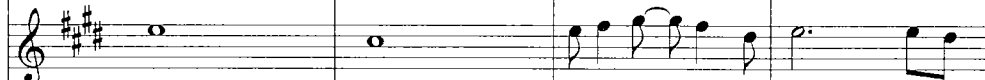
5 E 6 C#m 7 B7 8 E

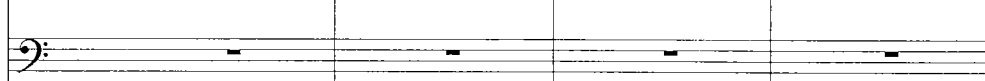
Voc.

Gt.1

Gt.2

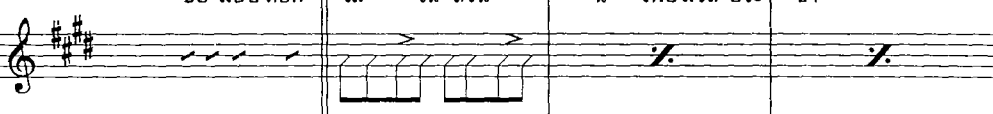
Gt.3

พิณ

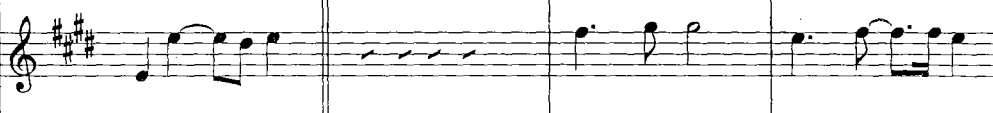
P.C

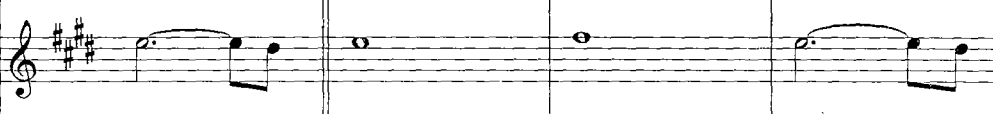
9 E 10 C#m 11 B7 12 E

Voc.
 ขอ มอบ ดอก ไม้ ใน สวน นี้ เพื่อ มวล ประ ชา

Gt.1

Gt.2

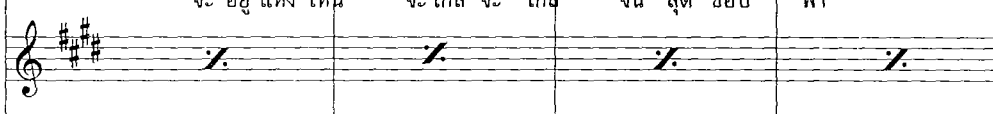
Gt.3

พิณ

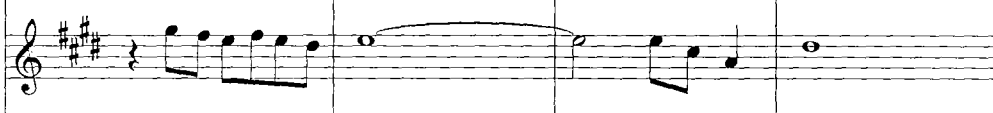
P.C.

13 E 14 A 15 A 16 B7

Voc.
 จะ อยู่ แห้ง ไทน์ จะ ไกล จะ ไกล จน สุด ชอบ ฟ้า

Gt.1

Gt.2

Gt.3

พิณ

P.C.

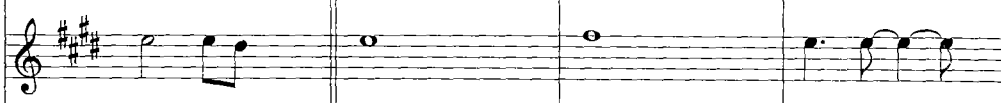
17 E 18 C#m 19 B⁷ 20 E

Voc.
 มือนี้ ความ หวัง ดังดอก ไม้ ผลิ สด สะทิว อา ณา

Gt.1

Gt.2

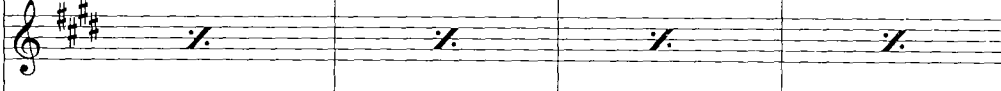
Gt.3

พิน

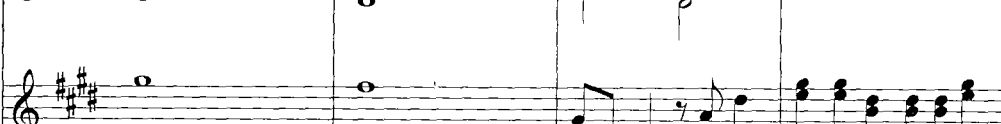
P.C.

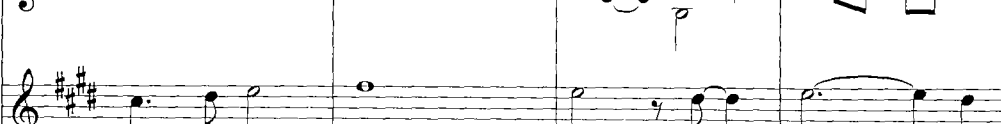
21 C#m 22 B⁷ 23 E B⁷ 24 E

Voc.
 เป็น กำ ลัง ใจ ให้ คุณเป็น กำ ลัง ใจ ให้ เธอเป็น สิ่ง เสนอ ให้ มา

Gt.1

Gt.2

Gt.3

พิน

P.C.

25 E 26 A 27 A 28 B⁷

Voc. ดวง ตะ วัน ทอ แสง มี ถอย แรง อับ รา

Gt.1

Gt.2

Gt.3

พิณ

P.C.

29 C[#]m 30 B⁷ 31 E B⁷ 32 E

Voc. เป็นเปลวไฟที่ ไหม้ นานเป็น สายธารที่ ชุ่ม ป่าเป็น แผ่นฟ้า ทาน ทน

Gt.1

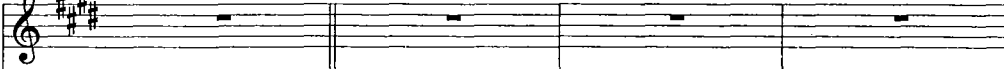
Gt.2

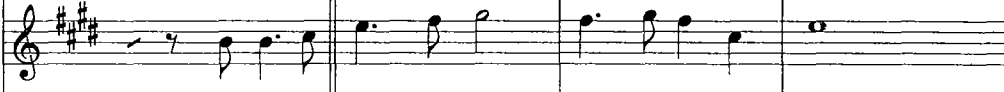
Gt.3

พิณ

P.C.

33 E 34 C#m 35 B⁷ 36 E

Voc.

Gt.1

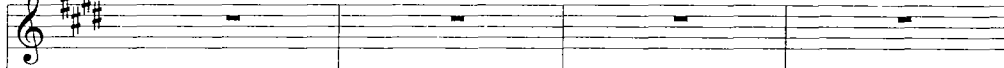
Gt.2

Gt.3

พิณ

P.C.

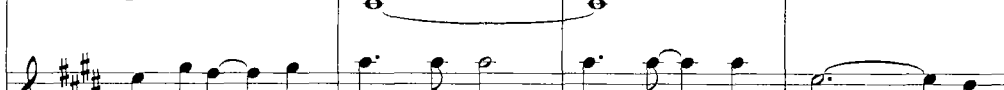
37 E 38 A 39 A 40 B⁷

Voc.

Gt.1

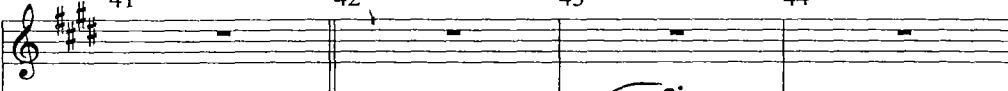
Gt.2

Gt.3

พิณ

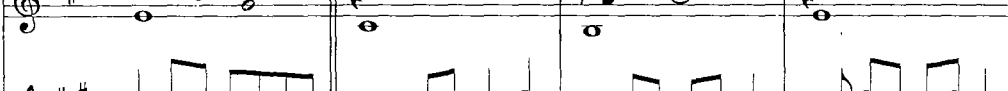
P.C.

41 E 42 C[#]m 43 B⁷ 44 E

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

พิณ

P.C.

45 C[#]m 46 B⁷ 47 E B⁷ 48 E

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

พิณ

P.C.

49 E 50 A 51 A 52 E

Voc.
ดวง ตะ วัน ทอ แสง มิ ถอย แรง อัป รา

Gt.1

Gt.2

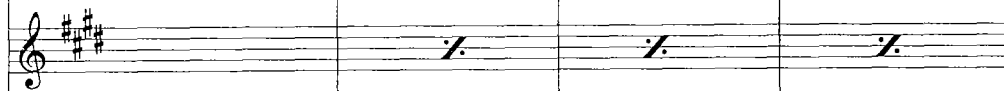
Gt.3

พิณ

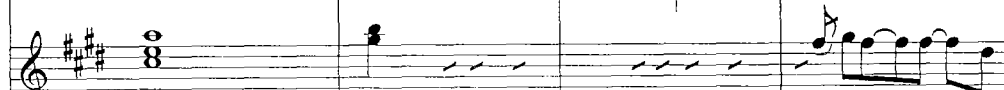
P.C.

53 C#m 54 B7 55 E B7 56 E

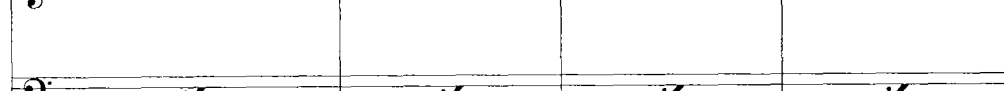
Voc.
เป็น เพลวไฟ ที่ โหม้ นานเป็นสายธารที่ ชุ่ม ป่า เป็น แผ่นฟ้า ทาน ทน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

พิณ

P.C.

57 E 58 C#m 59 B⁷ 60 E

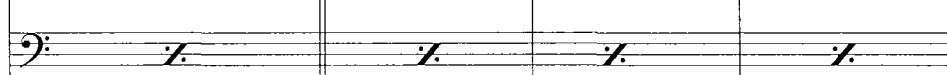
Voc.
 ซอมอบ ดอก ไม้ ใน สวน ให้หอมเอวล ู่ ชน

Gt.1

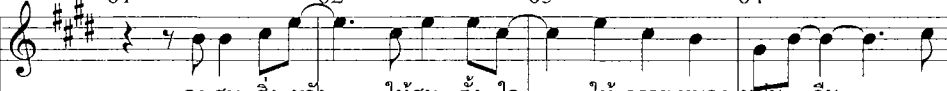
Gt.2

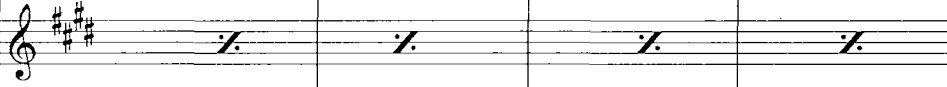
Gt.3

พิณ

P.C.

61 E 62 A 63 A 64 B⁷

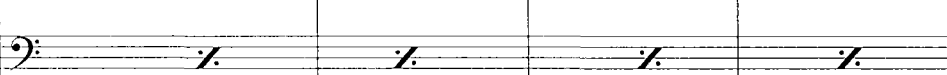
Voc.
 จง สบ สิ่ง หวัง ให้สม ตั้ง ใจ ให้ คลาย หมอง หม่น อึม.....

Gt.1

Gt.2

Gt.3

พิณ

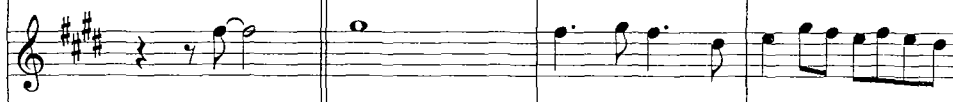
P.C.

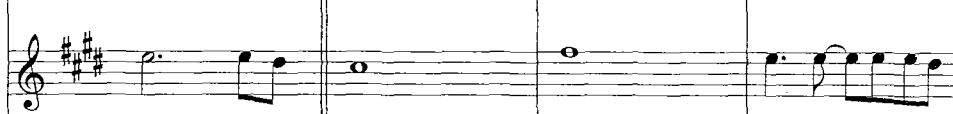
65 E 66 C#m 67 B⁷ 68 E

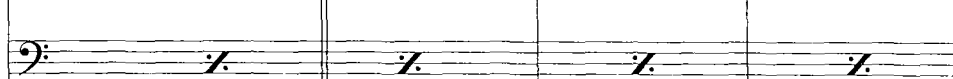
Voc.
 ก้าว ต่อ ไป ตราบชี วิต สุด ดุจ กระแส ชน

Gt.1

Gt.2

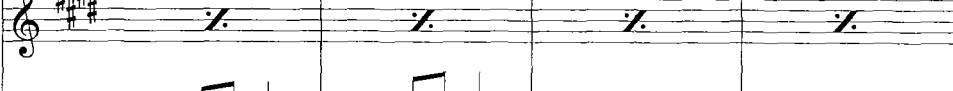
Gt.3

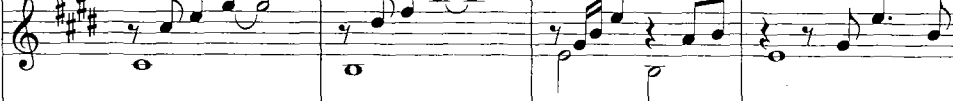
พิน

P.C.

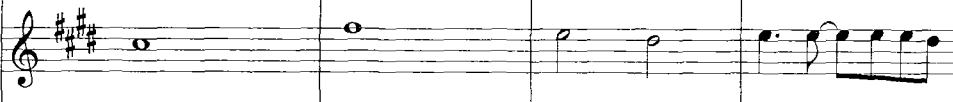
69 C#m 70 B⁷ 71 E B⁷ 72 E

Voc.
 เป็นกำลัง ใจ ให้ คุณเป็นกำลัง ใจ ให้ เธอเป็นสิง เสนอให้ คุณ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

พิน

P.C.

73 C#m 74 B7 75 E B7 76 E

Voc. เป็นกำลังใจ ให้ คุณเป็นกำลังใจ ให้ เธอ เป็นสิ่ง เสนอ ให้ คุณ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

พิน

P.C.

77

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

พิน

P.C.

เซิ้งอีสาน

256

1 2 3 4

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

5 6 7 8

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

9 10 11 12

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

13 14 15 16

Voc.

พิณ

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

17 18 19 20

Voc.

พิน

Gt.1

Gt.2

Bass

Measures 17-20: The piano (พิน) part features a sequence of chords. Measures 17-18 show a series of chords, while measures 19-20 show sustained chords. The vocal line (Voc.) has rests throughout. The guitar (Gt.1, Gt.2) and bass lines are empty.

21 22 23 24

Voc.

พิน

Gt.1

Gt.2

Bass

บ้านเมืองทุกวัน นี้ มัน ฮึด หยาก หมดแพง

Measures 21-24: The vocal line (Voc.) has rests in measures 21-22 and a melody in measures 23-24. The piano (พิน) part features sustained chords. The guitar (Gt.1, Gt.2) and bass lines are empty. The lyrics are: บ้านเมืองทุกวัน นี้ มัน ฮึด หยาก หมดแพง.

25 26 27 28

Voc. น้ำแห้ง ปลา ก็ หาย ทง ลง ใจ ไป ไม้ แห้ง

พิน

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

29 30 31 32

Voc. ยืน ตาย ลม แล่ง แสงหาย อยู่ หมด ปี ไฮ.....

พิน

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

33 34 35 36

Voc.

พิน

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

37 Am 38 39 40

Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

41 42 43 44 Dm

Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

45 46 Am 47 % 48 Dm

Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

49 % 50 Am 51 % 52 Am

Voc. *la..... (la.....)*

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

53 % 54 % 55 % 56 %

Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

57 % 58 % 59 60 Dm 263

Voc. 57 58 59 60

แดน อีสาน กำลังเลือด ฮ้อน(แดเอี สานกำลัง เดือด ฮ้อน)มันป็นฮ้อน พวกเจ้านาย มัน(มันป็นฮ้อน พวกเจ้านาย

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

61 % 62 Am 63 % 64 Dm

Voc. 61 62 63 64

มัน)มันกวอดขันแต่เรืองการ ปราณ(มันกวอดขันแต่เรืองการ(มัน)มันกำราบชาวไร่ ชาว นา (มันกำราบชาวไร่ชาว

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

65 % 66 Am 67 % 68 %

Voc.
 นา) ตั้ง ข้อ หาให้เงินคอม มิว นิสต์(ตั้งข้อ หาให้เงินคอมมิว นิสต์) คน บ่ ผิด มัน ก็ จับ ไป ชัง (คน บ่ ผิด มันก็ จับ ไป

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

69 % 70 % 71 % 72 Dm

Voc.
 ชัง) มัน ชัง ไผ มันก็เอาไป ฆ่า (มันชัง ไผ มันก็เอาไป ฆ่า) ผู้ ไต ว่า มีเหตุ ผล(ผู้ ไต ว่า มีเหตุมี

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

73 74 75 % 76 Dm

Voc. ผล ประ ชา ชน ปากหลายก็บ ได้(ประชาชนปากหลาย ก็บ ได้) มันก็ ใช้อำนาจ ช่ม เห่ง(มัน ก็ ใช้อำนาจ ช่ม

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

77 % 78 Am 79 % 80 Dm

Voc. เห่ง)เป็น นักเลง ก็ ยิงปืนเข้า ใส่(เป็น นักเลง ก็ ยิงปืนเข้า ใส่)พวกผู้ ใหญ่ มันบ่ มี คิล ธรรม(พวกผู้ใหญ่มันบ่ มี คิล

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

81 % 82 Am 83 %

Voc. ธรรม) พวก ท่า ต่ำ พวก ทร ราช (พวก ท่า ต่ำ พวก ทร ราช) มัน ปล้น ชาติ น้อย ราช ฎร บัง

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

84 Cm 85 % 86 Am

Voc. หลวง (มัน ปล้น ชาติ ชื่อ ราช ฎร หลวง) มัน หลอก ลวง พวก เรา พี่ น้อง (มัน หลอก ลวง พวก เรา พี่

Violin

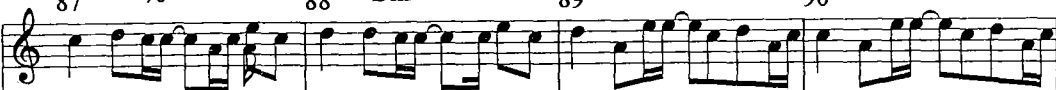
Gt.1

Gt.2

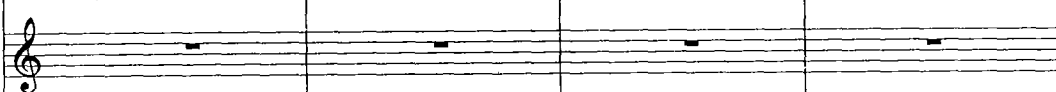
Bass

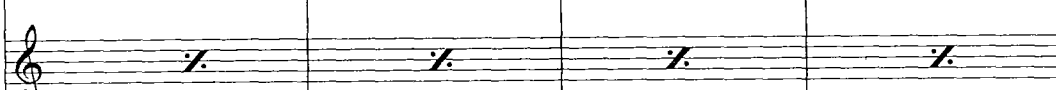
Dr.

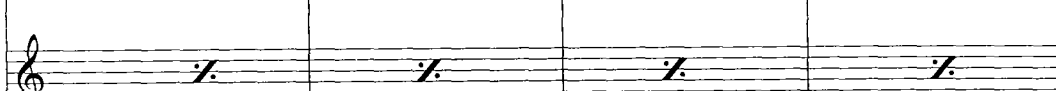
87 % 88 Dm 89 % 90 Am

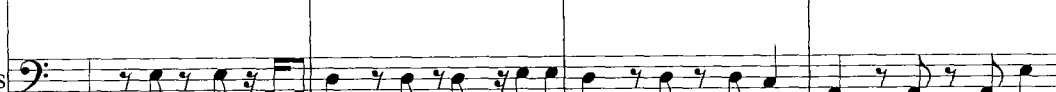
Voc.

น้อง)มัน ยก ย่องแต่อเมริกัน กา (มัน ยกย่อง อเมริกา) ให้มัน มา จัดตั้งฐานทัพ(ให้ มัน มา จัด ตั้ง ฐาน

Violin

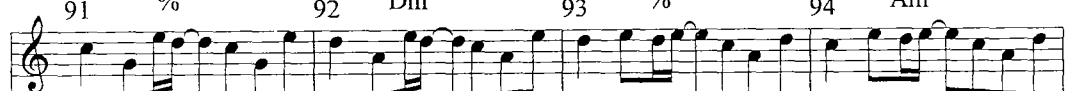
Gt.1

Gt.2

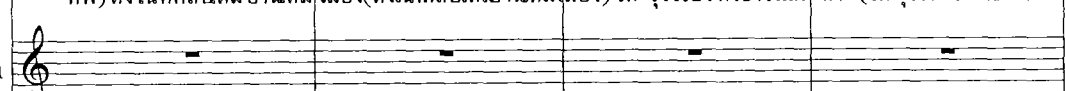
Bass

Dr.

91 % 92 Dm 93 % 94 Am

Voc.

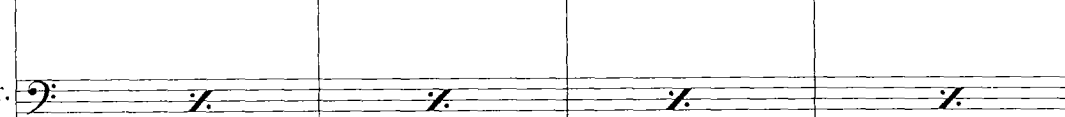
ทัพ)ตั้งในทิศลับตึ่มบ้านตึ่ม เมือง(ตั้งในทิศลับตึ่มบ้านตึ่มเมือง)ให้ รุ่งเรืองทั้งข้าวและ น้ำ (ให้ รุ่งเรือง ทั้งข้าวและ

Violin

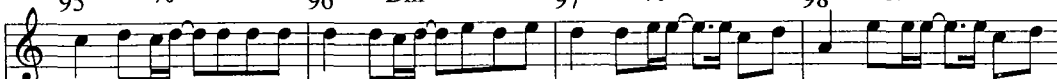
Gt.1

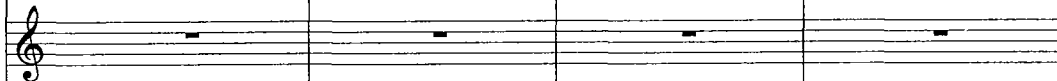
Gt.2

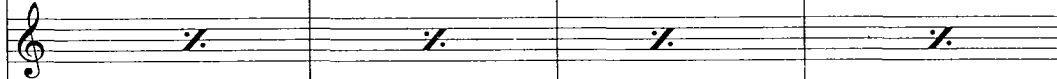
Bass

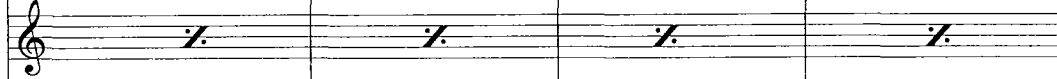
Dr.

95 % 96 Dm 97 % 98 Am

Voc.
 น้ำ คน ชันต่ำ ฮึดอยู่ ฮึด กิน (คชันต่ำ ฮึด อยู่ ฮึด กิน) บนแดนดินอี สานฮึด ยาก (บนแดน ดินอี สานฮึด ยาก)

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

103 % 104 Dm 105 % 106 Am

Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

107 % 108 Dm 109 % 110 Am

Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

111 % 112 Dm 113 % 114 Am

Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

115 % 116 Dm 117 % 118 Am

Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

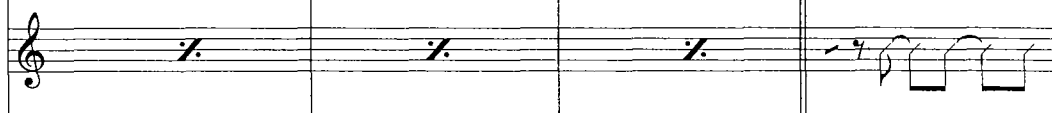
Bass

Dr.

119 % 120 Dm 121 % 122 Am

Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

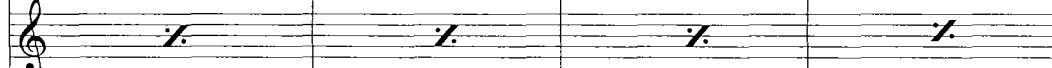
Bass

Dr.

123 Dm 124 Dm 125 Am 126 %

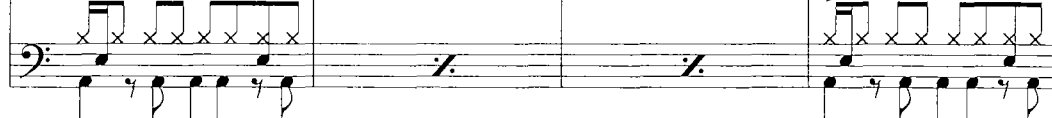
Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

127 Dm 128 % 129 Am 130 %

Voc. 1a (1a 1a 1a) 1a 1a 1a (1a 1a 1a)

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

131 Am 132 % 133 % 134 %

Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

135 % 136 % 137 Dm 138 %

Voc.

Violin

Gt.1

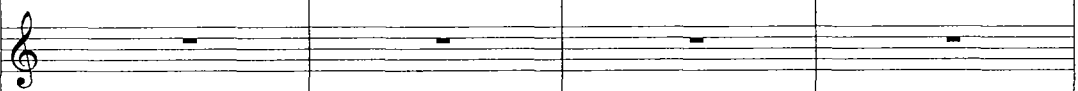
Gt.2

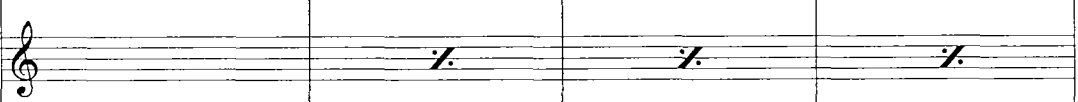
Bass

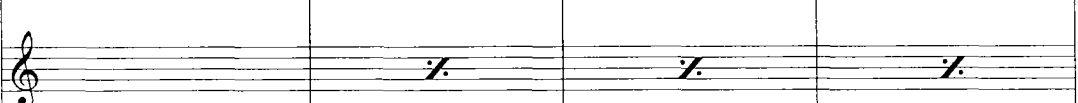
Dr.

139 Am 140 Am 141 Dm 142 %

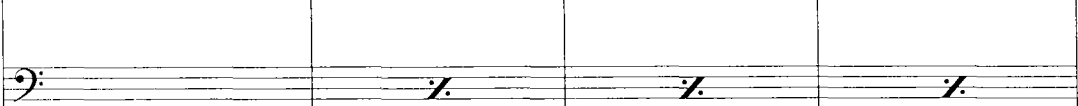
Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

143 Am 144 % 145 Am 146 %

Voc. (โอ.....) ลูกสาว เขามั่นใจเอาไป กอด (ลูกสาว เขามั่นใจเอา ไป กอด) เมียเราต้องทนก็เจ็บไป

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

147 Dm 148 % 149 Am 150 %

Voc. เซย (เมียเขาต้องทนก็เจ็บไป) เซย)มันอยู่ถึง กฎหมายของ ชาติ(มันอยู่ถึง กฎหมาย ของ ชาติ)น่าอนาตแต่หนอพวก

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

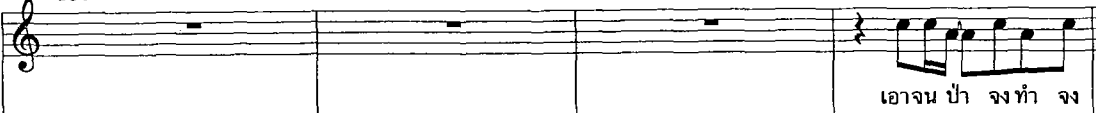
[illegible]

This musical score is for measures 155 through 158 of the song "The Sound of Silence" by Simon & Garfunkel. The score is written for five parts: Vocals (Voc.), Violin, Guitar 1 (Gt.1), Guitar 2 (Gt.2), Bass, and Drums (Dr.).

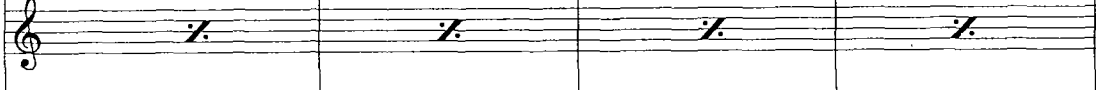
- Measure 155:** The vocal part begins with the lyrics "(la.....)". The guitar parts (Gt.1 and Gt.2) play a rhythmic pattern of eighth notes. The bass and drums provide a steady accompaniment.
- Measure 156:** The vocal part continues with a sustained note. The guitar parts continue their rhythmic pattern. The bass and drums maintain the accompaniment.
- Measure 157:** The vocal part is silent. The guitar parts continue their rhythmic pattern. The bass and drums maintain the accompaniment.
- Measure 158:** The vocal part is silent. The guitar parts continue their rhythmic pattern. The bass and drums maintain the accompaniment.

The score is written in standard musical notation, with a key signature of one flat (B-flat) and a 4/4 time signature. The measures are numbered 155, 156, 157, and 158 at the top of the page.

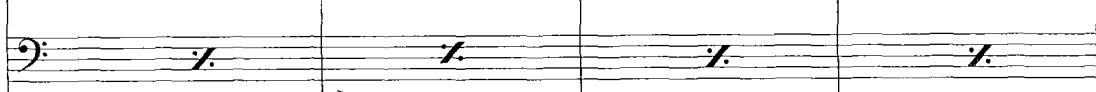
159 % 160 % 161 % 162 %

Voc. เอาจน ป่า จง ทำ จง

Violin

Gt.1

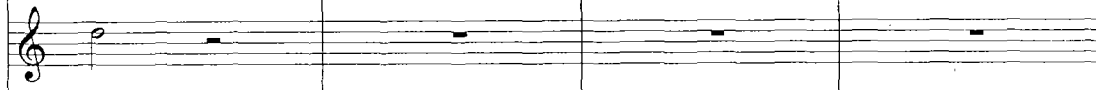
Gt.2

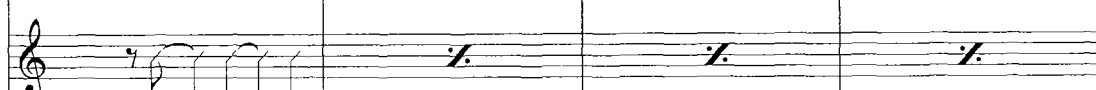
Bass

Dr.

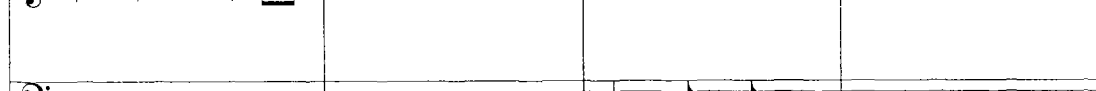
163 Dm 164 % 165 Am 166 %

Voc. แดง (เอาจนป่า จง ทำ จง แดง) ชาติ มี แสง สอง แชน เหา อยู่ (ชาติ มี แสง สอง แชน เหา อยู่) เอา พวก สู้ จะ เอา จัง

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

167 Dm 168 % 169 Am 170 %

Voc. ใด (เอาพวก สู จะเอา จัง ใด) พวกจิงไร ไส หัว มั่น ออก(พวก จัง ไร ไส หัว มั่น ออก) เอาดีข้อคอก เตเมเมมัน

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

171 Dm 172 % 173 174

Voc. ใ ใ ใ

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

175 176 Am

Voc.

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

The musical score consists of six staves. Measure 175: Voc. has a whole rest; Violin has four eighth notes; Gt.1 has a whole rest; Gt.2 has a quarter note followed by a quarter rest; Bass has a whole rest; Dr. has a sixteenth-note pattern. Measure 176: Voc. has a whole rest; Violin has a quarter note; Gt.1 has a whole rest; Gt.2 has a quarter note; Bass has a quarter note; Dr. has a single eighth note. A chord symbol 'Am' is positioned above measure 176.

กุลา

279

1 2 3 Am 4 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

5 % 6 % 7 Am 8 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

9 % 10 % 11 % 12 %

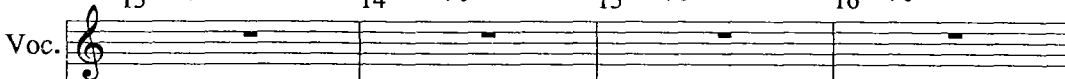
Voc.

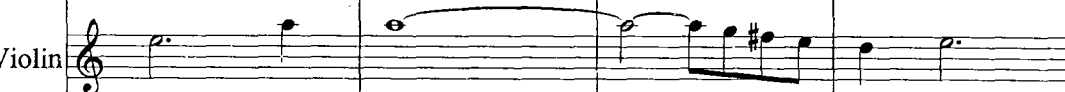
Violin

พิณ

Gt.

13 % 14 % 15 % 16 %

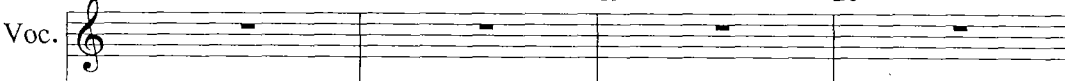
Voc.

Violin

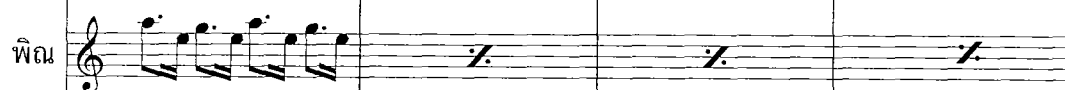
พิณ

Gt.

17 % 18 % 19 % 20 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

21 Am 22 % 23 % 24 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

25 % 26 % 27 % 28 %

Voc.
 ลา ฟา ลี

Violin

พิณ

Gt.

29 C 30 % 31 D 32 %

Voc.
 แห่ง ดิน ลี โหย เย็น น้ำ

Violin

พิณ

Gt.

33 C 34 % 35 Am 36 %

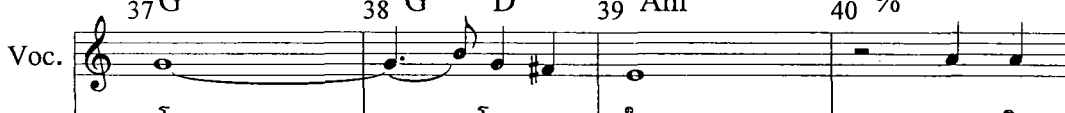
Voc.
 เหงื่อ เดือด โอ โหย ดั่ง แด

Violin

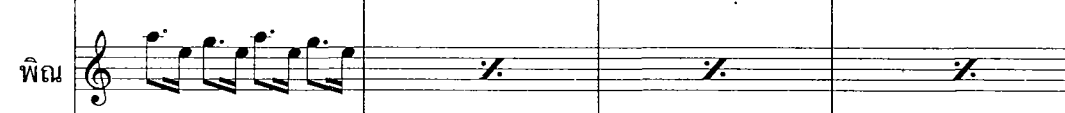
พิณ

Gt.

37 G 38 G D 39 Am 40 %

Voc.
โดย โดย แรง ใด แรง ติด

Violin

พิณ

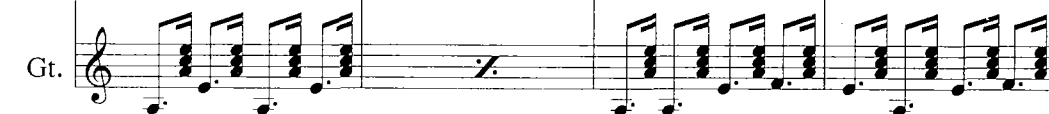
Gt.

41 % 42 % 43 % 44 %

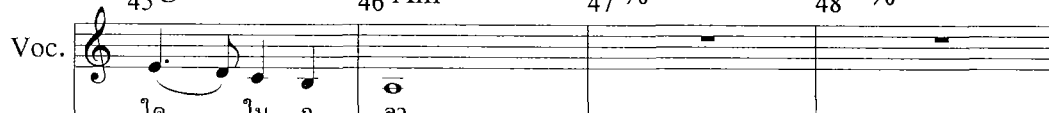
Voc.
ใด ใน ฤ ลา โดย แรง

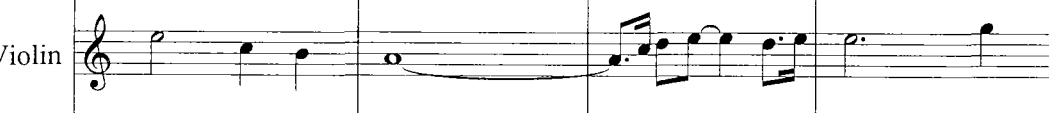
Violin

พิณ

Gt.

45 C 46 Am 47 % 48 %

Voc.
ใด ใน ฤ ลา

Violin

พิณ

Gt.

49 % 50 % 51 Am 52 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

53 % 54 % 55 % 56 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

57 % 58 % 59 C 60 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

61 D 62 % 63 C 64 %

Voc. หาย ร้อน เหลือ แดด ละ

Violin

พิณ

Gt.

65 Am 66 % 67 G 68 G D 69 Am

Voc. ลาย จาก จุด หมาย ไกล จุด มา

Violin

พิณ

Gt.

70 % 71 C 72 % 73 D

Voc. เชี่ยว ชม ชื่น คน อี สาน

Violin

พิณ

Gt.

74 % 75 C 76 % 77 Am

Voc. อี้ด อด อยาก มา นม นาน

Violin

พิณ

Gt.

78 % 79 G 80 % 81 Am

Voc. จาก ถิ่น ฐาน ไป ทาง ไต

Violin

พิณ

Gt.

82 % 83 % 84 % 85

Voc. ไป ทาง ไต

Violin

พิณ

Gt.

86 % 87 % 88 % 89 Am

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

90 % 91 % 92 % 93 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

94 % 95 % 96 % 97 Am

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

98 % 99 % 100 % 101

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

102 103 104 % 105 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

106 % 107 Am 108 % 109 %

Voc.

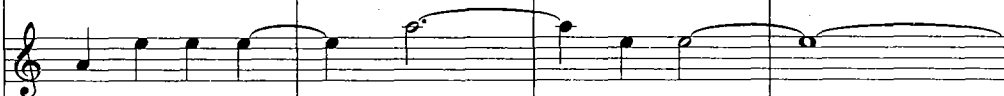
Violin

พิณ

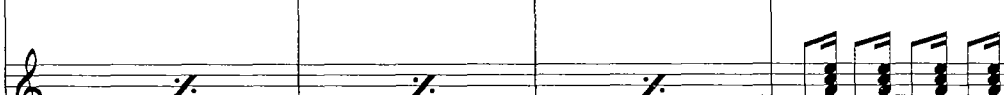
Gt.

110 % 111 % 112 % 113 %

Voc. ฤ ล่า.....

Violin

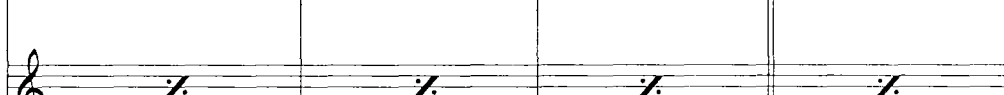
พิณ

Gt.

114 % 115 % 116 % 117 C

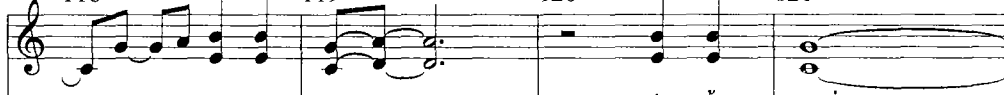
Voc. ฟ้า สี แห่ง

Violin

พิณ

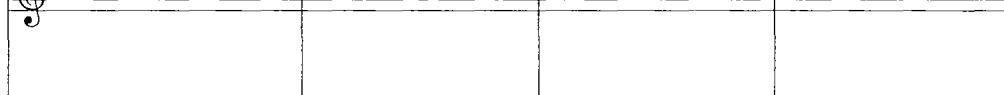
Gt.

118 % 119 D 120 % 121 C

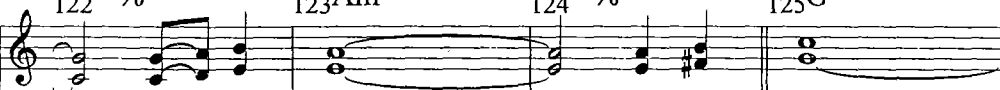
Voc. ดิน สี โหย เย็น น้ำ เหงื่อ

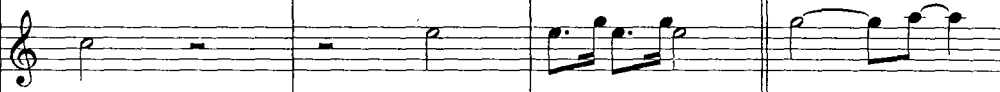
Violin

พิณ

Gt.

122 % 123 Am 124 % 125 G

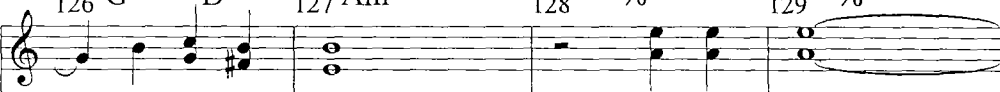
Voc.
เดื่อ ใจ โขย ดั่ง แด โดย

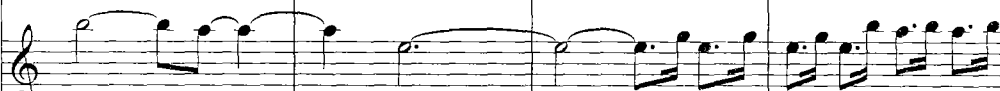
Violin

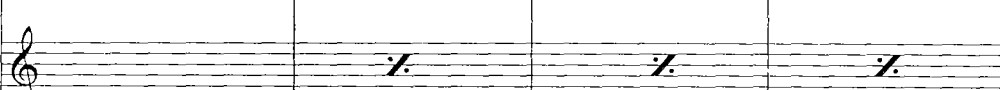
พิณ

Gt.

126 G D 127 Am 128 % 129 %

Voc.
โดย แรง ใจ แรง ดิน ใจ

Violin

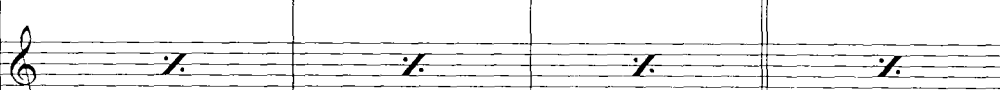
พิณ

Gt.

130 % 131 % 132 % 133 Am

Voc.
ใน ฤ ลา โดย แรง ใจ ใน ฤ

Violin

พิณ

Gt.

134 % 135 % 136 % 137 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

138 % 139 % 140 % 141 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

142 % 143 %

Voc.

Violin

พิณ

Gt.

FADE OUT.....

คนกับควาย

1 2 Am 3 4

Voc.1

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

5 Am 6 Am 7 8

Voc.1

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

คน ก็ คน ทำ นา ประ สา คน คน กับ

9 Am 10 11 12

Voc.1
ควาย ทำ นา ประ
สา ควาย
คนกับ ควาย ความ
หมาย มัน ลึก

Voc.2

Violin
3 5

Gt.1
8 8 8 8

Gt.2

Bass

Dr.

13 Am 14 15 16 Dm

Voc.1
ล้า ลึก
ล้า ทำ นา มา
เนิน นาน
แข่ง ชัน การ

Voc.2

Violin
3

Gt.1
8 8 8 8

Gt.2

Bass

Dr.

17 Dm 18 Am 19 20

Voc.1 งาน มา เน้น นาน สำ รายู เรือย มา พอ สุข ภาย

Voc.2

Violin

Gt.1 8 8 8

Gt.2

Bass

Dr.

21 22 23 24

Voc.1

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

25 26 27 28

Voc.1

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

คนกับ คนทำ นา ประสา คน คนกับ ควายทำ นาประสา ควาย คนกับ ควาย ความ

29 30 31 32

Voc.1

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

หมาย มันลืกล้ำ ลืกล้ำ ทำ นามาเนิน นานแข่งชันการ งานมานีน นานสำราญเรื่อย มาพอ สุข ภาย

33 34 35 36

Voc.1 ไปเดอะไปพวก เราไปเดอะไป ไปเดอะไปแบก ไดไปทำนา ยากจนหม่น หมองมานานัก นานักน้ำ

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

37 38 39 40

Voc.1 ตามันตกใน ยากแค้นล่า เค็ญในหัวใจ ร้อนรุ่มเพียง ไดไม่ หวัน เกรง เป็น บท เพลงเสียง

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

41 42 43 44

Voc.1 เพลงแห่งความตาย ความป็นคนสลายลงไปพลัน กลุ่มพีเกิน แรงแบ่งชนชั้นชนชั้นชาว นามันต่ำลงเหยียดหยามชาว

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

45 46 47 48

Voc.1 นาว่าป่าดง ลำคัณณ์ คง คือ ความตาย

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

49 50 51 52

Voc.1

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

อือ.....

53 54 55 56

Voc.1

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

อือ.....

อ้า

อ้า

กระ ตุก ดิน

คน ก็ คน

57 58 59 60

Voc.1
แบ่ง ชน ชื่น ชน ชื่น ชาว นา

Voc.2
ทำ นา ประสา คน คน

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

61 62 63 64

Voc.1
ต่ำ ลง เหยียด หยาม ชาว นา ว่า

Voc.2
กับควาย ทำ นา ประสา ควาย

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

65 66 67 68

Voc.1 ป่า ดง ป่า ดง ลำ คัญ มั่น คง

Voc.2 - คน กับ ความ ความหมาย มั่น ลึก ลำ

Violin -

Gt.1 % % % %

Gt.2 % % % %

Bass % % % %

Dr. -

69 70 71 72

Voc.1 คือ ความ ตาย ไปเถอะไปพวก เราไปเถอะไปไปเถอะไปแบก ไต่อ ทำนา ยากจนหม่น

Voc.2 - พวก เราไปเถอะไปไปเถอะไปแบก ไต่อ ทำนา ยากจนหม่น

Violin -

Gt.1 % % % %

Gt.2 % % % %

Bass % % % %

Dr. -

73 74 75 76

Voc.1
หมอมานานัก นานัก น้ำ ตา มัน ตก ใน ยากแค้นล่า เคียดในหัวใจ ร้อนรุ่มเพียงใด ไม่ หวัน เกรง เป็น บท เพลง เสี่ยง

Voc.2
หมองมา นานัก นาน นัก น้ำ ตา มัน ตก ใน ยากแค้นล่า เคียดในหัวใจ ร้อนรุ่มเพียงใด ไม่ หวัน เกรง

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

77 78 79 80

Voc.1
เพลงแห่งความตายความเป็นคนสลายลงไปพลัน ญุมพี่ กิน แรงแบ่งชนชั้น ชน ชั้นขาว นามันต่ำลงเหยียด หยาม ชาว

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

81 82 83

Voc.1
นา ว่า ปา ดง สำ คัญ มัน คง เพียง ความ ตาย

Voc.2

Violin

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

คาราวาน

302

1 2 C#m 3 4

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

5 6 7 8

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

9 10 11 12

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

13 14 15 16

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

17 18 19 20

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

21 22 A 23 24 C#m

Voc.

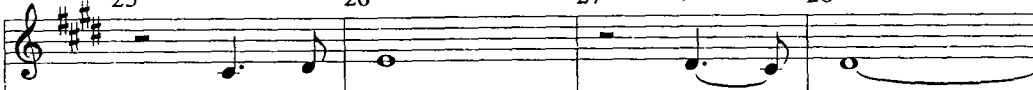
Gt.1

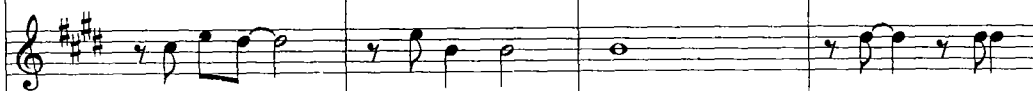
Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

25 26 E 27 28 B⁷

Voc.
 อุ่น ละ มุน พฤก ษา

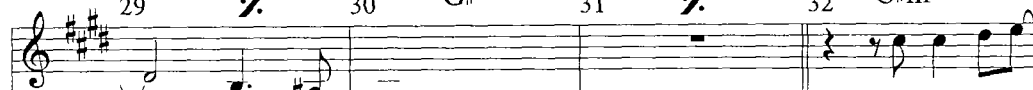
Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

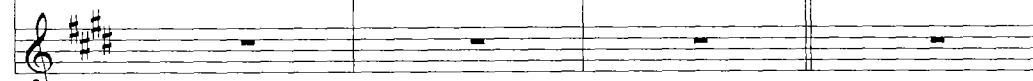
29 30 G^{#7} 31 32 C^{#m}

Voc.
 นา นา พันธุ์ มา เติต ฟ้า น้อย

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

Voc. 33 34 35 E 36 B7

พ้อง เพื่อน ซี วิด ตื่น เกิด มวล มิตร ผู้ ยัง หลับ โหล จาก

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

Voc. 37 C#m 38 39 40

เรา คา ภา วน..... คา ภา

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

41 B⁷ 42 43 C[#]m 44

Voc. ฆน ต้อย ต่ำ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

45 46 47 F[#] E B⁷ 48 C[#]m

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

49 $C\sharp m$ 50 51 52

Voc. กข เกรียน คนทุกซ์ ใน ยุค จักร กล สอง ซา ดัน ดัน ใต้ ไค้งฟ้าคราม

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

53 54 A 55 $C\sharp m$ 56 $F\sharp m$

Voc. กำเนิด ในยาม พระเจ้า หลับ หลอ กาย ไต แสง ไฟ ฝัน ไม่

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

57 C#m 58 59 60

Voc. พง เรา เคย ลุ่ม หลง กับ พลาส ดิกแบรนต์ เมต อิน เจ แปน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

61 62 63 A 64 C#m

Vo แอนด์ ยู เอส เอ เวียน ว้าย ทะ เล ที่ ลวงหลอกเรา มันเหมือนพวกเรา

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

65 F#m 66 C#m 67 C#m 68 %

Voc. ลวง หลอก มา ช บวนคน ทุกข์ เลย ลูก ชื่น สู้

Gt.1

Gt.2 % % % %

Gt.3

ขลุ่ย

69 % 70 % 71 % 72 A

Voc. พ่อ ตู แม่ ตู พี่น้องทั้งหลาย อย่า เพิ่ง ใจร้าย เช่น มา กันเอง

Gt.1

Gt.2 % % % %

Gt.3

ขลุ่ย

73 C#m 74 F#m 75 C#m 76 %

Voc. ฟัง ซิ เสียง เพลง จาก เรา คา ษา

Gt.1

Gt.2 % % % %

Gt.3

ขลุ่ย

77 % 78 % 79 % 80 %

Voc. วน

Gt.1

Gt.2 % % %

Gt.3 % %

ขลุ่ย

81 82 83 84

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

85 86 87 88

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

89 90 91 92

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

93 94 95 C#m 96

Voc.

ปะ กาง เกง ก มอม กะ แมม เรา มา นิ่ง แจม ก็ ตาร์ คี๋ย เอ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

97 98 F# 99 100 B7

Voc

ได้ เรือน พัง พัง ที่เอียง เท่ เร่ ซี วิต ไป เก มีแต่ เลือก คู่

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

101 C#m 102 103 104

Voc

กรรม ปุ๋ย แห้ง แห้ง บุญ ละ บ้าน เฮา มีแต่ พ่อ เต่า

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

105 106 107 F# 108

Voc. ใจ เฝ้า คิด ฮอด แม่ ผล จะ โหม้ แม่โบ จะ มอด เสียง เกวียนเอี้ยดออด

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

109 B7 110 C#m 111 112

Voc. ไม่ ยอม แพ้ พ่าย

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

113 114 115 B⁷ 116 A

Voc. (หนู) เดิน รอน แรม กัน เรียง ราย เรา หึง ชาย ไป เรียง กัน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

117 G^{#7} 118 C^{#m} 119 B⁷ 120 A

Voc. มา เรา ไป ใจ เดียว กัน กง ล้อ นั้น ไม่ หวน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

121 G^{#7} 122 C^{#m} 123 B⁷ 124 A

Voc คิน เติน รอน แรม กัน เรียง ราย เรา หึง ชาย ไป เรียง กัน

Gt.1 % % % %

Gt.2 % % % %

Gt.3

ขลุ่ย

125 G^{#7} 126 C^{#m} 127 B⁷ 128 A

Voc มา เรา ไป ใจ เดียว กัน กง ล้อ นั้น ไม่ หวน

Gt.1 % % % %

Gt.2 % % % %

Gt.3

ขลุ่ย

129 $G^{\#7}$ 130 $C^{\#m}$ 131 B^7 132 A

Voc. คีน เเดิน รอน แรม กัน เรียง ราย เรา หญิง ชาย ไป เรียง ราย

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

133 $G^{\#7}$ 134 $C^{\#m}$ 135 B^7 136 A

Voc. มา เรา ไป ใจ เดียว กัน กง ล้อ นั้น ไม่ หวน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

137 $G^{\#7}$ 138 $C^{\#m}$ 139 B^7 140 A

Voc. คิน เติน รอน แรม กัน เรียง ราย เรา หึง ชาย ไป เรียง กัน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

141 $G^{\#7}$ 142 $C^{\#m}$ 143 B^7 144 A

Voc. มา เรา ไป ใจ เดียว กัน กง ล้อ นั้น ไม่ หวน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

145 G^{#7} 146 C^{#m} 147 B⁷ 148 A

Vo คิน เคน รอน แรม กัน เรียง ราย เรา หญิง ชาย มา เรา ไป

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

149 G^{#7} 150 C^{#m} 151 B⁷ 152 A

Voc มา เรา ไป ใจ เดียว กัน กง ล้อ นัน ไม่ หวน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

153 $G\#7$ 154 $C\#m$ 155 156

Voc. คีน ฮีม..... ลา ลา ลา.....

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

157 158 159 160

Voc. ลา.....

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

161 162 163 164

Voc. *ลา.....* *ลา.....*

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

165 166 167 168

Voc. *ใน* *ฟ้า บ่ มี น้ำ ใน ดิน* *ช้า มี แต่ ทราย น้ำ* *ตา ที่ ตก...กลาย คือเลือด*

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

169 170 171 172 C#m

Voc. หลังลง ชะโลม ดิน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

173 174 175 176

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

177 178 179 180

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

181 182 183 184

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

185 186 187 188

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

189 190 191 192

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

193 194 195 196

Voc

แสง แดด ส่อง

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

197 198 199 200

Voc

ยาม เฝ้า..... ใน พ นา

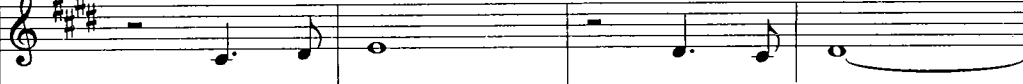
Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

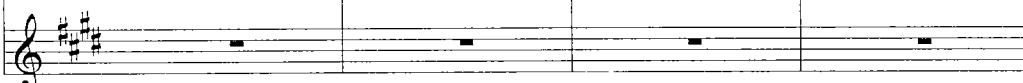
201 202 203 204

Voc.
 อุ่น ละ มุน พฤก ษา

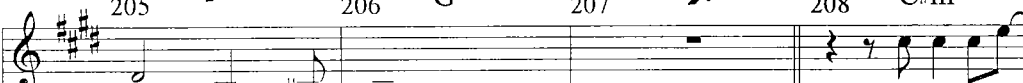
Gt.1

Gt.2

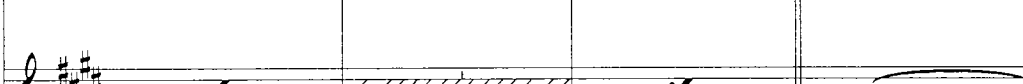
Gt.3

ขลุ่ย

205 206 G⁷ 207 208 C[#]m

Voc.
 นา นา พันธุ์ มา เกิด พี่ น้อง

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

Voc. 209 210 211 E 212 B⁷

พองเพื่อน ชี วิต ตื่นเกิด มวล มิตร ผู้ ชัง หลับ ไหล จาก

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

Voc. 213 C[#]m 214 215 216

เรา คา รา งาน คา รา

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

217 B⁷ 218 219 B^{b7} 220

Voc. วน คา ภา วน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ขลุ่ย

221 C^{#m} 222

Voc. คา ภา

Gt.1

Gt.2

Gt.3

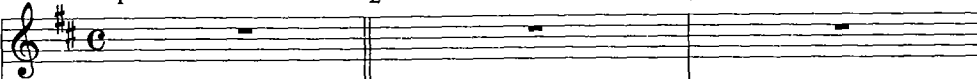
ขลุ่ย

FADE OUT

กำลังใจ

330

1 2 Bm 3 Bm

Voc.

Gt.1

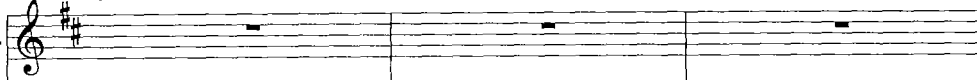
Gt.2

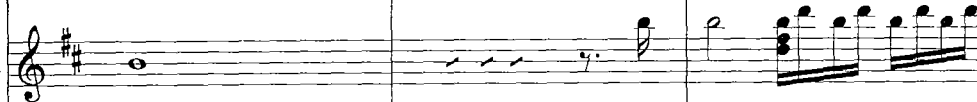
Gt.3

Bass

Dr.

4 Bm 5 Bm 6 Bm

Voc.

Gt.1

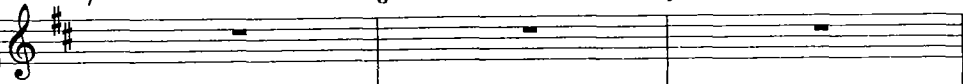
Gt.2

Gt.3

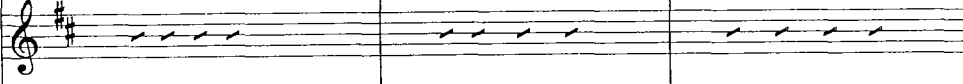
Bass

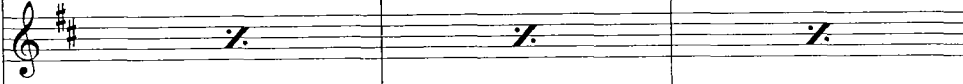
Dr.

7 Bm 8 Bm 9 Bm

Voc.

Gt.1

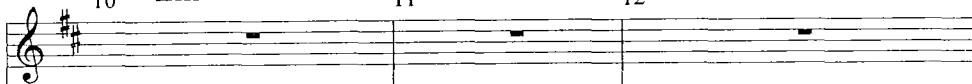
Gt.2

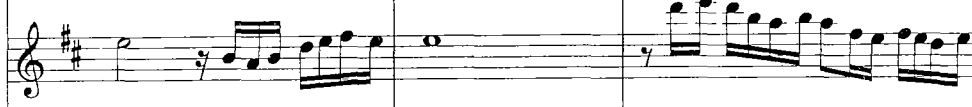
Gt.3

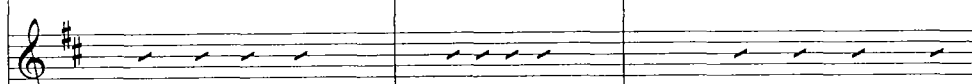
Bass

Dr.

10 Em 11 Em 12 D

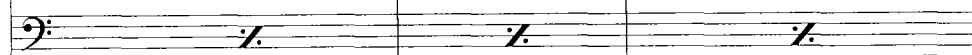
Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

13 D 14 Bm 15 Bm

Voc. โบก มือ ลา เสียงเพลงทราญมา ต้อง ลา แล้ว

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

16 Bm 17 Bm 18 Bm

Voc. เพื่อน ก็ ปี จะ ลับ เลื่อน ผากเพลงคอยย้ำเตือน

Gt1

Gt2

Gt3

Bass

Dr.

19 Em 20 D 21 D

Voc. หวน..... ให้ จาก กัน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

22 Bm 23 Bm 24 Bm

Voc. ไกล แม่ เพียงร่างกายแต่ใจชิด ใกล้

Gt.1

Gt.2

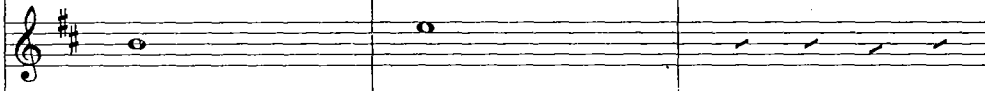
Gt.3

Bass

Dr.

25 Bm 26 Em 27 Em

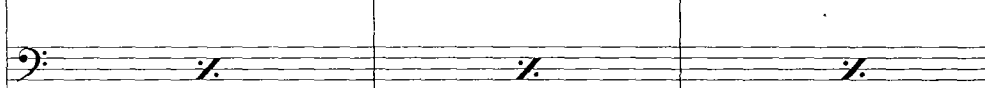
Voc.
 เมื่อใจเรา ชี้ัง ใจ ร่วม ทางไม่ ร้าง โกล หมาย...

Gt.1

Gt.2

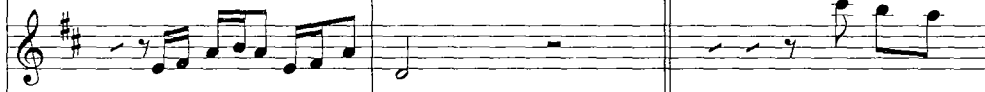
Gt.3

Bass

Dr.

28 D 29 D 30 D

Voc.
 มัน ชุน เขา ไม่ อาจ ขวาง สายธาร เทียง ธรรม

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

31 Bm 32 Em 33 Bm

Voc. ได้ ความ หวังยัง พริ้งพราย เก่า ดายมีใหม่ เสริม ชี วิต ที่ ผ่าน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

34 G 35 Bm 36 Em

Voc. ภาพ มี ลบ ย่อม มี... เพิ่ม ขอ เพียงให้ เหมือน เดิม

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

37 A⁷ 38 D 39 D

Voc. ทำ ลัง ใจ อย่า อา

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

40 Bm 41 Bm 42 Bm

Voc. วรรณ รัก เรา ไม่ คลอน คลาง แคลง แทนง หน้าย

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

43 Bm 44 Em 45 Em

Voc. ให้ รัก เรา ละ ลาย กระจายใน ผองคน ผู้ ทุกข์ ทน ตลอด

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

46 D 47 D 48 Bm

Voc. กาล

Gt.1

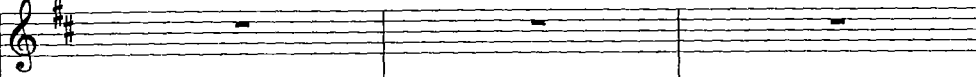
Gt.2

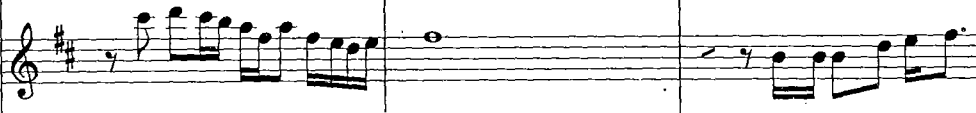
Gt.3

Bass

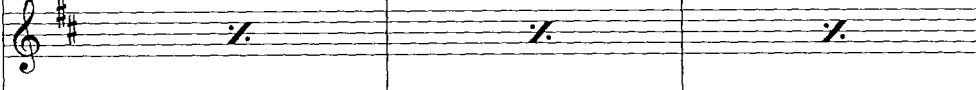
Dr.

49 Bm 50 Bm 51 Bm

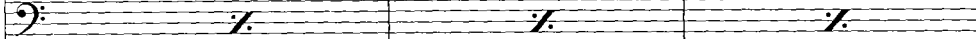
Voc.

Gt.1

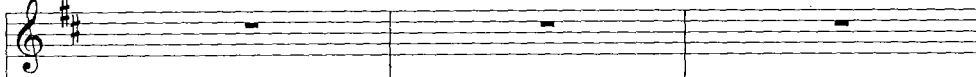
Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

52 Em 53 Em 54 D

Voc.

Gt.1

Gt.2

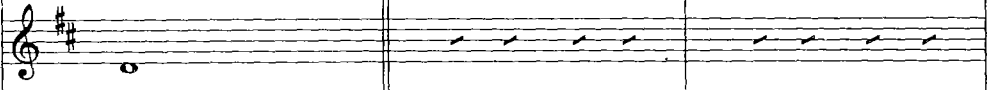
Gt.3

Bass

Dr.

55 D 56 G 57 Bm

Voc.
 ชุน เขาไม่ อาจ ขวาง สายธารเทียชรรรม ได้ ความหวังยัง พริ้งพราย

Gt.1

Gt.2

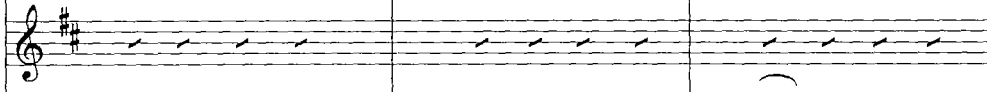
Gt.3

Bass

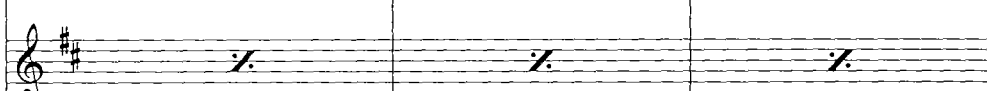
Dr.

58 Em 59 G 60 Bm

Voc.
 เก่า ดาย มีใหม่ เสริม ชี วิต ที่ ผ่าน ภพ มี ละยอมมี ...

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

61 Em 62 A⁷ 63 D

Voc.
 เพิ่ม ขอเพียงให้เหมือน เดิม ทำ ลัง

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

64 D 65 Em 66 A⁷

Voc.
 ใจ ขอเพียงให้เหมือน เดิม

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

67 D 68 D 69 D

Voc.
 ทำ ลัง ใจ ขอเพียงให้เหมือน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

70 Em 71 Em 72 D

Voc.
 เต็ม ทำ ลัง ใจ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

ความเป็นมา

342

1 2 3 4

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

5 6 7 C 8 Dm

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

9 C 10 G⁷ 11 Dm 12 C

Voc.
จาก ลำ ธาร โหล่น้อย โหล

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

13 Dm 14 C 15 Dm 16 C

Voc.
ริน กรวด ทราย ดิน แมก ไม้ นา นา อาย ภู ผา ไซด ขอน ทะ

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

17 G⁷ 18 Dm 19 C 20 Dm 344

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

21 C 22 Dm 23 C 24 G⁷

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

25 Dm 26 C 27 Dm 28 C 345

Voc.
 แหล่ง ชุม ชน ลุ่ม น้ำ มูล น้ำ ชี ทัว ธา นิ อี สาน บ้าน

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

29 Dm 30 C 31 G⁷ 32 Dm

Voc.
 เขา เก่า โบ ราน สิบ ย้อน อ ดีด

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

33 34 35 Dm 36 % 346

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

37 % 38 % 39 Dm 40 %

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

สุด สาย พิณ เสียง แคน บั้ง ไฟ หมั่น ไฟ แสน

347

41 % 42 % 43 % 44 %

Voc. โคม ลม โคมไฟ ลือ สาร ไป ต่าง แดน หักด้วยไหมแพร พรณ ปั่นหม้อ ไห ดิน ดำ

Xylophon

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

45 % 46 % 47 % 48 %

Voc. ปั่นมาหลายชั่ว คน งาม จน เกิน ตา

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

49 % 50 % 51 % 52 %

Voc.
 ดาย อยู่ โหน ลม หาย ใจ ล่อง ลอย แผ่น ดิน ยัง เฝ้า คอย

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

53 % 54 % 55 % 56 %

Voc.
 คอย มาเนิ่นนาน ปี แผ่น ดิน นี้ ฝัง ภาย ภาย ซองบรรร พ ชน กิน ให้ ลึก ลง ใน

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

57 % 58 % 59 Dm E 60 E

Voc.
 กายของคน อี สาน ใจ ของ คน อี สาน ใจ ของ คน อี สาน.....

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

61 62 63 64

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

65 Dm 66 % 67 % 68 % 350

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt. 8va

Ele.Gt.

Bass

Dr.

Detailed description: This block contains the first system of a musical score, spanning measures 65 to 68. The staves are arranged vertically: Voc., Xylophone, แคน (Kan), Aco.Gt., Ele.Gt., Bass, and Dr. (Drums). Measure 65 features a Dm chord and a guitar solo in the Aco.Gt. staff, marked with '8va'. Measures 66, 67, and 68 contain percussive symbols (%) above the staff lines, indicating rhythmic patterns. The drum staff shows a consistent pattern of eighth notes with 'x' marks for cymbals. The bass staff has a steady eighth-note line. The electric guitar staff has a sustained note with a bow or breath mark. The xylophone and kan staves are empty.

69 % 70 % 71 % 72 %

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

Detailed description: This block contains the second system of a musical score, spanning measures 69 to 72. The staves are arranged vertically: Voc., Xylophone, แคน (Kan), Aco.Gt., Ele.Gt., Bass, and Dr. (Drums). Measures 69, 70, 71, and 72 contain percussive symbols (%) above the staff lines. The drum staff continues with eighth notes and 'x' marks. The bass staff has a steady eighth-note line. The electric guitar staff has a sustained note with a bow or breath mark. The Aco.Gt. staff has a melodic line. The xylophone and kan staves are empty.

73 74 75 76 351

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

77 78 79 80

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

81 82 83 84 352

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

85 86

Voc.

Xylophone

แคน

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

คืนร้าง

1 Dm 2 3 4 353

Voc.

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

5 6 7 8

Voc.

โอ ยอด รัก จัน กลับ มา

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

9 Dm 10 A7 11 Gm 12 Dm

Voc.

จาก ชอบ ฟ้า ที่ โกล แสน โกล จาก โคน รุ่ง ที่ เนิน สะ ไล

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

13 A⁷ 14 Gm 15 Dm 16 Dm 354

Voc. 13 14 15 16 354

จาก ไบ ไม่ หลาก สี สัน ฉั่น

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

17 B^b 18 % 19 C 20 %

Voc. 17 18 19 20

เหนื่อย ฉั่น เฟลี่ย ฉั่น

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

21 Dm 22 % 23 % 24 %

Voc. 21 22 23 24

หวัง ฝาก ซี วิต

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

25 Dm 26 A⁷ 27 Gm 28 Dm 355

Voc. ให้ เธอ เก็บ ไว้ ผাগ ดวง ใจ ให้ นอน แนบ รัง ผาก ดวง ตา

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

29 30 A⁷ 31 Gm 32 Dm

Voc. แลความ มุ่ง หวัง อย่า ชิง ชั่ง ฉั่น เลย ยอด รัก

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

33 34 35 Dm 36 C

Voc. นาน มา.... แล้ว เรา จาก กัน โอ้ คื่น วัน

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

37 Em⁷/B 38 A 39 B^b 40 F 356

Voc.
 นั้นแสน หนาวหนัก กลาง หุ่น แล้ง พิไล พงพัตร์ ดั่ง ภู สูง

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

41 C 42 A⁷ 43 / 44 Dm

Voc.
 ที่ สูง สุด สอย โอ ยอด รัก

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

45 / 46 A⁷ 47 Gm 48 Dm

Voc.
 ฉันท กลับ มา ดั่ง ชี วา ที่ เคย ล่อง ลอย มา บัด นี้

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

49 50 A⁷ 51 Gm 52 Dm 357

Voc.

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

53 54 Dm 55 A⁷ 56 C

Voc.

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

57 Dm 58 59 B^b 60 Am

Voc.

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

61 Gm 62 B $\flat$ 63 C 64 Dm 358

Voc.

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

65 66 67 Dm 68 C

Voc.

นามา แล้ว เรา จาก กัน โอ้ คีน วัน

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

69 Em/B 70 A 71 B $\flat$ 72 F

Voc.

นั้นแสน ทนง ทนั กกลาง พุง แล้ง พิ โล พงพิกตร ตั้ง ภู สูง

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

73 C 74 A⁷ 75 76 Dm 359

Voc. ที่ สูง สุด สอย โอ ยอด รัก

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

77 Dm 78 A⁷ 79 Gm 80 Dm

Voc. นั้น กลับ มา ตั้ง ชี วา ที่ เคย ล่อง ลอย มา บัด นี้

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

81 82 A⁷ 83 Gm 84 Dm

Voc. ที่ เรา เผา คอย เจ้า นก น้อย ไผ คีน สู่ รัง

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

85 86 B $\flat$ 87 88 C 360

Voc. 85 86 87 88

ฉัน เหนื่อย ฉัน..... เพลีย

Gt.1

Gt.2

พิณ

Violin

89 G 90 Dm

Voc. 89 90

ฉัน หวัง

Gt.1

Gt.2

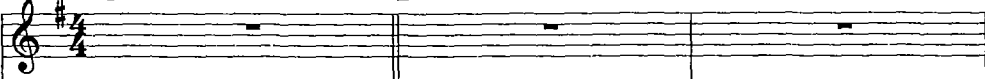
พิณ

Violin

คิดถึงบ้าน

361

1 2 G 3 Em

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

4 G D 5 G 6 G D⁷

Voc.
เดือน เพ็ญ แสง เย็น เห็น อ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

7 Em D 8 G D 9 Em

Voc.
ร่ำ น ภา แจ่ม นวล ดู งาม เย็น ชื่น ทน อ ยาม เมื่อ สม พัด มา

Gt.1

Gt.2

Gt.3

10 G D7 11 Em D 12 G D7

Voc. แสง จันทร นวล ขาว ใจ ช้ำ คิด ถึง ถิ่นที่ จาก มา คิด ถึงห้องนา บ้านเรือน ที่

Gt.1

Gt.2

Gt.3

13 G 14 G D7 3 15 Em D

Voc. เคย เนา กอง ไฟ สุ่มควาย ตาม.... ดอก คง ยัง ไม่มอด ดับ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

16 G D7 17 Em 18 G D7 3

Voc. ดอกจันทรน้อย ช่วยบอกให้ลม ช่วย เป่า โคม ไฟ ให้ แรง.....

Gt.1

Gt.2

Gt.3

19 Em D 20 G D⁷ 21 G

Voc. เข้า พัด ให้ความ เยือก เย็น หนาวให้ พี่น้องเรา นอนหลับอุ่น สบาย... เร

Gt.1

Gt.2

Gt.3

22 G D⁷ 23 Em D 24 G D⁷

Voc. ไร ร้อง ฟัง ดัง..... ว่า เสียง เจ้า ที่ เฝ้า คอย หา ลม ช่วยพัด มา กระหึบ ช้าง

Gt.1

Gt.2

Gt.3

25 Em 26 G D⁷ 27 Em D

Voc. กาย ข้า ยัง คอย อยู่ ไม่ หน่าย ไม่ เลื่อนห่าง จาก เคลื่อน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

28 G D7 29 G 30 G D7 364

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

31 Em D 32 G D7 33 Em

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

34 G D7 35 Em D 36 G D7

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

37 G D⁷ 38 G D⁷ 39 Em D

Voc. เร ไร ร้อง ฟัง ดัง..... ว่า เสียง เจ้า ที่ เฝ้า คอย

Gt.1

Gt.2

Gt.3

40 G D⁷ 41 Em 42 G D⁷

Voc. หา ลม ช่วย พัด มา กระซิบ ข้าง กาย ข้า ยัง คอย อยู่ ไม่

Gt.1

Gt.2

Gt.3

43 Em D 44 G D⁷ 45 G

Voc. หน่าย ไม่ เลื่อนห่างจากเคลื่อน คลายคิดถึง มิ วาย ที่เรา จาก มา ลม

Gt.1

Gt.2

Gt.3

366

46 G D7 47 Em D 48 G D7

Voc. ๔๕ ช่วย เป็น ล้อ ให้ นำ รัก ห่วง จาก ดวง ใจ ของ ข้า นี้ ไปบอก เขาน้ำ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

49 Em 50 G D7 51 Em D

Voc. นา ให้ เมืองไทย รู้..... ว่า ไม่ นาน ลูก ที่ จาก

Gt.1

Gt.2

Gt.3

52 G D7 53 G 54

Voc. มา จะ ไป ชบ หน้าแทบ ออก แม่ ๔๕

Gt.1

Gt.2

Gt.3

ดวงจำปา

367

1 D Dmaj⁷ 2 Bm⁷ 3 D Dmaj⁷ 4 Bm⁷

Voc.

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

5 Em A⁷ 6 D 7 D⁷ 8 D

Voc.
โอ้ ดวง จำ ปา

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

9 Dmaj⁷/C[#] 10 Em 11 Bm 12 D

Voc.
 ๗ ลา ชม ดอก คิด ถึง บ้าน..... ช้อง

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

13 F[#]m 14 A 15 Bm 16 A

Voc.
 มอง เห็น หัวใจ เธอ นึก ขึ้น ได้ ใน กลิ่น เจ้า หอม

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

17 A 18 D 19 Dmaj⁷/C[#] 20 Bm

Voc. เห็น สวน ดอก ไม้ บิ ตา ปลุก ใจ..... ตั้ง แต่ ได้ มา

Kb. / / / /

Gt.1 / / / /

Gt.2 / / / /

Gt.3 / / / /

Bass / / / /

Dr. / / / /

21 Em 22 Bm 23 D A⁷ 24 D

Voc. เว ลา หงอย เหา ยัง ช่วย บรร เทา ให้ หาย ไศ กา

Kb. / / / /

Gt.1 / / / /

Gt.2 / / / /

Gt.3 / / / /

Bass / / / /

Dr. / / / /

25 D 26 Em 27 D⁷ 28 D

Voc. โอ้ ดวง จำ ปา คู่ เคียง เรา มา แม่ ยาม หงอย เอย.....

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

29 30 31 Dmaj⁷/C[#] Bm 32 Em

Voc. กลิ่น เจ้า สำ คัญ บ๊ีบ คั่น หัว ใจ

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

33 Bm 34 D 35 F#m 36 A

Voc. เป็น ตาฟ อัก ใคร แพง ไว้ เซย ชม ยาม เห่ง เขา

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

37 Bm 38 A 39 A7 40 D

Voc. ดม เอ้ย จำ ปา หอม เมื่อ ดม กลิ่น เจ้า ปาน พบ เพื่อน

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

41 Dmaj⁷/C[#] 42 Bm 43 Em 44 Bm

Voc. เก่า ที่ ได้ พราว จาก ไป เจ้า เป็น ดอก ไม้ ที่ งาม วิ

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

45 D A⁷ 46 D 47 / 48 Em

Voc. โล ตั้งแต่ โต มา โอ้ ดวง จำ ปา มา ลา.... ชั่วญ

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

49 D^7 50 D 51 ‰ 52 ‰

Voc. รัก ของ เรียม นี้ เอย

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

53 $Dmaj^7/C\#$ Bm 54 Em 55 Bm 56 D

Voc.

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

57 F#m 58 A 59 Bm 60 A

Voc.

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

61 A7 62 D 63 Dmaj7/C# 64 Bm

Voc.

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

65 Em 66 Bm 67 D A⁷ 68 D

Voc. Kb. Gt.1 Gt.2 Gt.3 Bass Dr.

69 70 Em 71 D⁷ 72 D

Voc. Kb. Gt.1 Gt.2 Gt.3 Bass Dr.

73 D 74 75 Dmaj7/C# Bm 76 Em

Voc. โฉ่ ดวง จำ ปา บุป ผา เมือง ลาว

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

77 Bm 78 D 79 F#m 80 A

Voc. งาม.... ดั่ง ดวง ดาว ชาว ลาว..... ปลื้ม ใจ เมื่อ ตก อยู่

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

377

81 Bm 82 A 83 A⁷ 84 D

Voc.
 ใน แดน ดิน ลาน ช้าง เมื่อ ได้ พลัด พราก อ ดิต พลัด

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

85 Dmaj⁷/C[#] 86 Bm 87 Em 88 Bm

Voc.
 จาก บ้าน เกิด เมือง นอน ช้อย จะ เอา ... เจ้า เป็น เพื่อน ร่วม

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

89 D A⁷ 90 D 91 Z 92 Em 378

Voc.
 เหนง เท่า ลิ่น ซี้ วา โอ ดวง จ่า ป่า มา ลา งาม

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

93 D⁷ 94 D 95

Voc.
 จริง มิ่งเมือง ลาว เอย

Kb.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

จำปาตีนโต

379

A 2 3 4

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

5 6 7 8

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

9 A 10 11 F#m 12 E7

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

13 A 14 F#m 15 Bm E7 16 A

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

17 A 18 19 F#m 20 A

Voc. เข้า ดิ้น ขึ้น มา แกะ ชี้ ตา ก็ ล้าง หน้า อุ ฟัน ทำ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

21 A 22 23 24 E7

Voc. นั้น ทำ นี่ ทำ นี่ ทำ นั้น จน ตะวัน สาย ได้ โรงแ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

25 A 26 F#m 27 Bm 28 A

Voc. เรียน ก็ อยู่ ไม่ ห่าง ระ ยะ ทาง ไม่ ยาว เย็น โย่ ครู

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

29 F#m 30 A 31 F#m 32 A

Voc. บา อา จารย์ นั้ รอ อยู่ ไหน กัน หนอ นาย จำ ปา ติน โต

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

33 A 34 35 36

Voc. จำ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

37 F#m 38 A 39 F#m 40 A

Voc. ตอนปอ

ป่า เป็น นักเรียน โค้ง ไม่เก่ง ไม่ โกง ไม่ ลาดแต่ไม่ โง่

Gt.1

Gt.2

Gt.3

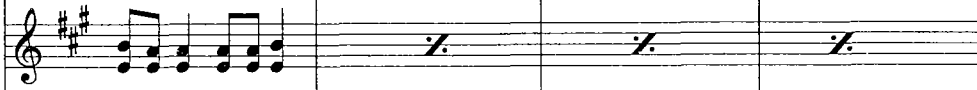
Bass

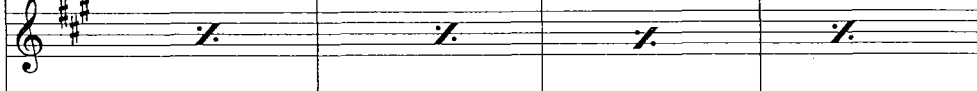
Dr.

41 A 42 43 44 E⁷

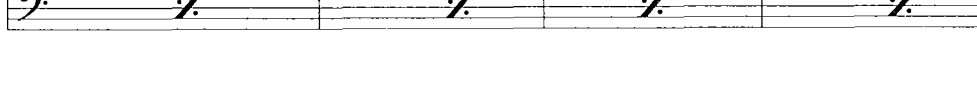
Voc.
 สี่ นั้น มี อา ยุ ลิบ หก สอบ ตก สอบ ตก สอบ จน ตื่น โต ตื่น

Gt.1

Gt.2

Gt.3

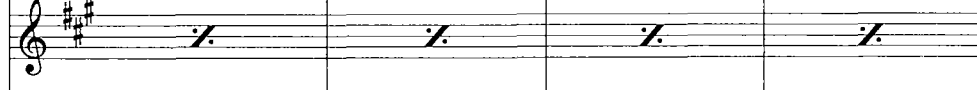
Bass

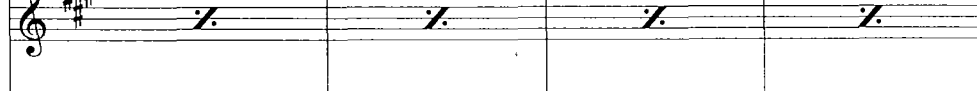
Dr.

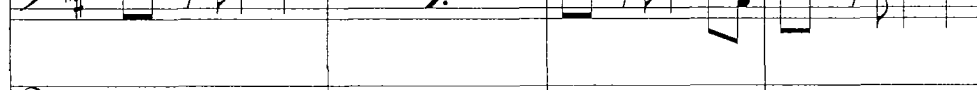
45 A 46 47 48 E⁷

Voc.
 โต ตัว ใหญ่ ใจ เนียบ สงบ สะ เจียม ไม่ คย ไม่ โห่ จน วัน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

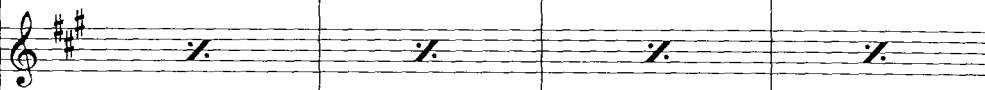
Dr.

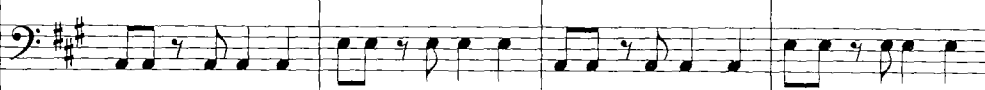
49 A 50 E⁷ 51 A 52 E⁷

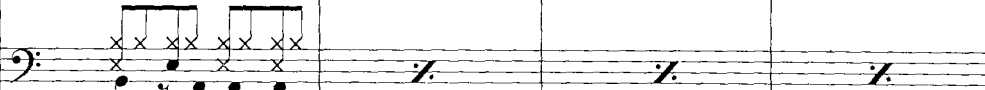
Voc.
หนึ่ง จำ ปา หาย ใจ จน วัน หนึ่ง จำ ปา หาย ใจ ไม่ มี ใคร เห็น

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

53 F[#]m 54 E 55 A 56 A

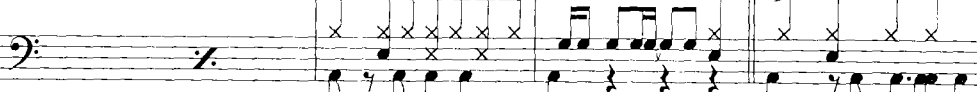
Voc.
เป็น เวลา นาน ใจ

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

57 $\text{F}\sharp\text{m}$ 58 $\text{F}\sharp\text{m}$ 59 E^7 60 A

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

61 $\text{F}\sharp\text{m}$ 62 Bm E^7 63 A 64 A

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

65 66 F#m 67 E⁷ 68 A

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

69 F#m 70 Bm E⁷ 71 A 72 A

Voc.
วัน หนึ่ง หน้าแล้ง เดือน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

73 74 E⁷ 75 76

Voc.
 ลีบ เอ็ด เวลา ห้า จำ ปา ก็ โผล่ โผล่ มา แล้ว พบ เพื่อน พา

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

77 78 79 E⁷ 80

Voc.
 ผุง หนุ่ม หนุ่ม ลูก หุง ให้ เหล้า เฮ โล่ ญาติ ตี โท โห่ ตี กา มาก

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

81 E⁷ 82 83 84 A

Voc.
 มาย แม่กอด ลูกชาย แล้ว ถาม ไป นึก ว่า ลูก หลบ ดาย หาย

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

85 F[#]m 86 F[#]m 87 E⁷ 88 A

Voc.
 จาก ไป อยู่ ลำ บาก หิว อืด หิว โซ แม่ ถาม ลูก หาย ไป โหน

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

89 90 F#m 91 E7 92 A

Voc. ลูกตอบ หาย ไป บางกอกบาง ก้อ โนน โนน ใจ รด บรรทุก คั่นนั้น

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

93 94 F#m 95 E7 96 A

Voc. ซ้ำ ซับ ซี้ มั่น มหาลัย พัน กิ โล ด้วยสอง แขน สอง ซา นี

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

97 F#m 98 A 99 F#m 100 Bm E7

Voc.
 แทะ ด้วย สอง แซน สอง ซา นี้ แทะ มะ มา เอะ มะ แม่ แม่ มา นัง ให้

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

101 A 102 A 103 / 104 F#m

Voc.
 ไล่

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

105 E⁷ 106 A 107 F[#]m 108 E⁷ 109 A

Voc.

Gt.1

Gt.2

Gt.3

Bass

Dr.

หมายเหตุจากหมู่บ้าน

393

1 2 D 3 % 4 % 5 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

6 % 7 % 8 % 9 % 10 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

11 % 12 % 13 % 14 % 15 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

16 % 17 % 18 % 19 % 20 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

21 % 22 % 23 % 24 % 25 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

26 % 27 % 28 % 29 % 30 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

31 % 32 % 33 % 34 % 35 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

36 % 37 D/A 38 39 40 D

Voc.

ไฮ... .. หมู่ บ้าน

Gt.1

Gt.2

Harmonica

41 G 42 D 43 G 44 D 45 G

Voc.

เขา ก็ คือ หมู่ บ้าน เขา เก่า แก่ ตั้ง แต่ ก่อน

Gt.1

Gt.2

Harmonica

396

46 D 47 G 48 D 49 A 50 A G

Voc. 46 อยู่ กัน มา 47 นาน เขา 48 อยู่ กัน มา 49 นาน 50 นาน

Gt.1

Gt.2

Harmonica

51 D 52 % 53 % 54 % 55 %

Voc. 51 อยู่ 52 ยาม ไป ตาม 53 มี ผี 54 เรือน บ่เคย 55 ปาก ผี

Gt.1

Gt.2

Harmonica

56 % 57 % 58 % 59 % 60 %

Voc. 56 จาก พี่ มา 57 หา ผี.. 58 หา บ่เคย 59 เว้น ร้อน 60 เย็น ก็ พอ

Gt.1

Gt.2

Harmonica

61 % 62 % 63 % 64 D 65 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

66 % 67 % 68 % 69 % 70 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

71 % 72 % 73 % 74 % 75 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

76 % 77 % 78 % 79 D 80 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

Measure 76: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 77: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 78: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 79: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 80: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).

81 % 82 % 83 % 84 % 85 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

Measure 81: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 82: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 83: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 84: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 85: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).

86 % 87 % 88 % 89 % 90 %

Voc.

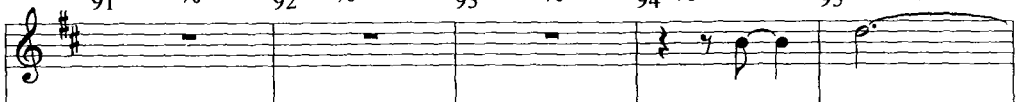
Gt.1

Gt.2

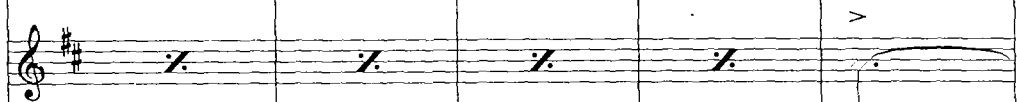
Harmonica

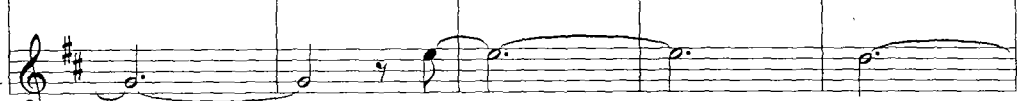
Measure 86: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 87: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 88: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 89: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).
Measure 90: Vocals (silent), Gt.1 (quarter note), Gt.2 (eighth notes), Harmonica (quarter note).

91 % 92 % 93 % 94 % 95 D/A

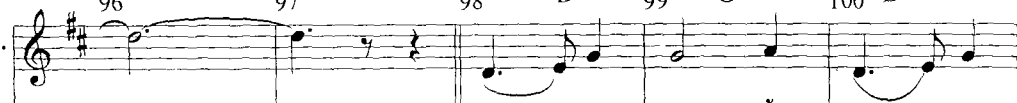
Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

96 97 98 D 99 G 100 D

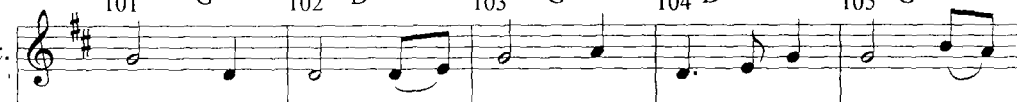
Voc.

Gt.1

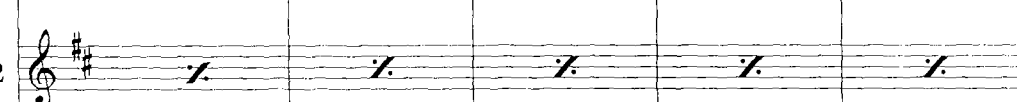
Gt.2

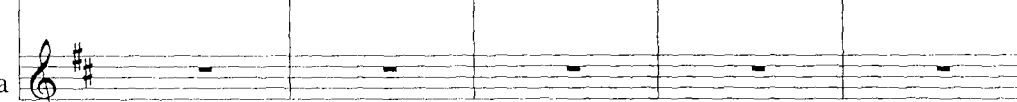
Harmonica

101 G 102 D 103 G 104 D 105 G

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

106 % 107 A 108 Asus⁴A A⁺⁹ 109 D 110 D

Voc. หนัก... แรง งาน ว่าง พง ไล ดง

Gt.1

Gt.2

Harmonica

111 % 112 % 113 % 114 % 115 %

Voc. ดิน หา กิน กับ ลม.... แดด ตะวัน แผลด ลม ฝน ทน..

Gt.1

Gt.2

Harmonica

116 % 117 % 118 % 119 % 120 %

Voc. อยู่ บ่ เคย มี ผี เมือง มา คอย สุข.. จน ชิบ. ผอม

Gt.1

Gt.2

Harmonica

121% 122 D 123 % 124 % 125 401 %

Voc. *ผ่า* *ฮึ่ม.....*

Gt.1

Gt.2

Harmonica

126 % 127 % 128 % 129 D 130 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

131 % 132 % 133 % 134 % 135 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

136 % 137 D 138 % 139 % 140 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

141 % 142 % 143 % 144 % 145 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

146 % 147 % 148 % 149 % 150 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

151 % 152 % 153 % 154 % 155 % 403

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

156 % 157 % 158 % 159 D/A 160 %

Voc.

ไฮย.....

Gt.1

Gt.2

Harmonica

161 % 162 D 163 G 164 D 165 G

Voc.

บัด นี้ ห่าง หน คน หุ่น คน สาว คน

Gt.1

Gt.2

Harmonica

Voc. 166 D 167 G 168 D 169 G 170 D

เผ่า อยู่ เขื่อน เด็ก น้อย อยู่ เรือน ทุก อย่าง มัน ลาง

Gt.1

Gt.2

Harmonica

Voc. 171 G 172 D 173 G 174 D 175 G

เลือน เหมือน อยู่ แต่ ความ ตาย ควาย เขือด วั หาย ทราย

Gt.1

Gt.2

Harmonica

Voc. 176 D 177 G 178 % 179 A 180 A G

ลาก ทราก นา ข้าว ปลา ชาด แคลน.....

Gt.1

Gt.2

Harmonica

181 D 182 D 183 % 184 % 185 %

Voc.
 แดน เมือง เคื่อง ใจ ให้เห็น ภัย เห็น ภิ บัด มั่น อัด

Gt.1

Gt.2

Harmonica

186 % 187 % 188 % 189 % 190 %

Voc.
 อัด อ. นา ทร มั่น ทุกข์ ตั้ง บั ถัง ถอน ทั้ง ยาม นอน ทั้ง ยาม

Gt.1

Gt.2

Harmonica

191 % 192 % 193 A 194A A 195 D

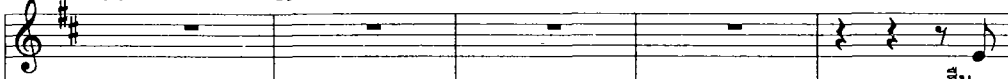
Voc.
 ตื่น ทั้ง สิบ หมื่น ทั้ง แสน โอ.....

Gt.1

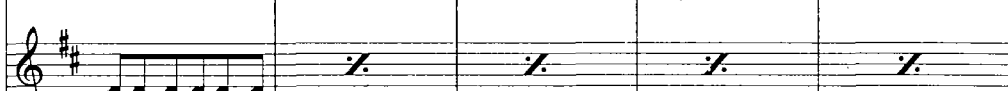
Gt.2

Harmonica

196 % 197 % 198 % 199 % 200 %

Voc.

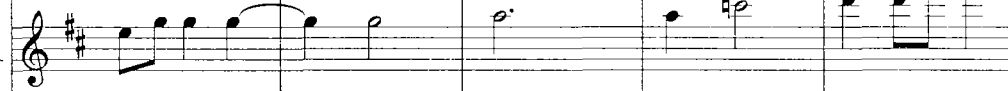
Gt.1

Gt.2

Harmonica

201 % 202 % 203 % 204 % 205 %

Voc.

Gt.1

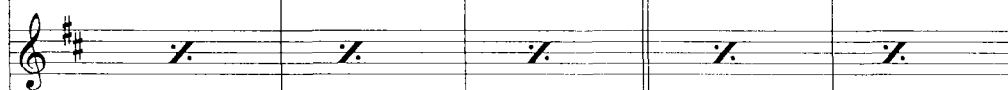
Gt.2

Harmonica

206 % 207 % 208 % 209 % 210 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

407

211 % 212 % 213 % 214 % 215 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

216 % 217 % 218 % 219 % 220 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

221 % 222 % 223 % 224 % 225 %

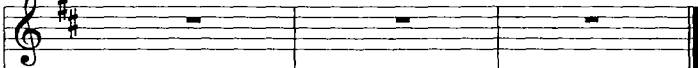
Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

226 % 227 % 228 %

Voc.

Gt.1

Gt.2

Harmonica

FADE OUT

สันติภาพ

409

1 A 2 A 3 E⁷ 4 E⁷

Voc. Gt.1 Gt.2 Kb. Violin Bass Dr.

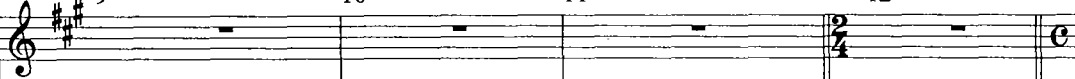
This block contains the first four measures of the musical score. The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is common time (C). The instruments are Vocals, Guitar 1, Guitar 2, Keyboard, Violin, Bass, and Drums. Measures 1 and 2 are marked with a chord of A, while measures 3 and 4 are marked with E⁷. The keyboard part features sustained octaves of A in measures 1 and 2, and E in measures 3 and 4. The bass line consists of sustained notes: A in measures 1 and 2, and E in measures 3 and 4. The guitar parts feature melodic lines in measure 1, followed by rests in measure 2, and then melodic lines in measures 3 and 4. The violin and drums parts are silent throughout these measures.

5 A 6 A 7 E⁷ 8 E⁷

Voc. Gt.1 Gt.2 Kb. Violin Bass Dr.

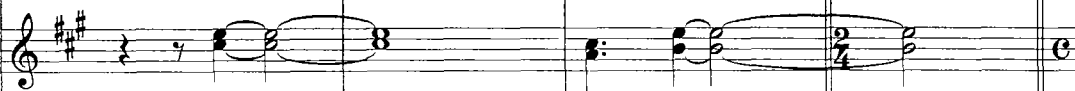
This block contains the next four measures of the musical score, measures 5 through 8. The instrumentation and key signature remain the same. Measures 5 and 6 are marked with a chord of A, and measures 7 and 8 are marked with E⁷. The keyboard part continues with sustained octaves of A in measures 5 and 6, and E in measures 7 and 8. The bass line consists of sustained notes: A in measures 5 and 6, and E in measures 7 and 8. The guitar parts feature melodic lines in measure 5, followed by rests in measure 6, and then melodic lines in measures 7 and 8. The violin and drums parts are silent throughout these measures.

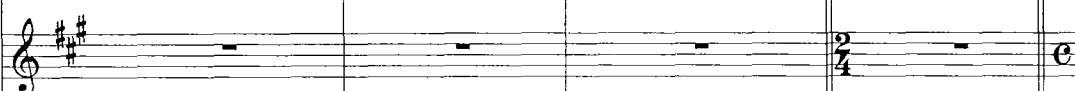
9 E⁷ 10 E⁷ 11 E⁷ 12 E⁷ 410

Voc.

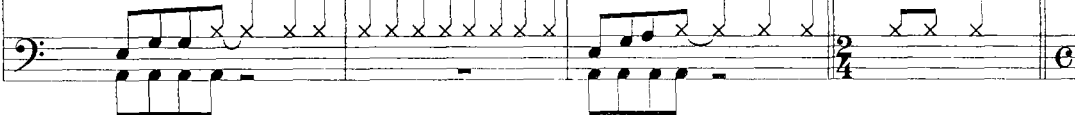
Gt.1

Gt.2

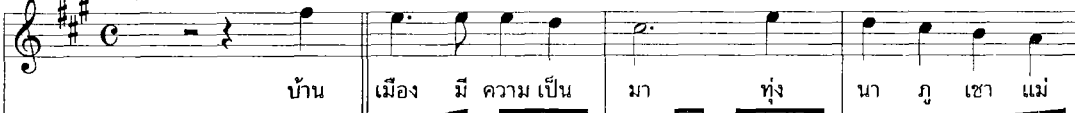
Kb.

Violin

Bass

Dr.

13 A 14 A 15 F[#]m 16 D E⁷

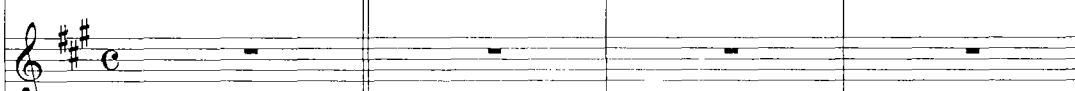
Voc.

บ้าน เมือง มี ความเป็น มา หุง นา ภู เขา แม่

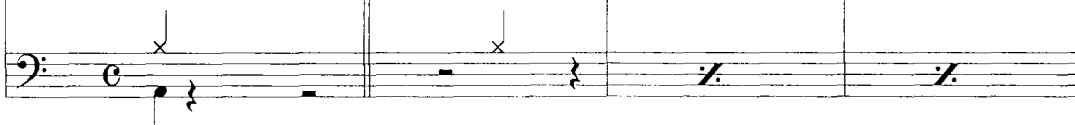
Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

17 A 18 D 19 G 20 E7 411

Voc. น้ำ ผ่น ร่วง ลง เย็น ชื่น ฉ่ำ ผู้ คน สร้าง ทาง เรื่อย

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

21 A 22 A 23 F#m 24 D E7

Voc. มา สง คราม คุก คาม ทำ ลาย วอด วาย ผืน ดิน แผ่น

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

25 A 26 D 27 G 28 E⁷ 412

Voc. ฟ้า อะ ตอม มิค บอม ลง มา นัว เคลียร์ นัว ตรอน รั้ง

Gt.1

Gt.2

Kb. 8 8 8 8

Violin

Bass

Dr. / / / /

29 A 30 A 31 F[#]m 32 D

Voc. ลี โอ สัน ตี ภาพ สัน ตี

Gt.1

Gt.2

Kb. 8 8 8 8

Violin

Bass

Dr. x x x x x x x x / /

33 Bm 34 E⁷ 35 E⁷ 36 A 413

Voc. ภาพ สัน ตี ภาพ

Gt.1

Gt.2

Kb. 8

Violin

Bass

Dr. /

37 A 38 A 39 F[#]m 40 D

Voc. ฟัน ถึง สัน ตี ภาพ อาบ ให้ โลก งด

Gt.1

Gt.2

Kb. 8

Violin

Bass

Dr. /

41 A 42 E⁷ 43 F[#]m 44 G E⁷ ⁴¹⁴

Voc. งาม ความ จริง ก็ คือ ความ จริง ความ จริง คน เรา ฆ่า

Gt.1

Gt.2

Kb. 8 8 8 #8

Violin

Bass

Dr. % % % %

45 A 46 % 47 % 48 %

Voc. กัน

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr. % % % %

49 E⁷ 50 A 51 A 52 E⁷ 415

Voc.

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

53 E⁷ 54 A 55 A 56 E⁷

Voc.

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

57 E⁷ 58 A 59 A 60 E⁷ 4 1 6

Voc.

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

61 E⁷ 62 A 63 A 64 E⁷

Voc.

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

65 E⁷ 66 E⁷ 67 E⁷ 68 E⁷ 417

Voc.

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

69 E⁷ 70 A 71 A 72 F[#]m

Voc.

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

73 D E⁷ 74 A 75 D 76 G⁴¹⁸

Voc. คม ตี ตรา แบ่ง ชั้น ให้ คน จน รวย สูง ต่ำ ชาว

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

77 E⁷ 78 A 79 A 80 F[#]m

Voc. ต่ำ ต่ำ เหลือง น้ำ ตาล เลือด คน มี สีแดง สี เดียว หัว

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

81 D E7 82 A 83 D 84 G 419

Voc. ใจ จ มา ประสาน ร่วม กัน รัก กัน นาน นาน ชับ

Gt.1

Gt.2

Kb. 8 7 #8

Violin

Bass

Dr. / / /

85 E7 86 A 87 A 88 F#m

Voc. ชาน เสียงเพลง สัน ตี (หนู)โอ.. สัน ตี ภาพ

Gt.1

Gt.2

Kb. #8 8 8 8

Violin

Bass

Dr. x x x x x x x x x x x x x x x x /

89 D 90 Bm 91 E7 92 E7 420

Voc. สัน ตี ภาพ..... สัน ตี

Gt.1

Gt.2

Kb. 8 8 8 8

Violin

Bass

Dr. / / / /

93 A 94 A 95 F#m 96 D

Voc. ภาพ โอ สัน ตี ภาพ สัน ตี

Gt.1

Gt.2

Kb. 8 8 8 8

Violin

Bass

Dr. x x x x x x x x x x x x x x x x / /

97 Bm 98 E7 99 E7 100 A421

Voc. ภาพ สัน ตี ภาพ

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

101 A 102 F#m 103 D 104 Bm

Voc. โอ สัน ตี ภาพ สัน ตี ภาพ

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

113 E7 114 A 115 A 116 F#m 423

Voc.
 ติ ภาพ โอ สัน ติ ภาพ

Gt.1
 ๐ ๐ ๐ ๐

Gt.2
 ๐ ๐ ๐ ๐

Kb.
 ๐ ๐ ๐ ๐

Violin
 ๐ ๐ ๐ ๐

Bass
 ๐ ๐ ๐ ๐

Dr.
 ๐ ๐ ๐ ๐

117 D 118 Bm 119 E7 120 E7

Voc.
 สัน ติ ภาพ สัน ติ

Gt.1
 ๐ ๐ ๐ ๐

Gt.2
 ๐ ๐ ๐ ๐

Kb.
 ๐ ๐ ๐ ๐

Violin
 ๐ ๐ ๐ ๐

Bass
 ๐ ๐ ๐ ๐

Dr.
 ๐ ๐ ๐ ๐

121 A 122 A 123 F#m 124 D 424

Voc. ภาพ โอ สัน ตี ภาพ สัน ตี

Gt.1

Gt.2

Kb. 8 8

Violin

Bass

Dr. x x x x

125 Bm 126 E7 127 E7 128 A

Voc. ภาพ สัน ตี ภาพ

Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr. x x x x

129 A 130 F#m 131 D 132 Bm 425

Voc. โอ สัน ตี ภาพ สัน ตี ภาพ

Gt.1

Gt.2

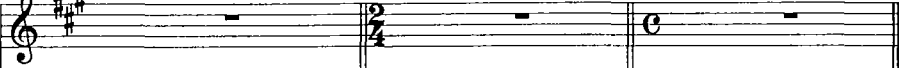
Kb. 8 8

Violin

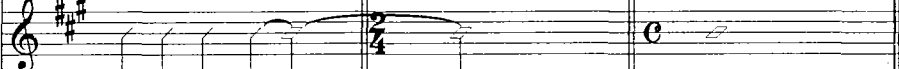
133 E7 134 E7 135 E7 136 E7

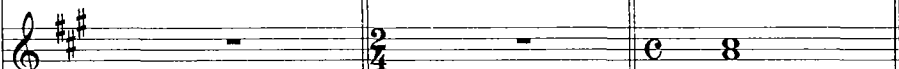
สัน ตี ภาพ

137 E⁷ 138 E⁷ 139 A

Voc.

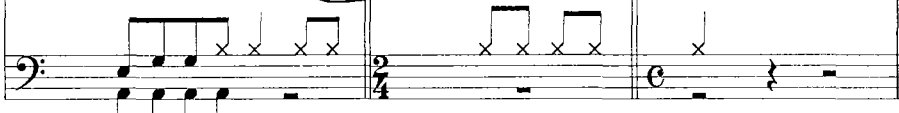
Gt.1

Gt.2

Kb.

Violin

Bass

Dr.

อินโตจีน

427

1 Em 2 G 3 A 4 Em

Voc.

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

5 % 6 G 7 A 8 Em

Voc.

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

9 Em 10 G 11 A 12 Em

Voc.

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

13 Em 14 G 15 A 16 Em

Voc.

อิน โต จิน อิน โตจิ้น..... อิน โตจิ้น..... อิน โต จิน

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

17 Em 18 G 19 A 20 Em

Voc. อีน โต จิน อีน โต จิน..... อีน โต จิน..... อีน โต จิน

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

21 Em 22 % 23 % 24 %

Voc.

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

25 % 26 % 27 % 28 G

Voc.
 มอง เรื่อง ราว มี ความ เหนง ลึก ลึก ฉับ เคย รู้ ลึก

Kb.

โป่งลง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

29 D 30 Em 31 % 32 %

Voc.
 โขง แดงเหมือนเลือด เซ มร ลาว ญวน ก็ ล้วน คนคล้าย คลึง ยัง คง คิด ถึง

Kb.

โป่งลง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

33 % 34 % 35 % 36 G

Voc. ความ หลั่ง ครั่ง เก่า อิน โต จิน โต น้ำ ใจ พี่ น้อง น้ำ โขง ไหล

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

37 % 38 Em 39 % 40 %

Voc. คลอง มี ดอกไม้ ลอย..... น้ำ

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

41 % 42 A 43 % 44 %

Voc. 41 % 42 A 43 % 44 %

Kb. 41 % 42 A 43 % 44 %

โปงลาง 41 % 42 A 43 % 44 %

Aco.Gt. 41 % 42 A 43 % 44 %

Ele.Gt. 41 % 42 A 43 % 44 %

Bass 41 % 42 A 43 % 44 %

Dr. 41 % 42 A 43 % 44 %

โซง.....

45 % 46 % 47 Bm 48 %

Voc. 45 % 46 % 47 Bm 48 %

Kb. 45 % 46 % 47 Bm 48 %

โปงลาง 45 % 46 % 47 Bm 48 %

Aco.Gt. 45 % 46 % 47 Bm 48 %

Ele.Gt. 45 % 46 % 47 Bm 48 %

Bass 45 % 46 % 47 Bm 48 %

Dr. 45 % 46 % 47 Bm 48 %

น้ำ.....โซง.....

49 Bm 50 % 51 % 52 Em

Voc.
นี่..... ไชง

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

53 % 54 % 55 % 56 %

Voc.
มี..... ดอก.....

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

434

57 % 58 % 59 % 60 %

Voc. ไม่..... ลอย..... อิน โต จิน

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

61 G 62 A 63 Em 64 %

Voc. อิน โต จิน..... อิน โต จิน..... อิน โต จิน อี โต จิน

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

65 G 66 A 67 Em 68 Em

Voc.
 อีน ไส่น..... อีน จิ้น..... อีน โต จิ้น

Kb.
 โป่งลาง

Aco.Gt.
 Ele.Gt.
 Bass
 Dr.

69 % 70 % 71 % 72 %

Voc.

Kb.
 โป่งลาง

Aco.Gt.
 Ele.Gt.
 Bass
 Dr.

73 % 74 % 75 % 76 %

Voc. นาน มา แล้ว ที่ แนวรบ ด้าน นี้ มี กลุ่ม คน ต่าง สี ต่าง ท ยาน เข้า

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

77 % 78 % 79 % 80 %

Voc. มา แว้บ ดิน แดน หวัง แบ่งเอาแคว้นเขต หวัง กิน ประเทศ เน้น ดิน หลัง

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

81 % 82 % 83 % 84 %

Voc.

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

85 % 86 % 87 % 88 %

Voc.

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

89 G 90 Em 91 % 92 %

Voc.
 ปลูก กระสุน ปืน กล เลื่อน ทั้ง พง ไพร

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

93 % 94 % 95 % 96 %

Voc.
 นก กา ไก่ น้อย

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

439

97 % 98 % 99 % 100 %

Voc.
 ปล่อยให้ ฟ้า ปล่อย ฝน ชี วิต ทุกข์ ทน ล่วง ลง ปล่อย ปล่อย เลือด ไหล ลง ดิน

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

101 % 102 % 103 % 104 %

Voc.
 ถิ่น ให้ กำ เน็ด มนุษย์ ประเสริฐ จะฆ่า ฉัน ทำ ไม่

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

105 Em 106 G 107 A 108 Em

Voc. อีน โต จิน อีน โต จิน อีน โต จิน อีน โต จิน

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

109 % 110 G 111 A 112 Em

Voc. อีน โต จิน อีน โต จิน..... อีน โต จิน..... อีน โต จิน

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

113 Em 114 % 115 % 116 %

Voc.

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

117 % 118 % 119 % 120 %

Voc.

หวน คำ นิ่ง เป็นธรรมให้คิดใคร่ครวญ รอ ลม พัด หวน

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

121 % 122 % 123 % 124 %

Voc. หน ทาง สัน ตี เตือน อิน โต จิน แผ่น ดิน ปวด ร้าว ลุง แซม หมี่ เขา

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

125 % 126 % 127 % 128 %

Voc. มั่ง กร หมา ป่า นาน มา แล้ว แว่ เสี่ยง ลำ น้ำ เป็น เพลง ลำ น้ำ

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

443

129 % 130 % 131 % 132 %

Voc. ชอก ช้ำ ระ บม น้า.....

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt. /

Ele.Gt.

Bass

Dr.

133 % 134 A 135 % 136 %

Voc. โขง.....

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt. /

Ele.Gt.

Bass

Dr.

137 % 138 % 139 Bm 140 %

Voc. น้ำ..... ไชง

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

141 % 142 % 143 % 144 Em

Voc. น้ำ..... ไชง

Kb.

โปงลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

145 % 146 % 147 % 148 %

Voc. มี ศพ.....

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt. % % % %

Ele.Gt.

Bass

Dr.

149 % 150 % 151 % 152 %

Voc. โหล..... ลอย.....

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt. % % % [chord]

Ele.Gt.

Bass

Dr.

153 % 154 G 155 A 156 Em

Voc. อีน โต จิ้น อีน โต จิ้น..... อีน โต จิ้น..... อีน โต จิ้น

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

157 % 158 G 159 A 160 Em

Voc. อีน โต จิ้น อีน โต จิ้น..... อีน โต จิ้น..... อีน โต จิ้น

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

161 Em 162 G 163 A 164 Em

Voc. อีน โต จิน อีน โต จิน..... อีน โต จิน อีน โต จิน

Kb.

โป่งลาง

Aco.Gt.

Ele.Gt.

Bass

Dr.

นกสีเหลือง

448

1 E+9 2 E+9 3 E+9 4 E+9

Voc

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

5 A 6 B7 7 E+9 8 D+9

Voc

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

ฮีม... ฮีม... ฮีม... ฮีม...

9 E 10 E 11 E+9 12 B⁷⁴⁴⁹

Voc.
 9: อีม.....
 10: กาง
 11: ปีก หลีก
 12: บิน จาก

GT.1
 9: [Musical notation]
 10: [Musical notation]
 11: [Musical notation]
 12: [Musical notation]

GT.2
 9: [Musical notation]
 10: [Musical notation]
 11: [Musical notation]
 12: [Musical notation]

GT.3
 9: [Musical notation]
 10: [Musical notation]
 11: [Musical notation]
 12: [Musical notation]

Harmonica
 9: [Musical notation]
 10: [Musical notation]
 11: [Musical notation]
 12: [Musical notation]

Mandolin
 9: [Musical notation]
 10: [Musical notation]
 11: [Musical notation]
 12: [Musical notation]

Flute
 9: [Musical notation]
 10: [Musical notation]
 11: [Musical notation]
 12: [Musical notation]

13 E+9 14 E+9 15 A 16 B⁷

Voc.
 13: เมือง
 14: เจ้า
 15: นก สี
 16: เหลือง จาก

GT.1
 13: [Musical notation]
 14: [Musical notation]
 15: [Musical notation]
 16: [Musical notation]

GT.2
 13: [Musical notation]
 14: [Musical notation]
 15: [Musical notation]
 16: [Musical notation]

GT.3
 13: [Musical notation]
 14: [Musical notation]
 15: [Musical notation]
 16: [Musical notation]

Harmonica
 13: [Musical notation]
 14: [Musical notation]
 15: [Musical notation]
 16: [Musical notation]

Mandolin
 13: [Musical notation]
 14: [Musical notation]
 15: [Musical notation]
 16: [Musical notation]

Flute
 13: [Musical notation]
 14: [Musical notation]
 15: [Musical notation]
 16: [Musical notation]

17 E+9 18 E+9 19 E+9 20 B7 450.

Voc. ๘ ไป เจ้า บิน ไป ลู เส

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

21 E+9 22 E+9 23 A 24 B7

Voc. ๙ บัด นี้ เจ้า ชี วา

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

25 E+9 26 D+9 27 E+9 28 A

Voc. 25 26 27 28

วทย อิม..... อิม..... อิม.....

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

29 B7 30 E+9 31 D 32 E+9

Voc. 29 30 31 32

อิม..... อิม..... อิม..... อิม.....

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

33 E+9 34 E+9 35 B7 36 E+9 452

Voc. เจ้า เทร ไป สู่ หวัง ทา

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

37 E+9 38 A 39 B7 40 E+9

Voc. เมฆ ชาว ถาม เจ้า คื่อ ใคร

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

455

57 E+9 58 E+9 59 E+9 60 E+9

Voc. โหม เหตุการณ์เมื่อวันที่ สิบสี่ สิบห้า ตุลาคม คุณจำได้ไหม รอยเลือดคราบน้ำตา

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

61 E+9 62 E+9 63 E+9 64 E+9

Voc. และฝันร้ายของผู้คน วีรชนคนหนุ่มสาว ของเรา ได้ตายไป

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

65 E+9 66 E+9 67 E+9 68 E+9⁴⁵⁶

Voc.

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

69 E+9 70 E+9 71 E+9 72 E+9

Voc.

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

73 E+9 74 E+9 75 E+9 76 E+9 457'

Voc. **พากันหยุดนิ่ง และส่งใจระลึกถึง ไปยังพวกเขาเหล่านั้น อย่างน้อย**

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

77 E+9 78 E+9 79 E+9 80 E+9

Voc. ก็เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจ และจะได้เป็นกำลังใจ สำหรับผู้ที่อยู่ต่อสู้อย่างต่อเนื่องต่อไป

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

81 E 82 E 83 E+9 84 D+9⁴⁵⁸

Voc.

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

85 E+9 86 E+9 87 E+9 88 B⁷

Voc.

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

89 E+9 90 E+9 91 A 92 B7 459

Voc. เมือง เจ้า นก ลี เหลือง จาก

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

93 E+9 94 E+9 95 E+9 96 B7

Voc. ไป เจ้า คือ วิญ ญาณ เส

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

460

97 E+9 98 E+9 99 A 100 B7

Voc. ๕ บัด นี้ เจ้า ชี ภา

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

101 E+9 102 D+9 103 E+9 104 A

Voc. ภาย อิม..

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

105 B⁷ 106 E+⁹ 107 D+⁹ 108 E+⁹

Voc. 8

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

109 E+⁹ 110 E+⁹ 111 B⁷ 112 E+⁹

Voc. เจ้า คือ วิญญูณ เสรี

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

113 E+9 114 E+9 115 A 116 B+9

Voc. รั บัด นี้ เจ้า สี ภา

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

117 E+9 118

Voc. วย

GT.1

GT.2

GT.3

Harmonica

Mandolin

Flute

หนุ่มพเนจร

463

1 G 2 3 4

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

5 6 7 8

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

9 G 10 11 12 Em

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

13 14 C 15 16 G

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

17 18 19 D 20 G

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

21 22 23 24

Voc.
บน ด.... นน ทน ทาง ชุป เปอร์ ไฮ ้วย

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

25 26 27 28 Em

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

29 30 C 31 32 G

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

33 34 35 D 36 G

Voc. ฝืน เจ้า ฝืน ว่า โลก พิ สุทธิ มะเลือง มะ ลัง

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

37 38 39 40

Voc. โอ้ ยาม นี้ เรา มี แรง แสง ไรย รา

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

41 42 43 44 Em

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Drums

45 46 C 47 48 G

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

49 50 51 D 52 G

Voc. หาก ชีพ ยัง ชี วิต เจ้า ก็ ต้อง บิน

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

53 54 C 55 56

Voc. บิน บิน บิน บิน ไป

Harmonica

Gt.1

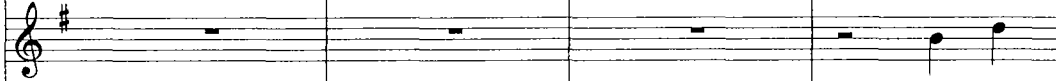
Gt.2

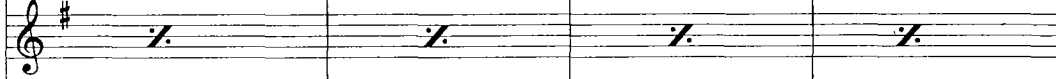
Bass

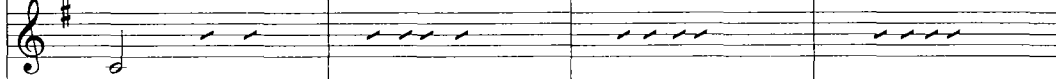
Dr.

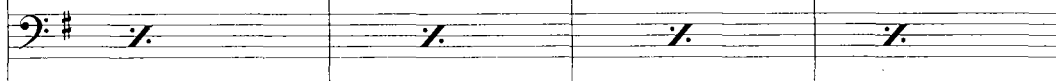
57 C 58 59 60 Em

Voc.
บิน ไป บิน ไป เหมือน ใจ นี้

Harmonica

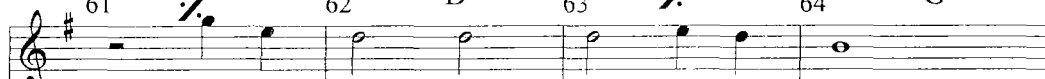
Gt.1

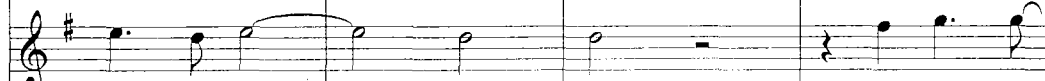
Gt.2

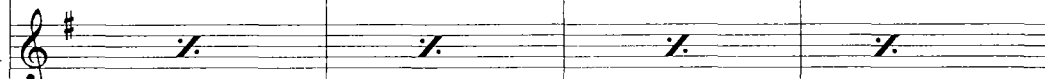
Bass

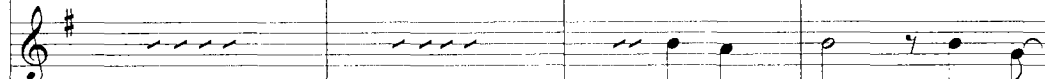
Drums

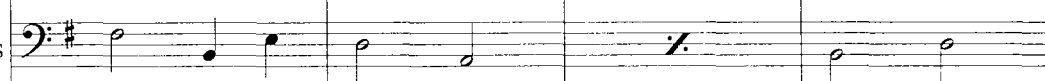
61 62 D 63 64 G

Voc.
เสียง ดน ตรี บรร เลง เหมือน ใจ ดัน

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

65 66 67 68 Em

Voc. แม่ จะ เจ็บ ปวด ช้ำ น้ำ ตา ริน

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

69 70 C 71 D 72 G

Voc. ปีก ยัง บิน ตา ยัง จ้อง มอง ทาง

Harmonica

Gt.1

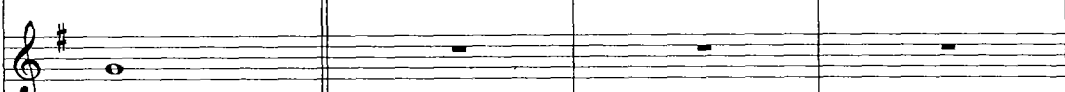
Gt.2

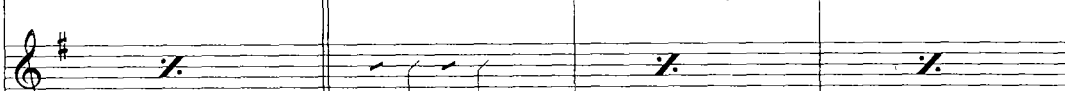
Bass

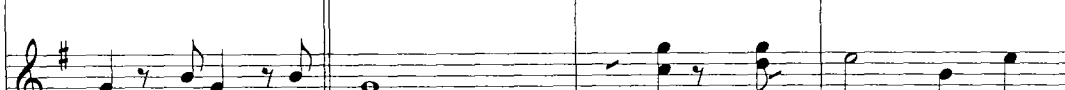
Dr.

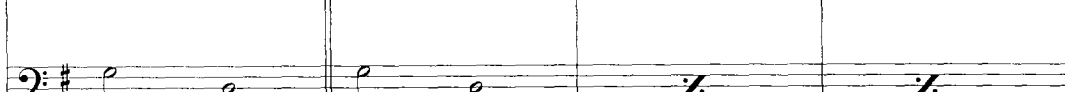
73 74 G 75 76

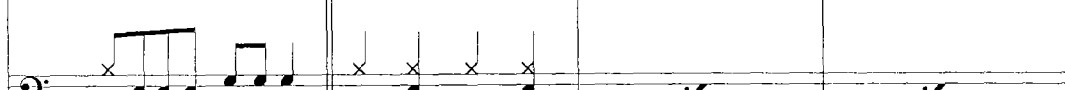
Voc.
 บบ ๓ นน ทน ทาง ชุป เปอร์ ไฮ เว้ย

Harmonica

Gt.1

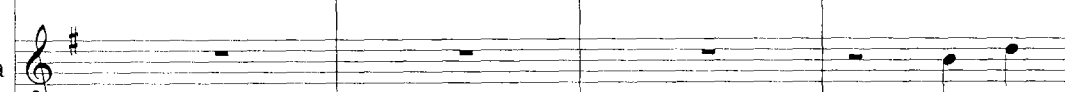
Gt.2

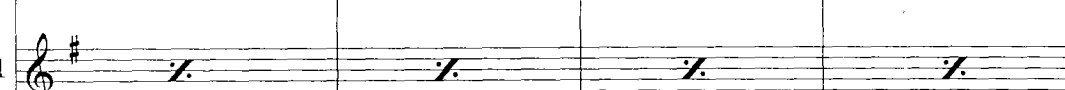
Bass

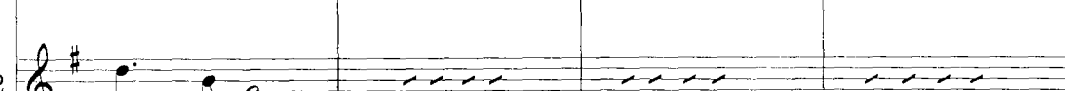
Dr.

77 78 79 80 Em

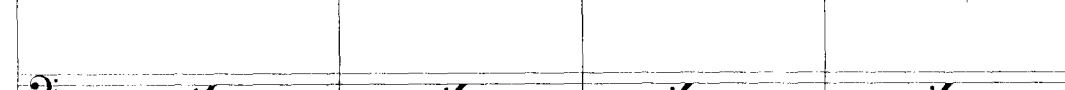
Voc.
 ทน พ เน จร กับ เปา เดน กับ

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

81 82 C 83 84 G

Voc. 81 82 83 84
 มุ่ง ไป เล็ด ลู๋ ชอบ ฟ้า ราง ราง.....

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

85 86 87 D 88 G

Voc. 85 86 87 88
 โลก ไม่ ร้าง เพราะ ซี วิต เจ้า ยัง เดิน

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

89 90 91 92

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

93 94 95 96 Em

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

97 98 C 99 100 G

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

101 102 103 D 104 G

Voc.

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

105 106 107 108

Voc. บน ถนน ทาง ซุปเปอร์ ไฮเวย์

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

109 110 111 Em 112

Voc. ทูน พ เน จร กระ เป้า เดิน ทาง

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

477

113 C 114 115 G 116

Voc. 113 114 115 116

มุ่ง ไป เล็ด สู่ ชอบ ฟ้า รวง รวง

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

117 118 119 D 120 G

Voc. 117 118 119 120

โลก ไม่ ร้าง เพราะซี วิต เจ้า ยัง เดิน

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

478

Voc. 121 122 C 123 D 124 G

โลน ไม่ ร้าง เพราะ ชี วิต เจ้า ยัง เดิน

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

Voc. 125 126

Harmonica

Gt.1

Gt.2

Bass

Dr.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายประยูร ลิ้มสุข
วันเดือนปี	2 เมษายน 2502
สถานที่เกิด	อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	36/22 ถนนเพชรพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2519	ม.ศ.3 จากโรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม
พ.ศ.2521	ป.กศ. จากวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์
พ.ศ.2523	ป.กศ.สูง (ดนตรีศึกษา) จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ.2527	กศ.บ. (ดุริยางคศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
	ประสานมิตร

การวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน

บทคัดย่อ
ของ
ประยูร ลิ่มสุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกมานุษยวิทยามหาวิทยาลัย
มีนาคม 2542

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิเคราะห์เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน โดยศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของบทเพลง ได้แก่ เนื้อร้อง คีตลักษณ์ ทำนอง คอร์ด การประสานเสียง บันไดเสียงและลีลาจังหวะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาวิเคราะห์ โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากสิ่งตีพิมพ์ เทปบันทึกเสียง แผ่นเสียง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักร้องและผู้เกี่ยวข้องกับเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน
2. การคัดเลือกข้อมูล ผู้วิจัยได้คัดเลือกเพลงเพื่อชีวิต ที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนในนามวงคาราวาน ระหว่างปี พ.ศ. 2525-2532 และรวบรวมเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน จำนวน 143 เพลง แล้วนำมาแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม คือ กลุ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเมือง เกี่ยวกับสังคม เกี่ยวกับความรัก ความคิดถึง ความผูกพัน เกี่ยวกับปัญหาแรงงาน กรรมกร เกี่ยวกับเสรีภาพ อีสรภาพ และเกี่ยวกับสงครามและสันติภาพ ได้นำเพลงเพื่อชีวิตทั้ง 6 กลุ่มมาสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple random Sampling) จนได้ชื่อเพลงในแต่ละกลุ่มจำนวน 19 เพลงและได้นำเพลงแต่ละเพลงมาศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของบทเพลง

ผลการศึกษา ปรากฏดังต่อไปนี้

1. เนื้อร้องเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน ประพันธ์ขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายบรรยายให้เห็นถึงสภาพสังคมการเมือง ความรัก ความคิดถึง ความผูกพัน ปัญหาแรงงาน กรรมกร เสรีภาพ อีสรภาพ และสงครามและสันติภาพ โดยชี้ให้เห็นถึงปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข
2. คีตลักษณ์ เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน มีรูปแบบการประพันธ์ประเภท ทำนองเดียว ไบนารีฟอร์มและเทอร์นารีฟอร์ม โดยยึดเนื้อร้องเป็นหลักซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของวงคาราวาน
3. ทำนอง ในบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน ได้มีการนำทำนองเพลงพื้นบ้านอีสานมาใช้ ในการประพันธ์ บางบทเพลงใช้บันไดเสียงเพ้นตาโทนิค และบางบทเพลงใช้บันไดเสียงของดนตรีตะวันตก
4. คอร์ด คอร์ดที่นำมาใช้กับแนวทำนองได้แก่คอร์ดขั้นเอกและคอร์ดขั้นโท มีลักษณะการนำมาใช้ที่เรียบง่าย
5. การประสานเสียง เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานได้รับอิทธิพลจากดนตรีพื้นบ้านของชาวอเมริกัน และมีการนำเครื่องดนตรี อะคูสติคกีตาร์ ไวโอลิน และฮาร์โมนิก้า มาบรรเลงผสมกับเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีสานคือพิณและแคน ได้อย่างกลมกลืน
6. บันไดเสียง เพลงเพื่อชีวิตวงคาราวานใช้บันไดเสียงเมเจอร์ บันไดเสียงไมเนอร์ และได้นำบันไดเสียงเพ้นตาโทนิคซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของดนตรีเอเซียมาใช้ในการประพันธ์

7. ลีลาจังหวะ ลีลาจังหวะในทำนองประกอบด้วยโน้ตเสียงสั้นและเสียงยาว ในส่วนของลีลาจังหวะที่ใช้ในบทเพลงเพื่อชีวิตวงคาราวาน ได้นำลีลาจังหวะแบบดนตรีตะวันตกมาใช้ เช่น จังหวะวอลทซ์ ซ่า ซ่า ซ่า แต่ลักษณะเด่นคือการใช้ลีลาจังหวะแบบพื้นบ้านอีสานในบทเพลง

AN ANALYSIS OF CARAVAN PROTEST SONGS

AN ABSTRACT
BY
PRAYOON LIMSUK

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Fine Arts degree in Ethnomusicology
at Srinakharinwirot University

March 1999

The purpose of this study is to analyze Caravan protest songs by studying the structure of the protest songs through the elements of music such as lyrics, forms, melody, chord, harmony, scales and rhythms

This study is a descriptive study. The methods of the study are as follow :

1. To collect data. The researcher has collected data from printed materials, cassette tape, records and by interviewing singers, musicians and others who were related to Caravan

2. To select data. The researcher chose to study only those Caravan protest songs that were recorded for publics during the years 1982-1989. There were totally 143 songs and they were divided into 6 groups such as songs that described about politics, about societies, about love and nostalgia, about labor 's problems, about freedom and independence and war and peace.

Nineteen songs were selected by simple random sampling and analyzed.

The results of the study are as follow :

1. Lyrics. They were written to describe about situations of the society, politic, love, problems of labors, freedom and independence, war and peace. The lyrics discuss about the people in the society, how they live, how problems occur and ways to solve the problems.

2. Forms. Most of Caravan protest songs are in one-part form, binary form and ternary form. However they all depend on the lyrics.

3. Melody. Folk tunes of the Northeastern part of Thailand can be found in the Caravan protest songs. In some of the melodies one can hear the pentatonic scale. Some of the western melodies are used.

4. Chords. The chords are mostly very basic and simple. Primary and secondary chords can be found in Caravan protest songs.

5. Harmony. Caravan protest songs received some influences from American folk music. Acoustic guitar, violin and harmonica are used harmoniously. Thai Northeastern instruments, harp and kaen, are used with the western percussion instruments.

6. Scale. The Caravan protest songs use both the major and minor scales. The pentatonic scales are added in some places to show the Asian characteristics.

7. Rhythm. Melodic rhythms consist of the long and short notes. Some of the western style rhythmic patterns are shown in Caravan protest songs such as Waltz and Cha-cha-cha. However, the outstanding rhythmic patterns are the Thai Northeastern folk rhythms.